

14
2017
1175
1885

RIJKSMUSEM

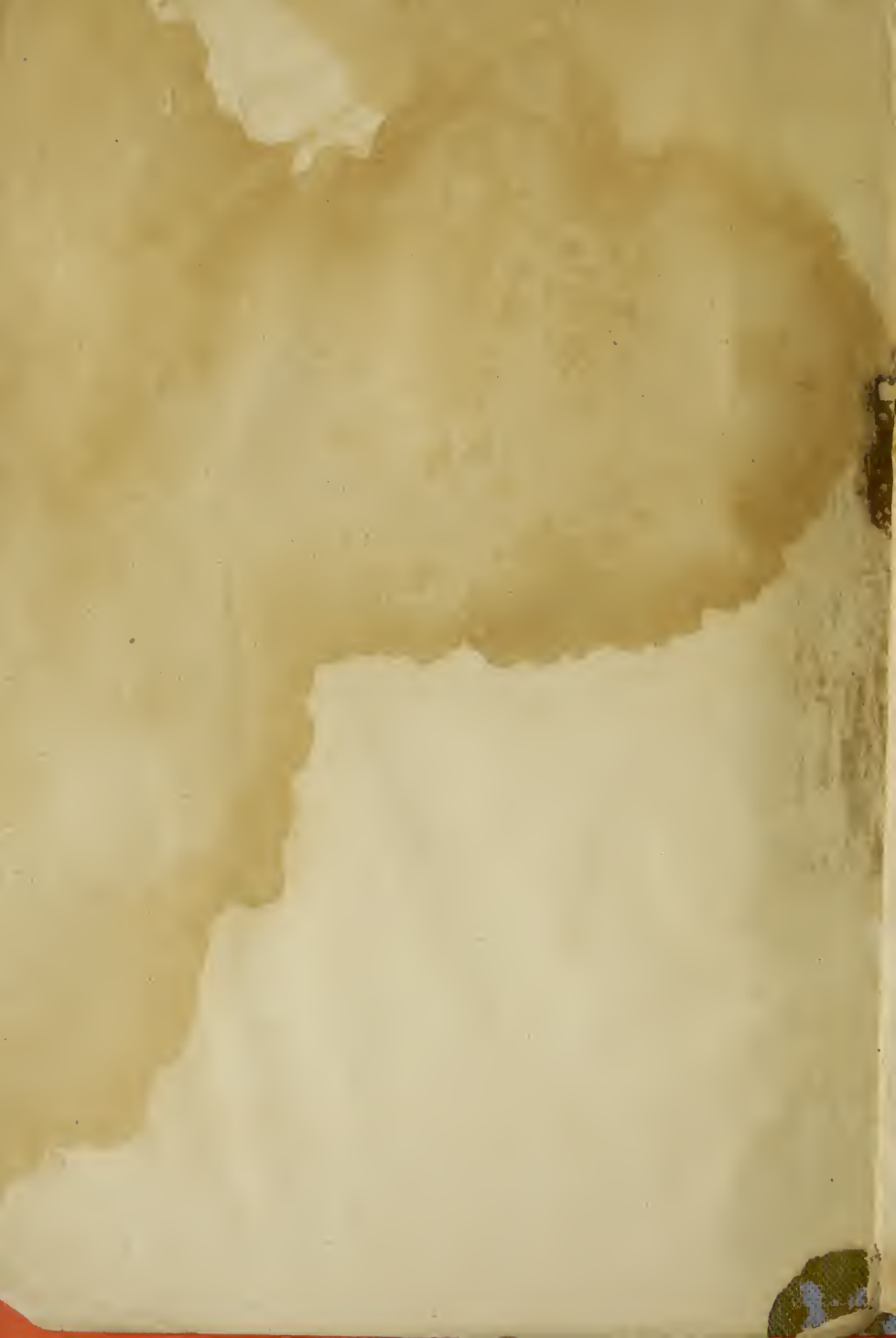
PICTURES

L-1

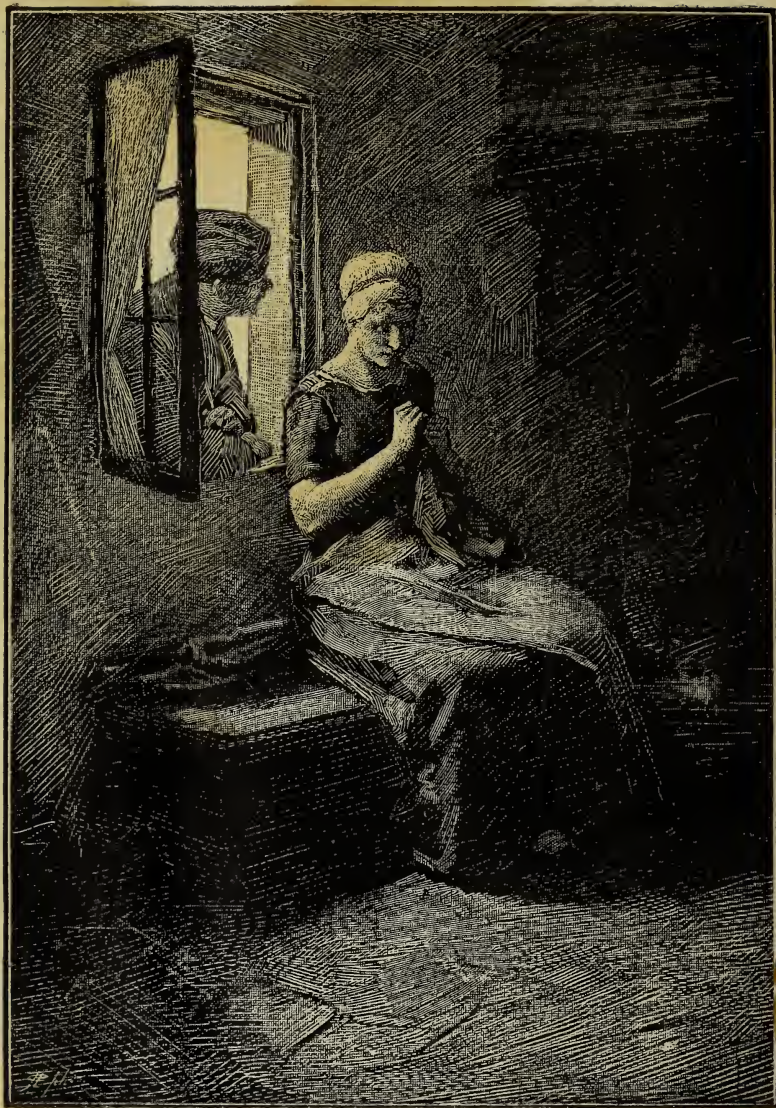
103

CATALOGUS.

ALBERT NEUHUYS.

Vrijage. (Galanterie.)

CATALOGUS

VAN HET

RIJKS-MUSEUM

VAN

SCHILDERIEN

DOOR

A B R. B R E D I U S

Geïllustreerd met 50 Platen geteekend door C. L. Dake

*Uitgegeven met toestemming van Z. Exc. den Minister
van Binnenlandsche Zaken*

AMSTERDAM

Tj. VAN HOLKEMA

1885

N
2460
A63
1885

R I J K S - M U S E U M

VAN

S C H I L D E R I J E N

Directeur: Fr. D. O. OBREEN, sedert 1883.

Commissie van Toezicht:

C. SCHÖFFER	1883.
J. H. MASCHHAUPT	1884.
J. A. SILLEM	1884.
Jhr. Dr. J. SIX	1884.
J. ANKERSMIT Jr.	1884.

V O O R W O O R D.

De uitgever van dezen Catalogus beoogde daarmede een tweeledig doel: een korte handleiding voor den bezoeker van het Museum samen te stellen, en hem tevens door afbeeldingen van een 50tal der schoonste werken eene blijvende herinnering aan dat bezoek te verschaffen.

Daarom bevat dit boekken geen lange biographieën der schilders, geene beschrijvingen der schilderijen: daarvoor zie men den officieelen Catalogus.

Toch meende de schrijver der korte biographieën zooveel doenlijk kritisch te werk te moeten gaan; van daar bij enkele schilderijen bedenkingen tegen de oude attributies; bij een aantal levensbeschrijvingen nieuwe, korte gegevens omtrent onze schilders. Dikwerf strekte hem hierbij de uitmuntende Berlijnsche Catalogus tot voorbeeld. Mr. N. de Roever, Archivaris van Amsterdam, stond een aantal belangrijke sterfdata af, waarvoor hem hier onzen dank zij toegebracht.

Deze eerste druk, in grooten haast bewerkt, zal zonder twijfel voor vele verbeteringen vatbaar zijn. Wij hopen die spoedig in een volgenden druk te kunnen aanbrengen.

Mocht deze handleiding den bijval der bezoekers van ons nieuwe Rijks-Museum vinden, dan zullen de volgende drukken gelijdelijk meer afbeeldingen bevatten.

KORTE INLEIDING.

Het „Koninklijk Museum” waarin behalve schilderijen ook teekeningen, werken van beeldhouwkunst en ciselure, gesneden steenen, oudheden, kunstzaken en zeldzaamheden zouden opgenomen worden, werd bij decreet van 21 April 1808 door Koning Lodewijk gesticht.

Tot de vorming er van strekten:

- a. Een gedeelte der hier te lande gebleven schilderijen van den toenmaligen stadhouder Prins Willem V. Deze hadden eerst een deel uitgemaakt van het „Nationaal Museum” te 's Gravenhage, en werden nu — 96 stuks schilderijen en ongeveer 98 Nos. rariteiten — naar Amsterdam overgebracht.
- b. 57 schilderstukken 6 Juni 1808 voor c^a. f 100,000 op de verkooping G. v. d. Pot v. Groeneveld te Rotterdam aangekocht.
- c. Acht schilderijen, oude kunst in Aug. 1808 uit den Haag gezonden, en zeven dergelijke stukken door de stad Amsterdam tijdelijk afgestaan; deze maken echter nu nog een deel der verzameling uit, en vormen er den grootsten schat van;

daaronder bevinden zich toch de Nachtwacht, de Staalmeesters en de Schuttersmaaltijd!

- d. Zes schilderijen en een marmer beeldje, door Baron van Spaen van Biljoen geschonken, en nog enkele geschenken.
- e. Eenige op de tentoonstelling van 1808 gekochte moderne schilderijen.
- f. Het geheele kabinet van Heteren, dat in 1809 voor ca. f100,000 werd aangekocht (137 schilderijen) en zeven schilderijen gekocht op de verkooping van Mevr. Bicker 1800.
- g. Afgietsels van antieke beelden uit het Musée Napoleon te Parijs.
- h. Eenige oudheden uit Drente enz.

In 1815 werden de schilderijen, (eerst in het Koninklijk Paleis op den Dam geplaatst) naar het zoogenaamde Trippenhuus overgebracht; in Mei 1835 ontvingen zij eerst een plaats hunner waardig in het Nieuwe Rijks-Museum op de Stadhouderskade.

In 1825 hadden er een paar ruilingen plaats met het Koninklijk Museum te 's Gravenhage (in het Mauritshuis); 1828 werd er van een aantal „dubbelen” (sic) eene veiling gehouden die ruim f 22,700 opbracht, voor welke som andere schilderijen werden aangekocht.

Sedert dien tijd ontving de verzameling nu en dan geschenken en legaten, tot het in 1870 door het legaat L. DUPPER Wz. (64 uitmuntende schilderijen) aanzienlijk verrijkt werd. In 1880 volgde het mede zeer aanzienlijk legaat Jhr. J. S. H. VAN DE

POLL (52 schilderijen.) Ook de Regeering liet zich niet onbetuigd, en sedert 1870 werden er weder (en soms enkele hoogst belangrijke stukken) voor hare rekening aangekocht. Moge zij hierin niet vertragen, maar door geregelde aankopen de vele leemten aanvullen, die deze verzameling nog kenmerkt, opdat zij eens een zoo getrouw, een zoo volledig mogelijk denkbeeld kunne geven onzer éénige, groote, heerlijke Hollandsche Schilderschool!

VERKLARING DER VERKORTINGEN.

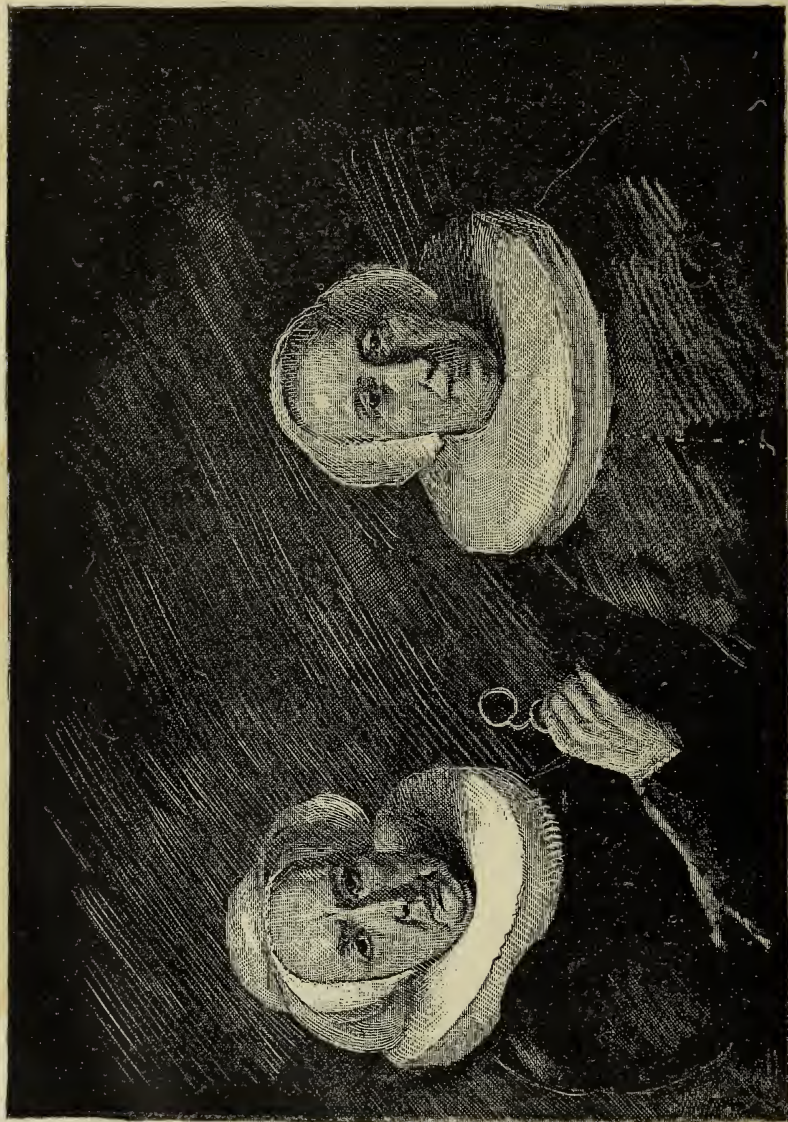
H. gevolgd door een nummer, beduidt: hoogte; *B.* de breedte der schilderij, beiden zijn in centimeters opgegeven, gemeten binnen de lijst.

De stof waarop de schilderij is vervaardigd is aangegeven op dezelfde regel; *D.* beteekent: doek, *P.* paneel en *K.* koper.

De grootte der hoofdfiguren is aangegeven door *Fh.* voor het cijfer, de hoogte van het hoofd door *Hoofdh.* of levensgroot. *Nat. gr.* wanneer de voorwerpen in de ware grootte zijn afgebeeld. *Dh.* beteekent de hoogte van het voornaamste dier.

Met rechts, links, rechterzijde, linkerzijde is de rechter- en linkerzijde van den toeschouwer bedoeld, zoo geen nadere bepaling gegeven is.

D. D. SANTVOORT.

Regentessen van het Werkhuis te Amsterdam.
(Fragment.)

(Directrices de la maison pour les travaux correc-
tionnels à Amsterdam.) (Fragment.)

ANRAADT. Pieter van Anraadt, geboren . . . Deventer, overleden aldaar 1681. Sedert 1672 in Amsterdam tot na 1675. Waarschijnlijk leerling van Terborch.

1. Mansportret.

h. 77, br. 63. D. Fh. levensgroot. gem. *Pieter van Anraadt*. a. 1671.

Verk. Broers, Utrecht. 1873. f 35.

AERTSEN. Pieter Aertsen gen. (Lange Pier), geboren 1508 te Amsterdam, overleden aldaar 2 Juni 1573. Leerling van Allart Claesz, van 1542 tot 1566 te Antwerpen, overigens te Amsterdam.

2. De eierdans.

h. 82, br. 163. P. Fh. van den danser 69. gem. met het jaartal 1557.

Gek. 1839 van Kolonel von Schepeler te Aken.

ASSELYN. Jan Asselyn genoemd **Krabbetge**, geboren 1610 te Diepen bij Amsterdam, overleden 1660 te Amsterdam. Leerling van Esaias van de Velde, en geruimen tijd werkzaam te Rome onder invloed van Pieter de Laer en Jan Miel.

3. Zinspeling op de waakzaamheid van den Raad-pensionaris Johan de Witt;

een witte zwaan verdedigt haar nest met eieren tegen een hond.

h. 139, br. 169. D. Levensgroot. gem. *J. A.*

Onder de zwaan staat: De Raad-pensionaris.

Op de eieren: Holland.

Bij de hond: de viant van de Staat.

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808; daarvoor in 1800 gekocht voor f 100.

4. Ruitergevecht.

h. 48, br. 72. P. Fh. te paard 17 $\frac{1}{2}$. gem. *Jean Asselin* f. 1646.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BACKER. Adriaen Backer, geboren 1635 of 1636 te Amsterdam, overleden aldaar 1686. Leefde te Amsterdam.

5. Portret van Daniël Niëllius,

Opzichter der Remonstrantsche Gemeente te Alkmaar.

h. 108, br. 86. D. Fh. levensgroot. gem. *A. Backer* f. 1671.

Act. suae 61.

Aangekocht in 1874 voor f 500.

BAEN. Jan de Baen, geboren 20 Februari 1633 te Haarlem, overleden in Maart 1702 te 's Gravenhage. Leerling van Piemans en Jacob Backer; was korten tijd in Londen, woonde overigens steeds te 's Gravenhage.

6. Portret van den Raad-Pensionaris Mr. Johan de Witt,
geboren te Dordrecht 24 September 1625, 20 Augustus 1672
te 's Gravenhage door het gepeupel vermoord.

h. 120, br. 94. D. Fh. levensgroot.

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Gekocht in 1806 voor *f* 66.

7. Portret van Mr. Cornelis de Witt, Burgemeester van Dordrecht,

geboren 25 Juni 1623, 20 Augustus 1672 met zijn broeder Johan de Witt te 's Gravenhage door het gepeupel vermoord.

h. 120, br. 94. D. Fh. levensgroot.

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht 1806 voor *f* 66.

8. De lijken der gebroeders de Witt, hangende aan een wipgalg.

h. 67, br. 45. D. Fh. 23.

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808. Daarvoor verkregen 1802 door ruiling met een schilderij van Hondcoeter, dat *f* 963 kostte.

BAILLY. David Bailly, geboren 1584 te Leiden, overleden aldaar 1657. Leerling van zijn vader Pieter Bailly en Jaques de Gheyn; later van Adriaen Verburch en na 1601—1608 van Cornelis van der Voort te Amsterdam. Was van 1608—1613 in Duitschland (en Italië), na 1613 te Leiden.

9. Portret van Maria van Reigersbergen, echtgenoot van Hugo de Groot,

geboren te Veere, 7 October 1589, overleden te 's Gravenhage 19 April 1653.

h. 18, br. 14. Koper. Hh. 4. gem. *D. Baylle. fecit. Ao. 1626.*

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. Daarvoor gekocht in 1806 voor *f* 80.

BACKHUYSEN. Ludolf Backhuysen, geboren 18 Dec. 1631 te Emden, overleden 17 Nov. 1708 te Amsterdam. Leerling van Allart van Everdingen (en Hendrik Dubbels?) Sedert 1650 te Amsterdam.

10. De Raadpensionaris Johan de Witt, zich als gemachtigde der Staten-Generaal in 1665 aan boord begevende van de Nederlandsche vloot.

h. 89, br. 137. D. Fh. 23. gem. *L. Bakh. 1671.*

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht in 1805 van C. Josi voor *f* 2200.

11. **Gezicht op het Y voor Amsterdam, van den Mosselsteiger genomen.**

h. 79, b. 65. D. Fh. 14. gem. 1673 *L. Backhuys* . . .

Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 1005.

12. **Woelige Zee.**

h. 58, br. 67. D. Fh. 11. gem. *L. Bak(h)*. 1692.

Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 1525.

13. **De Zuiderzee.**

h. 36, br. 45. D. gem. *L. Bakhuisen* 1694.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

14. **Het Y voor Amsterdam.**

h. 60½, br. 73. D. gem. *L. B.*

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BARENTSZ. Dirck Barentsz, geboren 1534 te Amsterdam, begraven aldaar 26 Mei 1592. Leerling van zijn vader Barent Dircksz (ook Doove Barend). Vertrok 1555 naar Venetië, waar hij bij Titiaan woonde. Na 1562 te Amsterdam.

15. **Portret van Ferdinand Alvarez de Toledo, Hertog van Alva,**

geboren 1508, overleden 11 December 1582 te Lissabon.

h. 48, br. 37. P. Fh. levensgroot. opschrift: *Ferdinant, Duc D'Alva.*

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht.

BEECKMAN. Andries Beekman; wordt in een Acte van 24 Aug. 1651 „Schilder tot Deventer” genoemd. Schijnt onze O. Indien bezocht te hebben.

16. **Gezicht op Jakatra, later Batavia op het eiland Java.**

h. 109, br. 159. D. Fh. 6. gem. *A. Beekman.*

Gek. in 1859 voor *f* 50.

BEERSTRAATEN. Jan Abrahamsz Beerstraaten (of Beerstraten) gedoopt 31 Mei 1622 te Amsterdam, overleden aldaar 1666. Woonde te Amsterdam, maar schijnt gereisd te hebben.

17. **Zeeslag tusschen de Nederlandsche en Engelsche vloten op 12 Juni 1666.**

h. 172, br. 274. D. gem. *I-Beer-straaten.*

Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 540.

18. **De puinhopen van het oude stadhuis te Amsterdam, na den brand van 7 Juni 1652.**

h. 106, br. 141. D. Fh. 9. gem. *J. Beerstraaten.*

Gek. 27 Oct. 1818 te Amsterdam voor *f* 200.

19. **De schippersbeurs en nieuwe brug aan den Ykant te Amsterdam, bij winter.**

h. 82, br. 98. D. Fh. 12. gem. *J. Beerstraten.*

Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 500.

BEERSTRAATEN. A. Beerstraten, midden der XVIIe eeuw; misschien een broeder van **Jan Abrahamsz Beerstraaten** in wiens trant hij schilderde; hij schijnt op verschillende plaatsen van ons land gewerkt te hebben.

19a. Stadsgezicht bij winter.

h. 88, br. 123. D. Fh. 9m gem. *A. Beerstraaten*.
Legaat van de Poll, 1880.

BEGA. Cornelis Pietersz. Bega, gedoopt 15 November 1620 te Haarlem, overleden aldaar aan de pest 27 Augustus 1664. Leerling van Adriaen van Ostade; maakte 1653 een reis door Duitschland. Woonde te Haarlem.

20. Boerenconcert.

h. 45, br. 40. D. Fh. 19. gem. *C. Bega*.
Gek. 1766 op de verk. Antony Sydervelt. *f* 178.

21. Een oud man in een studeervertrek.

h. 40, br. 33. P. Fh. 14.
Gek. 1808 op de verk. G. van der Pot. Rotterdam *f* 195.

BEYEREN. Abraham Hendricksz van Beyeren, geboren 1620 of 1621 te 's Gravenhage, overleden na 1674 te Alkmaar. Tot 1657 in den Haag, 1657—1665 in Delft, omstreeks 1671 in Amsterdam, na 1674 te Alkmaar. Schilderde stillevens en zeestukken.

22. Stilleven met visschen.

h. 71, br. 83. D. levensgroot. gem. *A. v. B. f.*
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 25.

23. Bloemstuk.

h. 63, br. 46. D. levensgroot. gem. *A. v. B. f.*
Gek. Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 65.

BERCHEM. Claes Pietersz Berchem, (ook Berghem) gedoopt 1 October 1620 te Haarlem, overleden te Amsterdam 18 Februari 1683. Leerling van zijn vader Pieter Claesz, Jan van Goyen (?) Nicolaes Moeyaert, Pieter de Grebber, Jan Wils en Jan Baptist Weenix. Vermoedelijk bezocht hij Italië; hij woonde te Haarlem, later te Amsterdam.

24. Italiaansch landschap.

h. 14, br. 16. K. Dh. 1. gem. *Berchem*.
Verk. v. d. Pot. Rotterdam 1808. *f* 345.

25. Landschap bij Winter.

h. 39, br. 49. P. Fh. 8. gem. *Berchem* 1647.
Kab. v. Heteren 1809.

26. Landschap bij Winter.

h. 38, br. 47. Fh. 9. gem. *C. Berghem*.
Gek. verk. Mevr. Bicker. Amsterdam 1809. *f* 3040.

27. De drie kudden.

h. 43, br. 65. P. Fh. 8. gem. *Berchem*. 1656.
Verk. G. van der Pot. Rotterdam 1808. *f* 3025.

28. De ossendrift, door het water gaande.

h. 36, br. 61. P. Fh. 9. gem. *Berchem f.* 1656.
Kabinet van Heteren. 1809.

29. Het Ponteveer.

h. 81, br. 103. D. Fh. 15. gem. *N. Berchem.*
Verk. Mevr. Bicker Amsterdam. 1809. *f* 3040.

30. Ruth en Boas.

h. 104, br. 131. D. Fh. 48. gem. *N. Berghem.*
Kabinet van Heteren. 1809.

31a. Italiaansche bouwval.

h. 50, br. 40. P. Fh. 9. gem. *Berchem.*
Legaat van de Poll. 1880.

BERCHEM. Claes Pietersz Berchem, (zie No. 24) en **Joris Verhagen** (zie No. 110).

31. Landschap. (door Verhagen).

h. 68½, br. 83. D. Fh. 9. gem. *Berchem.* (NB. die de beelden en dieren schilderde.)
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BERCK-HEYDE. Job Adriaensz Berck-Heyde, gedoopt 27 Januari 1630 te Haarlem, overleden aldaar 23 November 1693. Leerling van Frans Hals en Jacob de Wet. woonde te Haarlem. (vlgs. Houbraken ook korten tijd te Heidelberg.)

32. Het Spaarne te Haarlem.

h. 31, br. 44. P. Fh. 2. gem. *J. Berck-Heyde.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BERCK-HEYDE. Gerrit Adriaensz Berck-Heyde, gedoopt 6 Juni 1638 te Haarlem, overleden aldaar 10 Juni 1698. Leerling van Frans Hals. woonde te Haarlem. (vlgs. Houbraken ook korten tijd te Heidelberg.)

33. Gezicht op den Dam te Amsterdam.

h. 32, br. 39. D. Fh. 4. gem. *Gerrit Berck-Heyde.*
Gek. 1828 te Amsterdam. *f* 340.

33a. Gezicht op het O.Z. Heerenlogement te Amsterdam.

h. 30, br. 41. P. Fh. 2. gem. *G. Berck Heijde.*
Legaat van de Poll. 1880.

33b. Gezicht op de Heerengracht te Amsterdam.

h. 53, br. 62. D. Fh. 2½. gem. *Gerret Berck-Heyde.* 1685.
Legaat van de Poll. 1880.

BERCKMAN. Hendrick Berckman, geboren 1629 te Klundert, begraven te Middelburg 27 Maart 1679. Leerling van Ph. Wouwerman (?) Th. W. Bosschaert en Jac. Jordaens. Te Leiden in 1654; iets later in Middelburg tot aan zijn dood.

34. Portret van den Luit. Admiraal Adriaan Banckert. (1602—1684.)

h. 111, br. 81. D. Fh. levensgroot. gem. *H. Berckman f.*
Aet. 46. 1648.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

BERGEN. Dirck van den Bergen, schilderde tusschen 1661—1690. Navolger, wellicht leerling van Adriaen van de Velde. woonde te Haarlem.

35. Landschap met vee.

h. 39, br. 50. D. Fh. 9. gem. *D. van de Bergen*.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

36. Landschap met herder en vee.

h. 33, br. 47. D. Fh. 12. gem. *D. v. d. Bergen*.
Gek. in 1815 voor *f* 350.

37. Vechtende ossen.

h. 35, br. 46. D. Dh. 10. gem. *D. v. d. Bergen*.
Gek. in 1815 voor *f* 350.

BLOEMAERT. Hendrick Bloemaert, geboren omstreeks 1601 te Utrecht, overleden aldaar 30 December 1672. Waarschijnlijk leerling van zijn vader Abraham Bloemaert. Hij was ook dichter en woonde te Utrecht. Wellicht bezocht hij Italië.

38. Zinnebeeldige voorstelling van den Winter.

h. 76, br. 94. D. Fh. levensgroot. gem. *H. B. fc.* 1631.
Verk. Beijers, Utrecht 1879. *f* 134.

BLOOT. Pieter de Bloot, geboren begraven te Rotterdam 23 November 1652. Schilderde onder den invloed van Adr. Brouwer en leefde te Rotterdam.

39. Het kantoor van den Advocaat.

h. 57, br. 88. P. Fh. 16. gem. *P. de Bloot*. 1628.
Gek. 1877 voor *f* 142.

BOL. Ferdinand Bol, gedoopt in Juni 1616 te Dordrecht, begraven te Amsterdam 24 Juli 1680. Leerling van Rembrandt; woonde sedert 1649 te Amsterdam.

40. Portret van Ferdinand Bol.

h. 125, br. 99. D. Fh. levensgroot.
Legaat A. Brondgeest. 1849.

41. Portret van Arthur Quellinus, den Beeldhouwer.

geb. 1609, overl. 1668.
h. 119, br. 97. D. Fh. levensgroot. gem. *F. Bol*. 1663.
Aangekocht in 1821 als J. van Kampen.

42. Portret van den Luitenant-Admiraal-Generaal Michiel Adriaansz. de Ruiter,

geb. 24 Maart 1607, overl. in den Straat van Messina 29 April 1676.

h. 154, br. 135. D. Fh. levensgroot. gem. *F. Bol. fecit.* 1667.
Geschenk van den Raad van Zeeland aan het Kon. Museum. 1808.

43. Eene moeder met twee kinderen.

h. 164, br. 150. D. levensgroot. gem. *F. Bol. fecit.*
Waarschijnlijk familieportretten van het geslacht Trip; men vermoedt, dat het als schoorsteenstuk in een der vertrekken van het Trippenhuys is gevonden.

M. D'HONDECOETER.

Het drijvend veertje. (La plume flottante.)

44. Het onderwijs.

h. 202, br. 176. D. levensgroot. gem. *F. Bol.* 1663.

Ontvangen van de Academie van Wetenschappen in 1865.

Vroeger boven een schoorsteenmantel van het Trippen-
huis, dus waarschijnlijk familieportret.

44a. Portret van Roelof Meulenaer.

h. 117, br. 92½ van boven rond. P. levensgroot. gem. *F. Bol fc.* 165 (....)

44b. Portret van Maria Rey, echtgenoot van R. Meulenaer.

h. 116, br. 94 van boven rond. D. Levensgroot. gem. *F. Bol fc.* 1650.

Met het vorig No. uit het Legaat van de Poll. 1880.

BOOM. (VER-) = VERBOOM. A. H. Verboom, schilderde omstreeks 1650—1660, waarschijnlijk te Haarlem.

45. Een boschgezicht.

h. 222, br. 329. D. Fh. 7. gem. *A. H. Verboom, fecit Ao.* 1653.
NB. De stoffage is grotendeels later door *P. G. van Os* geschilderd.

Gek. voor het legaat Mevr. Johanna Rijswijk, weduwe
Mr. Daniel Balguerie, 1823. *f* 600.

46. De Kruisweg.

h. 95½, br. 81. D. Fh. 9. De figuren zijn van *Johannes Lingelbach*. gem. *J. L.*

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BOTH. Johannes Both, geboren omstreeks 1610 te Utrecht, overleden aldaar 9 Augustus 1652. Leerling van Abraham Bloemaert, later onder den invloed van Claude Lorrain te Rome. Woonde te Utrecht, maar bezocht gedurende eenigen tijd Italië.

47. Italiaansch landschap.

h. 79, br. 102. P. Fh. 11. gem. *J. Both.*

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

48. Een boerenerf.

h. 59, br. 48. P. Fh. 14. gem. *J. Both.*

Verk. Mevr. Boreel. Amsterdam 1814. *f* 610.

49. Italiaansch landschap.

h. 45, br. 57. K. Fh. 7. gem. *J. Both.*

Kab. van Heteren. 1808.

50. Italiaansch landschap met ponteveer.

h. 73, br. 87. D. Fh. Vr. te p. 13. gem. *J. Both.*

Gek. 1808 op de verk. G. van der Pot. Rotterd. *f* 3600.

BRAKENBURGH. Richard Brakenburgh, gedoopt 22 Mei 1650 te Haarlem, overleden aldaar 28 December 1702. Leerling van Adr. van Ostade en Hendr. Mommers, wellicht ook van Jan Steen, dien hij nabootste. Woonde te Haarlem.

51. Het St.-Nicolaasfeest.

h. 46½, br. 32. P. Fh. zittend 24. gem. *R. Brakenburg*. 1665.
 Verk. J. A. Brentano 1821. *f* 225.
 Legaat L. Dupper Wz. 1870.

52. Een boerenbinnenhuis.

h. 33, br. 27. P. Fh. 17. gem. *R. Brakenb.*
 Kab. van Heteren. 1809.

BRAMER. Leonard Bramer, geboren 1595 te Delft, overleden
 aldaar 1673 of 1674. Bezocht jong Italië; woonde na 1629
 steeds te Delft.

53. Portret van den dichter Pieter Cornelisz. Hooft,

geb. 16 Maart 1581, overl. 21 Mei 1647.
 h. 100, br. 81. D. levensgroot. Wellicht copie naar Sandrart.
 Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. 1808.

BRAY. Jan de Bray, geboren te Haarlem, begraven
 aldaar 4 December 1697, te Haarlem.

Dirck de Bray, broeder van den vorige; leefde nog
 1677 te Haarlem.

GOLINGH. Jan Golvingh, onbekend schilder; hij werd 1658
 lid van het St. Lucas Gilde te Haarlem.

JONGH. Jan de Jongh, leefde omstreeks 1664—1670 te Haarlem.

**54. De overliden van het St. Lucas Gilde te Haarlem
 in 1674.**

h. 127, br. 180 D. Fh. levensgroot.

De portretten in dit stuk zijn geschilderd:

dat van G. Mulraet, deken, koperslager, door *J. de Bray*.

„ „ J. C. Marcélis „ „ „ „

„ „ D. de Bray, secretaris, „ „ „ „

„ „ W. Knyf, gildeknecht, „ „ „ „

„ „ J. de Bray, kunstschilder, „ D. de Bray.

„ „ Jan Golvingh, „ „ Jan Golvingh.

„ „ J. de Jongh, „ „ J. de Jongh.

Gek. 1821 van Mr. J. de Vries.

BREKELENKAM. Quieringh Gerritsz van Brekelenkam,
 geboren te Zwammerdam, overleden te Leiden 1668.
 Werkte te Leiden tusschen 1648 en 1668.

55. Binnenhuis.

h. 58, br. 44. P. Fh. 32.

Gek. 1808 op de verk. G. van der Pot te Rotterdam. *f* 425.

56. Het hoekje van den haard.

h. 59, br. 46. P. Fh. 32. gem. *Q. Brekelenkam* 1664.

Verkoop als voren. *f* 425.

57. De muizenval.

h. 18, br. 15½ P. Hoofd jongen 3. gem. *Q. B.* 1660.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

57a. Vertrouwelijk onderhoud.

h. 47, br. P. Fh. zitt. 28. gem. Q. B. 1661.

Legaat van de Poll. 1880.

57b. De voorlezer.

h. 48. br. 38. P. Fh. 30.

Overgebracht van het Nederlandsch Museum te 's Gravenhage in 1880.

BROUWER. Adriaen Brouwer, geboren 1605 of 1606 te Oudenaarde, begraven te Antwerpen 1 Februari 1638. Omstreeks 1628 leerling van Frans Hals te Haarlem. Sedert 1631 te Antwerpen.

58. Boerendrinkpartij.

h. 24, br. 31. P. Fh. 14. gem. AB.

Kab. van Heteren, 1808.

59. Boerenvechtpartij.

h. 26, br. 33. P. Fh. 15.

Kab. van Heteren. 1808.

COCLERS. Louis Bernard Coclers, geboren 1740 te Maastricht, overleden te Luik 1817. Leerling van zijn vader J. B. Coclers. Bezocht Italië, en woonde te Luik, Maastricht, Dordrecht en Leiden.

59a. Portret van Jan Barend Bicker,

geb. 27 Aug. 1746. overl. 16 Dec. 1812.

h. 43. br. 35. P. Hoofdh. 9. gem. L. B. *Coclens ft.* 1766.

Legaat Bicker 1881.

59b. Portret van Catharina Six.

getr. 1769 met J. B. Bicker, overl. 12 Febr. 1792.

h. 42 m. br. 35. P. Hoofdh. 8. gem. L. B. *Coclens* 1776.

Legaat Bicker 1881.

CORNELISSEN of CORNELISZ. Jacob Cornelisz van Amsterdam (of van Oostsanen.) Geboren 1480? te Oostzaan, overleden te Amsterdam na 1530. Werkte ca. 1510—1530 te Amsterdam. Omstreeks 1512 was hij de leermeester van J. v. Scorel.

60. Saul en de Heks van Endor.h. 85, br. 122. P. Fh. zittend. 22. gem.: met zijn monogram (J. A., waar tusschen zijn huiskerk) en een *verknoeid* jaartal, dat nu 150.., lijkt te zijn maar 1527 (?) geweest is.

Gekocht op eene verkooping te Valenciennes in 1879 voor f 500.

CUYLENBURG. Cornelis van Cuylenburg, geboren te Utrecht, overleden omstreeks 1824 in 's Gravenhage. Hij was reeds 1783 lid van het Schilderscollegie te Utrecht, van waar hij in 1814 of 1816 naar den Haag vertrok.

61. **Portret van den Schout bij Nacht Willem Crul.**
geb. 25 Nov. 1721 te Haarlem, gesneuveld bij St. Eustatius
4 Febr. 1781.
h. 110, br. 85. D. levensgroot.
NB. De schilder ontving voor dit portret „gedaan naar
het Origineel” vlg. resolutie van 28 Aug. 1801 f 153.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. 1808.

CUYP. Jacob Gerritsz. Cuyp. Zie op **KEYSER. Thomas de Keyser.**

62. **Een hollandsch gezin.**
h. 97, br. 131. D. Fh. 68.
Gek van de Wed. Schol, te Amsterdam 1827, voor f 600.
NB. Naar onze meening is deze schilderij een uitmuntend
werk van *Thomas de Keyser*. (Zie aldaar).

CUYP. Aelbert Cuyp, geboren in October 1620 te Dordrecht,
begraven aldaar 7 November 1691. Leerling van zijn vader
Jacob Gerritsz. Cuyp en waarschijnlijk ook van Dirck van
Hoogstraten. Woonde in Dordrecht. Heeft gereisd.

63. **Bergachtig landschap.**
h. 65½, br. 89. P. Fh. te paard 11. gem. *A. Cuyp.*
Legaat van L. Dupper Wz. 1870.

64. **Landschap met herder en vee.**
h. 104, br. 100. D. Fh. 12. gem. *A. Cuyp.*
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. f 3860.

65. **Een ruitergevecht.**
h. 48, br. 63. P. Fh. 9. valsch gem. *A. Cuyp.*
Gek. 1785 op de verk. Slingelandt f 91.
NB. Dit stuk is zonder twijfel van den schilder *Simon van
Douw*; deze leefde in het midden der XVIIe eeuw in
Middelburg en Rotterdam. Een dergelijk stuk bij den Hr.
Pappelendam.

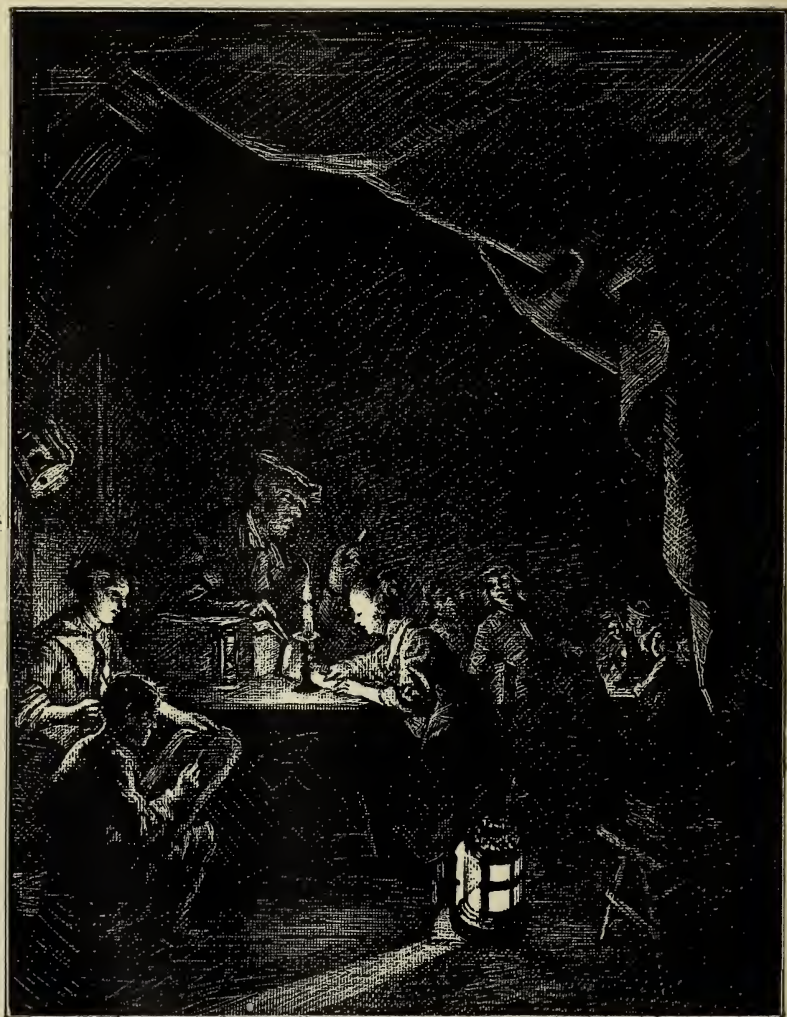
66. **Vechtende vogels.**
h. 122, br. 145. D. levensgroot.
Waarschijnlijk afkomstig van het Nat. Museum, 's Gra-
venhage 1808.

67. **Dood wild.**
h. 161, br. 151. D. levensgroot.
Waarschijnlijk afkomstig v. h. Nat. Museum, 's Gra-
venhage 1808.

DOES. Simon van der Does, geboren 1653 te Amsterdam (?)
overleden te 's Gravenhage . . . 1717. Leerling van zijn
vader Jacob van der Does. Woonde hoofdzakelijk in den
Haag; ook tijdelijk in Engeland, Brussel en Antwerpen.

68. **De lezende herders.**
h. 59, br. 42. D. Fh. 18. gem. *S. v. Does* 1706.
Verk. Mevr. Bicker te Amsterdam 1809. f 305.

GERARD DOU.

De avondschool. (L'école du soir.)

69. De herderin.

h. 31, br. 39. P. Fh. 18. gem. *S. v. Does* 1708.
Verk. Mevr. Bicker te Amsterdam 1809. *f* 320.

70. Moederliefde.

h. 80, br. 94. D. Fh. zittend 25. gem. *S van der Does MDCCLIII*.
Verk. G. van der Pot te Rotterdam 1808. *f* 325.

71. Landschap met vee.

h. 50, br. 60. D. Fh. stier 14. gem. *S. v. Does* 1712.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

DOU. Gerard Dou, geboren 7 April 1613 te Leiden, begraven aldaar 9 Februari 1675. Leerling van zijn vader Douwe Jansz, Barth. Dolendo, Pieter Couwenhorn en vooral van Rembrandt, (1628—1631) die van den grootsten invloed op hem was. Hij staat aan het hoofd der zoogenaamde Leidse school, der schilders van uitvoerig gedane binnenhuizen, waartoe de van Mieris, Slingelandt, Schalcken, Brekelenkam, van Staveren e. a. behooren.

72. Portret van Gerard Dou.

h. 47, br. 35½ P. Hh. 5½. gem. *G. Dou*.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

73. De avondschool.

h. 52, br. 40. P. Fh. zitt. jongen. 15. gem. *G. Dou*.
Verk. G. van der Pot: Rotterdam 1808. *f* 17,500.

74. De kluzenaar.

h. 25, br. 19. P. H. Hoofd. 9.
Verk. G. van der Pot. Rotterdam 1808. *f* 1100.

75. De nieuwsgierige.

h. 18, br. 15 P. Hoofd. 3. gem. *G. Dou*.
Kab. van Heteren. 1809.

76. Portretten van een heer en eene dame.

h. 75, br. 61. P. Fh. 32. gem. *G. Dou en Berchem fc.*
(Het landschap is van *Nicolaas Berchem*.)

76a. Mansportret.

h. 38, br. 24. P. Hh. 4m. gem. *F. Dou* 1646.
Legaat van de Poll. 1880.

DROST. . . . Drost, omstreeks 1638 (?) leerling van Rembrandt; men kent werken van hem van omstreeks 1650. Hij moet met J. van der Meer en Carel Loth Italië bezocht hebben.

77. Herodias ontvangt het hoofd van Johannes den dooper.

h. 146, br. 120. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. 1808.
NB. Dit stuk wordt ook aan *Carel Fabritius* toegeschreven.

DUBBELS. Hendrick Dubbels woonde omstreeks 1640-1650 te Amsterdam.

78. Riviergezicht.h. 37, br. 47. P. gem. *Dubbels*.Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809. *f* 200.**78a. Stilwater.**h. 47, br. 61. D. Fh. 5. gem. *Dubbels*.

Legaat van de Poll. 1880.

DUCK. Jacob A. Duck, geboren in 1600 te Utrecht, overleden te 's Gravenhage (?) na 1660. Hij woonde te Utrecht; in het einde zijns levens in den Haag.

79. De ruiterstalling.

h. 66, br. 49. D. Fh. 32.

Kab. van Heteren 1809.

DUSART. Cornelis Dusart, geboren 24 April 1660 te Haarlem, overleden aldaar 1 October 1704. Leerling van Adriaen van Ostade, dien hij navolgde. Woonde in Haarlem

80. Dorpspeellieden.h. 55, br. 45. D op P. Fh. 17. gem. *Corn. Dusart. fec.*Gek. 1814. *f* 525.**81. De vischmarkt.**h. 64, br. 83. D. Fh. 12. gem. *Cor. Dusart f. 1683.*Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 1665.**82. Boerenkermis.**h. 36, br. 32. P. Fh. 13. gem. *K. Dusart.*Gek. 1829 *f* 1630.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

83. Boerenherberg.

h. 41, br. 33. P. Fh. 14.

Kab. van Heteren, 1809.

83a. Moedervreugd.h. 32, br. 23. P. Fh. zitt. 16. gem. *Cor. Dusart* 1690.

Legaat van de Poll, 1880.

EKELS. Jan Ekels, geb. 1724 te Amsterdam, overl. aldaar in 1781. Leerling van Dirk Dalens III; schilderde stadsgezichten en woonde te Amsterdam.

84a. Stadsgezicht te Amsterdam.h. 46½, br. 58½. P. Fh. 3½. gem. *J. Ekels f* Ano 1784.NB. Het datum 1784 zou ons doen besluiten, deze schilderij aan *Jan Ekels Junior* toe te schrijven.

Legaat van de Poll, 1880.

EKELS. Jan Ekels de Jonge, geb. 2 Juni 1759 te Amsterdam, overl. aldaar 4 Juni 1793. Leerling van zijn vader Jan Ekels Sr., later studeerde hij te Parijs. Hij reisde in 1783 langs den Rhijn, en leefde verder te Amsterdam.

84b. De arme schrijver.h. 27, br. 22½. P. Fh. zitt. 18. gem. *J. Ekels f.*

Legaat van de Poll, 1880.

GOVERT FLINCK.

Isaak zegent Jacob. (Isaac bénit Jacob.)

EECKHOUT. Gerbrand van den Eeckhout, geboren 19 Augustus 1621 te Amsterdam, begraven aldaar 22 September 1674. Leerling en navolger van Rembrandt; 1674. Hij leefde te Amsterdam.

84. De overspelige vrouw.

h. 64, br. 80. D. Fh. 37.

Gek. 1828 van C. Josi te Londen. *f* 3000.

EVERDINGEN. Allart van Everdingen, geboren omstreeks 1621 te Alkmaar, begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 8 November 1675. Leerling van Roelant Savery, 1645—1652 te Haarlem; reisde 1640—1644 in Scandinavië; na 1653 (ongeveer) in Amsterdam, waar hij 1657 burger werd.

85. Noordsch landschap.

h. 103, br. 87. D. Fh. 6. gem. *A. v. Everdingen.*

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

86. Landschap.

h. 47, br. 62. D. Fh. 3. gem. *Everdingen.*

Waarschijnlijk uit het Trippenhuys afkomstig; niet vóór 1816 vermeld.

86a. Noordsch landschap.

h. 62½, br. 56. D. Fh. 5½. gem. *A. v. Everding* . . 1655.

De figuren zijn door *Nicolaas Berchem* gedaan.

Legaat van de Poll 1880.

FLINCK. Govert Flinck, geboren 25 Januari 1615 te Kleef, overleden 2 Februari 1660 te Amsterdam. Leerling van Lambert Jacobsz te Leeuwarden, en vooral van Rembrandt te Amsterdam. Hij werkte te Amsterdam.

87. Izaäk zegent Jacob.

h. 115, br. 138. D. levensgroot. gem. *G. Flinck* 1638.

Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808, *f* 1380.

NB. *Rembrandt* schilderde dit onderwerp, en bijna al zijne leerlingen volgden hem na.

88. Schuttersfeest bij het sluiten van den Munster-schen vrede. De kapitein der Burgerwacht Joan Huydecoper van Maarsseveen, wordt door de schutters onder zijn bevel geluk gewenscht.

h. 259, br. 510. D. levensgroot. gem. *Flinck f* 1648.

Eigendom der gemeente Amsterdam, vroeger in de groote krijgsraadkamer op het stadhuis op den Dam.

89. Portret van den dichter Joost van den Vondel.

geb. te Keulen 17 November 1587, overl. te Amsterdam 5 Februari 1679.

h. 38, br. 34. P. levensgroot.

Gek. 1815, als door *Jan Lievensz.* *f* 275.

GAESBEECK. Adriaen van Gaesbeeck, geboren te Leiden, overleden aldaar in het begin van 1650. Vermoedelijk leerling van G. Dou. Woonde te Leiden.

90. Portret van een jongeling in een studeervertrek.
h. 97, br. 74. P. Fh. 35. gem *A. van Gaesbeeck fecit.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

GEEL. Joost van Geel, schilder-dichter, geboren 20 October 1631 te Rotterdam, overleden aldaar 31 December 1698. Navolger van Metsu; wellicht leerling van Ochtervelt. In 1657 in Engeland, Frankrijk en Duitschland. Hij leefde te Rotterdam waar hij koopman was.

91. Portret van Joost van Geel.
h. 82, br. 73. D. levensgroot.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f*265

GEEST. Wijbrandt de Geest de Oude, geboren gehuwd 19 Augustus 1622 te Leeuwarden met Hendrickien Ulenborgh, overleden te Antwerpen in 1643. Hij bezocht Rome, waar hij den bentnaam „de Friesche Adelaar” ontving. Hij woonde te Leeuwarden, later te Antwerpen.

92. Portret van Ernst Casimir, Graaf van Nassau enz., Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente.
geb. 22 December 1573, te Dillenburg; overl. 2 Juni 1632, bij de belegering van Roermond.
h. 196, br. 126. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.

93. Portret van Hendrik Casimir I, Graaf van Nassau enz., Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente.
geb. 1611, overl. 6 Juli 1640.
h. 193, br. 125. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

94. Portret van Ernst Casimir, Graaf van Nassau enz., Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente.
h. 65, br. 56. P. levensgroot. gem. *V. D. G. fc.* Ao. 1633.
Uit het Nat. Museum 's Gravenhage, 1808. (Zie No. 92.)

95. Portret van Sophia Hedwig van Brunswijk, Gemaal van Graaf Ernst Casimir van Nassau,
geb. 20 Februari 1592, gehuwd 1607, overl. 1642.
h. 66, br. 56. P. levensgroot.

GELDER. Aert (Arent) de Gelder, geboren 26 October 1645 te Dordrecht, overleden aldaar 1727. Leerling van S. van Hoogstraten en omstreeks 1665 van Rembrandt te Amsterdam, overigens werkende te Dordrecht.

JAN VAN GOYEN. (Collectie DUPPER.)

Gezicht op de rivier, voor Dordrecht. (Vue sur la Meuse.)

96. Portret van Czaar Peter I den Grooten,

geb. bij Moskau 1672, overl. 1725.

h. 107, br. 89. D. levensgr.

Verk. 1821, te Amsterdam. *f* 150.Toegeschreven aan *A. de Gelder*.**97. Een portaal.**

h. 47, br. 38. P. Fh. 6.

Afk. als van den Delftschen *Vermeer* uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

GLAUBER. Johannes Glauber, gebentnaamd Polydor, geboren 1646 te Utrecht, overleden te Schoonhoven omstreeks 1726. Leerling van Berchem, schilderde te Lyon omstr. 1672 bij Adr. van der Cabel, in Italië (1674—1679) onder invloed van Gasp. Poussin. Tot 1685 te Hamburg, eindelijk te Amsterdam en den Haag.

98. Mercurius en Iö.

h. 127, br. 90. D. Fh. 20.

Uit het Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

99. Diana in het bad.

h. 127, br. 90. D. Fh. 20.

Afkomst als No. 98.

GOYEN. Jan van Goyen, geboren 13 Januari 1596 te Leiden, overleden te 's Gravenhage in April 1656. Leerling van Coenraet van Schilperoort en Isaack van Swanenburch te Leiden, bij Willem Gerritsz te Hoorn, eindelijk van Esayas van de Velde. Tot 1631 te Leiden (in 1615 reisde hij in Frankrijk) vervolgens te 's Gravenhage. Zijne dochter Margaretha was met Jan Steen gehuwd.

100. Riviergezicht.h. 127, br. 154. D. Fh. 10. gem. *I.v. Goyen* 1645.Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 160.**101. Gezicht op de rivier voor Dordrecht.**

h. 54, br. 70. P.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

102. Gezicht op het Valkenhof te Nijmegen.h. 95, br. 131. D. gem. *v. Goyen* 1641.Verk. v. d. Pot, Rotterdam, 1808, *f* 160.NB. Een dergelijk stuk werd 1806 door J. J. A. Gogel voor *f* 300, voor het Nat. Museum te 's Gravenhage gekocht.**103. Landschap.**h. 102, br. 83. D. Fh. 9. gem. *I. V. G.* 1641.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

GRIFFIER. Jan Griffier, geboren 1645 (of 1657 ?) te Amsterdam, overleden te Londen 1718. Leerling van R. Roghman, navolger van Herman Saftleven (III), dien hij te Rotterdam leerde kennen. Hij reisde veel, en leefde voornamelijk te Londen.

104. Riviergezicht.

h. 37, br. 48. P. Fh. 2½. gem. *I. Griffier*.
Kab. van Heteren, 1809.

HAERLEM. Cornelis Cornelisz van Haerlem, geboren 1562 te Haarlem, overleden aldaar 11 Nov. 1638. Leerling van Pieter Pietersz (van Amsterdam), later van Gillis Coignet te Antwerpen. In 1579 bezocht hij Frankrijk. Na 1583 woonde hij te Haarlem en was ook als architect werkzaam.

105. De kindermoord te Bethlehem.

h. 242, br. 355. D. Fh. levensgr. gem. Ao. 1590. *C. Cornelij, H. fecit*.

Uit het Nat. Museum 's Gravenhage 1808.

106. Adam en Eva in het Paradijs.

h. 269, B. 219. D. levensgroot. gem. Ao. 1592, *C. C. H. f.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

107. Portret van den graveur, dichter en geleerde Dirck Volckertsz Coornhert.

geb. 1522, overl. 1590.

h. 40, br. 30. P. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht met No. 225 in 1804 voor *f* 275.

NB. Eene herhaling dezer schilderij bevindt zich te Augsburg.

HACKAERT. Jan Hackaert, geboren (vlg. Houbraken) omstreeks 1636 te Amsterdam, overleden aldaar 1699 (?). Hij werkte te Amsterdam, dikwerf stoffeerden *Adr. v. d. Velde* en *Lingelbach* zijne landschappen. Hij bezocht Zwitserland en Italië.

108. De esschenlaan.

h. 65, br. 52. D. Fh. te paard 10.

De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde*.

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 3005.

109. Boschgezicht.

h. 75½, br. 46. D. Fh. te paard 10. gem. *Hackaert*.

De figuren zijn van *J. Lingelbach*.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

109a. Landschap met vee.

h. 88, br. 102. D. Fh. 12.

De figuren zijn door *A. v. d. Velde* gedaan.

Legaat van de Poll 1880.

HAGEN. Joris van der Hagen (ook *Verhagen*), geboren..... begraven te 's Gravenhage 23 Mei 1669. Hij woonde sedert 1640 in 's Gravenhage; zijn werk toont soms den invloed van *Potter* aan.

110. Hollandsch landschap.

h. 116, br. 168. D.

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 1405.

Zie ook No. 31.

FRANS HALS.

Een vroolijk man. (Un homme joyeux.)

HALS. Frans Hals de Oude, geboren 1580 of 1581 te Antwerpen,(?) begraven te Haarlem 1 September 1666. Hij kwam reeds vóór 1604 te Haarlem, en is, als schoolvormend meester, naast Rembrandt een der belangrijkste verschijningen in de Noord-Nederlandsche schilderschool.

111. Portretten van Frans Hals en zijne tweede echtgenoot Lijsbeth Reiniers.

h. 140, br. 166. D. levensgroot.

Verk. Six van Hillegom te Amsterdam 1852. *f* 600.

112. De nar.

h. 65, br. 58. D. levensgroot.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

NB. Deze schilderij is waarschijnlijk *niet* van den grooten meester maar van één zijner zonen.

113. Een vrolijk man.

h. 80, br. 67. D. Fh. levensgroot. gem. *F.H.* (in één).

Verk. van Leyde, Leiden 1816. *f* 385.

HAUCK. August Christiaan Hauck, geboren 3 Maart 1742 te Mannheim, overleden te Rotterdam . . . Januari 1801. Zoon en leerling van Jacob Hauck, hofschilder van den Keurvorst van de Paltz. Hij woonde te Leiden, later te Rotterdam.

114. Portret van den Vice-Admiraal Jan Arnold Zoutman,

geb. 10 Mei 1724 te Gouda, overl. te 's Gravenhage 7 Mei 1793.

h. 81, br. 65. D. Fh. levensgroot.

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808.

NB. Uit de Archieven der Nassau'sche Domeinen blijkt, dat deze schilderij 1801 door *C. v. Cuylenburgh* voor *f* 153-6 st. geschilderd werd. Misschien is zij eene *copie* naar A. C. Hauck. Zie No. 61.

HEEM. Jan Davidsz de Heem, geboren omstreeks 1600 te Utrecht, overleden te Antwerpen tusschen 14 Oct 1683 — 26 April 1684. Leerling van zijn vader David de Heem. Van 1635—1667, en van 1672 tot aan zijn dood te Antwerpen; van 1667—1672 te Utrecht.

115. Bloem- en fruitstuk.

h. 72, br. 58. D. Nat. grootte. gem. *J. D. De Heem. f.*

Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 385.

116. Fruitstuk.

h. 70, br. 58. D. Nat. grootte.

Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 460.

117. Stilleven.

h. 44, br. 60. D. Nat. grootte. gem. *Johan d. Heem f.* 1640.

Kab. van Heteren 1809.

HELST. Bartholomeus van der Helst, geboren 1611 of 1612 te Haarlem, begraven te Amsterdam 16 December 1670. Deze vermaarde portretschilder huwde reeds in 1636 te Amsterdam en bleef sedert dien tijd tot zijn dood aldaar werkzaam.

118. De Schuttersmaaltijd, gehouden 18 Juni 1648 in de bovenzaal van den Voetboog- of St. Jorisdoelen op den Singel te Amsterdam, ter viering van het sluiten van den Munsterschen Vrede.

h. 227, br. 538. D. levensgroot. gem. *Bartholomeus van der Helst fecit Ao. 1648.*

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger geplaatst in den St. Jorisdoelen, later in de groote krijgsraadkamer van het Stadhuis.

119. De overlieden van den St. Sebastiaansdoelen te Amsterdam.

h. 175, br. 264. D. levensgroot. gem. *Bartholomeus van der Helst 1657.*

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in den schoorsteen der groote zaal van den Handboogschuttersdoelen op den Singel, later in de groote krijgsraadkamer van het Stadhuis. Een kleine voorstelling van dit onderwerp, met enkele afwijkingen, gedagteekend 1653, maar veel beter bewaard, bezit het Louvre te Parijs.

120. Portret van Prinses Maria Henriette Stuart, weduwe van Prins Willem II,

geb. 1631, overl. te Londen 3 Jan. 1661.

h. 196, br. 165. D. levensgroot. gem. *Bartholomeus van der Helst 1652. f.*

Uit het Nat. Museum, s'Gravenhage 1808.

121. Portret van den Luit^t. Admiraal Aart van Nes,

geb. te Rotterdam 13 Apr. 1626, overl. aldaar 13 Sept. 1693.

h. 136, B. 122. D. Fh. levensgroot. gem. *B. van der Helst, 1668.* De achtergrond is van *Bakhuizen*.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht in 1800 met No. 122, 177 en 178, 378 en 380 voor f 4000.

122. Portret van Geertruida den Dubbelde,

gehuwd 1665 met Aart van Nes (Zie No. 121), overl. te Rotterdam 7 Jan. 1684.

h. 138, br. 122. D. Fh. levensgroot. gem. *B. van der Helst, 1668.* De achtergrond is door *Bakhuysen*.

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. Daarvoor gekocht in 1800. (Zie bij 121).

123. Portret van den Luitenant-Admiraal Egbert Meeuwisz Kortenaar,

gesneuveld 13 Juni 1665 bij Lowesthoff.

h. 65, br. 57. P. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

BARTHOLOMEUS VAN DER HELST.

Twee figuren uit:
„De Schuttersmaaltijd.”

Fragment du
Banquet de la Garde Civique.
(Amsterdam 1648.)

124. **Portret van Andries Bicker, Heer van Engelenburg, Burgemeester van Amsterdam,**
geb. 1586, overl. 1652.
h. 90, br. 69. P. Levensgr. gem. *B. van der Helst* 1642. *Actas* 56.
Verk. te Amsterdam 1848. *f* 150.
125. **Portret van Gerard Bicker Andriesz, Drost van Muiden, enz.**
geb. 6 Juni 1623, overleden. . . .
h. 90, br. 69. levensgroot.
Verk. te Amsterdam, 1848. *f* 92.
126. **Portret van den Ontvanger Johan Uytenbogaert,**
h. 73, br. 59. levensgroot. gem. *B. van der Helst*.
Afkomstig van v. d. Heuvel, Utrecht 1809.
127. **Mansportret.**
h. 66, br. 56. P. levensgroot.
Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. Met No. 128, *f* 480.
128. **Vrouwenportret.**
h. 66, br. 56. P. levensgr. gem. *B. van der Helst* 1646.
Afkomst als No. 127.

HELST. Lodewijck van der Helst, gedoopt 2 Februari 1642 te Amsterdam, overleden . . . na 1680. Waarschijnlijk leerling van zijn vader Bartholomeus van der Helst; hij leefde te Amsterdam.

129. **Portret van den Luit. Admiraal Augustus (Aucke) Stellingwerf; gesneuveld 13 Juni 1665 in den slag van Lowesthoff tegen de Engelschen.**
h. 99, br. 133. P. levensgroot. gem. *L. van der Helst f.* 1670.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

HEMERT. Jan van Hemert.

Onbekend kunstenaar; hij schilderde omstreeks 1647.

- 129a. **Portret van Dirk Hendrik Meulenaer.**
h. 85, br. 67. D. levensgroot. gem. *Jan v. Hemert fc.* 1647.
Legaat van de Poll 1880.

HEUSCH. Willem (Guilliam) de Heusch, geboren te Utrecht, overleden aldaar (?) na 1669. Leerling van Jan Both; bezocht reeds vroeg Italië.

130. **Italiaansch Landschap.**
h. 21, br. 28½. K. Fh. te paard 3½. gem. *G. D. Heusch f.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.
131. **Italiaansch Landschap.**
h. 21, br. 28½. K. Fh. 5. gem. *G. D. Heusch*.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.
132. **Boommrijk Landschap.**
h. 39, br. 54½. D. Fh. zittend. 7. gem. *J. D. Heusch. f.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

HEYDEN. Jan van der Heyden, geboren 1637 te Gorinchem, overleden te Amsterdam 28 Sept. 1712. Leerling van een onbekend glasschilder te Gorkum, vestigde zich vroeg te Amsterdam, waar hij verder woonde. Hij bezocht Engeland en Duitschland, was uitvinder der hanglantaarns en verbeterde de brandspuiten met slangen en perspompen. Zijne stadsgezichten werden door Adr. v. d. Velden en Egl. v. d. Neer gestoffeerd.

133. Een steenen brug.

h. 35, br. 43. P. Fh. 5.

De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde*.

Met No. 134 gek. op de Verk. v. d. Pot. Rotterdam 1808. f 1045.

134. Een ophaalbrug.

h. 35, br. 44. P. Fh. 7. gem. *V. Heyde. f.*

Figuren en afk. als No. 133.

135. Een Hollandsche gracht.

h. 43, br. 57. P. Fh. 3. gem. *V. D. Heyden*.

De figuren zijn van *Adr. van de Velde*.

Kab. van Heteren, 1809.

HILLIGAERT. Paulus van Hilligaert, geboren 1595 of 1596 te overleden te Amsterdam vóór 1651. Hij woonde te Amsterdam en was de zoon van den schilder Franchois van Hilligaert.

136. De slag bij Nieuwpoort, 2 Juli 1600.

h. 79, br. 115. D. Fh. 18½. gem. *Pauwels van Hilligaert*.

Gek. in 1878. f 1800.

137. De afdanking der waardgelders te Utrecht op 31 Juli 1618.

h. 96, br. 169. D. Fh. 16. gem. *Pauwels van Hilligaert*, 1627.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

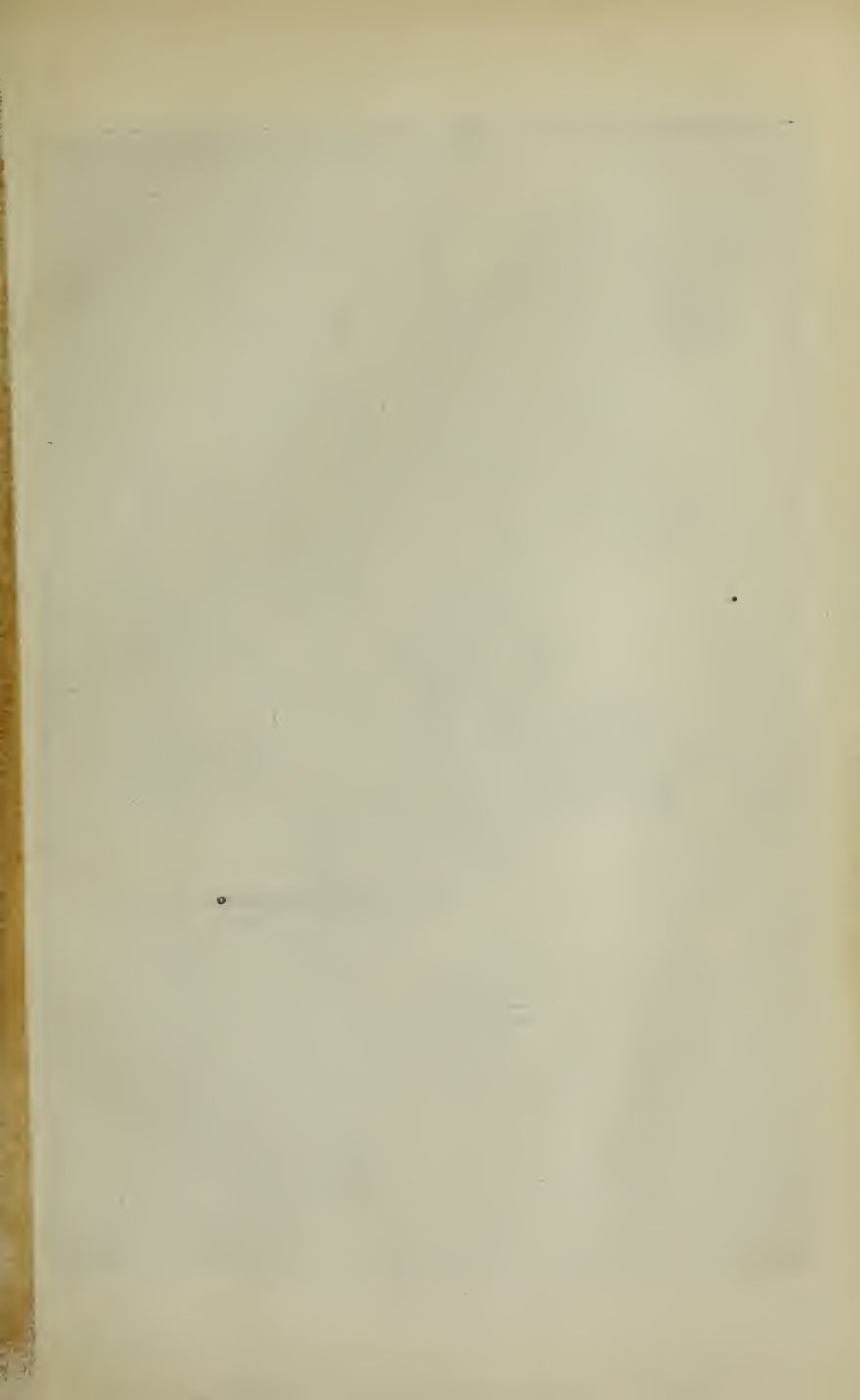
HOBBEEMA. Meindert Hobbema, geboren 1638 te Amsterdam, overleden aldaar 7 December 1709. Leerling van Jacob Ruisdael; hij woonde te Amsterdam waar hij van af 1668 tot aan zijn dood het ambt van wijnroeier bekleedde. Adr. v. d. Velde en Lingelbach stoffeerden zijne landschappen.

138. Een watermolen.

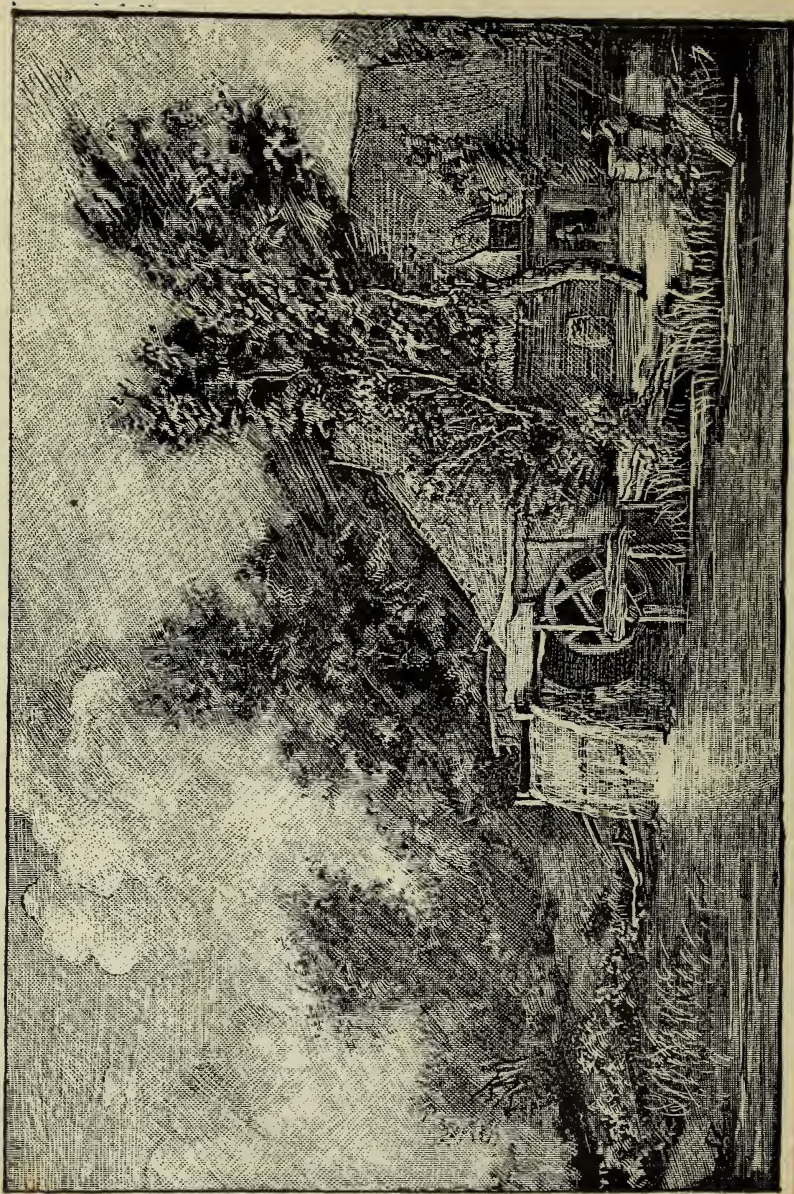
h. 58, br. 82. P. Fh. 6. gem. *M. Hobbema*.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

HODGES. Charles Howard Hodges, geboren 1764 te (in Engeland) overleden te Amsterdam 24 Juli 1837. Hij woonde sedert 1788 te Amsterdam; zijne zwarte kunst-prenten naar oude meesters zijn vermaard.

M. HOBBEEMA. (Collectie DUFFER.)

De watermolen. (Moulin à eau.)

139. Portret van Mej. de Vetter, echtgenoot van den Boekhandelaar Pieter Meijer Warnars.
h. 71, br. 57. D. levensgroot.
Legaat van Mej. G. Meyer Warnars, 1878.
- 139a. Portret van Hendrik Bicker,
geb. 1777, overl. 1834.
Ovaal h. 27, br. 22. D. Hoofdh. 10½.
Legaat Bicker, 1881.
- 139b. Portret van Wilhelmina Jacoba van Hoorn,
geh. met Hendr. Bicker, overl. 1853.
Legaat Bicker, 1881.

HOET. Gerard Hoet, geboren 22 Aug. 1648 te Bommel, overleden te 's Gravenhage 2 Dec. 1733. Leerling van Warnar van Rijzen. In 1672 in den Haag, dan te Parijs, Brussel en Utrecht, waar hij 1696 eene Teeken-academie stichtte. Van 1714 tot aan zijn dood te 's Gravenhage.

140. Landschap.

h. 34, br. 44. P. Fh. 10. gem. *G. Hoet.*
Kab. van Heteren, 1809.

141. Landschap.

h. 34, br. 44. P. Fh. 10. gem. *G. Hoet.*
Tegenhanger van 140.
Kab. van Heteren, 1809.

142. Het huwelijk van Alexander den Grooten, Koning van Macedonië, met Roxane van Bactrië.

h. 31, br. 40. P. Fh. 17. gem. *G. Hoet.*
Kab. van Heteren, 1809.

143. Hulde aan Alexander den Groote.

h. 32, br. 40. P. Fh. 11. gem. *G. Hoet.*
Kab. van Heteren, 1809.

144. Familietafereel.

h. 12½, br. 9. Ovaal. K. Hh. d. vrouw 2. gem. *G. Hoet.*
Verk. v. d. Pot, Rotterdam, 1808. *f* 145.

HONDECOETER. Melchior d'Hondecoeter, geboren 1636 te Utrecht, begraven te Amsterdam 3 April 1695. Leerling van zijn vader Gijsbert d'Hondecoeter en van zijn oom J. B. Weenix. Van 1659—1663 in den Haag; verder te Amsterdam.

145. Doode vogels.

h. 48, br. 41. D. nat. grootte. gem. *M. d. Hondecoete(r).*
Kab. van Heteren, 1809.

146. Dieren en planten.

h. 63, br. 50. levensgroot. gem. *M. d. hondec.*
Kab. van Heteren, 1809.

147. De ekster in bespiegeling.

h. 210, br. 133. D. levensgroot. gem. *M. D. H.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

148. De hofstede.

h. 211, br. 133. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

149. De eendenkom.

h. 91 br. 114. D. levensgroot.

Verk. v. d. Pot, Rotterdam, 1808, f 115.

150. De klokken in angst.

h. 114, br. 139. D. levensgroot.

Kab. van Heteren, 1809.

151. De menagerie.h. 129, br. 116. D. levensgroot. gem. *M. D. Hondecoeter*.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

152. Het drijvend veertje.h. 156, br. 141. D. levensgroot. gem. *M. D. Hondecoeter*.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

152a. Dood wild.h. 107, br. 84. D. nat. grootte. gem. *D. Hondecoeter*.

Legaat van de Poll, 1880.

152b. Levende vogels.h. 49, br. 162. D. Nat. grootte. gem. *M. D. Hondecoeter*.

Legaat van de Poll 1880.

HONTHORST. Gerard van Honthorst, geboren 4 November 1590 te Utrecht, overleden aldaar 27 April 1656. Leerling van Abraham Bloemaert, later gevormd in Italië onder den invloed van Caravaggio. Na 1623 terug in Utrecht; tusschen 1620—1629 bezocht hij Engeland, en woonde van 1637—1652 te 's Gravenhage.

153. De vroolijke speelman.h. 106, br. 87. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst, fc.* 1623.

Gek. van Josi 1824. f 600.

154. Portret van Prins Frederik Hendrik,

geb. 29 Mei 1584 te Delft, overl. 14 Maart 1647 te 's Gravenhage.

h. 123, br. 99. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

155. Portret van Amalia van Solms,

echtgen. van Prins Frederik Hendrik. (geb. 1662, overl. 8 Aug. 1675).

h. 125, br. 99. levensgroot.

Tegenhanger van 154. Afkomst als voren.

156. Portret van Prins Willem II van Oranje,

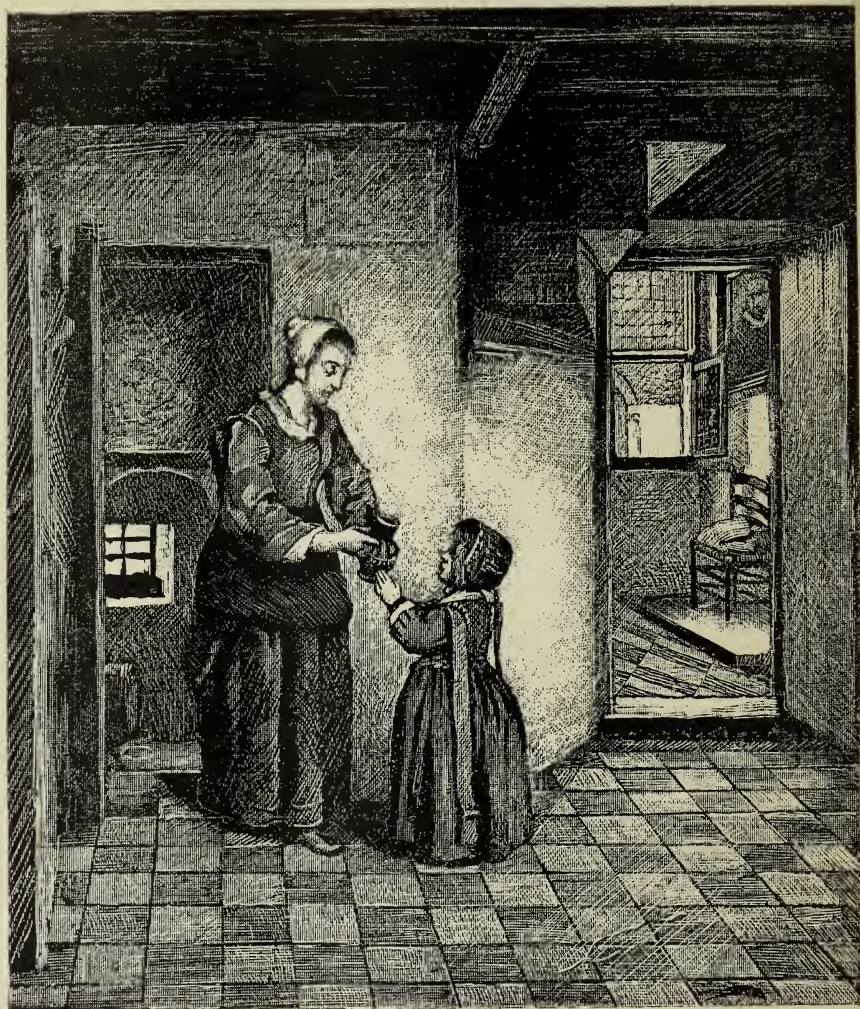
geb. 27 Mei 1626, overl. 6 Nov. 1650.

h. 73, b. 59. P. levensgroot. gem. *G. Honthorst* 1644.

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808.

HONTHORST. Willem (Guilliam) van Honthorst, geboren 1604 te Utrecht, overleden aldaar 19 Februari 1666. Leerling van Abr. Bloemaert en zijn ouderen broeder Gerard van Honthorst. Hij werd 1646 hofschilder van den Keur-

PIETER DE HOOGH.

De kelderkamer. (Le cellier.)

vorst van Brandenburg, en woonde tot 1664 te Berlijn; daarna te Utrecht. Vóór 1646 tijdelijk te 's Gravenhage.

157. Portret van Prins Willem II van Oranje.

1626—1650.

h. 110, br. 86. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst* fc. 1661.

HOECH. Pieter de Hooch of Hoogh, geboren 1630 te.....

begraven te Haarlem 28 Februari 1681. (?) In 1655—56 te Delft, omstreeks 1670 woonde hij te Amsterdam. Gevormd onder Rembrandt's invloed.

158. Portret van Pieter de Hooch op 19-jarigen leeftijd. (??)

h. 42, br. 33. P. Hh. 11. gem. *Aetatis* 19. *P. D. H.* (inéén.)

Verk. te Amsterdam, 1834, f 29.

159. De Kelderkamer.

h. 65, br. 59. D. Fh. 33. gem. *P. D. H.*

Verk. Mevr. Hogguer, Amsterdam 1817. f 4010.

HOOGSTRATEN. Samuël van Hoogstraten, geboren 2

Aug. 1626 te Dordrecht, overleden te Dordrecht 19 Oct. 1678. Leerling van zijn vader Dirck van Hoogstraten, daarna van Rembrandt te Amsterdam. 1651—1653 bezocht hij Weenen, Rome, enz. 1666 was hij in Engeland; 1668 in den Haag. Toen werd hij Muntmeester te Dordrecht en bleef daar tot aan zijn dood.

160. „De onwaardige gast.”

(Matth. 22, 11—13.)

h. 112, br. 154. D. Fh. 97.

Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

Daarvoor in 1802 gekocht als *Eeckhout*, met een kerkje van *van Vliet* uoor f 1280.

161. Portret van Mattheüs van den Broucke, Raad van Indië.

overl. te Dordrecht 1685.

h. 139, br. 106. D. levensgroot. gem. *S. v. H.* Ao. 1670.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

HUCHTENBURGH. Johan van Huchtenburgh, geboren

1646 te Haarlem, overleden te Amsterdam 1733. Leerling van Thomas Wijck te Haarlem, vervolgens in Italië en te Parijs (omstreeks 1667) onder den invloed van A. F. van der Meulen. Ook Wouwerman diende hem als voorbeeld. 1670 was hij in zijn vaderland, maar 1708—1709 bevond hij zich in dienst van den Hertog van Savoye in Italië; 1719 voor korten tijd in den Haag, dan te Amsterdam.

162. Portret van den Stadhouder Prins Willem III.

geb. 14 Nov. 1650, overl. 8 Maart 1702.

h. 77½, br. 62½. D. Fh. 63.

Verk. Mr. M. C. van Hall, 1858. f 133.

163. Ruitergevecht.

h. 57, br. 73. D. Fh. te paard. 7. gem. *J. v. Huchtenburgh*.
Gek. 1806 door J. J. A. Gogel, als Slag aan de Boine voor f 300.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

HUYSUM. Jan van Huysum, geboren 15 April 1682 te Amsterdam, overleden aldaar 7 Februari 1749. Leerling van zijn vader Justus van Huysum, mede een goed bloemschilder. Beide schilders leefden te Amsterdam.

164. Arcadisch Landschap.

h. 56, br. 67. K. Fh. 5. gem. *Jan van Huysum. fecit.*
Kab. van Heteren, 1809.

165. Een offerfeest.

h. 56, br. 67. K. Fh. 6. gem. *Jan van Huysum. fecit.*
Kab. van Heteren, 1809.

166. Vruchten.

h. 50, br. 42. K. natuurlijke grootte. gem. *Jan van Huysum. fecit.*
Verk. G. van der Pot, te Rotterdam, 1808. f 3610.

167. Bloemen.

h. 78, br. 59. P. natuurlijke grootte. gem. *Jan van Huysum. fecit.* 1723.
Verk. Joh. van Schuijlenburg, te 's Gravenhage, 1735. f 450.
Kab. van Heteren, 1809.

JANSON. Johannes Janson, geboren 17 April 1729 te Ambon (Moluk'sche Archipel), overleden te Leiden 1 Aug. 1784. Werkte te Leiden.

168. Het huis te Heemstede.

h. 67, br. 87. D. Fh. 5. gem. *J. Janson. f.* 1766.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage. 1808.

JARDIN. Karel Du Jardin, geboren omstreeks 1625 te Amsterdam, overleden te Venetië 20 Nov. 1678. Leerling van Berchem, later een tijd lang onder Potters invloed. Reeds jong in Italië; te Rome gebentnaamd: Bokkebaard. 1656—1659 in den Haag. Na dien tijd in Amsterdam; vervolgens ten tweeden male naar Italië.

169. Portret van Karel Du Jardin.

h. 26, br. 20. P. Hoofdh. 8. gem. *K. Du Jardin fc.* 1660.
Verk. Muller. 1827. f 1600.

170. De regenten van het Spinhuis te Amsterdam in 1669.

h. 223, br. 387. D. levensgroot. gem. *Karel: Du: Jardin: fec. Anno* 1669.
Eigendom der stad Amsterdam.

171. Portret van Gerard Reinst, vermaard kunstverzamelaar te Amsterdam.

h. 125, br. 103. D. levensgroot. gem. *K. Du Jardin fc.*
Gek. in 1815. f 1000.

172. **Italiaansch landschap met vee.**
h. 36, br. 47½. P. Fh. 14. gem. *K. Du Jardin fc.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.
173. **Een trompetter te paard.**
h. 42, br. 33. D. Fh. 12. gem. *K. Du Jardin f.*
Kab. van Heteren, 1809.
174. **De muilezeldrijvers.**
h. 32, br. 42. K. ezelh. 13. gem. *K. du Jardin fc.*
Kab. v. Heteren, 1809.
175. **De landman op zijne hoeve.**
h. 34, br. 45. D. Fh. 5½. gem. *Du Jardin fc.* 1655.
Kab. van Heteren, 1809.

JELGERHUIS. Johannes Jelgerhuis Rienksz, geboren 24 Sept. 1770 te Leeuwarden, overleden te Amsterdam 6 Oct. 1836. Leerling van zijn vader R. Jelgerhuis, en van af 1806 Acteur te Amsterdam, maar tegelijk ijverig schilder en graveur. Hij leefde voornamelijk te Amsterdam.

176. **De winkel van den boekhandelaar P. Meyer Warnars op den Vijgendam te Amsterdam.**
(Deze Heer gaf in 1827 een werk van den schilder uit, met lithographieën door hem daarvoor vervaardigd.)
h. 47, br. 57. D. Fh. 13. gem. *J. Jelgerhuis Rz.* 1820.
Legaat Mej. G. Meyer Warnars, 1878.

JONGH. Ludolf (Leuff) de Jongh, geboren 1616 te Overschie, overleden te Hillegersberg 1697. Leerling van Cornelis Saftleven te Rotterdam, vervolgens bij Anth. Palamedes te Delft en bij Jan van Bylert te Utrecht. Van 1635—1642 in Frankrijk, later steeds in de nabijheid van Rotterdam.

177. **Portret van den Vice-Admir. Jan van Nes**,
geb. overl. 1681 te Rotterdam.
h. 109, br. 86. D. Fh. levensgroot. gem. *L. D. Jongh Ao.* 1666.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. (Zie No. 121.)

178. **Portret van Aletta van Ravensburgh**,
echtgenoot van Jan van Nes, (zie No. 177) geb. 1635, overl. 1677 te Rotterdam.
h. 109, br. 86. D. levensgroot. gem. *L. D. Jongh f.* 1668.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808. (Zie No. 121.)

KALF. Willem Kalf, geboren te Amsterdam, overleden aldaar (vlgs. Houbraken) 31 Juli 1693. Leerling van Hendrick Pot.

179. **Stilleven.**
h. 69, br. 60. D. Nat. grootte.
Verk. A. J. Brandt, 1821. f 25.

KESSEL. Johan van Kessel, geboren 1641 of 1642 te Amsterdam, begraven aldaar 24 December 1680. Gelukkig navolger van Jacob Ruysdael; hij woonde steeds te Amsterdam.

180. Boschgezicht.

h. 56, br. 71½. D. Fh. te paard. 5 gem. *J. van Kessel*.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

180a. Waterval.

h. 90, br. 73. D. gem. *J. van Kessel*.
Legaat van de Poll. 1880.

KETEL. Cornelis Ketel, geboren Zondag vóór Palmzondag 1548 te Gouda, begraven 8 Augustus 1616 in de Oude Kerk te Amsterdam ¹⁾. Gedurende een jaar leerling van Anthony Blocklandt te Delft (1565). Hij bezocht 1566 Frankrijk, was 1568 terug te Gouda, ging 1573 naar Londen, waar hij aan het hof zeer gezien was, en woonde sedert 1581 te Amsterdam, waar hij o. a. verscheidene schutterstukken en vele portretten (sommigen (na 1599) met de vingers zonder pen-ceelen, anderen (na 1600) met de voeten schilderde.

181. Portret van Jacob Bas, in 1580 Schepen, 1581 Burgemeester van Amsterdam.

h. 48, br. 36. P. levensgroot.

182. Portret van Grietje Pietersdr. Codde, gehuwd met Jacob Bas.

h. 48, br. 36. P. Levensgroot.

No. 181/182 in 1823 gelegateerd door Mevr. Wed. Rijswijk Balguerie.

KEYSER. Thomas de Keyser, geboren 1596 of 1597 te Amsterdam, begraven aldaar 7 Juni 1667. De tweede zoon van den architect-beeldhouwer Hendrick de Keyser; hij schilderde te Amsterdam tusschen 1619—1657. Zijne schilderwijze had op die van Rembrandt bij diens komst te Amsterdam (1631) een grooten invloed.

183. Portretten van Rombout Hogerbeets met echtgenoot en kinderen.

Hoogerbeets werd 24 Juni 1561 geboren en overleed (sedert 1618 in de gevangenschap) op het huis te Weerd bij Wasenaar 7 Sept. 1625.

h. 49, br. 44. P. Fh. gem. met zijn Monogram. *T. D. K.* aanéén.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

184. Portret van den (Luitenant) Admiraal Pieter Pietersz. Hein,

geb. 1578, overl. 20 Juni 1629 in den zeeslag bij Duinkerken.

h. 59, br. 48. D. Fh. levensgroot.

Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. f 130.

¹⁾ Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

185. Portret van den (Luitenant) Admiraal Pieter Pietersz. Hein, met bijhebbend gezelschap.

NB. *Niet* zijne familie; het portret van Piet Hein is blijkbaar *later* over een ander portret heengeschilderd!

h. 65, br. 79. P. Fh. 36.

Gekocht 1866. *f* 380.

185a. Portret van Pieter Schout, Heer van Hagestein,
geb. 1640, overl. 29 Mei 1669.

h. 84, br. 68. K. op Fh. te p. 41½. gem. met het Monogram
T. D. K. f. 1660.

Op dit portret maakte Jan Vos een gedicht.

Legaat van de Poll. 1880.

185b. Portret van Marten Rey,

overl. 8 Febr. 1638.

h. 96, br. 71. Ovaal. P. levengroot. gem. *Aetatis* 32. 1627.

Legaat van de Poll. 1880.

185c. Portret van Maria Joachima Swartenhont,

geb. 1600, overl. 1631.

h. 96½, br. 71. Ovaal. P. levensgroot. gem. *Aetat.* 27. 1627.

Legaat van de Poll. 1880.

KOEDIJCK. J. . . . Koedijck, waarschijnlijk een Amsterdamsch schilder, omtrent wien geene bijzonderheden bekend zijn; een duidelijk J. Koedijck *f* 1650 gemerkt werk van zijne hand berust te St. Petersburg.

186. Portret van een Vlootvoogd, wellicht van Maarten Harpertsz. Tromp.

h. 45, br. 36. P. Fh. 43.

Uit het Nat. Museum. 's Gravenhage 1808.

KONINCK. Philips de Koninck, geboren 5 November 1619 te Amsterdam, begraven 4 October 1688 in de Nieuwe Kerk aldaar ¹⁾. Leerling van Rembrandt. Werkzaam te Amsterdam.

187. Landschap.

h. 90, br. 109. D. gem. *P. Koninck.* 1676.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

188. De ingang van een bosch.

h. 135, br. 163. D. Fh. 7.

Verk. van der Pot, Rotterdam 1833. *f* 310.

KOOI. Willem Bartel van der Kooi, geboren 13 Mei 1768 te Augustinusga (Friesland), overleden te Leeuwarden, 14 Juli 1836. Leerling van Frans Swart, J. Verrier en H. W. Beekkerk te Leeuwarden; hij werkte 1804 tijdelijk te Dusseldorp, woonde verder meest te Leeuwarden.

¹⁾ Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

189. Copie naar van Dijck. Portret van Wolfgang Willem, Paltsgraaf van Neuburg.
h. 146, br. 116. D. levensgroot.
190. Copie naar van Dijck. Mansportret.
h. 146, br. 116. D. levensgroot.
191. Copie naar van Dijck. Vrouwenportret.
h. 146, br. 116. D. levensgroot.
Deze drie portretten, in 1804 te Dusseldorf geschilderd, werden 1869 door den zoon des kunstenaars aan het Museum geschonken.

LAIRESSE. Gerard de Lairese, geboren 1641 te Luik, begraaven te Amsterdam 21 Juli 1711. Leerling van zijn vader Reimier en van Bertholet Flemal te Luik.

192. Het gevestigd gezag; allegorische voorstelling in 't grauw geschilderd.
h. 286, br. 215. D. levensgroot.
193. De omwenteling; allegorische voorstelling, in 't grauw geschilderd.
h. 286, b. 215. D. levensgroot.
No. 192, 193 afkomstig uit een gebouw, en reeds in 1809 in den katalogus vermeld.
194. Mars en Venus, met Cupido.
h. 122, br. 90. D. H. Hoofd van Mars 10.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
195. Mars en Venus, met Cupido.
h. 129, br. 93. H. Hoofd van Mars 10. gem. *G. Lairese f.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
196. Seleucus, afstand doende van zijne macht ten behoeve van zijn zoon Antiochus.
h. 31, br. 46. P. Fh. 20. gem. *G. Lairese inv. fecit.*
Kabinet v. Heteren. 1809.
197. Diana en Endymion.
h. 170, br. 116. D. Hoofd Diana 15.
Waarschijnlijk uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

LEYDEN. Lucas Huygensz, genaamd Lucas van Leyden, geboren Mei of Juni 1494 te Leiden, overleden aldaar 1533. Leerling van zijn vader Hugo Jacobsz en van Cornelis Engebrechtsz. Hij was schilder, glas-schilder en uitmuntend graveur; in 1522 bezocht hij Antwerpen en omstreeks 1527 Zeeland.

198. Portret van Philips van Bourgondië, bisschop van Utrecht.
(1464—1524).
h. 38, br. 28. P. Hh. 15. gem. *L.*

Uit het Nat. Museum. 's Gravenhage 1808.

NB. Verschiedene kunstcritici gelooven dat Lucas van Leyden *niet* de schilder van No. 198 is.

LIVENSZ. Jan Livensz (of Lievens) geboren 24 October 1607 te Leiden, begraven 8 Juni 1674 in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Leerling van Joris van Schoten te Leiden, 1631 trok hij naar Engeland en van 1635 tot na 1643 te Antwerpen; 1661 tijdelijk in den Haag, verder te Amsterdam, waar hij zijn schildertrant onder Rembrandts invloed wijzigde.

199. Verheerlijking van den Vrede.

h. 250, br. 200. D. levensgroot. gem. *I. L.*

Afk. v. h. Agentschap van finantiën, Spinhuissteeg. Amsterdam. 1877.

LIMBORGH. Hendrick van Limborch, geboren 1680 te 's Gravenhage, overleden aldaar 1759. Leerling van Brandon, R. Duval, J. de Baen en Adriaan van der Werff te Rotterdam, wien hij nastreefde. Hij werkte hoofdzakelijk in den Haag.

200. De Herders.

h. 67, br. 54. P. Fh. 35. gem. *H. v. Limborch. f.*

Kab. v. Heteren. 1809.

201. Amor en Psyche.

h. 67. br. 54. P. Fh. 36.

afk. als No. 200.

202. Spelende kinderen.

h. 27, br. 33. P. Fh. 12.

Afk. als No. 200.

LINGELBACH. Johannes Lingelbach, geboren 1623 ¹⁾ te Frankfurt a. Main, overleden te Amsterdam 1674. Navolger, wellicht leerling van Philips Wouwerman; hij bezocht Parijs (1642—44) Italië (1644—50) en woonde na dien tijd te Amsterdam.

203. Een italiaansche zeehaven met bedelaars.

h. 58, br. 51. D. Fh. 17. gem. *Lingelbach.*

Kab. v. Heteren. 1809.

204. Een haven aan de Middellandsche zee.

h. 76, B. 64. D. Fh. 16. gem. *J. Lingelbach.* 1664.

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 785.

205. De rijschool.

h. 66, br. 81. D. Fh. 15. gem. *J. Lingelbach.*

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

206. Een legerplaats.

h. 44, br. 62. P. Fh. 17.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

¹⁾ L. verklaart 7 Dec. 1662 „out 39 jaren” te zijn.

207. De tandmeester te paard.

h. 68, br. 84. D. Fh. 20½. gem. *J. Lingelbach*. Ao. 1651.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

208. De landweg.

h. 37, br. 44. D. Fh. 9. gem. *L. B.* (inéén.)
Het landschap is van *Johannes Wijnants*, de figuren van
Lingelbach.
Kab. van Heteren. 1809.

308a. Landschap met figuren.

h. 49, br. 55. D. Fh. 9½. gem. *J. L. . . . bach*.
Legaat van de Poll. 1880.

MAES. Nicolaes Maes, geboren 1632 te Dordrecht, overleden te Amsterdam December 1693. Leerling van Rembrandt omstreeks 1650—54. Hij bezocht Antwerpen, maar woonde hoofdzakelijk te Amsterdam.

209. De Spinster.

h. 61½, br. 54, D. Fh. 30. gem. *N. Maes*.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

210. De peinzende.

h. 120, br. 93. D. levensgroot. gem. *N. Ma.*
Gek. van de Lelie en Hulswit 1829. *f* 2000.

210a. Portret van Marte Meulenaer.

h. 40½, br. 30. D. Hh. 11½. gem. *Maes* 1675.
Legaat van de Poll. 1880.

Toegeschreven aan **N. Maes**.

210b. Portret van Hendrik Wijnands.

h. 41, br. 29. Ovaal. D. Hh. 11½.
Legaat van de Poll, 1880.

210c. Portret van Aaltje Denys.

h. 38, br. 29. Ovaal. D. Hh. 12.
Legaat van de Poll, 1880.
NB. No. 210 b en c werden als door *H van der Mijn* geschilderd opgegeven.

MANDER. Carel van Mander.

NB. De volgende schilderij heeft met Carel van Mander niets te maken. Zij is van de hand van een vlaamsch meester uit de school van Rubbens. Het Monogram, hier niet zeer duidelijk, bevindt zich ook op een tweede werk van dezen kunstenaar in het Museum te Praag, en is M. v. L. (in één).

211. Een boerengezelschap.

h. 41, br. 51. P. Fh. 22. gem. *M. v. L.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

G. METSU.

De oude drinker. (Le vieux buveur.)

MASCHHAUPT.

211a. Portret van Jonkh. Archibald Jan van de Poll, Lid van den Raad van Amsterdam, Ridder van de orde van den Ned. Leeuw, geb. 26 Oct. 1800, overl. 31 Oct. 1870. h. 123, br. 94. D. levensgroot. Legaat van de Poll, 1880.

211b. Portret van Jonkh. Jacobus Salomon Hendrik van de Poll, Wethouder van Velzen, geb. 28 Juli 1837, overl. 23 Febr. 1880. h. 122, br. 93. D. levensgroot. Legaat van de Poll, 1880.

MEER. Jan van der Meer de Jonge, gedoopt 29 Nov. 1656 te Haarlem en overleden aldaar 28 Mei 1705. Leerling van zijn vader Jan van der Meer de Oude en C. P. Berchem. Hij leefde te Haarlem.

212 De Slapende herder.

h. 62, br. 81. D. Fh. 14. gem. *J. v. der Meer de Jonge A.* 1678. Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 750.

METSU. Gabriel Metsu, geboren 1630 te Leiden, begraven te Amsterdam 24 October 1667. Leerling van Gerard Dou te Leiden, sedert 1650 te Amsterdam; aldaar onder Rembrandts invloed.

213. Het ontbijt.

h. 34, br. 28. D. Fh. 24. gem. *G. Metsu.* Kab. v. Heteren, 1809.

214. De oude drinker.

h. 21, br. 19. P. Hh. 5. Verk. G. Mulder, Amsterdam 1827. *f* 2960.

215. Oude vrouw in overpeinzing.

h. 27, br. 21½. P. Hh. 4½. gem. *G. Metsu.* Gek. in 1880 voor *f* 6170.

MEIJER. Hendrick de Meijer, schilder te Rotterdam, omstreeks 1660; vóór 1690 overleden.

216. Het overgaan van de stad Hulst 5 November 1645.

h. 91, br. 152. P. Fh. 21½. gem. *Het overgaan van de Stadt Hulst op de 5 November 1645. H. de Meijer.* Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. Daarvoor door J. J. A. Gogel gekocht in 1806 voor *f* 400.

217. Het vertrek van Koning Karel II van Engeland uit Scheveningen 23 Mei 1660.

h. 51, br. 74. D. Fh. 6. gem. *H. De Meyer fecit.* Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

MIEREVELT. Michiel Jansz Mierevelt, geboren 1 Mei 1567 te Delft, overl. aldaar 27 Juli 1641. Leerling van Willem Willemsz en Augustijn, later van Anth. van Montfoort. Hij woonde te Delft, tijdelijk in den Haag.

218. **Portret van Prins Willem I van Oranje-Nassau,**
(Prins Willem I is 14 April 1533 te Dillenburg geboren en werd 10 Juli 1584 door Balthasar Gerards te Delft vermoord.)
h. 110, br. 85. D. levensgroot. gem. *Faciem huius ad principale Cornelii de Visscher fecit M. A. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
219. **Portret van Prins Philips Willem van Oranje-Nassau.**
geb. 19 Dec. 1554, overl. 22 Febr. 1618 te Brussel.
h. 116, br. 103. D. levensgroot. gem. *M. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
220. **Portret van den Stadhouder Prins Maurits van Oranje-Nassau,**
geb. 13 Nov. 1567, overl. 23 April 1625.
h. 119, br. 141. P. levensgroot. gem. *M. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.
221. **Portret van den Stadhouder Prins Frederik Hendrik van Oranje-Nassau,**
Zie No. 154.
h. 109, br. 85. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.
222. **Portret van den landsadvokaat Joan van Oldenbarnevelt,**
geb. 14 Sept. 1547 te Amersfoort, in 't openbaar te 's Gravenhage onthoofd 13 Mei 1619.
h. 71, br. 48. levensgroot.
223. **Portret van den dichter en raadpensionaris Jacob Cats,**
geb. 10 Nov. 1577 te Brouwershaven, overleden op „Sorghvliet” bij den Haag 12 Sept. 1660.
h. 66, br. 57. P. levensgroot. gem. *Aetatis 56. Ao. 1634. M. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
224. **Portret van Frederik V, Keurvorst van de Palts, Koning van Bohemen,**
geb. 1566, overl. 1632. Sedert 1620 als balling in ons vaderland.
h. 24, br. 16. Hh. 10.
Gek. 1879 verk. Lamberts te Amsterdam. *f* 55.
225. **Portret van den Predikant Johannes Uitenboogaert,**
geb. te Utrecht 11 Febr. 1557, overl. 4 Sept. 1644 te 's Gravenhage.
h. 31, br. 26. P. Hh. 12.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. Daarvoor in 1804 gekocht met No. 107 voor *f* 275.

Toegeschreven aan **M. Mierevelt**.

226. Portret van den Veldoverste Nic. Smeltzing,

overleden voor 's Hertogenbosch 1629.

h. 106, br. 83. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

School van Mierevelt.

227. Portret van Cornelia Teedingh van Berckhout, derde echtgenoot van den Luit. Admiraal Tromp,

geb. 1610, overl. 12 Oct. 1680.

h. 69, br. 59. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 38. Anno 1648.

NB. De oorspronkelijke portretten van Tromp en zijne derde echtgenoot door Mierevelt berusten bij Jhr. Mr. Tedingh van Berkhout te Deventer.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

227a. Portret van Johan van Oldenbarnevelt.

h. 69, br. 59½. P. Fh. levensgroot. gem. *M. Miereveld*.

Legaat Bicker 1881.

MIERIS. Frans van Mieris de Oude, geboren 12 April 1635 te Leiden, overleden aldaar 12 Maart 1681. Leerling van van den glas-schilder Abraham Torenvliet, en van Gerard Dou. Hij werkte alleen te Leiden.

228. De briefwisseling.

h. 24. br. 19. P. Hh. 4. gem. *F. van Mieris fecit Anno* 1680.

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 2025.

229. De luitspelsters.

h. 21, br. 17. P. Hh. 12.

Kab. van Heteren. 1809.

230. De vergankelijkheid.

h. 36, br. 28. P. Hh. 4.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

230a. Jacobs droom.

h. 21½, br. 28. P. Fh. 24. gem. *F. van Mieris*.

Legaat van de Poll, 1880.

MIERIS. Willem van Mieris, geb. 1662 te Leiden, overleden aldaar 27 Januari 1747. Leerling van zijn vader Frans van Mieris de Oude. Werkte te Leiden.

231. De Hoenderverkooper.

h. 38. br. 32. P. Hh. 4. gem. *W. van Mieris fe Anno* 1733.

Kab. v. Heteren, 1809.

MIERIS. Frans van Mieris de Jonge, geboren 1689 te Leiden, overleden aldaar 22 October 1763. Deze schilder, penning- en oudheidkundige, leefde te Leiden; hij was leerling van zijn vader Willem van Mieris.

232. De Kluisenaar.

h. 15. br. 13. P. Hh. 3. gem. *F. v. Mieris F.* 1721.

Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 165.

MIGNON. Abraham Mignon, geboren Juni 1640 te Frankfort a. M., overleden aldaar 1679. Leerling van Jacob Marel en J. D. de Heem. Sedert 1660 tot niet lang voor zijn dood toefde hij in Holland, vooral te Utrecht.

233. Stilleven en vruchten.

h. 77, br. 66. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon fe.*
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 790.

234. De omgeworpen ruiker.

h. 87, br. 71. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fe.*
Kab. v. Heteren 1809.

235. Bloemen.

h. 73½, br. 59. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fe.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

236. Vruchten.

h. 74, br. 60½. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fe.*
Tegenhanger van No. 235.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

MOEYAERT. Nicolaes (Claes) Cornelisz Moeyaert, geboren kort voor 1600 te Amsterdam (?) overleden aldaar na 1659. Bezocht Italië, waar hij onder Elzheimer's invloed geraakte; werkte te Amsterdam.

237. De keuze van een vrijer.

h. 109, br. 124. D. Fh. levensgroot. gem. *C. L. Mets*
(Men heeft het merk van Moeyaert in dat van Metsu trachten te veranderen.)
Geschenk van den Heer A. S. I. Koch te Amsterdam. 1874.

MOL. Wouterus Mol, geboren 21 Maart 1786 te Haarlem, overleden aldaar 1858. Leerling van H. van Brussel. Ging 1808 naar Parijs, waar hij de leerling werd van David. Na zijne terugkomst woonde hij te Haarlem.

238. Kopie naar Raphael's Madonna della Sedia

in de Galleria Pitti te Florence.
Rond. Diam. 72½. Levensgroot. Te Parijs geschilderd en als proefstuk ingezonden.

MONI. Louis de Moni, geboren 1698 te Breda, overleden te Leiden 15 September 1771. Leerling van F. van Kessel en K. E. Biset, daarna bij Phil. van Dijk te 's Gravenhage (1721—1725). Bezocht Cassel; sedert 1750 te Leiden.

239. De Bloemenkweekster.

h. 36, br. 27. Hh. 5.
Kab. van Heteren 1809.

MOREELSE, Paulus Moreelse, geboren 1571 te Utrecht, overleden aldaar 19 Maart 1638. Leerling van Mierevelt; hij bezocht vóór 1604 Rome, en woonde overigens steeds te Utrecht. Hij was ook architect.

FRANS HALS.

Frans Hals en zijne tweede echtgenootte. (Portraits de Frans Hals et de son épouse.)

240. Portret van Maria van Utrecht, echtgenoot van Mr. Joan van Oldebarnevelt.

h. 109, br. 80. P. levensgroot. gem. *Aeta*. 63. *Ano*. 1615.
P. Mo. fe.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

241. De schoone herderin.

h. 79, br. 63. D. levensgroot. gem. *P. M.* 1630.

Verk. Ocke, Leiden 1817. *f* 2150.

242. Het prinsesje.

h. 88, br. 62. D. levensgroot.

Gek. 1865 op de verk. Hilleveld. *f* 900.

243. Een damesportret.

h. 120, br. 104. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

244. Portret van Frederik V van de Palts, Koning van Boheme.

De Winterkoning. Zie No. 224.

h. 4½, br. 3½. Ivoor. Hh. 2½.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

244a. Portret van Jochem Hendriksz Swartenhont, Luitt.-Admiraal van Holland,

geb. 20 April 1566, overl. 4 Juni 1627.

h. 117, br. 88. P. levensgroot.

Legaat van de Poll. 1880.

MOREL. Jan Evert Morel, geboren 8 Februari 1777, overleden aldaar 6 April 1808. Leerling van Jacob Linthorst, Troost van Groenendoelen, en D. v. d. Aa in den Haag. Hij woonde tijdelijk in 's Gravenhage, verder te Amsterdam.

244b. Fruitstuk.

h. 39, br. 31. P. Nat. grootte. gem. *J. E. Morel ft.*

Legaat van de Poll. 1880.

MOUCHERON. Frederick de Moucheron, geboren 1633 of 1637 ¹⁾ te Emden, begraven te Amsterdam 5 Januari 1686. Leerling van Jan Asselijn. Bezocht langen tijd Frankrijk; daarna werkzaam te Amsterdam.

245. Een landschap.

h. 42, br. 51. D. Fh. 6.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

246. Een Italiaansch landschap.

h. 39, br. 32. P. Fh. 5. gem. *Moucheron f.*

NB. De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde*.

Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 725.

MURANT. Emanuël Murant, geboren 22 December 1622 te Amsterdam, overleden te Leeuwarden in 1700 (?). Leerling van Ph. Wouwerman, navolger van Potter, onder wiens

¹⁾ Frederick de Moucheron, schilder, verklaart 2 April 1665 28 jaar oud te zijn.

naam men zijne werken soms aantreft. Hij bezocht Frankrijk, zijne werken zijn schaars.

247. Het oude boerenhuis.

h. 32, br. 39. D. Fh. 4.
Gek. 15 Juni 1819. *f* 212.

MUSSCHER. Michiel van Musscher, geboren 27 Januari 1645 te Rotterdam, overleden te Amsterdam 20 Juni 1705. Leerling (volg. Houbraken) van Maerten Saeghmeulen te Rotterdam, van A. van den Tempel, Metsu en Adr. van Ostade. Hoofdzakelijk te Amsterdam werkzaam.

248. Portret van den Raad-pensionaris van Holland, Gaspar Fagel,

geb. te 's Gravenhage 1629, in 1672 opvolger van de Witt; overleden in den Haag 15 Dec. 1688.
h. 64, br. 54. D. Hh. 12½.
Gek. 1863 te Gravenhage. *f* 50.

248a. Portret van Mr. Hendrick Bicker,

geb. 20 Aug. 1649, overl. 1 Mei 1718.
h. 54, br. 47. D. Hoofdh. 9½. gem. *M^t. V: Musscher Pinx*
Ao. 1682.
Legaat Bicker. 1881.

248b. Portret van Maria Schaep,

geh. met Henric Bicker Hz. overl. 1725. Tegenhanger van 248a.
h. 54, br. 47. D. Hh. 10. gem. *M^t. V: Musscher Pinx^t. Ao.* 1682.
Legaat Bicker.

MIJTENS. J. A. Mijtnens; het is nog niet met zekerheid uitgemaakt, welk lid der Haagsche schildersfamilie Mijtnens wij hier voor ons hebben. Men denkt aan Isaak Mijtnens, die in 1632 30 jaar oud was, of aan den jongeren Johannes Mijtnens. Zeker leefde ook deze Mijtnens in het midden der 17e eeuw te 's Gravenhage.

249. Portret van den zeeheld Luit.-Admiraal Cornelis Tromp,

geb. 9 Sept. 1629 te Rotterdam, overl. 29 Mei 1691 te Amsterdam.
h. 132, br. 101. D. Levensgroot. gem. *A:* 1668. *I. A. Mijtnens F:* (De I. A. in'één).
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

250. Portret van Margaretha van Raephorst, echtgenoot van den Luit.-Admiraal Cornelis Tromp.

h. 133, br. 101. D. Levensgroot. gem. en afkomstig als No. 249.

NAIVEU. Mathijs Naiveu, geb. omstreeks 1647 te Leiden, overleden te Amsterdam omstreeks 1721 (?). In 1669 leerling van Gerard Dou; vertrok 1677 naar Amsterdam waar hij sedert dien tijd, als keurmeester van de hop, woonachtig bleef.

251. De heilige Hieronymus.

h. 37, br. 29. P. Hh. 6. gem. *M. Naiveu, fecit Ao.* 1676.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

NEER. Aert (Aernout) van der Neer, geboren 1603 te Amsterdam, overleden aldaar 1683 (?). Levensomstandigheden niet bekend; werkzaam te Amsterdam.

252. Landschap bij winter.

h. 50, br. 64. P. Fh. 8. gem. *A. v. d. N.* (inéén.)
Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 175.

NEER. Eglon Hendrick van der Neer, geboren 1643 te Amsterdam, overleden (vlg. Houbraken) 3 Mei 1703 te Dusseldorp. Leerling van zijn vader Aert van der Neer en van Jacob van Loo. Van 1663—1679 te Rotterdam, (1670 tijdelijk in den Haag) later te Brussel en te Dusseldorf. (Aldaar Hofschilder van den Keurvorst van de Paltz.)

253. De jonge Tobias met den Engel.

h. 16, br. 24. P. Fh. 7. gem. *E. H. van der Neer fc.* 1690.
Kab. v. Heteren, 1809.

NETSCHER. Caspar Netscher, geboren 1639 te Heidelberg, overleden te 's Gravenhage 15 Januari 1684. Kwam reeds zeer jong naar Holland. Te Arnhem leerling van Koster, te Deventer van Ger. Ter Borch; 1659 te Bordeaux, sedert 1660 in den Haag.

254. Portret van den Dichter Constantijn Huygens,

geb. te 's Gravenhage 4 Sept. 1596, overl. op „Hofwijck”
aldaar 28 Maart 1687.

h. 26½, br. 22½. P. Hh. 7. gem. *C. Netscher. Fec.* 1672.
Aangekocht door Z. M. Willem I in 1825.

255. Moederzorg.

h. 43, br. 36. P. Fh. 27. gem. *C. Netscher, Fec.*
Kab. v. Heteren, 1809.

NETSCHER. Constantijn Netscher, gedoopt 16 December 1668 te 's Gravenhage, overleden aldaar 1722. Leerling van zijn vader Caspar Netscher; woonde te 's Gravenhage.

255a. Damesportret,

(de huisvrouw van Iman Mogge, Heer van Haamstede).

h. 47, br. 38. D. Hh. 7. gem. *C. Netscher.* 1678.
Legaat van de Poll, 1880.

255b. Portret van Jacob Jan de Backer,

geh. met Agatha Bicker.

ovaal. h. 49, br. 40. D. Hh. 8½. gem. *Const. Netscher.* 1694.
Legaat Bicker, 1881.

255c. Portret van Agatha Bicker,

geh. 1694 met Jacob Jan de Backer. Tegenhanger van 255b.
ovaal. h. 49, br. 40. D. Hoofdh. 9. gem. *Const. Netscher* 1694.
Legaat Bicker, 1881.

NOOMS. Reynier Nooms, genaamd Zeeman, geboren omstr. 1612 te Amsterdam, overleden aldaar (?) na 1663. Werkzaam te Amsterdam; omstreeks 1650 te Parijs, en waarschijnlijk soms ook op groote zeereizen. Volg. Nicolai werkte hij een tijdlang te Berlijn.

256. De zeeslag bij Livorno. 14 Maart 1653.

op een schijnbaar in de lijst gestoken papier leest men eene beschrijving van de schilderij.

h. 137, br. 224. D.

Van de Directie van den Levantschen handel en navigatie op de Middellandsche Zee overgebracht 27 Juni 1826.

NOORDT. Joannes van Noordt, geboren te Amsterdam, werkzaam aldaar tusschen 1645—1672.

256a. De grootmoedigheid van Scipio.

h. 100, br. 82½. D. Fh. 55. gem. *Joan: v. Noordt Ano* 1672. Legaat van de Poll. 1880.

256b. Portret van van Dionis Wynants.

h. 121, br. 99. D. levensgroot. gem. *Joan: v. Noordt f.* 1664. Legaat van de Poll, 1880.

256c. Portret van denzelfde.

(No. 256b.) (herhaling op verkleinde schaal.)

h. 18½, br. 14. K. Hh. 4½.

OEVER. Hendrick ten Oever, werkte in de de 2e helft der XVIIe eeuw te Zwolle. Voortreffelijke landschappen met fraaie beelden en koeien bezitten het Museum te Edinburgh (gedat. 1675) en de Hr. Cramer te Keulen. Levensbizonderheden ontbreken tot nu toe.

257. Familietafereel.

h. 188, br. 208. D. levensgroot. gem. *H: Ten Oever. fe. Ao.* 1669. Door de Regeering gekocht 1873.

OLIS. Jan Olis, geboren omstreeks 1610 te Dordrecht (?) overleden na 1665, waarschijnlijk te Amsterdam, waar hij hoofdzakelijk werkzaam was. Hij schilderde meest corps-de-gardes, ook gezelschappen en enkele portretten.

258. Gezicht in een Keuken.

h. 65, br. 76. P. Fh. 29½. *J. Olis fecit.* 1645.

Afk. (als Sorgh) van het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808.

OSSENBEECK. W. Ossenbeeck, onbekend schilder, omstreeks 1632 werkzaam. Wellicht de vader van J. Ossenbeeck, die 1627 (?) te Rotterdam geboren werd en 1678 te Regensburg overleed.

259. Mercurius voert, als bode van Jupiter, diens geliefde Iö, door Juno in eene koe veranderd, tot haren vader terug.

h. 37, br. 55. P. Fh. 12. gem. *W. Ossenbeck. F.* 1632.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

ADRIAAN VAN OSTADE. (Collectie DUPPER.)

De bakker. (Le boulanger.)

OSTADE. Adriaen van Ostade, gedoopt 10 December 1610 te Haarlem, begraven aldaar 2 Mei 1685. Leerling van Frans Hals, later onder den invloed van Rembrandt. Hij werkte steeds te Haarlem.

260. Een schilder in zijn atelier.

h. 35, br. 33. P. Fh. 12. gem. *A. O.*

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 600.

261. De rustende reizigers.

h. 36, br. 30. P. gem. *A. v. Ostade*. 1671.

Kab. v. Heteren, 1809.

262. De kwakzalver.

h. 27, br. 21½. P. Fh. 13. gem. *A. v. Ostade*. 1648.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

263. De bakker.

h. 26, B. 21. P. Hh. 7.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

264. De vroolijke boer.

h. 16, br. 14. P. Hh. 6 gem. *A. v. Ostade*.

Verk. v. d. Pot. Rotterdam 1808. *f* 36.

OSTADE. Isack van Ostade, gedoopt 2 Juni 1621 te Haarlem, begraven aldaar 16 October 1649. Leerling van zijn broeder Adriaan; werkte te Haarlem.

265. Een boerenherberg.

h. 51, br. 67. P. Paardh. 9. gem. *Jsack van Ostade*.

Kab. van Heteren, 1809.

OUDENROGH. Johannes Dircksz Oudenrogh, geboren . . . te Leiden, overleden 1653 te Haarlem. Werkzaam te Leiden, en te Haarlem.

266. Een weverswerkplaats.

h. 39, br. 54. P. Fh. 15.

Gek. Juni 1819. *f* 35.

OUWATER. Isaak Ouwater, geboren 1747 te Amsterdam, overleden aldaar 1793. Woonde te Amsterdam.

267. De onvoltooide toren der Nieuwe Kerk te Amsterdam.

h. 58, br. 71. D. Fh. 9. gem. *I^k. Ouwater*.

Verk. G. Schimmelpenninck, Amsterdam 1819. *f* 75.

268. De St. Antonius-waag te Amsterdam.

h. 58, br. 71. P. Fh. 8. gem. *I^k. Ouwater*.

Verk. G. Schimmelpenninck, Amsterdam 1819. *f* 75.

OVENS. Juriaen Ovens, geboren overleden in Dene-marken. 1678 (?) Leerling van Rembrandt; hij leefde langen tijd te Amsterdam.

268a. Portret van Mr. Jan Barend Schaep,

geh. met Margaretha Backer. Schepen in 1659.

h. 112, b. 84. D. levensgroot. gem. *J. Ovens f.*

Legaat Bicker, 1881.

PALTHE. Jan Palthe, geboren 1719 te Deventer, overleden te Leiden 1769. Leerling van zijn vader Gerard Jan Palthe. Hij werkte hoofdzakelijk te Leiden.

268b. Portretten van Mevr. Nobel en hare kleinkinderen.

h. 92, br. 78. Hh. 9. D. gem. *J. Palthe* 1750.
Legaat Bicker, 1881.

268c. Portret van Pieter Cypriaan Testart.

h. 86, br. 62. P. Hh. 9½. gem. *J. Palthe* 1747.
Legaat Bicker, 1881.

268d. Portret van Agatha Heronyma Nobel, geh. met P. C. Testart,

geb. Aug. 1730, overl. 6 Mei 1822.
h. 86, br. 62. P. Hh. 9. gem. *J. Palthe. pinx.* 1750.
Legaat Bicker, 1881.

POEL. Egbert van der Poel, gedoopt 9 Maart 1621 te Delft, begraven 29 Juli 1664. Werkte te Delft en te Rotterdam.

269. Een boerenbinnenhuis.

h. 47, br. 63. P. Fh. 12. gem. *Egbert van der Poel* 1646.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

270. De bouwvallen van Delft na het springen van den Kruitoren.

h. 35, br. 59. P. Fh. 7. gem. *E. van der Poel* 12 Oct. 1654.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

POELENBURGH. Cornelis van Poelenburgh, geboren 1586 te Utrecht, overleden aldaar 12 Augustus 1667. Leerling van Abraham Bloemaert; in Italië, waar hij langen tijd vertoefde, onder invloed van Elzheimer. Omstreeks 1650 te Londen; overigens steeds werkende te Utrecht.

271. Badende meisjes.

h. 13, br. 16. K. Fh. 5. gem. *C. P.*
Kabinet van Heteren, 1809.

272. Meisjes uit het bad komende.

h. 19, br. 17. P. Fh. 4. gem. *C. P.*
Kab. van Heteren, 1809.

273. De verdrijving uit het paradijs.

h. 13, br. 29. P. Fh. 5.
Kab. van Heteren, 1809.

274. De bespiede meisjes.

h. 37, br. 46. K. Fh. 16.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. f 660.

POST. Frans Post, geboren te Leiden 1612 (?), begraven 16 Februari 1680 te Haarlem. Hij reisde in 1637 met Graaf Johan Maurits van Nassau naar Brazilië, waar hij vele landschappen naar de natuur schilderde. 1644 in Haarlem terug en aldaar vervolgens werkzaam.

275. Portret van Johan Maurits van Nassau-Siegen, Gouverneur van Brazilië;

geb. 17 Juni 1604, overl. te Kleef 20 Dec. 1697.

h. 125, br. 95. D. Fh. levensgroot. gem. Out 75 jaren.

Memento mori. Ao. 1679.

Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. f 71.

POTTER. Paulus Potter, gedoopt 20 November 1625 te Enkhuizen, begraven te Amsterdam 17 Januari 1654. Leerling van zijn vader Pieter Potter te Amsterdam en van Jacob de Wet te Haarlem. Werkzaam te Delft (1646—1648), den Haag (1649—1653) en Amsterdam.

276. De Berenjacht.

h. 302, br. 333, D. levensgroot. gem. *Paulus Potter f. 1649.*

Deze schilderij, afkomstig uit het huis waarin de Wed.

Potter na haar 2e huwelijk woonde, was zwaar beschadigd en is door *J. W. Pieneman bijna geheel overgeschilderd.*

In ruil verkregen van het Kon. Kab. v. Schilderijen in den Haag, 1825.

277. Orfeus, de Dieren temmende.

h. 68, br. 87. D. H. dieren 9. gem. *Paulus Potter. f 1650.*

Kab. v. Heteren, 1809.

278. Herders met hun vee.

h. 79, br. 93. D. H. os 12. gem. *Paulus Potter. f. 1651.*

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808 f 10,050.

279. De Herdershut.

h. 22, br. 29. P. H. Kalf 5. gem. *Paulus Potter f. 1645.*

Kab. v. Heteren, 1800.

POTTER. Pieter Potter, geboren 1587 te Enkhuizen, overleden omstreeks 1655 te Amsterdam. Schilder van corps-de-gardes, stillevens en landschappen. Hij was in zijn jeugd glas-schrijver, leefde omstreeks 1628—29 te Leiden, sedert 1631 te Amsterdam. Zie ook bl. 99.

280. De Stroosnijders.

h. 30, br. 26. P. Fh. 23.

Geschenk van Baron van Spaen van Biljoen, 1808.

280a. Landschap met vee.

h. 56, br. 64. P. Fh. 6. gem. *Paulus Potter. f: 1653.*

Legaat van de Poll, 1880.

PYNACKER. Adam Pynacker, geboren 1621 te Pynacker bij Delft, begraven te Amsterdam 28 Maart 1673. Onder invloed van Jan Both gevormd; woonde 1658 te Schiedam, daarna te Amsterdam.

281. De oever van een italiaansch meer.

h. 95, br. 84. D. op P. Fh. 13. gem. *A. Pijnacker.*

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. f 1800.

282. Italiaansch landschap.

h. 35, br. 47. P. Fh. 10' gem. *A. Pijnacker*.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

283. De bedevaartplaats.

h. 68, br. 58. D. Fh. 6.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

QUINKHARD. Julius Quinkhard, geboren 1736 te Amsterdam, overleden aldaar 1776. Leerling van zijn vader, den portretschilder Jan Maurits Quinkhard.

284. De kunstminnaars.

h. 100, br. 82. D. levensgroot. gem. *Julius Quinkhard pinx* 1757.
Gek. 1876 voor *f* 250.
De schilderij stelt den schilder zelf met den bekenden kunstverzamelaar J. C. Ploos van Amstel voor.

285. De muziekliefhebbers.

h. 49, br. 40. P. Fh. 32. gem. *Julius Quinkhard pinx* 1755.
Gek. van A. J. Brand, Amsterdam, 1821. *f* 40.

RAVESTEIJN. Jan Anthonisz van Ravesteijn, geboren 1572 (?) overleden te 's Gravenhage 21 Juni 1657. Hij werkte steeds te 's Gravenhage, waar hij 1598 lid van het St. Lucas Gilde werd.

286. Portret van den Commandeur Joris Cats,

Heer van Coulster, vermaard zeeheld.
h. 62, br. 49. P. levensgroot.
Verk. Broers, Utrecht, 1873. *f* 53.

Toegeschreven aan **J. van Ravesteijn**.

287. Portret van Prins Ernst Casimir van Nassau,
(Zie No. 92.)

h. 56, br. 45. P. levensgroot.
Geschonken door den Heer J. L. Trip en Vrouwe A. W. Trip, geb. van Limburg Stirum, met No. 288.

288. Portret van Justinus van Nassau,

natuurlijke zoon van Prins Willem I, geb. 1559, overl.
te Leiden 26 Juni 1631.
h. 54, br. 45. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. Zie No. 287.

289. Portret van Jan Pietersz Snoek.

h. 69, br. 53. P. levensgroot.
Met No. 290 gelegateerd door Vrouwe Johanna Rijswijk,
Wed. van Mr. Daniel Balguerie, 25 Juni 1821.

**290. Portret van Margriet Goversdr. Bal, echtgen.
van Jan Pietersz Snoek.**

h. 69, br. 53. P. levensgroot. NB. No. 289 en 290 zijn
zeker *niet* door Ravesteyn geschilderd.

REGTERS. Tibout Regters, geboren 24 December 1710 te Dordrecht, overleden te Amsterdam 1768. Leerling te Arnhem bij Ten Hage, in 1730 bij Meyer te Rotterdam, daarna te Amsterdam van J. M. Quinkhard.

291. Portret van den Geschiedschrijver Jan Wagenaar

(1709—1773.)

h. 80, br. 65. Hh. 8. gem. *T. Regters pinxit* 1761.Gek. van F. C. Roos, Amsterdam 1821. *f* 150.**292. Portret van den Schilder Jan ten Compe,**

geb. te Amsterdam 14 Febr. 1713, overl. aldaar 11 Nov. 1761.

h. 27, br. 23. P. Hh. 5. gem. *T. Regters. f* 1751.Gek. 1839. *f* 20.

RIETSCHOOF. Jan Claesz Rietschoof, geboren 1652 te Hoorn, overleden aldaar 1719. Leerling van Abr. Liedts en L. Bakhuysen.

293. Stil water.h. 59, br. 80. P. Fh. 5. gem. *C. R.*

Met No. 294 uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

294. Woelend water.h. 59, br. 79. D. Fh. 6. gem. *C. R.*

Zie No. 293.

RING. Pieter de Ring (of Ringh). Men weet alleen dat deze uitmuntende stillevens-schilder 1648—1649 in het Leid'sche St. Lucas-Gilde was ingeschreven en in 1660 nog schilderde.

295. Stilleven.

h. 98, br. 83. D. Nat. grootte. Een ring doet hier dienst als Monogram.

Kab. van Heteren, 1809.

ROEPEL. Coenraet Roepel, geboren 6 November 1678 te 's Gravenhage, overleden aldaar 4 Januari 1748. Leerling van Constantijn Netscher. Werkzaam in den Haag; tijdelijk voor den Keurvorst van de Paltz.

296. Bloemen.h. 65, br. 50. D. Nat. grootte. gem. *Coenraet Roepel fecit.*
Ao. 1721.

Kab. van Heteren, 1809.

297. Vruchten.

h. 65, br. 50. D. Nat. grootte. gem. als No. 296, waarvan dit een tegenhanger is.

ROMEIJN. Willem Romeijn, geboren te Haarlem, overleden na 1693. In 1642 leerling van Claes Pietersz Berchem. Werkzaam te Haarlem; misschien bezocht hij Italië.

298. De kudde in het water.h. 14, br. 17. P. Dh. 4. gem. *W. Romijn.*

Kab. van Heteren, 1809.

299. De rust bij de fontein.h. 14, br. 17. P. Dh. 3. gem. *W. R.* (Tegenhanger van No. 298).**300. De rustende kudde.**h. 29, br. 37. P. H. os 8. gem. *W. Romijn.*Verk. Cremer, Rotterdam 1816. *f* 493.50.

301. Landschap met vee.

h. 47, br. 55, D. Fh. 10. gem. *W. Romeijn*.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

301a. Landschap met vee.

h. 34, br. 31½. P. Dh. 8. gem. *W. Romeijn*.
Legaat van de Poll, 1880.

ROOTIUS. Jan Albertsz Rootius (ook **Rootsius** en **Rootseüs**) geboren omstreeks 1615 te Hoorn, overleden aldaar na 1661.

302. Portret van den Luit.-Admiraal Jan Cornelisz. Meppel.

Hoorn 1609—1669.

h. 105, br. 85. D. levensgroot. gem. *Aetatis* 52, 1661. *J. A. Rootius*.

Verk. te Amsterdam 1879. *f* 126.

RUISDAEL. Jacob van Ruisdael, geboren^m omstreeks 1625 te Haarlem, begraven aldaar 14 Maart 1682. Leerling van zijn vader Izaak, wellicht ook van zijn oom Salomon. Hij woonde eerst te Haarlem en van 1659—1681 te Amsterdam.

303. Een waterval.

h. 110, br. 99. D. gem. *J. v. Ruisdael*.
Gek. in 1818. *f* 1600.

304. Het kasteel van Bentheim.

h. 65, br. 52. D. gem. *J. v. Ruisdael*.
Verk. de Smeth, Amsterdam 1810. *f* 710.

305. Wintergezicht.

h. 40, br. 46½. D. Fh. 3. gem. *J. v. Ruisdael*.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

306. Boschgezicht.

h. 41, br. 48. P. Fh. 3. gem. *J. v. Ruisdael*.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

307. Gezicht op Haarlem.

h. 41, br. 36. gem. *J. v. Ruisdael*.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

RUIJSDAEL. Salomon van Ruijsdael, geboren te Haarlem, (daar reeds 1623 lid van het St. Lucas Gilde) begraven aldaar 1 November 1670. Hij behoort, met Pieter Molijn en Esaias van de Velde, tot de grondleggers der Haarlem'sche landschap-school.

308. De pleisterplaats.

h. 60, br. 84. P. H. vee. 6. gem. *S. van Ruijsdael* 1660.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

308a. De dorpsherberg.

h. 56½. br. 82. P. Fh. 8. gem. *S. v. R.* 1655.
Legaat van de Poll, 1880.

REMBRANDT.

De Nachtwacht. (La ronde de nuit.)

RUITER. J. de Ruiter; onbekend Hollandsch kunstenaar; sedert 1822 zag men geen werk van hem op de tentoonstellingen.

309. De keukenmeid.

h. 36, br. 29. D. Hh. 5. gem. *J. de Ruyter. f* 1820.

Afkomst onbekend.

RUIJSCH. Rachel Ruijsch, geboren 1664 te Amsterdam, overleden aldaar 1750. Leerlinge van Willem van Aelst. Werkzaam te Amsterdam, tijdelijk te 's Gravenhage en te Dusseldorf. Hofschilderes van den Keurvorst van de Paltz aldaar.

310. Bloemen.

h. 64, br. 50. D. Nat. grootte.

Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 102.

311. Een Ruiker.

h. 62, br. 52. D. Nat. grootte. gem. *Rachel Ruisch f*.

Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 570.

RIJN. Rembrandt Harmensz van Rijn, geboren 15 Juli 1606 te Leiden, begraven te Amsterdam 8 October 1669, 1620 als student in de letteren te Leiden ingeschreven; leerling van Jacob van Swanenburch te Leiden en van Pieter Lastman (misschien ook van Jan Pinas) te Amsterdam. Tot 1630—1631 te Leiden, na dien tijd tot aan zijn dood te Amsterdam. Als schilder en etser overtreft hij alle Hollandsche kunstenaars in het schilderachtig weêrgeven der natuur in hare meest verschillende uitingen, in de meesterlijke behandeling van het licht en donker, en wat zijne portretten betreft, in de volmaakte uitdrukking van het karakter. Hoewel gedurende het grootste deel van zijn loopbaan een geacht en gevierd kunstenaar, had hij in de laatste jaren zijns levens (1656—1669) met groote finantiële zorgen te kampen, die echter op zijn werk nooit een nadeeligen invloed uitoefenden. Tot zijn dood toe werkte hij met ongebroken kracht, steeds iets nieuws, iets groots zoekende en bereikende. Van zijne ± 350 schilderijen bezit ons vaderland er hoogstens nog 20.

312. Het vaandel van den Kapitein Frans Banning Cocq. (De zoogenaamde NACHTWACHT).

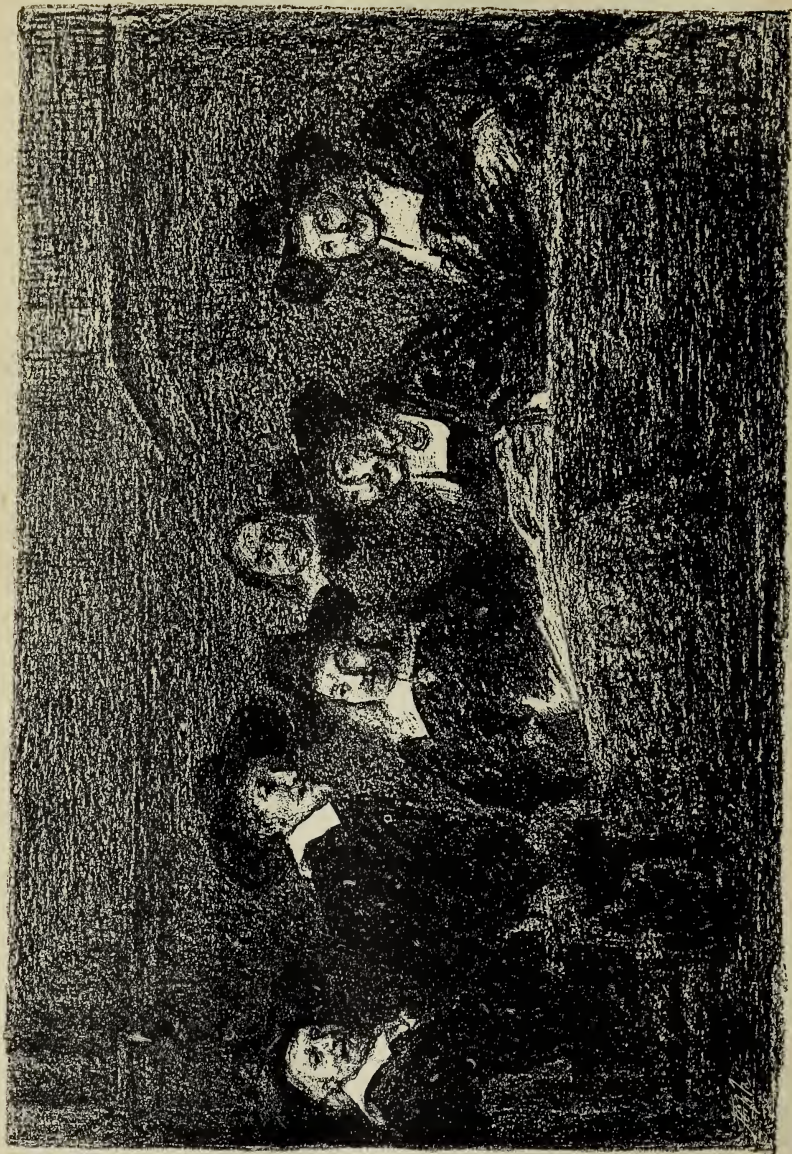
h. 359, br. 435. D. Fh. levensgroot. gem. *Rembrandt f* 1642.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote zaal van den Voetboogschuttersdoelen, later in de kleine krijgsraadkamer van het thans tot paleis geworden Stadhuis.

NB. *Oude teekeningen, en eene oude copie door Gerard Lundens, thans in de Nat. Gallery te Londen, bewijzen dat vroeger l. van den beschouwer nog 2 ò 3 figuren meer aanwezig waren, die sedert zijn afgesneden, waarschijnlijk om het stuk „pasklaar” te maken. Het werd meer dan eens hier en daar overschilderd en is verre van onbeschadigd; toch blijft het als compositie zeker het belangrijkste Doek van onzen grootsten kunstenaar, die indertijd f 1600 voor dit werk ontring.*

- 313. De Staalmeesters. De Waardijns (Keurmeesters) van Lakenen te Amsterdam in 1661.**
h. 185, br. 274. D. Fh. levensgroot, gem. *Rembrandt f.* 1661. Eigendom van Amsterdam; vroeger geplaatst in het „Staalhof“ in de Staalstraat aldaar.
- 314. Een studiekop.**
h. 54, br. 46. D. op P. geplakt Hoofdh. 17. (Valsch) gem. *Rembrandt f.* 1641.
Als portret van Willem van der Mark, Heer van Lumey, uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. NB. Deze schilderij is *niet* van *Rembrandt*.
- 314a. Portret van Elisabeth Jacobs Bas, weduwe van den Admiraal Jochem Hendrick Swartenhont.**
h. 116, br. 88. D. levensgroot.
Legaat van de Poll, 1880.
- SAENREDAM. Pieter Jansz Saenredam, geboren 9 Juni 1597 te Assendelft, begraven 16 Augustus 1665. Leerling van zijn vader, den graveur Joannes Saenredam; in 1612 van F. P. de Grebber te Haarlem, waar hij sedert dien tijd woonde.**
- 315. Gezicht in de St. Bavokerk te Haarlem.**
h. 92, br. 54. P. Fh. 10. gem. *P. Saenredam* 1636.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Met het volg. nummer in 1806 daarvoor gekocht voor *f* 700.
- 316. Gezicht in de St. Bavokerk te Haarlem.**
h. 46, br. 42. D. Fh. 5.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Met No. 315 daarvoor in 1806 gekocht voor *f* 700.
- SAFTLEVEN. Cornelis Saftleven, geboren 1606 te Rotterdam, begraven aldaar 4 Juli 1681. Leerling van zijn vader Herman Saftleven den Oude; hij vormde zich onder den invloed van Adriaan Brouwer's werken.**
- 316a. Boerengezelschap.**
h. 62, br. 81. P. Fh. 22. gem. *C. Saftleven* 1642. .
Legaat van de Poll, 1880.
- SAFTLEVEN (III). Herman Saftleven (III), geboren omstreeks 1610 te Rotterdam, overleden te Utrecht 5 Januari 1685. Hij was de zoon van den Rotterdamschen schilder Herman Saftleven II en leefde na 1633 te Utrecht, doch schijnt langs den Rijn en de Moezel gereisd te hebben.**
- 317. Riviergezicht.**
h. 18, br. 23. P. Fh. 1.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 66.
- 318. Gezicht aan den Rijn.**
h. 27, br. 37. P. Fh. 5. gem. *H. S.* 1678.
Kab. v. Heteren, 1809.

REMBRANDT.

De Staalmeeesters. (Les syndics des drapiers.)

319. Dorp aan eene rivier.

h. 30, br. 45. P. Fh. 3.

Kab. v. Heteren, 1809.

319a. Bergachtig landschap.

h. 59, br. 80. D. Fh. 4½. gem. H. S. 1662.

Legaat van de Poll, 1880.

SANTVOORT. Dirck Dircksz. Santvoort, geboren 1610 te Amsterdam, begraven aldaar 9 Maart 1680. ¹⁾ Hij werkte te Amsterdam, en zijne uitmuntende schilderij, voorstellende 4 regentessen van het Werkhuis (1638) aldaar, bewijst, welk een hoogte hij als portretschilder bereikte had.

320. Portretten van den Burgemeester Dirck Bas en zijn Gezin.

(Dirck Bas was van 1610—1637 Burgemeester van Amsterdam.)

h. 132, br. 250. D. Fh. 90.

Legaat van Mevr. J. Rijswyck, Wed. Mr. D. Balguerie 1823.

SAVERY. Roelandt Savery, geboren 1576 te Kortrijk, overleden te Utrecht 25 Februari 1639. Leerling van zijn broeder Jacob te Amsterdam. Werkzaam in dienst van Keizer Rudolph II; bereisde in diens opdracht de Alpen. Sedert 1619 te Utrecht.

321. De dieren naar het spel van Orpheus luisterende.

(Of: De poëet op het feest der dieren gekroond. (?))

h. 45, br. 78. D. Fh. zitt. 11. gem. *Roeland Savery* 1-8-1623.

Gek. 1875. f 350.

SCHALCKEN. Godfried Schalcken, geboren 1643 te Dordrecht, overleden te 's Gravenhage 16 November 1706. Leerling van Samuel van Hoogstraten, wellicht ook van Gerard Dou, dien hij tot voorbeeld koos. Werkte te Dordrecht, onder Willem III eenigen tijd in Engeland, daarna te 's Gravenhage.

322. Portret van Koning Willem III van Engeland bij kaarslicht.

(Zie No. 162.)

h. 74, br. 62. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1809.

323. Elk zijn meug.

(Every one his fancy.)

h. 41, br. 31. P. Hh. grijsaard 8. gem. *G. Schalcken pinxit.*

Kab. van Heteren, 1809.

324. De tabaksrooker.

h. 45, br. 37. D. Hh. 8.

Kab. van Heteren, 1809.

¹⁾ Het sterfjaar werd ons welwillend medegedeeld door Mr. N. de Roever Azn.

325. Vuur en licht.

Maten en afkomst als het vorige No.

326. Verschil van smaak.

h. 41, br. 31. D. Hh. 8.

Kab. van Heteren, 1809.

SCOREL. Jan van Scorel, geb. 1 Augustus 1495 te Schoorl bij Alkmaar, overleden 6 December 1562 te Haarlem (of te Utrecht ?). Leerling van Willem Cornelisz te Haarlem, (1509—1512) van Jacob Cornelisz te Amsterdam en Jan Mabuse te Utrecht. Na een reis door Duitschland (1521) en het heil. land, (1522 of 1523 te Rome,) werkzaam te Utrecht sedert 1524; tijdelijk te Haarlem (1527.)

327. Magdalena.

h. 55, br. 74. P. Hh. 12.

Als „dochter Sions“ afk. uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808.

(Ten onrechte) aan hem toegeschreven.

328. Adonis.

h. 146, br. 111. P. Fh. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

SLABBAERT. Karel Slabbaert, geboren..... te Middelburg, begraven in de Oude Kerk aldaar 6 November 1654. Deze weinig bekende schilder-graveur leefde te Middelburg en was er herhaaldelijk Deken van het St. Lucas Gilde.

329. Het gebed voor den maaltijd.

h. 68, br. 54. P. Fh. kind 25. gem. *K. Slabba.*

Verk. Bar. van Leijde v. Warmond, Leiden 1816. f 841.

SLINGELANDT. Pieter Cornelisz van Slingelandt, geboren 20 October 1640 te Leiden, overleden aldaar 7 November 1691. Leerling van G. Dou; hij werkte te Leiden.

330. De zangoefening.

h. 25, br. 19. P. Fh. 4. gem. *P. v. Slingerland fecit.*

Kab. van Heteren, 1809.

331. De rijke Heer.

h. 25, br. 20. P. Hh. 4. gem. *P. v. Slingerland fecit.*

Kab. van Heteren, 1809.

SORGH. Hendrick Maertensz Sorgh, geboren 1621 (?) te Rotterdam, overleden aldaar tusschen 16 Oct. 1669 en 6 Aug. 1670. Leerling van Willem Buytewech; hij vormde zich naar Adriaen Brouwer; werkzaam te Rotterdam.

332. De Citerspeler.

h. 49, br. 36½. P. Fh. zitt. 26. gem. *H. M. Sorgh* 1661.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

JAN STEEN.

Het St. Nicolaas-feest. (La fête St. Nicolas.)

333. De Storm.

h. 46½. br. 62. P. gem. (*H. M.*) *Sorgh* 1668.
 Legaat L. Dupper Wz. 1870.

333a. Groenmarkt.

h. 50, br. 69. P. Fh. zitt. 24.
 Legaat van de Poll, 1880.

STAVEREN. Johan Adriaenz. van Staveren, geboren . . .
 te Leiden, overleden aldaar 1668. Hij was Burgemeester
 van Leiden, en reeds in 1644 als schilder aldaar werkzaam;
 waarschijnlijk leerling van Gerard Dou.

334. De biddende grijsaard.

h. 32, br. 26. P. Fh. 14. gem. *J. A. Staveren*.
 Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

335. De schoolmeester.

h. 49, br. 41½. P. Fh. Meisje 18.
 Legaat L. Dupper Wz. 1870.

STEEN. Jan Steen, geboren omstr. 1626 te Leiden, begraven
 aldaar 3 Februari 1679. Leerling van N. Knupfer, en van
 zijn schoonvader Jan van Goyen; schilderende onder den
 invloed van Frans Hals en Adriaan van Ostade. Hij woon-
 de te Leiden, den Haag en Haarlem. Onovertroffen als ka-
 rakter-schilder.

336. Portret van Jan Steen.

h. 71, br. 60. D. levensgroot. gem. *J. Steen*.
 Gek. van C. H. Hodges, Amsterdam, 1821. *f* 150.

337. Prinsjesdag.

h. 45, br. 60. P. Fh. 20. gem. *J. Steen*.
 Legaat L. Dupper Wz. 1870.

338. Het St. Nicolaasfeest.

h. 80, br. 68. D. Fh. 28. gem. *J. Steen*.
 Kab. v. Heteren, 1809.

339. De papegaaiskooi.

h. 49, br. 39. D. Fh. 25. gem. *J. Steen*.
 Kab. v. Heteren, 1809.

340. De boerenbruiloft.

h. 37, br. 48. P. Fh. 18. gem. *J. Steen* 1672.
 Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

341. Het vroolijk huiswaartskeeren.

h. 66, br. 97. D. Fh. 27. gem. *J. Steen*.
 Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

342. De kwakzalver.

h. 35, br. 49. P. Fh. 18. gem. *J. Steen*.
 Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

343. De bakker Oostwaard.

h. 37, br. 31. P. Hh. 6. gem. *J. Steen.*

NB. De man stelt de bakker Oostwaard te Leiden voor; de vrouw Catharina Keyzerswaard, de jongen een zoon van Jan Steen. Volgens een inschrift achter op het paneel zou dit stuk in 1659 vervaardigd zijn.

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 705.

344. De kwakzalver.

h. 25, br. 22. P. Fh. 16. gem. *J. Steen.*

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

345. De losbol.

h. 20½, br. 24½. P. Fh. zitt. 19.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

346. De schuurster.

h. 28, br. 19. P. Hh. 4. gem. *J. Steen.*

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 255.

346a. De les in het dansen.

h. 65, br. 56. P. Fh. 38. gem. *J. Steen.*

Legaat van de Poll, 1880.

PALAMEDESZ. Palamedes Palamedesz., gen. Stevaerts, geboren 1607 te Londen, overleden 26 Maart 1638 te Delft. Zich vormend onder Esaias van de Velde; woonde te Delft.

347. Portret van den Stadhouder Prins Frederik Hendrik.

Zie No. 154.

h. 35, br. 28. P. Fh. te paard 31.

Verk. Mr. M. C. v. Hall, Amsterdam 1858. *f* 80.

STOOP. Dirck Stoop, geboren te Utrecht omstreeks 1610, overleden aldaar 1686. Leerling van zijn vader, den glasschilder Willem Jansz. van der Stoop. Werkte te Utrecht, maar was langen tijd (hofschilder) te Lissabon, waar hij Rodriguez Stoop heette, en tijdelijk in Engeland. 1678 terug te Utrecht.

348. De jachtpartij.

h. 51, br. 59½. P. Ph. 11. gem. *D. Stoop f.* 1645.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

STRIJ. Abraham van Strij, geboren 31 December 1753 te Dordrecht, overleden aldaar Maart 1825. Werkzaam te Dordrecht.

349. De teekenles.

h. 24, br. 19. P. Hh. 4. gem. *A: van Strij. Ft.*

Kab. v. Heteren, 1809.

TEMPEL. Abraham Lamberts Jacobsz., genoemd van den Tempel, geboren 1622 of 1623 te Leeuwarden, overleden 13 Mei 1672 te Amsterdam. Leerling van zijn vader Lambert Jacobsz. te Leeuwarden en van Joris van Schooten te Leiden. Te Leiden van vóór 1648 tot 1 Mei 1660. Van dien tijd af te Amsterdam.

JAN STEEN.

De Kwakzalver. (Le charlatan.)

350. Portret van Machteld Bas, Weduwe van den Heer Abr. de Visscher.

h. 106, br. 98. P. levensgroot.

Legaat van Mevr. J. Rijswijk-Balguerie, 1823.

351. Portret van Abraham de Visscher.

h. 125, br. 86. D. levensgroot. Tegenhanger van No. 350.

Afkomst als No. 350.

TER BORCH. Gerard Ter Borch, geboren omstreeks 1610 (?) te Zwolle, overleden te Deventer 1681. Leerling van zijn vader Gerard Ter Borch den Oude te Zwolle, van Pieter Molijn te Haarlem (omstr. 1632—1635) en aldaar ook onder den invloed van Frans Hals. Hij bezocht Spanje, Italië, Engeland (1635) en Frankrijk; sedert 1655 te Deventer.

352. Portret van Gerard Ter Borch.

h. 34, br. 29. K. Hh. 6½. gem. G. T. B. (inéén).

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

353. Portret van Geertien Matthijssen, wede. van Thys Daems, echtgenoot van Gerard Ter Borch.

h. 34, br. 29. K. Hh. 5½. gem. G. T. B. (inéén.)

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

354. De vaderlijke raadgeving.

h. 68, br. 71. D. Fh. 41.

Kab. van Heteren, 1809.

Oude Copie naar Gerard Ter Borch.

355. Beëdiging van den Munsterschen vrede, 15 Mei 1648.

h. 42, br. 57. K. Fh. 20.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

Het origineel is in de National Gallery te Londen.

TERWESTEN. Matheus Terwesten, geboren 1670 te 's Gravenhage, overleden aldaar 11 Juni 1757. Leerling van zijn oudsten broeder Augustijn, Willem Doudyns en Daniël Mijtens II. Werkzaam te 's Gravenhage, tijdelijk te Berlijn. Hij bezocht Italië.

356. Portret van Prinses Anna, Gemalin van Prins Willem IV.

geb. 2 Nov. 1709, overl. 12 Jan. 1759. Huwde 5 Maart 1734 met Willem Carel Hendrik Friso, later Willem IV.

h. 47, br. 36. Hh. 7.

Gek. Maart 1818. f 30.

TOL. Dominicus van Tol, geboren tusschen 1631 en 1642 te Bodegraven, begraven 26 December 1676 te Leiden. Leerling van zijn oom Gerard Dou. Werkzaam te Leiden, tijdelijk te Amsterdam.

357. De gevangen muis.

h. 29, br. 24. P. Hh. 4. gem. D. v. Tol.

Kab. van Heteren, 1809.

357a. Portret van Hendrick Dirksz. Spiegel,

Burgemeester van Amsterdam in 1655, 1659 en 1665.
h. 38, br. 35. P. Hh. 7. gem. *D. v. Tol* 1673.
Legaat Bicker, 1881.

TROOST. Cornelis Troost, geboren 8 October 1697 te Amsterdam, overleden aldaar 7 Maart 1750. Leerling van Arnold Boonen. Hij was werkzaam te Amsterdam.

358. Portret van den schilder.

h. 12, br. 10. Ovaal. P. Hh. 4.
Verk. te Amsterdam 1829. *f* 40.

358a. Alexander de Groote in den slag bij den Granikos.

h. 101, br. 138. D. Fh. te paard 45. gem. *C. Troost* 1737.
Legaat van de Poll, 1880.

ULFT. Jacob van der Ulft, geboren 1627 te Gorkum, leefde daar nog in 1688. Hij bezocht Italië.

359. Italiaansch havengezicht.

h. 12, br. 19. P. Fh. 1½. gem. *J. v. Ulft*.
Kab. van Heteren, 1809.

360. Italiaansch stadsgezicht.

h. 12, br. 19. P. Fh. 1½. gem. *J. v. Ulft*.
Tegenhanger van No. 359.
Kab. van Heteren, 1809.

360a. Italiaansch marktplein.

h. 40, br. 37½. D. Fh. 6. gem. *v. der Ulft f*.
Legaat van de Poll, 1880.

Vaillant. Wallerant Vaillant, geboren 1623 te Rijssel, overleden te Amsterdam 1677. Leerling van Erasmus Quellinus; hij woonde te Middelburg, Frankfort, Parijs, later te Amsterdam.

360b. Portret van Pieter de Graeff,

geb. 1638, overl. 1707.
h. 72, br. 57. D. levensgroot.
Legaat Bicker.

360c. Portret van Jacoba Bicker,

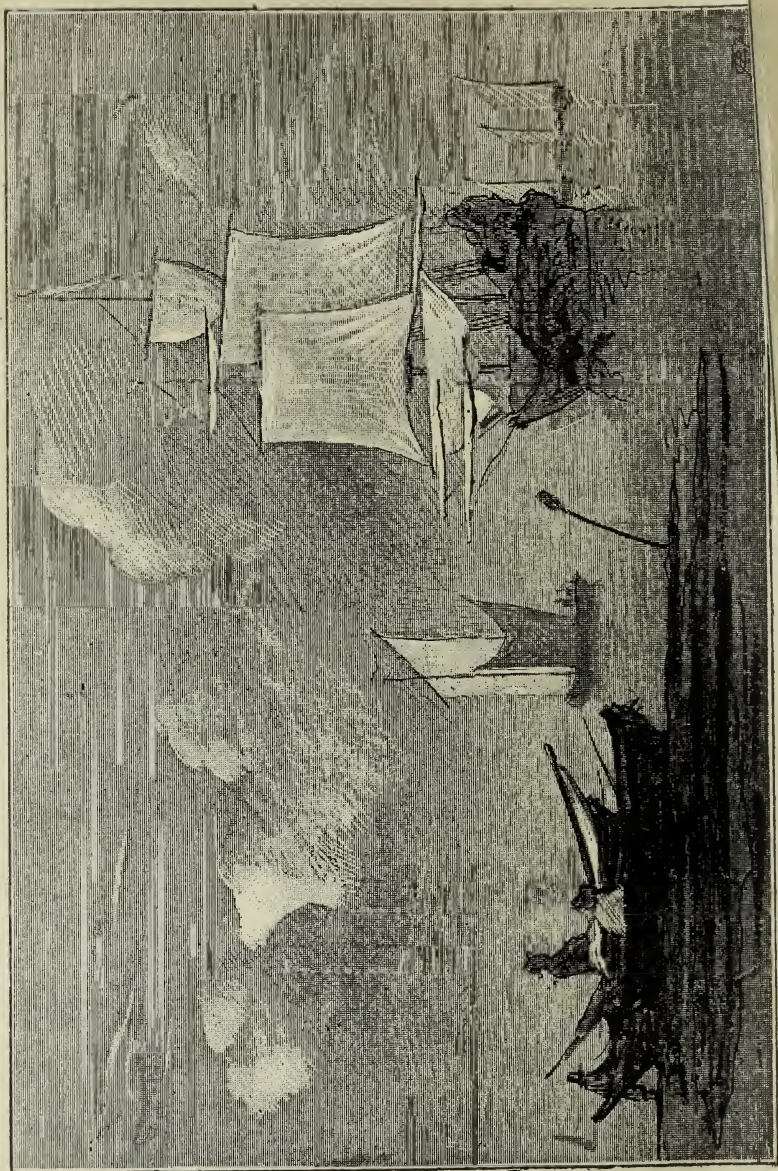
geb. 1640, geh. 1662 met Pieter de Graeff, overl. 1695.
(Zie No. 360b). gem. *Vaillant fc*. 1674.
Legaat Bicker.

VELDE. Esaias van de Velde, geboren omstreeks 1590 (?) te Amsterdam, begraven te 's Gravenhage 18 November 1630. Reeds vroeg (vóór 1611) in Haarlem; sedert 1618 in 's Gravenhage, waar hij voor Prins Maurits schilderde.

361. De kat, die de bel wordt aangebonden, allegorie op de godsdiensttwisten omstreeks 1618—1619, en het ter dood brengen van Oldenbarnevelt.

H. 63, br. 101. P. Fh. 25.
Verk. Mevr. Bicker 1809. *f* 35.

362. Het uittrekken van het garnizoen na de overgave van 's Hertogenbosch in 1629.

h. 108, br. 172. D. Fh. 13.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

VELDE. Willem van de Velde (de Jonge); geboren 1633 te Amsterdam, overleden te Greenwich bij Londen 1707. Leerling van zijn vader Willem van de Velde (den Ouden) en van Simon de Vlieger. Sedert 1677 hofschilder van den Koning van Engeland. Vóór dien tijd, en omstreeks 1686 tijdelijk, in Amsterdam werkzaam.

363. Het IJ voor Amsterdam.

h. 176, br. 311. D. gem. *W. v. Velde J.* 1686.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de vergaderzaal van het schippersgilde in den Schreierstoren.

364. De vierdaagsche zeeslag.

13 Juni 1666 — tegen de Engelsche vloot.

h. 56, br. 79. D. gem. *W. V. V.*

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 4000.

365. De veroverde prijzen.

(De door de onzen in den vierdaagschen zeeslag genomen Engelsche schepen.)

h. 57, br. 79. D. gem. *W. V. V.*

Tegenhanger van No. 364.

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 4000.

366. Windstilte.

h. 35, br. 42. D. Fh. 5. gem. *W. V. V.*

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

367. Een haven.

h. 33, br. 30. P. Fh. 2½. gem. *W. V. V.*

Kab. van Heteren, 1809.

368. Aan de kust.

h. 41, br. 45. P. Fh. 2.

Kab. van Heteren, 1809.

369. Buiig weder.

h. 83, br. 113. P. Fh. 5.

Kab. van Heteren, 1809.

369a. Stil water.

h. 21, br. 29. P. Fh. 2½. gem. *W V V.*

Legaat van de Poll, 1880.

369b. Woelend water.

h. 27, br. 35. P. gem. *W V.*

Legaat van de Poll, 1880.

VELDE. Adriaen van de Velde, geb. 1635 of 1636 te Amsterdam, overleden aldaar 21 Januari 1672. Leerling van zijn vader Willem van de Velde den Oude, later van J. Wynants en Philips Wouwerman. Hij woonde steeds te Amsterdam. Men vindt figuren van zijne hand in de werken van onze grootste landschapsschilders.

- 370. Het ponteveer.**
h. 32, br. 36. D. Fh. 12. gem. *A. v. Velde f.* 1666.
Kab. van Heteren, 1809.
- 371. De hut.**
h. 74, br. 63. D. Fh. 15. gem. *A. v. Velde f.* 1671.
Verk. Brentano, Amsterdam 1822. *f* 8290.
- 372. Landschap.**
h. 28, br. 38. P. Fh. zitt. 1½. gem. *A. v. Velde f.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.
- VENNE. Adriaen Pietersz van de Venne**, geb. 1589 te Delft, overleden te 's Gravenhage 12 November 1662. Leerling van Simon de Valck te Delft; van 1618—1624 te Middeburg, na 1625 voortdurend in den Haag.
- 373. Prins Maurits, de Koning van Bohemen (Frederik V van de Paltz), Filips Willem, Frederik Hendrik; dan Willem Lodewijk en Ernst Casimir, Johan Ernst en Johan Lodewijk.**
h. 170, br. 282. D. Fh. te P. 137.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
NB. Dezelfde voorstelling bevindt zich, op veel kleinere schaal, in het Museum te Darmstadt.
- 374. De zienvisscherij.**
h. 90, br. 180. P. Fh. 29.
Afk. van het Loo en het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
- 675. Prins Maurits bezoekt de kermis te Rijswijk.**
h. 53, br. 131. Fh. 14. gem. *A. v. Venne Ft.* 1618.
Gek. te Parijs 1880. fr. 17.000.
- 376. De Prinsen Maurits en Frederik Hendrik te paard.**
h. 84, br. 112. D. Fh. te paard 60.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
- VERCOLJE. Johannes Vercolje**, geboren 1650 te Amsterdam, overleden te Delft 1693. Leerling van Jan Lievensz; sedert 1672 te Delft werkzaam, vooral als graveur van zwarte kunst platen.
- 376a. Musiceerend gezelschap.**
h. 43, br. 52. D. Fh. 27. gem. *J. Vercolie.* 1673.
Legaat van de Poll, 1880.
- VERELST. Herman Verelst**, geboren 164.... 's Gravenhage, overleden omstreeks 1690 (?) te Londen. Leerling van zijn vader Pieter Verelst, woonde tot 1664 in den Haag, later te Amsterdam, dan te Weenen (?) en te Londen. Schilderde gewoonlijk bloemen.
- 376b. Portret van Mr. Johan de Witt, Raadpensionaris van Holland.**
(Zie No. 6.)
h. 123, br. 100. D. levensgroot. gem. *H. Verelst. F. Ao.* 1667.
Legaat Bicker, 1881.

Portret van Elisabeth Jacobs Bas. (Portrait d'Elisabeth Jacobs Bas.)

376c. Portret van Wendela Bicker, gehuwd 16 Febr. 1655 met Mr. J. de Witt, overleden 1 Juli 1668. h. 124, br. 100. D. levensgroot. gem. *H. Verelst. F. Ao.* 1667. Legaat Bicker, 1881.

VERSCHUIER. Lieve Verschuijer, geboren omstreeks 1630 (?) te Rotterdam (?) begraven aldaar 17 December 1686. Vermoedelijk leerling van S. de Vlieger. Hij bezocht Italië, en woonde steeds te Rotterdam.

377. Aankomst van Koning Karel II van Engeland te Rotterdam.

h. 120, br. 224. D. Fh. 12. gem. *L. Verschuijer.*
Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

378. Het Kielhalen,

(van een chirurgijn op 't schip van den Admiraal van Nes?)
h. 104, br. 157. D. Fh. 8. gem. *L. Verschuijer.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

VERSPRONCK. Johannes Cornelisz Verspronck, geboren 1597 te Haarlem, begraven aldaar 30 Juni 1662. Leerling van zijn vader Cornelis Engelsz Verspronck en vooral van Frans Hals, dien hij navolgde. Hij woonde te Haarlem.

379. Portret van Pieter Jacobsz Schout, Burgemeester (in 1614) van Haarlem.

h. 76, br. 68. D. levensgroot. gem. *J. Verspronck: An.* 1641.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 29.

VERWILT. François Verwilt, geboren omstreeks 1615—20, overleden te Rotterdam 1691. Leerling van Poelenburg, dien hij nastreefde. Voornamelijk werkzaam te Rotterdam.

380. Het zoontje van een Admiraal. (Jan van Nes?)

h. 111, br. 89. P. levensgroot. gem. *F. Verwilt* 1669.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

VIANEN. Toegeschreven aan: Paulus van Vianen, geboren in de 2e helft der XVIe eeuw te Utrecht, overleden (te Praag?) vóór 1620. Goudsmid, drijver, schilder en graveur; leerling van zijn vader Willem Eerstensz van Vianen. Bezocht Italië, en werd goudsmid van Keizer Rudolf II, die hem zeer begunstigde.

381. Portret van den schilder, graveur, goudsmid en drijver Paulus van Vianen.

h. 54½, br. 49. D. levensgroot.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 20.

VICTORS. Jan Victors, geboren omstreeks 1620, overleden te Amsterdam, na Dec. 1672. Leerling van Rembrandt te Amsterdam waar hij werkzaam was.

382. Jozef, de droomen uitleggende.

h. 119, br. 131. Hh. Jozef 13. gem. *Johanes Victors fc.* 1648.
In 1816 in het Museum opgenomen.

VINCK-BOONS. David Vinck-Boons, geboren 1578 te Mechelen, overleden te Amsterdam 1629. Leerling van zijn vader Philips Vinck-Boons te Amsterdam. Werkzaam te Amsterdam.

383. Prins Maurits met zijn hofstoet ter jacht uitrijdende.

h. 84, br. 115. D. Fh. 14.

Afk. als *E. van de Velde* van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

VLIAGER. Simon de Vliager, geboren omstreeks 1600 te Rotterdam, overleden te Amsterdam kort voor 1660. Leerling van Willem van de Velde den Oude. 1634 tot ca. 1640 te Delft, sedert dien tijd te Amsterdam werkzaam. Hij vormde zich vooral naar zijn voorganger Johannes Porcellis.

384. De slag op het Slaak 12 Sept. 1631 tusschen de Nederlandsche en Spaansche Vloot.

h. 100, br. 176. D. Fh. 8. gem. *S. de Vliager* 1633.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

385. Het admiraalzeilen.

h. 62, br. 91. P. Fh. 5.

VLIET. Hendrick Cornelisz van Vliet, geboren 1611 of 1612 te Delft, overleden aldaar in October 1675. Leerling van Miereveldt te Delft. Portret en kerkschilder; steeds woonachtig te Delft.

386. Gezicht in de Oude Kerk te Delft.

h. 72, br. 58. P. Fh. 13. gem. *H. van Vliet* 1654.

Als *E. de Witte*, uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

VOIS. Arie (Ariaen) de Vois, geboren omstreeks 1630 te Leiden, overleden aldaar in Juli 1680. Leerling van Nic. Knupfer en Abraham van den Tempel; vormde zich onder Dou en Fr. van Mieris. Werkzaam te Leiden.

387. De lustige vischboer.

h. 15, br. 12. D. Hoofdh. 6. gem. *A. D. Vois*.

Kab. v. Heteren, 1809.

388. De vroolijke speelman.

h. 25, br. 20. P. Hoofdh. 7. gem. *A. D. Vois. f.*

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.

389. Eene Dame.

h. 26, br. 21. P. Hoofdh. 5. gem. *A. D. Vois. f.*

Legaat L. Dupper. Wz. 1870.

VRIES. Roelof van Vries, schilder van Haarlem; daar werkzaam tusschen 1643—1669.

390. De boerenwoning.

h. 61, br. 83. D. Fh. 8. gem. *R. v. Vries. f.*

Uit de hand gekocht, 1814. f 800.

- VROOM. Hendrick Cornelisz. Vroom**, geboren 1556 te Haarlem, overleden aldaar 1640. Hij bezocht reeds jeugdig Frankrijk, Italië en Spanje. Werkzaam te Haarlem.
- 391. Het zeegevecht voor Gibraltar, in 1607.**
h. 116, br. 145. D. Fh. 6. gem. *Vroom*. 1617.
Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage, 1808.
- WALRAVEN. Izaäk Walraven**, geboren 1686 te Amsterdam, overleden aldaar 1765. Leerling van Johannes Ebbelaar en Gerard Rademaker. Hij bezocht Dusseldorp. Woonde te Amsterdam.
- 392. Het sterfbed van Epaminondas.**
h. 59, br. 78. P. F. 26. gem. *Isaak Walraven. fecit* 1726.
Gek. Amsterdam 1871, f 600.
- WEENIX. Jan Weenix**, geboren 1640 te Amsterdam, overleden aldaar 20 September 1719. Leerling van zijn vader Jan Baptist Weenix. Werkte te Amsterdam; tusschen 1664-1668 te Utrecht, van 1702—1712 voor den keurvorst van de Paltz te Bensberg bij Keulen.
- 393. De Hofstede.**
h. 170, br. 156. D. Nat. gr. gem. *J. Weenix. f.* 1714.
Uit het Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.
- 394. Wild en vruchten.**
h. 118, br. 97. D. Nat. gr. gem. *J. Weenix f.* 1704.
Kab. van Heteren, 1809.
- 395. Dood wild en jachttuig.**
h. 112, br. 93. D. Nat. grootte.
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. f 2510.
- WERFF. Adriaan van der Werff**, geboren 21 Januari 1659 te Kralinger Ambacht bij Rotterdam, overleden te Rotterdam 12 November 1722. Leerling van Corn. Picolet en Eglon van der Neer. Werkzaam te Rotterdam, ook als architect; sedert 1696 Hofschilder van den keurvorst van de Paltz, die hem den titel van Ridder verleende.
- 396. Portret van den Schilder.**
h. 80, br. 66. P. Levensgroot. gem. *A. v. d. Werff. fc.* 1699.
Verk. Abr Gevers Arnoutz, Rotterdam 1827. f 6000.
- 397. De graflegging.**
h. 100, br. 80. D. Fh. 29. gem. *A. v. der Werff.* 1696.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.
- 398. De Heilige Familie.**
h. 35, br. 28. P, Hh. Maagd 7. gem. *A. vⁿ. d^r. Werff. fc.* 1714.
Verk. v. d. Pot. Rotterdam 1808. f 5225.
- 399. Venus door Amor gekust.**
h. 23, br. 34. P. Fh. 36.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
- 400. De dansles.**
h. 44, br. 32. P. Fh. 23. gem. *Chevr. vr. Werff fe.* 1718.
Kab. v. Heteren, 1809.

WERFF. Pieter van der Werff, geb. 1665 te Kralinger-Ambacht, overleden 1718 te Rotterdam. Navolger van zijn beroemderen broeder.

401. De heilige Hieronymus.

h. 45, br. 34. P. Fh. 30. gem. *P. v^r. Werff. fe. Anno 1710.*
Kab. v. Heteren, 1809.

402. Meisjes, Cupido versierende.

h. 37, b. 28. D. Hh. 4. gem. *P. v^r. Werff. fecit. Anno 1713.*

403. De teekenles.

Afm. als 402. gem. *P. v^r. Werff fecit. Anno 1715.*
Kab. v. Heteren, 1809.

WILLAERTS. Abraham Willaerts, geboren 1613 (?) te Utrecht, overleden aldaar 1671 (?). Zoon en leerling van Adam Willaerts; hij leerde voorts bij Jan van Bijler te Utrecht en S. Nouët te Parijs. Werkzaam te Utrecht, Brussel, Amersfoort.

404. Portret van den zeeheld Luitenant-Admiraal van Wassenaer van Obdam,

geb. 1616, met zijn schip in de lucht gevlogen bij Lowesthoff 13 Juni 1665.

h. 53, br. 31. P. Hh. 13. gem. *A. W.*

Verk. Mr. M. C. v. Hall, Amsterdam 1858. *f* 31.

WITTE. Emanuel de Witte, geboren 1607 te Alkmaar, overleden te Amsterdam 1692. Leerling van Evert van Aelst te Delft. Werkzaam te Alkmaar, Delft (1642—1649) en sedert 1650 te Amsterdam.

405. Een kerk van binnen.

h. 46, br. 36. P. Fh. 7. gem. *E. de Witte.*

Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 43.

WOUWERMAN. Philippus Wouwerman, gedoopt te Haarlem 24 Mei 1619, overleden aldaar 19 Mei 1668. Leerling van zijn vader Paulus Joosten Wouwerman en Jan Wijnants. Hij was werkzaam te Haarlem.

406. Een boereengevecht.

h. 63, br. 85. D. Fh. 12. gem. met zijn monogram.

Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 600.

407. De overwinning der boeren.

h. 57, br. 76. P. Fh. 12. gem. met zijn monogram.

Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 3625.

408. Een legerkamp.

h. 35, br. 40½. Fh. te p. 14½. gem. met zijn monogram.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

409. De slaande Schimmel.

h. 36, br. 47. P. Fh. 9. gem. met zijn monogram.

Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 2825.

410. Een landschap.

h. 22, br. 27. D. Fh. 2. gem. met zijn monogram.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

PHILIPPUS WOUWERMAN.

De slaande schimmel. (Fragment.) (Le cheval blanc ombrageux.) (Fragment.)

411. **De hertenjacht.**
h. 28, br. 34. K. Fh. te p. 4. gem. met zijn monogram.
Kab. van Heteren, 1809.
412. **De rijschool.**
h. 45, br. 61. D. Fh. 9. gem. met zijn monogram.
Kab. van Heteren, 1809.
414. **De hoefsmid.**
h. 60, br. 53. D. H. paard 9. gem. met zijn monogram.
Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 1055.
415. **Het paardenwed.**
h. 34, br. 40. P. Fh. 6. gem. met zijn monogram.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

WOUWERMAN. Pieter Wouwerman, gedoopt 13 September 1623 te Haarlem, begraven te Amsterdam 9 Mei 1682. Waarschijnlijk leerling van zijn broeder Philips in wiens trant hij schilderde.

416. **Het bestormen der stad Koevorden in 1672.**
h. 64, br. 79. P. Fh. 8. gem. *P. W.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
417. **Eene jachtpartij.**
h. 64, br. 79. D. Fh. gem. *P. W.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

WIJCK. Thomas Wijck, geboren te Beverwijk 1616 (?), begraven te Haarlem 19 Augustus 1677. In Italië en te Haarlem zich vormend onder Peter van Laer. Werkzaam te Haarlem; hij bezocht Italië en Engeland.

418. **De alchimist.**
h. 42, br. 36. P. Fh. 12. gem. *T. Wijck.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.
419. **Een boeren binnenhuis.**
h. 36, br. 35. P. Fh. zitt. 15. gem. *T. Wijck.*
Gek. van J. van Ravenswaay te Hilversum, 1829. *f* 350.

WIJNANTS. Jan Wijnants, geboren te Haarlem omstreeks 1600 (?) overleden aldaar (of te Amsterdam?) na 1679. Werkzaam te Haarlem; in zijne laatste levensjaren waarschijnlijk te Amsterdam.

420. **Duinachtig landschap met jagers.** (De figuren zijn van **Adriaan van de Velde.**)
H. 36, br. 33. D. Fh. 4. gem. *J. W.*
Kab. van Heteren, 1809.
421. **Bergachtig landschap.**
h. 21½, br. 28. D. Fh. 3. gem. *J. W.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.
422. **Eene boerenwoning.**
h. 29, br. 35. P. Fh. 4. gem. *J. Wijnants.*
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809. *f* 425.

423. Landschap met vee.

h. 26, br. 33. P. Dh. 4. gem. *J. Wynants*.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

Daarvoor gekocht in 1801, met een Potter, nu in den Haag, een van Tol en No. 493 van dit Museum voor f 900.

ONBEKENDE MEESTERS DER XVe EEUW.**424. Portret van Gravin Jacoba van Beieren,**

geb. 25 Juli 1401, overl. 2 Oct. 1436 bij Leiden.

h. 62, br. 50. P. Hh. 6. gem. *Vrau Jacobs*.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

425. Portret van Frank van Borsselen,

geh. met Jacoba van Beieren. Overleden 19 Nov. 1460 te den Briel.

h. 62, br. 50. P. Hh. 6 gem. *Heer Vrāck v. Borssel*.

426. Afbeelding van den Zaligmaker.

h. 17, br. 13. P. Hh. 5.

Afk. uit het Nat. Museum, 's Gavenhage 1808.

427. Afbeelding der heilige maagd.

h. 17, br. 13. P. Hh. 5.

Afk. als 426.

428. Allegorie op het zoenoffer des Nieuwen Verbonds.

h. 185, br. 104. P. Fh. zitt. 60.

NB. *Deze merkwaardige schilderij is zonder twijfel van de hand van GEERTGEN VAN St. JANS, VAN HAARLEM.*

Deze schilder leefde in de tweede helft der XVe eeuw te Haarlem en overleed daar, slechts 28 jaar oud. Twee zijner bij *van Mander* beschreven werken bevinden zich te *Weenen* in de verzameling des Keizers, tot nu toe in het Belvédère.

Als van Jan van Eijck gekocht, verk. van der Pot, Rotterdam 1808. f 210.

429. Maria met het kind Jezus, vergezeld van de H. Barbara, Cecilia, Catharina en Theresia.

h. 119, br. 99. P. Fh. 60.

Kab. van Heteren, 1809.

XVIe EEUW.**430. Portret van Kenau Simons Hasselaar,**

(geb. 1526, overl. 1588—1589 te Haarlem.)

h. 35, br. 25. P. Hoofdh. 7. Lijst en schilderij zijn uit één stuk. Men leest op deze schilderij:

K. H.

Siet hier een vrou, genamt Kenou vroom als een man, die taldertyt Vromelyck bestryt den Spaensen tiran. 1573.

Aetatis 47.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

431. Vijftig portretten van Vorsten uit het huis van Oranje-Nassau en voornamelijk personen, afkomstig van 't huis Honselaarsdijk.

Allen h. 29, br. 25. Hh. 14 à 17.

KINDEREN VAN WILLEM DEN OUDEN.

- 431a. Prins Wilhelm van Orangiën de Oude.
Aetatis 52 tot Delft vermoort 1584. (Zie No. 218.)
- 431b. Johan van Nassau.
aetatis 71 obiit op Dillenburgh Ao. 1606. (Zie No. 431c.)
- 431c. Johan, Graaf van Nassau Catzenelbogen,
geb. 21 Nov. 1535, overl. 8 Oct. 1606. (Zie No. 431b.)
- 431d. Lodewijk van Nassau,
geb. 1538, gebleven bij Mooock 14 April 1574.
- 431e. Graaf Adolph van Nassau,
geb. 1540, gesneuveld bij Heiligerlee 23 Mei 1568.
- 431f. Adolf van Nassau.
(Zie No. 431e.)
- 431g. Hendrick van Nassau,
geb. 1541, gebleven bij Mooock 14 April 1574.
- 431h. Graaf Albert van Nassau,
geb. 1537, overl. 1622.
- 431i. Graaf Philips Ernst van Holack,
geb. 11 Aug. 1585, overl. 29 Jan. 1629.

KINDEREN VAN PRINS WILLEM I.

- 431k. Prins Philips Wilhelm van Oranje.
(Zie No. 219.)
- 431l. Prins Maurits van Oranje.
(Zie No. 220.)
- 431m. Prins Frederik Hendrik van Oranje.
(Zie No. 154.)
- 431n. Justinus van Nassau.
(Zie No. 288.)
- 431o. De oude graaf Philips Holack,
(graaf van Hohenloo, heer van Langenburg.) Geh. 1595 met Maria, dochter van Prins Willem I. Geb. 1550, overl. 1606
Gem. I. A. v. (?) Ravestein. (Onduidelijk.)

KINDEREN VAN JAN DEN OUDEN.

- 431p. Willem Lodewijk van Nassau, stadhouder in Leeuwarden,
geb. 13 Maart 1560, overl. 1620.

- 431q. Jan van Nassau,
geb. 1561, overl. 27 Sept. 1623. gem. *M. Mirevelt*.
- 431r. Johan Graaf van Nassau.
(Zie No. 431q.)
- 431s. Graaf Philips van Nassau,
geb. 1566, overl. 1595.
- 431t. Dezelfde.
(Zie No. 431s.)
- 431u. Ernst Casimir van Nassau.
(Zie No. 92.)
- 431v. Lodewijk Gunther van Nassau,
geb. 1575, overl. 1604.
- 431w. Adolf Hendrik, bekend onder den naam: de
Rijn-graaf.
geb. 1565, overl.

KLEINZONEN VAN JAN DEN OUDEN.

- 431x. Johan, Graaf van Nassau — Catzenelbogen,
geb. 1583, overl. 1638.
- 431y. Adolf, Graaf van Nassau — Catzenelbogen.
geb. 1584, gesneuveld 1608 bij Rijnberk.
- 431z. Willem, Graaf van Nassau — Catzenelbogen,
geb. 1592, overl. 1642.
- 431aa. Graaf George Frederik van Nassau — Catzen-
elbogen,
geb. 1606, overl. 1674.
- 431bb. Graaf Hendrik van Nassau — Catzenelbogen,
geb. 1611, overl. 1652.
- 431cc. Graaf Johan Ernst,
geb. 1618, overl. 1638.
- 431dd. Lodewijk Hendrik Graaf van Nassau — Cat-
zenelbogen,
geb. 1594, overl. 1661.
- 431ee. Graaf Willem Frederik van Nassau, Stadhou-
der van Friesland, Groningen en Drenthe,
geb. 7 Aug. 1613, overl. 23 Oct. 1664 te Leeuwarden. gem.
V. de Geest. f. Ao. 1632.
(Zie over dezen schilder bij No. 92.)

AFSTAMMELINGEN VAN WILLEM I.

- 431ff. Willem II van Oranje.
(Zie No. 156.)
- 431gg. Willem III van Oranje, als kind.
(Zie No. 162.)
-

J. RUISDAEL.

Een waterval. (La cascade.)

- 431hh. Gaspard de Coligny, graaf van Châtillon,
geb. 1584, overl. 4 Jan. 1646.
- 431ii. Ambrosius, markies van Spinola,
geb. tusschen 1569 en 1571 te Genua, overl. 1630. gem. *M. Mirevelt*.
- 431kk. Franciscus de Mendoza, Admirant van Arragon,
geb. 1546, overl. 1 Maart 1623. gem. *Ravestein*.
- 431ll. Monsieur De la Noue,
bijgenaamd „de ijzeren arm“; fransch edelman, reeds onder Willem I in Staatschen dienst.
- 431mm. Joost de Soete, Heer van Villers,
vriend van Prins Willem I; hij behoorde 1566 tot het verbond der edelen.
- 431nn. Philips de Soete, Heer van Hautain,
broeder van den voorgaande, mede voorvechter der zaak van Prins Willem I; 1585 gaf hij zich zelf den dood voor Antwerpen.
- 431oo. Olivier van den Tempel, heer van Carbeeck,
gebood in den slag van Nieupoort de achterhoede van het Staatsche leger.
- 431pp. Monsieur de Hania.
Waarschijnlijk een der drie *Hania's* die zich bij het verbond der edelen (1566) aansloten en in Friesland woonden (Opschrift: Monsieur de Hania.)
- 431qq. Monsieur de Betune.
(Waarschijnlijk Philippe de Béthune, overl. 1649. Gem. *M. Mirevelt*.)
- 431rr. Coronel Veer.
(Sir Francis Vere, gesneuveld 1602 voor Grave.)
- 431ss. Coronel Hendersom.
- 431tt. Coronel Brock.
(Brock en Hendersom worden door Vondel in diens „Verovering van Grol“ genoemd.)
- 431uu. Coronel Wijten Hoghe. 1619.
- 431vv. d'Heer van Kessel.
- 431ww. Onbekend mansportret.
- 431xx. Als voren.
- 431yy. Als voren.
- 431zz. Monsieur Smelzin.
(Nicolaas Smeltzing, zie No. 226.)
Deze reeks portretten is niet volledig: de 2 volgende behooren er mede toe, maar waren er vroeger van verwijderd. Sommigen zijn Copieën, enkelen door *Ravestein*, *Mirevelt*, *W. de Geest*, anderen hebben weinig kunstwaarde.
432. Robert Dudley, Graaf van Leicester,
geb. omstr. 1530, overl. kort na 1587.

- 433. Gaspard de Châtillon, graaf de Coligny, Admiraal van Frankrijk,**
geb. 16 Febr. 1517, den 23-24 Aug. 1572 in den Bartholomeüsnacht verraderlijk vermoord.
- 434. Portretten van de broeders van Prins Willem I, de graven Jan, Hendrik, Adolf en Lodewijk van Nassau.**
h. 185, br. 143. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. (Zie de No. 431a enz.)
- 435. Portret van Amalia van Solms, weduwe van Prins Frederik Hendrik.**
h. 72, br. 58. P. levensgroot. (Zie No. 155.)
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
- 436. Portret van Louisa Christina van Solms, weduwe van Joan Wolfert van Brederode,**
zuster van Amalia van Solms.
h. 73, br. 58. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
- 437. Portret van den Kommandant Heraugières.**
Edelman uit Kamerrijk; hij verraste 1590 Breda met een turfschip.
h. 70, br. 57. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
- 438. Portret van Kapitein Ripperda,**
Groningsch edelman, gouverneur van Haarlem, na overgave der stad 10 Juli 1573 op 't schavot onthoofd.
h. 121, br. 91. D. levensgroot.
Als van *Frans Hals* afk. uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
- 439. Portret van Joost de Moor, Vice-Admiraal van Zeeland,**
overl. 18 Febr. 1618 te Vlissingen.
h. 62, br. 49. P. levensgroot.
Verk. te Utrecht 1873. *f* 100.
- 440. Portret van Willem van Oldenbarnevelt, heer van Stoutenberg, St. Aldegonde,**
geb. 1590 te 's Gravenhage, overleden. . . .
h. 38, br. 28, ovaal P. Hh. 10.
Verk. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 19.
- 441. Portret van den Vice-Admiraal Witte Cornelisz. de With,**
geb. 29 April 1597, gesneuveld 8 Nov. 1658 in de Sont.
h. 90, br. 25. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

- 442. Portret van Mr. Willem van de Velde, Secretaris van Hugo de Groot,**
geb. 1600, overl. . . .
h. 97, br. 73. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 57, *Ao.* 1657.
Gek. te Utrecht 1825. *f* 75.
- 443. Portret van Elsje van Houweningen, echtgenoot van Mr. Willem van de Velde,**
zij was dienstmaagd van Hugo de Groot en hielp hem bij diens ontsnappen uit Loevestein (22 Maart 1621).
h. 97, br. 73. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 56. *Ao.* 1656.
Gek. te Utrecht 1825. *f* 75.
- 444. Portret van Pieter Rijswijk,**
geb. 1615, overl. 27 Febr. 1687.
h. 27½, br. 21. P. Hh. 11½.
Legaat Mevr. J. Ryswyck, wed. Balguerie, 1 Maart 1823.
- 445. Portret van Theodora de Visscher,**
h. 75, br. 69. levensgroot.
Afkomstig als No. 444.
- 446. Mansportret,**
h. 17, br. 14. P. Hh. 9.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
- 447. Portret van Hugo de Groot,**
op 48 jarigen leeftijd; geb. te Delft 10 April 1583, overl. te Rostock 28 Aug. 1645.
h. 61, br. 54. D. levensgroot. gem. *Aetatis* 48, *Ao.* 1631.
- 448. Portret van Paus Adriaan VI,**
geb. 28 Februari 1459 te Utrecht, overl. 18 October 1523 te Rome. (Copie naar een oorspronkelijk portret.)
h. 77, br. 64. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
- 449. Het St. Nicolaasfeest,**
h. 56, br. 72. D. Fh. zitt. vr. 22. gem. (valsch) *Rembr.* 1636.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.
- 449a. Portret van Wijnand Wijnands,**
h. 18½, br. 15. K. Hoofdh. 5.
Legaat van de Poll.
- 449b. Portret van Jacob Bicker Pieters,**
Rond. Diam. 4. K. Hh. 2½.
Legaat Bicker, 1881.
- 449c. Portret van Mr. Pieter Bicker,**
geb. 1497, 1534 Schepen van Amsterdam.
h. 72, br. 58. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.
- 449d. Portret van Anna Codde,**
geb. 1504, geh. 1522 met Mr. Pieter Bicker. (Zie No. 449d.)
Legaat Bicker, 1881.
- 449e. Portret van Pieter Pietersz. Bicker,**
geb. 1532, overl. 1614.
h. 72, br. 58, D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

- 449f. Portret van Gerrit Bicker,**
geb. . . . overl. 19 Mei 1604.
h. 72, br. 58. Fh. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.
- 449g. Portret van Alyda Boelens,**
geb. 12 Aug. 1557, geh. met Gerrit Bicker, overl. 30 Mei 1630.
h. 72, br. 58. D. Fh. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.
- 449h. Portret van Cornelis Bicker, Heer van Swieten,**
overl. 15 Sept. 1654.
Legaat Bicker, 1881.
- 449i. Portret van Dr. Jan Bicker,**
geh. met Agneta De Graaff 18 Nov. 1625, overl. 13 Mei 1653.
Ovaal, h. 74, br. 57. Fh. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.
- 449k. Portret van Agneta De Graeff,**
echtgen. van Dr. J. Bicker, geb. 10 Nov. 1603, overl.
4 Maart 1650.
h. 69½, br. 57. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.
- 449l. Portret van Johanna Sara Pels,**
echtgen. van J. B. Bicker, geb. 11 April 1702, overleden
28 Juli 1791.
h. 87, br. 65. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.
- 449m. Portret van Jan Barend Schaep.**
Ovaal, h. 10½, br. 8. Hoofdh. 5, op blik.
Legaat Bicker, 1881.
- 449n. Portret van Hendrik Bicker,**
geb. 23 Oct. 1722, overl. 25 Aug. 1783.
h. 59, br. 45. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.
- 449o. Portret van Clara Magdalena Dedel.**
echtgen. van H. Bicker, overl. 8 Juni 1778. (Zie No. 532r.)
Legaat Bicker, 1881.
- 449p. Portret van Jan Barend Bicker,**
geb. 1746, overl. 1812.
Teekening in ovaal. h. 27, br. 10½. Hoofdh. 6, papier.
Legaat Bicker, 1881.
- 449q. Portret van Denzelfden.**
Miniatuur. Ovaal. h. 5, br. 4½. Ivoor. Hoofdh. 2½.
Legaat Bicker, 1881.
- 449r. Portret van Catharina Six.**
Miniatuur. Ovaal. h. 5, br. 4½. Ivoor. Hoofdh. 2½.
Legaat Bicker, 1881.
- 449s. Portret van Andries Bicker,**
geb. 1597, overl. 24 Juni 1652. Zie No. 124.
h. 90, br. 69. D. levensgroot.
Copie naar B. van der Helst.
Legaat Bicker, 1881.

449t. Portret van Denzelfden.

pastel. h. 52, br. 41, papier. levensgroot.

Copie naar No. 449s.

Legaat Bicker, 1881.

449u. Portret van Gerard Bicker,

geb. 6 Juni 1623. (Zie No. 125.)

h. 90, br. 69. D. levensgroot.

Copie naar *B. van der Helst*.

Legaat Bicker, 1881.

449v. Portret van Catharina Gansneb Tengnagel,

Pastel. h. 52, br. 41. papier. levensgroot.

Copie naar *B. van der Helst*.

Legaat Bicker, 1881.

VLAAMSCHE SCHOOL.

BALEN. Hendrick van Balen, geboren 1575 te Antwerpen, overleden aldaar 17 Juli 1632. Leerling van Adam van Noort. Hij bezocht Italië, en woonde te Antwerpen.

450. Hulde van Bacchus aan Diana.

h. 38, br. 51. P. Fh. 25.

Kab. v. Heteren, 1809.

BRASSAUW. Melchior Brassauw, geboren 14 Mei 1709 te Mechelen, overleden te Antwerpen (?) kort na 1757. Werkzaam te Antwerpen.

451. De Verloren zoon.

h. 58, br. 66. Fh. zitt. 30. gem. *Melchior Brassauw fecit*.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BREDAEL. Jozef van Bredael, geboren te Antwerpen 14 Augustus 1688, overleden in het begin van 1739 te Parijs. Copiëerde vroeg de werken van Brueghel, Wouwerman e. a. voor den kunsthandelaar Jac. de Witte. Sedert 1736 te Parijs, (als schilder van den Hertog van Orleans.)

452. Dorpsgezicht aan een rivier.

h. 38, br. 55. P. Fh. 7. gem. *J. Breda f.*

Kab. v. Heteren, 1809.

BRIL. Paulus Bril, geboren te Antwerpen 1554, overleden te Rome 7 October 1726. Leerling van Damiaan Oortelman te Antwerpen, later van zijn ouderen broeder Matheus te Rome. Werkzaam (van 1574 af) te Rome, o. a. voor Gregorius XIII en Clemens VIII.

453. Bouwvallen.

h. 40, br. 56. K. Fh. 8. gem. *P. Bril*.

Kab. v. Heteren, 1809.

BRUEGHEL. Jan Brueghel de Oude, genoemd de fluweele Brueghel, geboren 1568 te Brussel, overleden te Antwerpen 13 Januari 1625. Leerling van Peeter Goetkint den Oude te Antwerpen. Hij bezocht Italië (1593—1596) en leefde overigens te Antwerpen.

454. Rust op de vlucht naar Egypte,

h. 16, br. 12. K. Fh. $1\frac{1}{2}$. gem. *BRVEGEL*.

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 90.

455. Latona, door de boeren vervolgd,

h. 36, br. 55. P. Fh. 6.

Kab. v. Heteren, 1809.

456. Stadsgezicht aan een rivier,

h. 14, br. 21. K. gem. *Brvegel* 1604.

Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 90.

457. Landschap aan een rivier,

h. 14, br. 21. K.

Kab. v. Heteren, 1809.

458. Landschap aan een rivier,

h. 20, br. 26. K. Fh. 3.

Kab. v. Heteren, 1809.

Toegescreven aan J. Bruegel:

459. Christus predikt in een visschersschuit,

h. 29, br. 41. K. Fh. $6\frac{1}{2}$.

Geschenk van Baron Spaen van Biljoen, 1808.

CONINCK. David de Coninck, geboren 1636 te Antwerpen, overleden te Brussel na 1699. Bezocht 1670—1687 Italië (Rome). Werkte te Antwerpen, op 't eind van zijn leven te Brussel.

460. De hertenjacht,

h. 186, br. 183. D. levensgroot. gem. *David de Coninck*.

Verk. v. d. Pot, 1808, Rotterdam. *f* 140.

461. Een beerenjacht,

h. 187, br. 182. D. levensgroot. gem. *David de Coninck f.*

Verk. v. d. Pot, 1808, Rotterdam. *f* 140.

CRAEYER. Gasper de Craeyer (of Crayer), gedoopt 18 November 1584 te Antwerpen, overleden te Gent 27 Januari 1669. Leerling van Raphael van Coxie te Brussel. Navolger van Rubens. Werkzaam te Brussel; sedert 1664 te Gent.

462. De aanbidding der herders,

h. 305, br. 220. D. levensgroot.

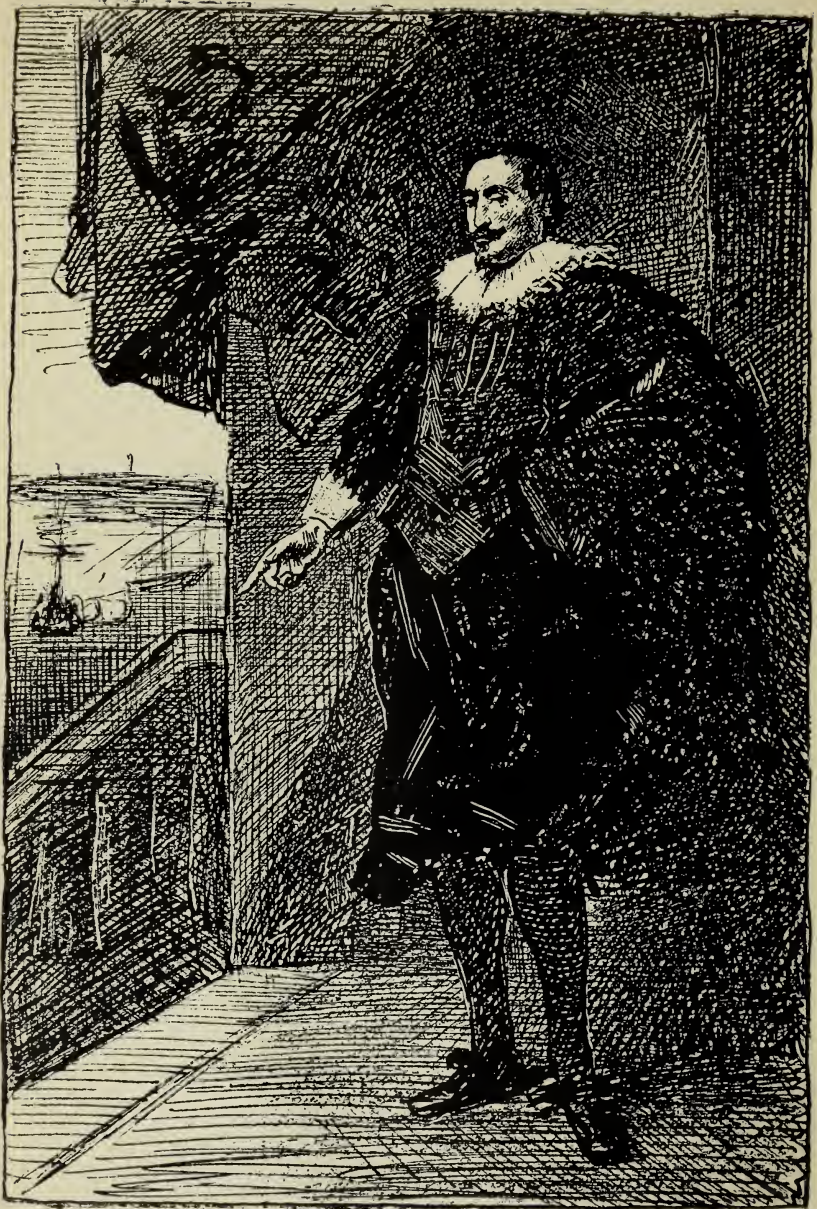
(Met het volgende No. in 1818 te 's Gravenhage van den kunsthandelaar van Eyk gekocht.)

463. De afneming van het kruis,

h. 306, br. 220. D. levensgroot.

Tegenhanger van 462; zie aldaar.

Portret van Jacob van der Borcht,
Burgemeester van Antwerpen.

(Portret de Jacques van der Borcht,
bourguemaitre d'Anvers.)

DIJCK. **Anthonie van Dijck**, geboren 22 Maart 1599 te Antwerpen, overleden te Londen 9 December 1641. Leerling van Hendrick van Balen en van P. P. Rubens te Antwerpen; van 1621—1626 in Italië (Genua) later te Londen werkzaam. Sedert 1632 hofschilder van Karel I.

464. Portret van Jacob van der Borch, Burgemeester van Antwerpen,

h. 199, br. 136. D. levensgroot.

In 1825 tegen eenige andere schilderijen geruild met het Kon. Kabinet te 's Gravenhage.

465. Portretten van Prins Willem II van Oranje en zijne bruid Prinses Maria Stuart, dochter van Koning Karel I van Engeland,

h. 173, br. 141. D. levensgroot.

Afk. v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

466. De boetvaardige Magdalena,

h. 168, br. 148. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.

Toegeschreven aan **Anth. van Dyck** :

467. De verheerlijking der H. Maagd.

h. 137, br. 112. D. levensgroot.

Door Z. M. Koning Willem I te Antwerpen gekocht en aan 't Museum gezonden, 1822.

Copie naar **Anth. van Dyck** :

NB. Deze schilderij is waarschijnlijk een werk van den Spaanschen Schilder *José Antolines*, geb. 1639 te Sevilla, overl. 1676 te Madrid. Men vergelijkte No. 1310 der „Alte Pinakothek“ te München.

468. Christus aan het kruis.

h. 170, br. 120. D. H. hoogte monnik 10.

Copie naar **Anth. van Dyck** :

469. Portret van Prins Frederik Hendrik.

Zie No. 154.

h. 122, br. 98. D. levensgroot.

Gek. 1810 van Hodges. f 100.

Copie naar **Anth. van Dyck** :

470. Portret van Michiel le Blon.

agent van Christina van Zweden, tevens goudsmid en graveur.

h. 56, br. 45. D. levensgroot.

Gek. verk. Brentano, 1822, Amsterdam. f 31.

471a. Mansportret.

h. 202, br. 135. D. levensgroot.

Legaat van de Poll, 1880.

471b. Mansportret.

h. 202, br. 135. D. levensgroot.

Legaat van de Poll, 1880.

FRANCKEN. Jeroom Francken de Oude, (I) geboren 1540 te Herenthals, overleden te Parijs 1 Mei 1610. Leerling van zijn vader Nicolaas Francken. Hij bezocht reeds vroeg Frankrijk, en leefde te Parijs, waar hij „peintre du Roy” werd.

471. Allegorie op den troonsafstand van Keizer Karel V te Brussel 1555.

h. 132, br. 170. P. Fh. 44. gem:

S. R. Imperii spontanea resignatio A Carol

V. IMP. in FERD I. Fr. Regnorumq. haerd in

PHLM. II Hisp. regem Fil. Facta Brux. ae. 1555

Ex inven. d. petri de. Hanicart. H. Franc.

Gek. door J. J. A. Gogel in 1806 voor het Nat. Museum te 's Gravenhage, voor f 2550.

FRANCKEN. Frans Francken II, geboren 6 Mei 1581 te Antwerpen, overleden aldaar 6 Mei 1642. Leerling van zijn vader Frans Francken I. Hij werkte te Antwerpen.

472. De vereering van Maria en het kind Jezus.

h. 42, br. 33. K. Fh. v. Maria 18. gem. *Doō f. francken in f. Ao. 1616.*

Geschenk van Baron Spaen van Biljoen. 1808.

GIJZELS. Pieter Gijzels, Gijssels, ook Gijsens, gedoopt 3 December 1623 te Antwerpen, overleden aldaar 1690 of 1691. Leerling van P. Bouts(?) te Antwerpen; hij vormde zich naar Jan Brueghel den Oude (den Fluweelen Brueghel). Hij leefde te Antwerpen.

473. Een vlaamsch stadsgezicht.

h. 26, br. 33. P. Fh. 4. gem. *P. Gijssels.*

Kab. van Heteren, 1809.

GOSSAERT. Jan Gossaert, genaamd Jan van Mabuse, geboren omstreeks 1470 te Maubeuge, overleden aldaar 1541.

NB. De volgende schilderij is een oude copie naar

BOSCH. Hieronymus van Aeken, genaamd Bosch, geboren te 's Hertogenbosch omstreeks 1462, overleden aldaar 1516. Hij werkte te 's Hertogenbosch en schilderde voor Philips den Schoone.

474. De aanbidding der wijzen uit het Oosten.

h. 56, br. 45. P. Fh. 20.

Afk. v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

Het origineel in het Museum te Madrid.

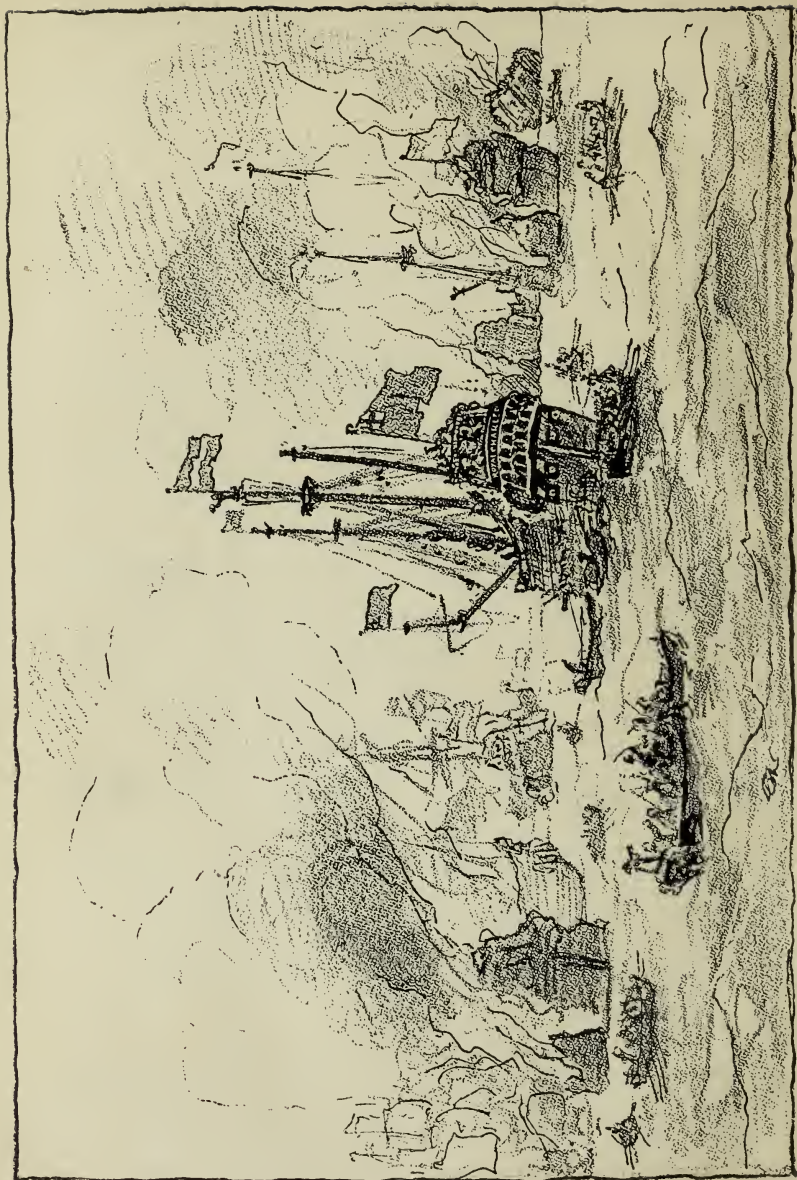
JORDAENS. Jacob Jordaens, geboren 19 Mei 1593 te Antwerpen, overleden aldaar 19 October 1678. Leerling van Adam van Noort te Antwerpen, waar hij werkte.

475. Een Sater.

h. 136, br. 173. D. levensgroot.

Verk. Stinstra, Friesland 1822. f 360.

JOHANNES PEETERS.

MASSYS. Quinten Massys, geboren omstreeks 1460 te Antwerpen, overleden aldaar 1530. Hij werkte hoofdzakelijk te Antwerpen.

476. De H. Maagd met het kind.

h. 71, br. 60. Hh. v. Maria 14.

Afk. v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

MOMPER. Joos de Momper de Jonge, geboren 1564 te Antwerpen, overleden aldaar 1635. Leerling van zijn vader Joos de Momper de Oude. Hij werkte te Antwerpen.

477. Een landschap.

h. 45, br. 76. P. Fh. 8.

Kabinet van Heteren, 1809.

NEEFFS. Peter Neeffs de Oude, (I) geboren kort na 1577 te Antwerpen, overleden aldaar tusschen 1657 en 1661. Woonde te Antwerpen.

478. Gezicht in de Predikheerenkerk te Antwerpen,

h. 66, br. 103. P. Fh. 9. gem. *Peeter Neefs. Anno.* 1636.

Afk. v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

479. Gezicht in een kerk bij kaarslicht.

h. 48, br. 79. P. Fh. 7. gem. *Petrus Neefs* 1636.

Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

480. Een kerk van binnen.

h. 24, br. 34. P. Fh. 4. gem. *Peeter Neefs.*

Kab. van Heteren, 1809.

PEETERS. Jan Peeters, gedoopt 24 April 1624 te Antwerpen, overleden aldaar 1677.

481. Het verbranden van de Engelsche vloot voor Chattam in 1667.

h. 71, br. 106. P. Fh. 5.

Gek. in 1806 door J. J. A. Gogel. voor het Nat. Museum, 's Gravenhage. *f* 600.

POURBUS. Frans Pourbus, de Oude (I), geboren 1545 te Brugge, overleden te Antwerpen 19 September 1581. Leerling van Frans Floris te Antwerpen, waar hij reeds voor 1562 woonde; hij had eerst de lessen van zijn vader Peter Pourbus genoten.

482. Damesportret.

h. 42, b. 31. P. Hoofdh. 16.

Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

RUBENS. Petrus Paulus Rubens, geboren 28 Juni 1577 te Siegen, overleden te Antwerpen 30 Mei 1640. Aldaar leerling van Tobias Verhaegt, Adam van Noort en bovenal van Otto van Veen (1594—1598.) Van 1600—1608 in Italië, vooral te Venetië, sedert 1608 te Antwerpen, maar tusschen 1621—1627 te Parijs, 1629—1630 te Londen, 1603/4 en 1628/29 te Madrid. Hij is het hoofd der XVIIe eeuwse Vlaamsche school en de grootste historie-schilder van het Noorden.

483. De kruisdraging.

Schets voor de schilderij in het K. Museum te Brussel.
h. 72, br. 35. P. Fh. 31.
Kabinet van Heteren, 1809.

484. De romeinsche ouderliefde.

h. 155, br. 186. D. levensgroot.
Geruild 1825 met het Museum te 's Gravenhage tegen
eenige andere stukken.

Kopie naar P. P. RUBENS:**485. Ecce homo.**

h. 125, br. 95. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

486. De ontmoeting van Jacob en Ezua.

h. 32, br. 23. P. Fh. 16. gem. *P. P. R.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

RIJCKAERT, David Rijckaert III, gedoopt te Antwerpen 2
December 1612, overleden aldaar 11 November 1661. Leer-
ling van zijn vader David Rijckaert II, vormde zich onder
studie der meesters Brouwer en Teniers. Werkzaam te Ant-
werpen.

487. Een schoenmakerswerkplaats.

h. 50, br. 66. P. Fh. 29.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

SCHUPPEN. Jacobus van Schuppen, geboren 1669 of 1670
te Antwerpen, overleden te Weenen 1729. Leerling van zijn
vader, den graveur Pieter van Schuppen en N. de Largillière.
Hofschilder van den Keizer van Oostenrijk te Weenen en
Directeur der academie aldaar.

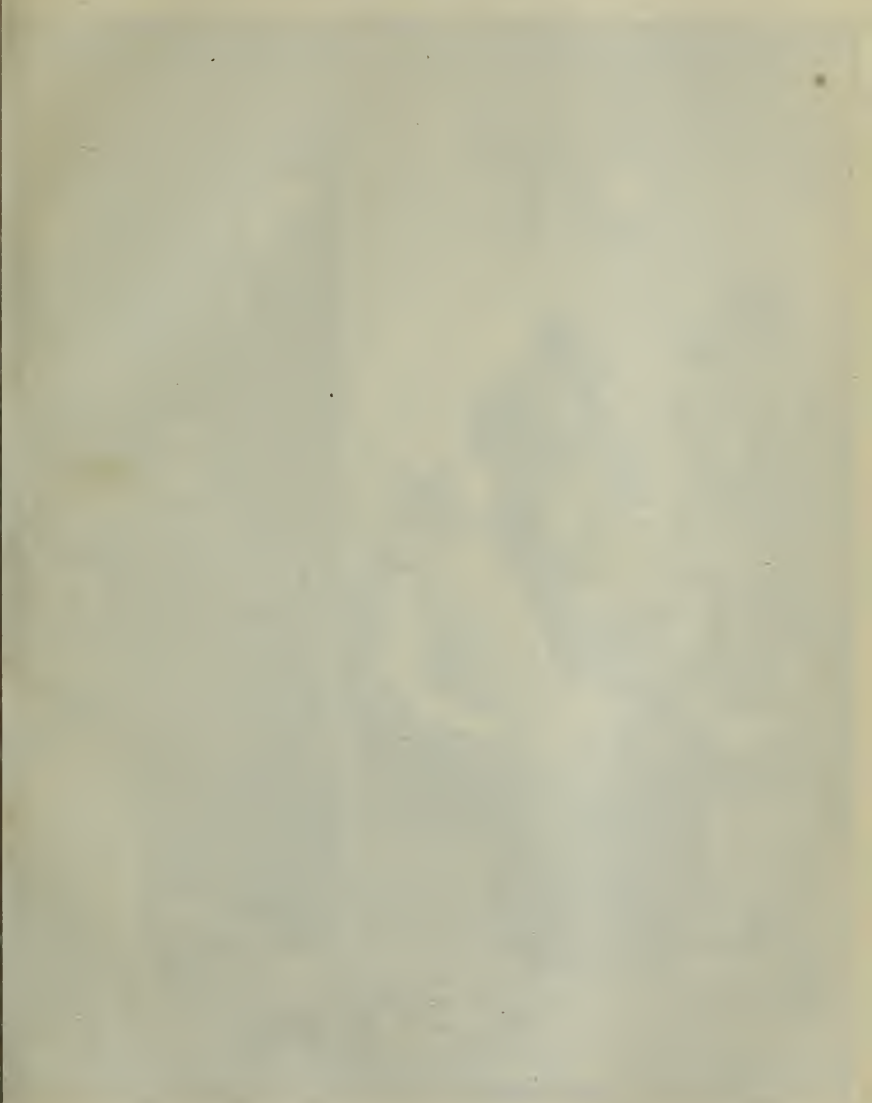
488. Portret van Prins Eugenius Franciscus van Savoye.

geb. te Parijs 18 Oct. 1663, overl. 21 April 1736.
h. 148, br. 117. D. levensgroot. gem :
Ad Vivum Pinxit.
Jacobus van Schuppen.
Christianissimi Regis nec non
Excelsissimi ac Regii Ducis Lotharingeae Pictor Viene 1718.
Gekocht door J. J. A. Gogel, 1806 voor f 500.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

SNIJDERS. Frans Snijders, gedoopt 11 November 1579 te
Antwerpen, overleden aldaar 19 Augustus 1657. Leerling
van Pieter Brueghel II en Hendrick van Balen. 1608—1609
in Italië, overigens werkzaam te Antwerpen.

489. Vruchten en dood wild.

h. 55, br. 86. P. natuurlijke grootte. gem. *F. Snijders.fecit.*
Kab. v. Heteren, 1809.

D. TENIERS DE JONG.

Rustende werklieden. (L'heure du repos.)

490. Dood wild en groenten.

h. 117, br. 172. D. natuurlijke grootte.

Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 455.

SNIJERS. Pieters Snijers, geboren 1681 te Antwerpen, overleden aldaar 14 Mei 1752. Leerling van Alex. van Bredael. Werkte te Antwerpen.

490a. De koopvrouw.h. 47½, br. 43. D. Fh. zittend 34. gem. *P. Snijers.*

Legaat van de Poll, 1880.

TENIERS. David Teniers de Jonge, gedoopt 15 December 1610 te Antwerpen, overleden te Brussel 25 April 1690. Leerling van zijn vader David Teniers den Oude; zich verder vormend onder Brouwer en Rubens. Werkzaam te Antwerpen, en (sedert 1648 of 1652) te Brussel.

491. De wachtkamer.h. 59, br. 91. D. 25. gem. *D. Teniers. F.* 1641.

Kab. van Heteren, 1809.

492. Rustende werklieden.h. 32, br. 29. P. zitt. 16. gem. *D. Teniers. Fec.*

Kab. van Heteren, 1809.

493. De Boerenherberg.h. 34, br. 32. P. Hoofdh. 4. gem. *D. T.* (inéén.)

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

494. De verzoeking van den heiligen Antonius.h. 30, br. 23. P. Hh. 3. gem. *D. Teniers.*Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809. *f* 150.

THIELEN. Jan Philip van Thielen, (genaamd Rigouldts) gedoopt 1 April 1618 te Mechelen, overleden te Boisschot 1667. Leerling van Theodoor Rombouts en Daniël Seghers te Antwerpen. Werkzaam te Antwerpen en te Mechelen.

495. Bloemen.h. 92, br. 63. D. natuurlijke grootte. gem. *J. P. van Thielen.**F. Ao.* 1665.

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

VEEN. Otto van Veen (Otho Vaenius), geboren 1558 te Leiden, overleden te Brussel 6 Mei 1629. Leerling van Isack Claesz van Swanenburch (Isack Nicolaï) te Leiden en van Dom. Lampsonius te Luik. Bezocht Italië (1575—1580) vooral Venetië, en werkte korten tijd te Leiden, sedert 1593 te Antwerpen, sedert 1620 te Brussel. Leermeester van Rubens.

Reeks van 12 voorstellingen uit den opstand der Batavieren tegen de Romeinen.

Allen hebben dezelfde maat: h. 30, br. 52. P. Fh. 26.

496. De gevangenneming van Claudius Civilis.**497. Claudius Civilis zet zijne landgenooten aan zich tegen de Romeinen te verdedigen.**

498. Brino door de Kaninefaten tot Veldheer benoemd.
 499. Civilis slaat de Romeinen bij den Rijn.
 500. Civilis sluit de Romeinen te Vetera in.
 501. Civilis belegert Vetera.
 502. Vetera genomen.
 503. Bijeenkomst der Galliërs te Reims.
 504. Valentinus krijgsgevangen.
 505. De avondmaaltijd.
 506. De Batavieren door de Romeinen geslagen.
 507. Onderhandeling tusschen Civilis en Cerialis.

Deze reeks van schilderijen werd in 1613 voor f 2200, door Hare Ho. Mo. aangekocht „tot een Ciraet van Hare Ho. Mo. Camere van Vergaderinge.”

WINGHE. Joos van Winghe, geboren 1544 te Brussel, overleden te Frankfort a. M. 1603. Bezocht reeds jong Italië; was eenigen tijd Hofschilder van den Hertog van Parma te Brussel en woonde sedert 1584 te Frankfort a. M.

508. Nachtbanket en Maskerade.

h. 114, br. 148. P. Fh. 50.

Aangek. van den kolonel Von Schepeler te Aken, 1839.

ZEGHERS of **SEGHERS.** Gerard Seghers, geboren 17 Maart 1591 te Antwerpen, overleden aldaar 18 Maart 1651. Leerling van van Balen en Abraham Janssen. Reisde 1610 naar Italië en Spanje; daarna werkzaam te Antwerpen. Navorger van Rubens en van Dijk.

509. Christus en de Boetvaardigen.

h. 203, br. 247. D. levensgr.

Vermoedelijk geschonken door Baron van Spaen van Biljoen.

ONBEKENDE MEESTERS DER VLAAMSCH E SCHOOL.

510. De aanbidding der Drie Koningen.

h. 47, br. 33½. knielend 22.

Verk. Isendoorn à Blois te Amsterdam, 1879 voor f 2200.

NB. O. i. is dit stuk *niet* van Vlaamschen oorsprong.

511. Salomo en de Koningin van Saba.

h. 97, br. 193. P. Fh. 60.

Men leest op de schilderij: III, Reg. X.

Matth. XII.

Luc. XI.

Overgebracht uit het Gouvernementshuis te Groningen 1879.

NB. Dit werk (en het volgende) verraaft de hand van *Jan van Scorel*. Anderen houden deze schilderijen voor werken van *Jacob Cornelisz van Oostzanen*. (*Jacob van Amsterdam*.)

Zie op deze meesters.

- 512. Bathseba en David.**
h. 101, br. 201. P. Fh. 10.
Afkomst als het vorig stuk. Zie aldaar.
- 513. Portret van Koning Filips III van Spanje.**
geb. 14 April 1578, overl. 31 Maart 1621.
h. 28, br. 22. K. Hoofdh. 10.
NB. De drie volgende portretten hebben dezelfde afmeting.
Gek. van C. H. Hodges 1829. *f* 23.
(Voor denzelfden prijs de 3 stukken hieronder.)
- 514. Portret van Anna van Oostenrijk, vierde Gemalin van Koning Filips II van Spanje;**
geb. 1 Nov. 1549, overl. 26 Oct. 1580. Zie No. 513.
- 515. Portret van den Kardinaal-Aartshertog Albertus van Oostenrijk,**
geb. 13 Nov. 1559, overl. te Brussel, 13 Juli 1621. Zie No. 513.
- 516. Portret van Isabella Clara Eugenia, Gemalin van den Aartshertog Albertus van Oostenrijk,**
dochter van Filips II van Spanje, geb. 12 Aug. 1566, overl. te Brussel, 1 December 1633.
- 516a. De evangelist Johannes op Pathmos.**
h. 107, br. 81. D. Fh. zittend. 63.
Legaat van de Poll. 1880.

DUITSCH E SCHOLEN.

DÜRER. Albrecht Dürer, geboren te Neurenberg 21 Mei 1471, overleden aldaar 6 April 1528. Leerling van zijn vader en Michel Wohlgemuth (sedert 1486). Gedurende 4 jaren op reis; in Zuid-Duitschland, de Elsass, Venetie, sedert 1495 te Neurenberg (1505—1506 weder in Venetie, 1521—22 in de Nederlanden).

Copie naar DÜRER.

517. Portret van den Vriend des schilders, Bilibald Pirckheimer.

h. 17, br. 12. P. Hh. 8. gem. *Belibaldi MDXXIV A. D.* (inécén.)
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 19.

HOLBEIN. Hans Holbein de Jonge, geboren 1497 te Augsburg, overleden te Londen tusschen 7 Oct. en 29 Nov. 1543. Leerling van zijn vader Hans Holbein den Oude te Augsburg. Reeds 1515 te Basel, sedert 1526 te Londen, en daar werkzaam tot aan zijn dood. (1528—1531, en 1538 tijdelijk weer te Basel). Holbein staat als portret-schilder zijn beroemste vakgenooten ter zijde. ja, is op dit gebied door geen hunner overtroffen.

(NB. Onder de navolgende aan Holbein toegeschrevene schilderijen, is waarschijnlijk geen enkel oorspronkelijk werk).

- 518. Portret van Keizer Karel V,**
geb. te Gent 24 Febr. 1500, overl. in het klooster St. Yuste
in Estremadura, 21 Sept. 1558.
h. 16, br. 13. P. Hh. 8.
Verk. Amsterdam 1825. *f* 100.

Toegeschreven aan HANS HOLBEIN.

- 519. Portret van Maximiliaan I van Oostenrijk, Keizer van het Duitsche rijk,**
geb. 22 Maart 1459 te Wiener-Neustadt, overl. te Wels
(Opper-Oostenrijk) 12 Januari 1519.
h. 56, br. 42. P. Hh. 14.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

- 520. Portret van Desiderius Erasmus,**
geb. 28 Oct. 1467 te Rotterdam, overl. 12 Juli 1537 te Basel.
h. 37, br. 26. P. Hh. 13.
Uit het Nat. Museum. 's Gravenhage 1808.

- 521. Portret van Robert Sidney,**
h. 41, br. 30. P. Hh. 12.
Kabinet. van Heteren. 1809.

ROTTENHAMMER. Hans Rottenhammer, geboren 1564 te München, overleden te Augsburg 1623. Leerling van zijn vader Thomas, sedert 1582 van Joh. Donauer te München; in Venetië onder invloed van Tintoretto schilderende. Werkzaam te Venetië (nog in 1605), daarop afwisselend in Augsburg en München.

- 522. Maria met het kind Jezus,**
h. 35, br. 27. K. Fh. 19. gem. *H. Rottenha. F. invenit.* 1604.
Kab. van Heteren, 1809.

- 523. Mars en Venus,**
h. 29, br. 37. K. Fh. 22½. gem. 1604. *J. Rott. F.*
Kab. van Heteren, 1809.

SANDRART. Joachim von Sandrart, geboren 1606 te Frankfort a/M., overleden 1688 te Neurenberg. Leerling van den graveur Egidius Sadeler te Praag, en van Gerard Honthorst te Utrecht. Na groote reizen naar Engeland en Italië in 1635 weder te Frankfort; later tijdelijk te Amsterdam. Vervolgens te Neurenberg en Weenen.

- 524. Portret van den Dichter Pieter Cornelisz Hooft, Drost van Muiden enz.**

(Zie No. 53.)

h. 26, br. 21½. P. Hh. 6.

Gek. Nov. 1818. *f* 14.

- 524a. Portret van Hendrik Bicker,**

geb. 1615, overl. 20 Oct. 1654.

h. 135, br. 101. D. levengroot. gem. *J. Sandrart f.* 1639.

Legaat Bicker. 1831.

524b. Portret van Eva Geelvinck,

geb. 1619, overl. 27 Dec. 1698; echtgenoot van Hendr. Bicker. (No. 524a).

h. 135, br. 101. D. levensgroot. gem. *Sandart* 1639.

Legaat Bicker. 1881.

524c. Portret van Jacob Bicker,

Ridder van S. Markus; geh. 1639 met Alida Bicker.

h. 90, br. 69. P. levensgroot. gem. *J. Sandart f.* 1639.

Legaat Bicker, 1881.

524d. Portret van Alida Bicker,

geh. 1639 met Jacob Bicker. (Zie No. 524c.)

h. 91, br. 69. P. levensgroot. gem. *J. Sandart f.* 1641.

Legaat Bicker, 1881.

TISCHBEIN. Johann Friedrich August Tischbein, geboren 1750 te Maastricht, overleden te Heidelberg 1812. Leerling van zijn vader Joh. Valentin Tischbein en van zijn oom Johann Heinrich Tischbein te Cassel. Hij bezoekt Parijs en Italië, Weenen, Arolsen, Dessau en den Haag. Van 1800—1806 te Leipzig; vervolgens eenigen tijd te St. Petersburg.

REEKS VAN PORTRETTEN VAN VORSTEN EN VORST-
INNEN UIT HET HUIS ORANJE-NASSAU.

Allen in pastel vervaardigd en ovaal.

h. 60—61. br. 50—51 en levensgroot.

525a. Prins Willem V, Erfstadhouder der Vereenigde Nederlanden,

geb. 8 Maart 1748, overl. te Brunswijk April 1806. gem.

Tischbein 1789.

525b. Frederika Sophia Wilhelmina, Prinses van Pruisen, Gemalin van den Erfstadhouder Willem V,

geb. 7 Aug. 1747, overl. op het Loo 8 Juli 1820.

525c. Augusta Maria Carolina, Prinses van Oranje,

geb. te Leeuwarden 28 Febr. 1743, overl. 6 Mei 1787.

525d. Karel Christiaan, Prins van Nassau Weilburg,

geb. 1735, overl. 1788.

525e. Willem Frederik, erfprins van Oranje, later Koning Willem I,

geb. te 's Gravenhage 24 Aug. 1772, overl. 12 December 1843 te Berlijn.

525f. Frederika Louisa Wilhelmina, Prinses van Pruisen, gemalin van Koning Willem I,

geb. 1775, overl. te 's Gravenhage 12 Oct. 1837.

- 525g. Willem George Frederik, Prins van Oranje.**
geb. te 's Gravenhage 15 Febr. 1774, overl. 6 Jan. 1799 te Padua.
- 525h. Frederika Louisa Wilhelmina, Prinses van Oranje.**
geb. 28 Nov. 1770, overl. 6 Juni 1819.
- 525i. Isabella, regeerende prinses van Nassau-Weilburg.**
Waarschijnlijk is deze reeks van portretten afkomstig uit 's Gravenhage. 1808.

FRANSCHÉ SCHOOL.

- AVED. Jacques André Joseph Aved,** geboren 1702 te Douai, overleden 1766 (?) te Parijs. Leerling van Lebel. Sedert 1721 te Parijs, 1734 lid der Académie aldaar; bezocht in 1751 den Haag, maar keerde 1752 naar Parijs terug.
- 526. Portret van Prins Willem IV,**
geb. 1 Sept. 1711, overl. 22 Oct. 1751.
h. 106, br. 67. D. Hoofd. 12. gem. *J. Aved* 1751.
Uit het Nat. Museum. 's Gravenhage 1808.
- BERTIN. Nicolas Bertin,** geboren 1667 te Parijs, overleden aldaar 1736. Leerling van Jouvenet en Bon Boullogne. Hij bezocht Rome. Werkzaam te Lyon en te Parijs.
- 527. Jozef ontvlucht Potifar's vrouw.**
h. 38, br. 32. P. Fh. 25. gem. *Bertin. in.*
Kab. van Heteren, 1809.
- 528. Suzanna in het Bad.**
h. 38, br. 32. P. Fh. 25. gem. *Bertin. in.*
Kab. van Heteren, 1809.
- BOURDON. Sébastien Bourdon,** geboren 1616 te Mentpensier, overleden 1671 te Parijs. Leerling van Barthélémy te Parijs. Bezocht Italië en Zweden (als eerste schilder van Koningin Christina). Sedert 1653 te Parijs.
- 529. De Geestelijke echt der H. Catharina.**
h. 89, br. 106. D. Hoofdh. 9.
Kab. v. Heteren, 1809.
- POUSSIN. Gaspard Dughet, (Gaspard Poussin)** geboren 1613 te Rome, overleden aldaar 1675. Leerling van zijn schoonbroeder Nicolas Poussin te Rome. Werkzaam te Rome, Milaan, Napels, Florence.
- 530. Landschap aan eene rivier.**
h. 62, br. 93. D. Fh. 12.
In 1823 door Koning Willem I te Parijs aangekocht.

531. Een landschap.

h. 71, br. 97. D.

In 1823 door Koning Willem I te Parijs aangekocht.

LIOTARD. Jean Etienne Liotard, geboren 1702 te Genève, overleden aldaar 1789. Leerling van Masse en le Moine te Parijs. Bezocht Italië, Turkijë, Weenen, Engeland en Holland. (aldaar 1756.)

No. 532a—532p *legaat van Mejuffrouw M. A. Liotard, overleden te Amsterdam 27 Juni 1873.*

532a. De schoone lezeres.

(Mej. la Vergne, nicht van den schilder.)

Pastel. h. 51, br. 42. Hh. 10½. gem. *J. E. Liotard, Lion 1746.***532b. Portret van den Maarschalk Maurits van Saksen,**

geb. 28 Oct. 1696, overl. 30 Nov. 1750.

Pastel. h. 62, br. 53. Hh. 13.

532c. Portret van Maria Theresia, Keizerin van Oostenrijk.

geb. 1717, overl. 1780.

Pastel. h. 47, br. 39. levensgroot.

Geschilderd 1760.

532d. Portret van Mevr. Cognard, geb. Batailhy,

grootmoeder van de echtgenoot des schilders.

Pastel. h. 55, br. 45. levensgroot.

Geschilderd 1757.

532e. Portret van den Heer Boëre, Koopman te Genève.

Pastel. h. 61, br. 48. Hh. 11.

532f. Portret van Mevr. Boëre, echtgenoot van den vorige.

Pastel. Afmeting als het voorgaande No. gem. 1746.

532g. Portret van Graaf d'Algarotti.

Pastel. h. 39, br. 30. Hh. 14½.

532h. Portret van Lodewijk van Bourbon, Dauphin van Frankrijk,

zoon van Lodewijk XV, geb. 4 Sept. 1729, overl. 20 Dec. 1765.

Pastel. h. 58, br. 48. levensgroot.

532i. Portret van Prinses Maria Joséphine van Saksen, Dauphine van Frankrijk,

dochter van August III, koning van Polen, 2e echtgenoot van den vorige. Geb. 4 Nov. 1731, overl. 1767.

Pastel. H. 58, br. 48. levensgroot.

532j. Portret van Milord Besborough, vriend des Schilders.

Pastel. h. 62, br. 48. levensgroot.

532k. Portret van Mevr. Tyrell, echtgenoot van den Engelschen Consul te Constantinopel.

Pastel. h. 39, br. 30. Hh. 13.

- 532l. Portret van Keizerin Maria Theresia van Oostenrijk.
Zie 532c.
Email. h. 60, br. 50. levensgroot.
- 532m. Portret van Gravin Coventry in turksch costuum.
Pastel. h. 98, br. 73. Hh. 10.
- 532n. Portret van de Gravin van Marlborough.
Pastel. h. 44, br. 37. Hh. 13.
- 532o. De drie gratiën.
(Naar de groep in Villa Borghese te Rome.)
Pastel. H. 48. B. 43. Fh. 47.
- 532p. Een straatjongen van Genève.
Pastel. h. 42, br. 33. Hh. 15.
- 532q. Portret van Hendrik Bicker,
geb. 1722.
h. 55, br. 41. levensgroot. pastel op papier.
Legaat Bicker. 1881.
- 532r. Portret van Clara Magdalena Dedel,
echtgenoot van Hendrik Bicker (No. 532q en No. 449o.)
h. 55, br. 41. levensgroot. pastel op papier. gem. *par*
Liotard 1756.
Legaat Bicker. 1881.
- WOLFF. Benjamin Wolff, geb. 25 Aug. 1758 te Dessau,
overl. te Amsterdam 15 October 1825. Bezocht Italië. Sedert
1814 opzichter van 's Rijks Museum te Amsterdam.
- 532q*. Portret van Frans I Koning van Frankrijk.
h. 116, br. 89. D. levensgroot.
Legaat van B. Wolff, 1825.

ONBEKENDE MEESTERS DER FRANSCH E SCHOOL.

533. Portret van Gaston de Foix.
h. 52, br. 45. P. Hh. 24. gem. *Gasto-Foisseius*.
NB. *Copie uit de XVIIIe eeuw*.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

ITALIAANSCH E EN SPAANSCH E SCHOLEN.

- BRONZINO. Cristoforo Allori genaamd Bronzino, geboren
1577 te Florence, overleden aldaar 1621. Leerling van zijn
vader Alessandro Allori en van L. Cardì, genaamd Cigoli.
Werkzaam te Florence.
534. Judith met het hoofd van Holofernes.
h. 130, br. 107. D. Levensgroot.
Herhaling (of uitstekende oude copie?) van dezelfde schil-
derij in het Palazzo Pitti te Florence.
In 1816 het eerst in den Catalogus opgenomen.

Judith met het hoofd van
Holofernes.

(Judith, tenant la tête
d'Holopherne.)

CARAVAGGIO. Michel Angelo Amerighi (Merisi) genaamd Caravaggio. Romeinsche school. Geboren 1569 te Caravaggio, overleden te Porto Ercole in 1609. Vormde zich te Venetië naar Giorgione. Leerling van den Ridder d'Arpino te Rome. Werkzaam te Venetië, Rome, Napels, Sicilië. Zijne naturalistische schilderwijze schiep een nieuwe school in Italië, in tegenstelling met de manieristische school te Bologna en Rome. Zijne behandeling van het licht en donker werkte in direct op de Hollandsche school van 1600—1630.

535. De dood van Orion.

h. 150, br. 157. levensgroot.

Gekocht van Mevr. Liotard, Amsterdam 1827. f 1000.

FERRI. Cirio Ferri, geboren 1634 te Rome, overleden aldaar 1689. Leerling en navolger van Pietro da Cortona. Werkzaam te Rome en te Florence. Hoofd der Florentijnsche school ten tijde van haar diepste verval.

536. Het huwelijk der Heilige Maagd.

h. 46, br. 55. D. Fh. 32.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

LANFRANCO. Giovanni Lanfranco (genaamd *il Cavaliere Giovanni di Stefano*) Lombardische school. Geboren te Parma 1580 of 1581, overleden bij Rome 29 November 1647. Leerling van Agostino Carracci, gevormd door de studie van Correggio te Parma; later te Rome onder leiding van Annibale Carracci. Werkzaam te Parma, Piacenza, Rome, Napels.

537. Johannes de Dooper op jeugdigen leeftijd.

h. 71, br. 50. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

MURILLO. Bartolomé Esteban Murillo, Spaansche School. Gedoopt te Sevilla 1 Januari 1618, overleden aldaar 3 April 1682. Leerling van Juan de Castillo te Sevilla; in 1645 zich te Madrid vormend onder Velasquez, en de meesterstukken der Nederlandsche en Italiaansche scholen bestudeerende. Werkzaam te Sevilla.

538. De boodschap aan de H. Maagd.

h. 96, br. 99. D. Fh. 70.

NB. In het hospitaal *de la Caridad* te Sevilla bevindt zich eene oorspronkelijke herhaling dezer schilderij. Eene andere (eer een goede oude copie) in het Pal. Barberini te Rome.

RIBERA. Toegeschreven aan **Jusepe de Ribera**, genoemd **Spagnoletto**. Spaansche en Napelsche school. Geboren te Játiva (San Felipe) in Spanje 12 Januari 1588, overleden te Napels 1656. Leerling van Francisco Ribalta, te Valencia; bestudeerde Caravaggio te Napels. Bezocht Rome, Parma, Venetië; werkzaam te Napels.

539. De ijdelheid. (Vanitas.)

h. 124, br. 98. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

TISI. Benvenuto Tisi, genoemd **il Garofalo**, school van **Ferrara**. Geboren 1481 te Ferrara (?), overleden aldaar 6 September 1559. Sedert 1492 leerling van Domenico Panetti te Ferrara, 1499 van Boccacino Boccacio te Cremona, later zich onder Rafaël te Rome vormend (1510—12). Werkzaam te Ferrara.

540. De aanbidding der Wijzen.

h. 77, br. 57. P. Fh. 35.

Door Z. M. Willem I 1823 te Parijs voor het Museum gekocht.

VELASQUEZ. Toegeschreven aan **Don Diëgo Rodriguez de Silva y Velasquez**. Spaansche school. Gedoopt 6 Juni 1599 te Sevilla, overleden te Madrid 6 Augustus 1660. Leerling van Francisco Herrero den Oude, dan van Francisco Pacheco te Sevilla, later onder den invloed van Ribera. Bezocht Italië 1629—31, en 1649—51. Werkzaam te Sevilla en te Madrid.

541. Portret van Karel Balthazar, zoon van Koning Filips IV van Spanje,

geb. 17 Oct. 1629, overl. 9 Oct. 1649.

h. 31, br. 24. D. Hh. 17.

Publ. verk. Amsterdam 1828. f 31.

ONBEKENDE MEESTERS DER ITALIAANSCHÉ EN SPAANSCHÉ SCHOLEN.

542. De boetvaardige Magdalena.

h. 139, br. 95. D. levensgroot.

Copie naar Titiaan.

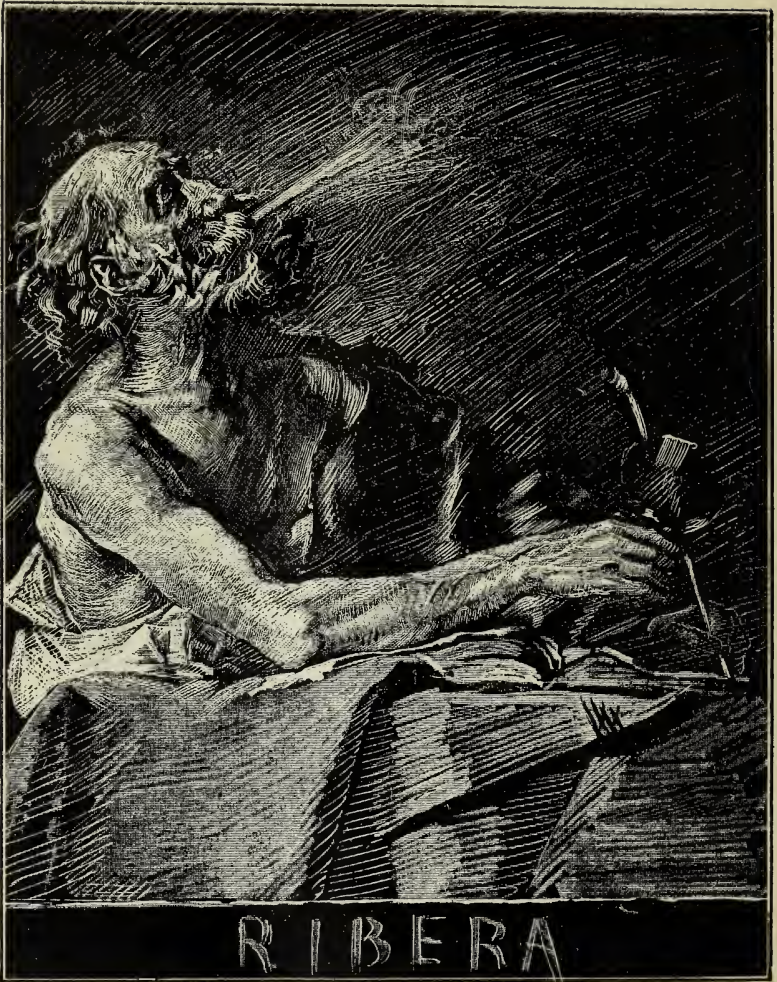
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808 als *Van Dijck*.

543. De geestelijke echt der H. Catharina.

h. 39, br. 31. D. Hh. Maria 4.

Waarschijnlijk uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

JUSEPE RIBERA.

De ijdelheid. (La vanité.)

544. Het heilige gezin.

h. 95, br. 133. D. Hh. Maria 15.

Geschenk van Baron van Spaen van Biljoen.

545. Het heilige gezin.

h. 97, br. 75. D. Fh. 70.

Waarschijnlijk uit het Kab. van Heteren, 1809.

546. Maria Magdalena.

h. 133, br. 110. D. Levensgroot.

Als van J. Scorel uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

547. De klavecimbelspeler.

h. 86, br. 58. P. Levensgroot.

Als *Bronzino* door Z. M. Willem I gekocht en aan het Museum gezonden, 1823.

LAWRENCE. Sir Thomas Lawrence. Engelsche School. Geboren 1769 te Bristol, overleden te Londen 1830, Leerling van W. Hoare den vader, en Josuah Reynolds, dien hij als Hofschilder te Londen opvolgde. Hij bezocht Italië, Parijs, Aken enz. Werkzaam te Londen.

548. Portret van Willem Ferdinand Mogge-Muilman.

h. 72, br. 59½. D. levensgroot.

Legaat van de Poll, 1880.

DIRK HALS. (Collectie VAN DER HOOP.)

Dame aan het Clavecimbel. (Dame au Clavecin.)

MUSEUM
VAN DER HOOP

Binnenhuis (gedeelte.) Intérieur (fragment.)

15 Maart 1854 overleed op 75-jarigen leeftijd te Amsterdam de Heer A. VAN DER HOOP, Chef van het Handelshuis Hope & Cie., Commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder der St. Anna Orde 2e klasse van Rusland, Oud-Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en van den Stedelijken Raad, enz. Hij had gedurende zijn leven een kostbare verzameling oude en moderne schilderijen bijeengebracht en die thans aan de stad Amsterdam gelegateerd.

Dat de Gemeenteraad van Amsterdam aarzelde zulk een legaat te aanvaarden, alleen wegens de som voor de successie-rechten vereischt, moet op zijn zachtst eene donkere bladzijde in de geschiedenis onzer hoofdstad genoemd worden. Gelukkig bracht eene Commissie het benoodigde bijeen, zoodat 3 Juli 1854 het legaat kon worden aanvaard.

De namen der redders dezer verzameling zijn:

Mr. H. J. KOENEN, J. J. A. SANTHAGENS, J. DE VOS JBZ.,
Mr. F. DE WILDT, J. WITTERING, C. J. FODOR en
Mr. E. C. VAILLANT.

Twee zalen in het voormalige gebouw der Kon. Akademie van Beeldende Kunsten hebben tot nu toe deze kunstschatten bewaard, totdat ze in Juni 1885 in het nieuwe Rijks-Museum op de Stadhouderskade, in daarvoor expresselijk ingerichte zalen, overgebracht werden.

Bij het overlijden van Mevrouw WED^e. VAN DER HOOP (1880)

werden nog 24 stukken, die hare woning versierden, bij het Museum gevoegd.

11 November 1880 sloot de Regeering met het Gemeentebestuur van Amsterdam eene overeenkomst, waarbij deze verzameling eene eereplaats in het Rijks-Museum werd verzekerd, waartegen, om aan de bepalingen van het testament te blijven voldoen, jaarlijks *f* 400.— aan de armen der stad door de Regeering zal worden uitgekeerd.

De verzameling staat onder dezelfde Directie en Commissie van Toezicht als de Rijks-verzamelingen. (Zie de Inleiding vooraan.)

GERARD DOU. (Collectie VAN DER HOOP.)

Gerard. Dou.

De visschersvrouw. (La femme du Pêcheur)

ASCH. Pieter Jansz van Asch, geboren 1603 te Delft, overleden aldaar na April 1678. Wellicht leerling van den Delftschen landschapschilder Pieter Staal. Werkte steeds te Delft.

1. **Boomrijk landschap.**

h. 99, br. 73. D. Fh. 11½. gem. *P.v.A.* (aanéén.)
Verk. Sigault, 1833. *f* 14.

ASSELIJN. Jan Asselijn. Zie blz. 1.

2. **Italiaansch landschap.**

h. 66, br. 82. D. Fh. 11.
Kab. Bagot, 1836. *f* 1142.

BACKER. Jacob Backer, vroeger aan hem toegeschreven; waarschijnlijk door **Nicolaes Maes**. Zie blz. 30.

3. **Regentenstuk met 6 heeren.**

(Waarschijnlijk de overlieden van het Chirurijnsgilde te Amsterdam, volgens Jhr. Dr. J. Six.)
h. 128, br. 191. D. Fh. levensgroot.

BACKHUYSEN. Ludolf Backhuysen. Zie bl. 2.

4. **Het IJ voor Amsterdam.**

h. 66, br. 80. D. Fh. 16. gem. *L. Backh.*
Verk. A. Brondgeest, 1836. *f* 3000.

5. **Woelend water; de Haarlemmermeer.**

h. 42, br. 60. D. gem. *L. Backh.*
Verk. J. M. de Boer, 1840. *f* 3500.

BEELT. Kornelis Beelt, leefde omstreeks 1660 te Haarlem; waarschijnlijk leerling van Adriaen van Ostade aldaar. Zijn werken zijn zeldzaam.

6. **Gezicht op de Groote Markt te Haarlem.**

h. 103, br. 147. D. Fh. 25. gem. *K. Beelt.*

BEERSTRATEN. Jan Beerstraten. Zie bl. 3.

7. **Wintergezicht.**

h. 93, br. 131. D. gem. *J. Beerstraten* 1659.
Verk. Meijnders, 1838. *f* 218.

BEGA. Cornelis Bega. Zie bl. 4.

8. **Het gebed vóór den maaltijd.**

h. 34, br. 28. D. Fh. 17. gem. *C. Bega* 1663.
Gek. van J. Smith & Sons 1834. *f* 600.

BERCHEM. Claes Pietersz Berchem. Zie bl. 4.

9. Allegorie op de uitbreiding van Amsterdam.

h. 170, br. 146. Fh. 60. D. gem. *N. Berchem f.*
Verk. Saportas, 1843. f 2000.

10. Italiaansch landschap.

h. 84, br. 67. Fh. 12. D. gem. *Berchem 1665.*
Verk. A. Brondgeest, 1836. f 3720.

11. Italiaansch landschap.

h. 29, br. 36. Fh. 12. P. gem. *Berchem.*

BERCKHEYDE. Job Berckheyde. Zie bl. 5.

12. Gezicht in de Oude beurs te Amsterdam.

h. 86, br. 112. D. Fh. 25. gem. *Job Berckheyde.*

13. Kerk van binnen.

h. 82, br. 67. D. Fh. 11. gem. *Berck Heyde Ao. 1674.*

BERCK-HEYDE. Gerrit Berck-Heyde. Zie bl. 5.

14. Gezicht van den Dam op het Stadhuis, de Nieuwe Kerk en de Waag te Amsterdam.

h. 54, br. 62. D. Fh. 8.

15. Stadsgezicht te Amsterdam. Hetzelfde onderwerp als No. 14, van een ander gezichtspunt uit.

h. 44, br. 60. D. Fh. 5½. gem. *Gerrit Berck-Heyde. 1694.*

16. De bloemmarkt naar het Stadhuis gezien, te Amsterdam.

h. 44, br. 60. D. Fh. 5. gem. *Gerrit Berck Heyde.*

17. Landschap. De ruïne van het Kasteel Egmont bij Haarlem.

h. 34, br. 45. D. Fh. 8. gem. *G. Berk Heyde.*

BERGEN. Dirck van Bergen. Zie bl. 6.

18. Landschap.

h. 63, br. 78. D. Fh. 18. gem. *D. v. Berghen.*

BLOEMAERT. Hendrick Bloemaert. Zie bl. 6.

19. Eene eierverkoopster.

h. 74, br. 56. D. Fh. levensgr. gem. *H. Bloemaert 1632.*

BOL. Ferdinand Bol. Zie bl. 6.

20. Portret van den Luit.-Adm.-Gen. Michiel Adriaansz De Ruyter. Zie bl. 6.

h. 114, br. 92. D. levensgroot. gem. *F. Bol. 1667.*

BOOM. A. H. Verboom. Zie bl. 7.

21. Landschap.

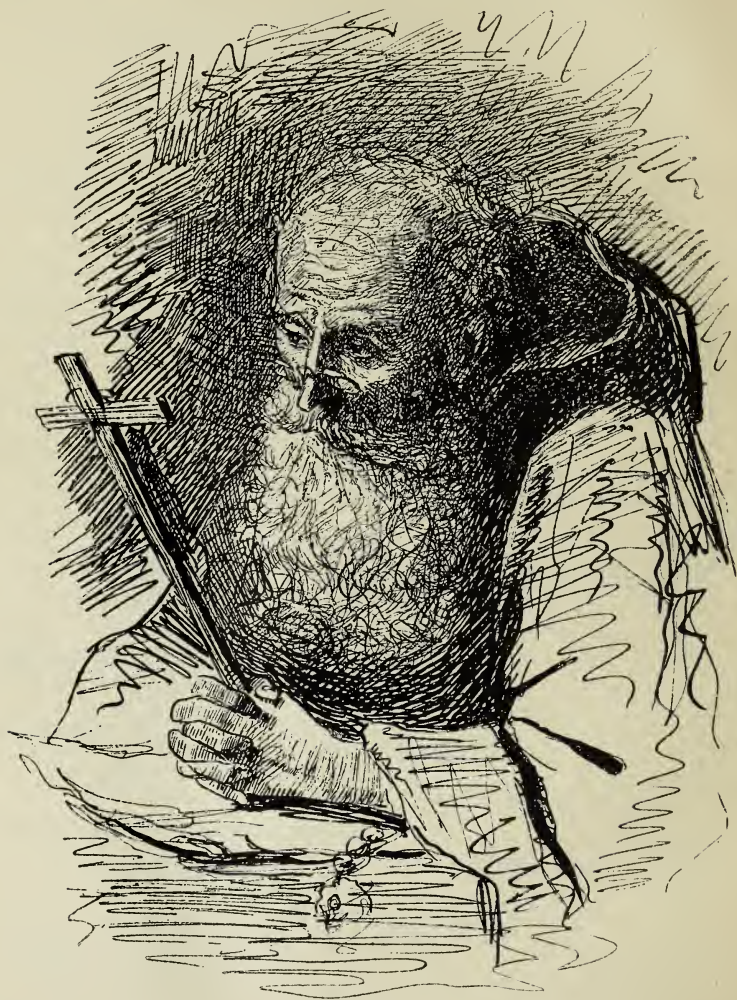
h. 47, br. 65. D. Fh. 8½.
Verk. J. de Vos, 1833. f 305.

BOTH. Jan Both. Zie bl. 7.

22. De naar de natuur studeerende schilders.

h. 186, br. 238. D. Fh. 30. gem. *J. Bot fc.*
Gek. door A. van der Hoop, 1834. f 17.160.

GERARD DOU. (Collectie VAN DER HOOP.)

De Heremiet. (L'Ermite.)

23. Italiaansch landschap.h. 37, br. 50. P. Fh. 9. gem. *J. Both.*Verk. te Bath, 1828. *f* 3000.

BREENBERGH. Bartholomeus Breenbergh, geboren 1599 of 1600 te Deventer, overleden na 1663 te Amsterdam. Bezocht langen tijd Italië; aldaar onder den invloed van Elzheimer werkzaam.

24. Portretstuk.

h. 68, br. 57. D. Fh. 37.

BREKELENKAM. Quiringh Brekelenkam. Zie bl. 8.

25. Binnenhuis.h. 64, br. 54. D. Fh. 34. gem. *Q. B.*Verk. *J. de Vos*, 1833. *f* 495.**26. Eene moeder met haar kind.**

h. 10, br. 25. P. Fh. 21.

BRONDGEEST. Albert Brondgeest, geboren 1788 te Amsterdam, overleden aldaar 1849. Leerling van P. G. van Os.

27. Riviergezicht. Copie naar A. Cuypp.

h. 70, br. 89. P. Fh. 9.

BURGKLY GLIMMER. Mevr. Burgkly Glimmer, leefde omstreeks 1842.

28. Fruitstuk met dood wild.

h. 72, br. 92. D. Nat. grootte.

Gek. van de schilderes, 1842. *f* 250.

CALISCH. Maurits Calisch, geboren 1819 te Amsterdam, overl. aldaar 1870. Leerling van A. C. Kruseman.

29. Moederzegen.

h. 119, br. 66. D. Fh. Levensgroot.

Tentoonstelling 1844. *f* 575.**30. Het bezoek bij de kraamvrouw.**

h. 55, br. 65. D. Fh. 32.

KATE. Hendrik Gerrit ten Kate, geb. 1803 te Amsterdam, overl. aldaar 1856. Leerling van P. G. Westenberg.

31. Stadsgezicht bij maanlicht.

h. 55, br. 45. D.

Verk. 1841. *f* 212.

COMPE. Jan ten Compe, geb. 1713 te Amsterdam, overl. aldaar 1761. Leerling van D. Dalens III.

32. Gezicht op de Keizersgracht te Amsterdam,

met het huis door den Heer A. v. d. Hoop bewoond. (Er staan een heer en eene dame voor.)

h. 54, br. 45. D. Fh. 5.

CUYP. Albert Cuypp. Zie bl. 10.

33. Portret van een jongman; borstbeeld.

Ovaal. h. 79, br. 67. P. Fh. levensgroot.

34. De buitenpartij.

h. 84, br. 113. P. Fh. 31.

Gek. v. A. Brondgeest, 1849. *f* 4000.

NB. Deze schilderij is m. i. bepaald van Jacob Gerritsz Cuypp, vader van Albert Cuypp. Die portretschilder werd in December 1594 te Dordrecht geboren, en overleed aldaar tusschen 1649 en 1652.

35. Veestuk.h. 38, br. 54. P. Dh. 18. gem. *A. C.*Verk. te 's Gravenhage, 1851. *f* 2500.**36. Gezicht op Dordrecht.**

h. 65, br. 81. D.

Gek. van A. Brondgeest, 1839. *f* 1900.**DAIWAILLE. Alexander Joseph Daiwaille**, geb. 1818 te Amsterdam, overl. Leerling van B. C. Koekkoek.**37. Besneewd landschap.**h. 70, br. 61. D. Th. $4\frac{1}{2}$. verk. 1846. *f* 315.**DASVELD. J. Dasveld**, geb. 1770 te Amsterdam, overl. aldaar 1855. Leerling van H. Stokvisch.**38. Een Hond van den St. Bernard.**

h. 139, br. 172. D. levensgr.

39. Twee honden.

h. 14, br. 17. P. Dh. 8.

DOU. Gerard Dou. Zie bl. 11.**40. De visschersvrouw.**h. 31, br. 24. P. Hoofdh. $3\frac{1}{2}$. gem. *G. Dou.* 1653.Verk. Talleyrand, 1817. *f* 3780.**41. De Kluizenaar.**h. 32, br. 27. Hoofdh. $7\frac{1}{2}$. gem. *G. Dou.* 1664.Kabinet Bagot. 1836. *f* 3469.60.**DUBBELS. Hendrick Dubbels.** Zie bl. 11.**42. Zeegezicht.**

Een vloot bij den Helder.

h. 135, br. 193. D. Fh. 14. gem. *Dubbels.***EECKHOUT. Gerbrand van den Eeckhout.** Zie bl. 13.**43. De rustende jager.**h. 35, br. 48. D. Fh. 18. gem. *G. v. Eeckhout. F.***EELKEMA. Eelke Jelles Eelkema**, geboren 1788 te Leeuwarden, overl. aldaar 1839. Leerling van G. de San.**44. Bloem- en Fruitstuk.**

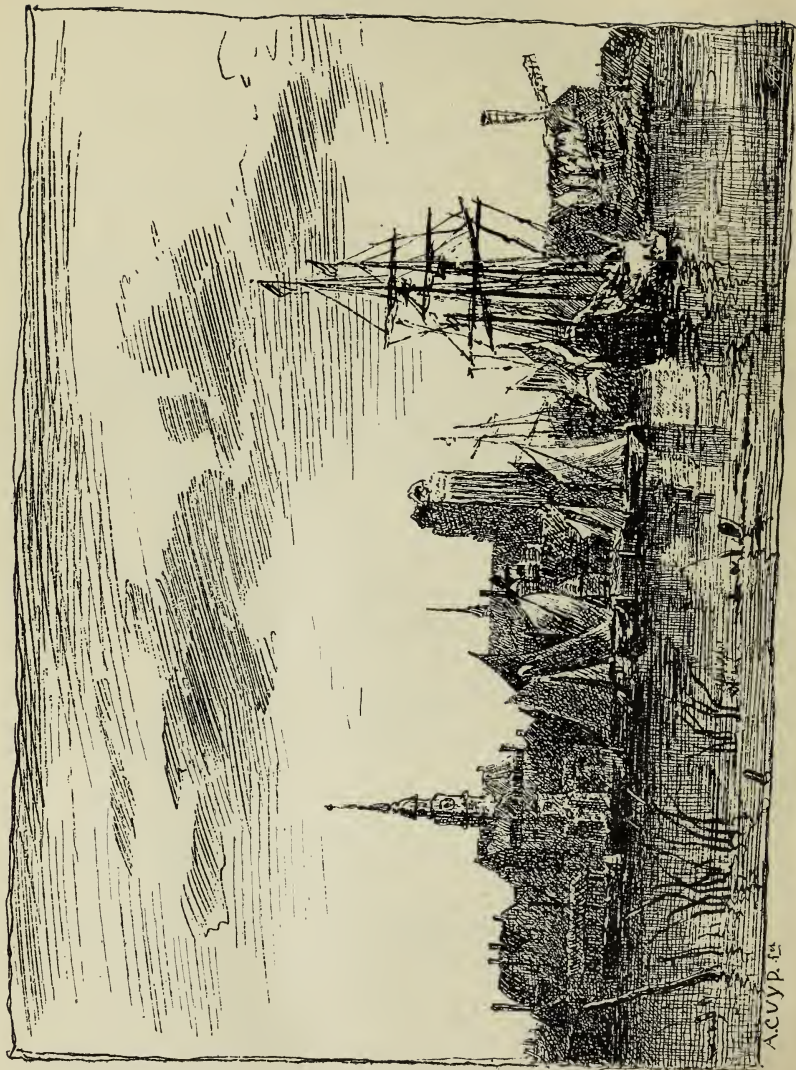
h. 80, br. 75. D. Nat. gr.

Verk. 1841. *f* 55.**EVERDINGEN. Allart van Everdingen.** Zie bl. 13.**45. Noordsch landschap.**

h. 118, br. 103. D.

Gek. van J. Smith and Sons, 1837. *f* 1440.

ALBERT CUYP. (Collectie VAN DER HOOP.)

Gezicht op Dordrecht. (Vue sur la ville de Dordrecht.)

GOOL. Jan van Gool, geb. 1685 te 's Gravenhage, overleden aldaar 1763. Leerling van Math. Terwesten en S. van der Does; hij woonde te 's Gravenhage.

46. Arcadisch landschap.

h. 40, br. 60. P. Fh. zittend 13½. gem. *J. v. Gool Fc.*
J. de Vries Jz., 1844. f 300.

HAANEN. George Gillis Haanen, geb. 1807 te Utrecht, overl. te Bilsen 1879. Leerling van zijn vader Casper Haanen.

47. De Avondschool.

h. 62½, br. 49. P. Fh. 23.
Verk. 1847. f 306.

48. Een oud man in zijn studeervertrek.

h. 31, br. 25. P. Hoofdh. 5.
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. f 110.

49. Lezende oude vrouw.

h. 31, br. 25. P. Hoofdh. 4.
Gek. A. Brondgeest, 1834. f 110.

HACKAERT. Jan Hackaert. Zie bl. 16.

50. Landschap.

h. 61, br. 74. D. Fh. 6. gem. *Hackaert.*

HAGEN. Joris van der Hagen of Verhagen. Zie bl. 16.

51. Landschap.

h. 107, br. 106. D. Fh. 13.
Verk. Sigault, 1833. f 60.

HALS. Frans Hals. Zie bl. 17.

52. Vrouwenportret, kniestuk.

h. 124, br. 92. D. Fh. levensgr. gem. *aet. sua.* 62. *An.* 1639.

HALS. Dirk Hals.

NB. Deze schilderij is zonder twijfel een werk van :

CODDE. Pieter Codde, geb. 1599 of 1600 te Amsterdam, begraven aldaar 12 Oct. 1678. Behoort tot de school van Frans Hals, en woonde steeds te Amsterdam.

53. Musiceerende dame.

h. 37, br. 29. P. Fh. 28.

HANSEN. Lambertus Johannes Hansen, geb. 1803 te Stap-horst, overleden te Amsterdam 1859. Leerling van J. W. Pieneman.

54. Eene groenteverkoopster.

h. 57, br. 51. D. Fh. 31.

HELST. Bartholomeus van der Helst. Zie bl. 18.

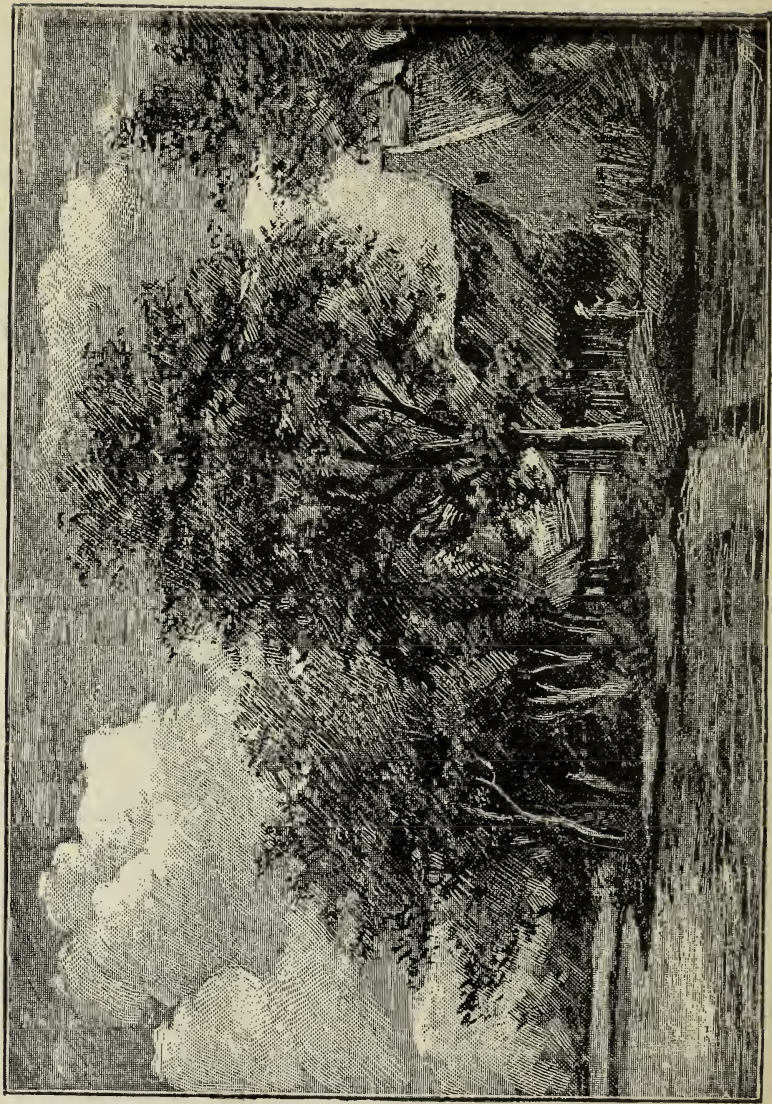
55. Mansportret,

borstbeeld van een krijgsman.
h. 72, br. 62. D. levensgroot. gem. *B. van der Helst*, 1650.
Verk. veiling 1853. f 88.

HEIJDEN. Jan van der Heijden. Zie bl. 20.

56. **Gezicht op de stad Amersfoort.**
(De beelden zijn door Adr. v. d. Velde.)
h. 48, br. 64. P. Fh. 4.
Gek. in Engeland, 1834. *f* 3600.
- HOBBEMA. Meijndert Hobbema.** Zie bl. 20.
57. **De watermolen.**
h. 59, br. 83. P. Fh. 4½. gem. *M. Hobbema.*
Verk. Robin, 1834. *f* 2184.
58. **Landschap.**
h. 44, br. 31. P. gem. *M. Hobbema.*
Verk. Goll van Frankenstein, 1833. *f* 1325.
- HONDECOETER. Melchior d'Hondecoeter.** Zie bl. 21.
59. **Gevogelte.**
h. 131, br. 172. D. levensgr. gem. *M. d'Hondécoeter.*
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 950.
- HOOGH. Pieter d'Hoogh of d'Hoogh.** Zie bl. 23.
60. **Binnenhuis.**
h. 66, br. 57. D. Fh. 38. gem. *P. d'Hoogh.* *f* 1670.
Gek. verk. Meijnders, 1838. *f* 3311.
61. **Binnenhuis.**
h. 35, br. 41. P. Fh. 16. gem. *P. D. Hoogh.*
62. **Binnenhuis.**
h. 52, br. 59. P. Fh. 21. gem. *Pr. d'hoogh.*
63. **Buitenhuis.**
h. 59, br. 46. D. Fh. 17.
64. **Het musiceerend paar.**
h. 82, br. 64. D. Fh. 62. gem. *P. d'Hoogh.*
Dit stuk is valsch gemerkt en waarschijnlijk door *Koedijck* geschilderd. *Burger* schrijft het aan *Bourse* toe. (Mus. de la Hollande II, 63—66.)
- HOOGSTRATEN. Samuel van Hoogstraten.** Zie bl. 23.
65. **De zieke dame.**
h. 67, br. 55. D. Fh. 39. gem. *S. v. H.*
Verk. Faesch, 1833. *f* 850.
- HOUBRAKEN. Arnold Houbraken,** geboren 1660 te Dordrecht, overleden aldaar 1719. Leerling van S. van Hoogstraten.
66. **Eene schilderswerkplaats.**
h. 48, br. 18. P. Fh. 16. gem. *A. W. Houbrake pinxit.*
Verk. 1841. *f* 306.
- HUIJSUM. Jan van Huijsum.** Zie bl. 24.
67. **Bloemstuk.**
h. 78, br. 61. D. Natuurl. grootte. gem. *Jan van Huijsum fecit.*
Gek. v. C. J. Nieuwenhuis, 1850. *f* 4000.
68. **Fruit- en Bloemstuk.**
h. 55, br. 51. P. Nat. grootte. gem. *Jan van Huijsum fecit.*
- JANSON. Johannes Christiaan Janson,** geb. 1763 te Leiden, overl. Leerling van zijn vader J. Janson.

MEYNDERT HOBBEEMA. (Collectie van der Hoop.)

Landschap. (Paysage.)

69. Eene vrouw, brood snijdende.

h. 46, br. 37. P. Fh. 26.

JARDIN. Karel du Jardin. Zie bl. 24.**70. Mansportret, kniestuk.**h. 128, br. 104. D. Fh. levensgr. gem. *K. du Jardin. f. 1670.*
Gek. 1845. *f. 4500.***71. Landschap.**h. 51, br. 45. D. Fh. 12. gem. *K. du Jardin. f.*
Verk. Hertogin van Berry, 1837. *f. 4000.***KARSSEN. Kasparus Karszen,** geb. 1810 te Amsterdam.
Leerling van P. G. Westenberg.**72. Gezicht in de voormalige beurs te Amsterdam.**h. 86, br. 108. D. Fh. 23½.
Gek. van den Schilder, 1837. *f. 700.***KLOMP. Albert Klomp.** Schilderde omstreeks 1660—1680.
Navolger van Potter.**73. Veestuk.**

h. 68, br. 54. D.

74. Landschap met vee.h. 27, br. 34. D. Dierh. 5½.
Verk. Utrecht, 1836. *f. 126.***75. Landschap met vee.**h. 27, br. 34. D. Dierh. 6. gem. *A. Klomp.*
Verk. Utrecht, 1836. *f. 150.***KNIP. Mevrouw Henriëtte Rönner-Knip,** geboren 1821 te
Amsterdam. Leerling van haren vader J. A. Knip.**76. Een kat met hare jongen.**h. 51, br. 39. P. Dierh. kl. leven.
Gek. van P. V. Genabeth, 1845. *f. 95.***KOBELL. Jan Kobell,** geb. 1779 te Delftshaven, overleden te
Amsterdam 1814. Leerling van W. R. van der Wall.**77. Landschap met vee.**

h. 44, br. 58. P. Fh. 8.

KOEKKOEK. Barend Cornelis Koekkoek, geboren 1803 te
Middelburg, overleden te Kleef 1862. Leerling van zijn
vader J. H. Koekkoek.**78. Winterlandschap.**h. 60, br. 73. D. Fh. 6.
Gek. van A. Brondgeest, 1838. *f. 375.***79. Italiaansch Landschap.**h. 61, br. 53. D. Fh. 10.
Gek. Tentoonstelling Amsterdam, 1848. *f. 1000.***KRUSEMAN. Cornelis Kruseman,** geb. 1797 te Amsterdam,
overl. te Lisse 1857. Leerling C. H. Hodges en J. A. Dai-
waille.**80. Lezende oude vrouw.**

h. 32, br. 27. P. Hoofdh. 7.

KRUSEMAN. Jan Adam Kruseman, geb. 1804 te Haarlem, overl. aldaar 1862. Leerling van C. Kruseman.

81. De Muiderkring, (de dichters Hooft, Vondel, Cats, enz).

h. 171, br. 260. D. Fh. levensgr.

Gek. van den Schilder, 1853. f 3500.

82. Portret van den verzamelaar en schenker van dit Museum, Adriaan van der Hoop,

geb. 1778, overl. te Amsterdam 1854.

h. 123, br. 93, D. Fh. levensgroot.

83. Portret van Koning Willem II der Nederlanden.

h. 107, br. 83. D. Fh. levensgr.

Gek. v. d. Schilder, 1840. f 1000.

LAEN. Dirk Jan van der Laen, geboren 1759 te Zwolle, overleden aldaar omstreeks 1829.

84. Stadsgezicht bij Winter.

h. 27, br. 34. P. Fh. 8½.

LINGELBACH. Johannes Lingelbach. Zie bl. 29.

85. De terugkomst van de jacht.

h. 36, br. 42. P. Fh. 13. gem. *J. Lingelbach.*

Verk. Goll v. Franckenstein, 1833. f 63.

LUNDENS. Gerrit Lundens. NB. De 2 volgende schilderijen werden ten onjuiste aan Lundens toegeschreven. De door dezen laatsten schilder steeds voluit gemerkte stukken verschillen geheel van schilderwijze en verraden een veel grooter talent.

86. De koekenbakster.

h. 48, br. 39, P. Fh. 28. gem. *B. G. (?)*

87. De school.

h. 48, br. 39. P. Fh. 28. gem. *B. G. (?)*

MAES. Nicolaes Maes. Zie bl. 30.

88. Portret van Mr. Johan de Witt, borststuk.

h. 30, br. 28. D. Hoofdh. 28.

Zie ook bl. 2.

89. De Spinster.

h. 41, br. 34. P. Fh. 23. gem. *Maes.*

Afk. v. Goll v. Franckenstein, 1833.

METSU. Gabriel Metsu. Zie bl. 31.

90. Het geschenk van den jager.

h. 49, br. 46, D. Fh. 26. gem. *G. Metsu.*

Verk. Goll v. Franckenstein, 1843. f 12,400.

91. De vischvrouw.

NB. Deze schilderij is door *Sorgh*, wiens handteekening zij nog half zichtbaar draagt. Zie No. 140.

h. 29, br. 25. P. Hoofdh. 5.

MUELEMANS. Adriaan Meulemans, geb. 1766 te Dordrecht, overl. te 's Gravenhage 1835. Leerling van M. Versteeg.

De spinster. (La fileuse.)

92. Lezende oude vrouw.

h. 24, br. 17. P. Hh. b. 8.

MIEREVELT. Michiel Jansz. Mierevelt. Zie bl. 31.

93. Portret van den dichter Jacob Cats,

h. 65, br. 55. P. Fh. levensgr. gem. *Aetatis* 61. Ao. 1639. *M. Miereveld.*

Verk. 1837. f 280.

NAAR MIEREVELT. (Oude Copie?)

94. Portret van Pieter Cornelisz. Hooft, kniestuk.

h. 25, br. 19. P. Hoofdh. 5½.

MIERIS, Frans van Mieris de Oude. Zie bl. 33.

95. De ontsnapte vogel.

h. 16, br. 13. P. Hoofdh. 4. gem. *F. van Mieris.* 1676. f.**MIERIS.** Willem van Mieris. Zie bl. 33.

96. Arcadisch landschap.

h. 59, br. 63. P. Fh. 13. gem. *W. van Mieris, fc.* 1722.

97. Een heer en eene dame.

h. 35, br. 30. P. Hoofdh. 4½.

MIERIS. Frans van Mieris de Jonge, Zie bl. 33.

98. Kruidenierswinkel.

h. 38, br. 33. P. Hoofd. 3½. gem. *F. Mieris, Fec.* Ao. 1715.

99. Apotheek.

h. 38, br. 32. P. Hoofdh. 4. gem. *F. van Mieris, fecit.* Ao. 1714.**MIGNON.** Abraham Mignon. Zie bl. 34.

100. Fruitstuk. 34.

h. 58, br. 73. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fc.*

Gek. van A. Brondgeest, 1836. f 800.

MOLENAER. Jan Miense Molenaer, geb. . . . te Haarlem, begraven aldaar 19 Sept. 1668. Waarschijnlijk leerling van Frans Hals; hij werkte te Haarlem, tijdelijk te Amsterdam.

101. Het gebed vóór den maaltijd.

h. 26, br. 24. P. Hoofdh. 3. gem. *Jan Molenaer.***MOUCHERON.** Frederik de Moucheron. Zie bl. 35.

102. Italiaansch landschap.

h. 67, br. 83. D. Dierh. 6½. gem. *Moucheron. fc.* 1667.

Gek. v. A. Brondgeest, 1834. f 1700.

MUSSCHER. Michiel van Musscher. Zie bl. 36.

103. Huiselijk tafereel.

h. 72, br. 62. D. Fh. 35.

Verk. J. M. de Boer, 1849. f 1200.

NEER. Aert (Aernout) van der Neer. Zie bl. 37.

104. Riviergezicht bij Winter.

h. 62, br. 77. D. Fh. 6½. gem. *A. v. d. N.*

gek. v. A. Brondgeest, 1839. f 2800.

105. Landschap.

h. 44, br. 68. D. Fh. 6. gem. *A. v. d. N.*

NETSCHER. Caspar Netscher. Zie bl. 37.

106. Portret van Mr. Coenraet van Beuningen, Raad van Amsterdam.

h. 47, br. 38. D. Hoofdh. 8. gem. *C. Netscher.* 1673.

NETSCHER. Constantijn Netscher. Zie bl. 37.

107. Portret van Prins Willem III van Oranje, Koning van Engeland.

h. 78, br. 62. D. Hoofdh. 8. gem. *C. Netscher.*

108. Portret van Maria, gemalin van Prins Willem III van Oranje, Koning van Engeland.

h. 77, br. 62. D. Fh. 8.

OBERMAN. Anthony Oberman, geb. 1781 te Amsterdam, overl. aldaar 1845.

109. Twee ruiters.

h. 28, br. 36. P. Fh. 11.

110. Paard in de weide.

h. 57, br. 54. D. Dierh. 27.

111. Paard bij het koetshuis.

h. 58, br. 53. D. Dierh. 28.

OS. Gregorius Jacobus Johannes van Os, geb. 1782 te 's Gravenhage, overl. 1861 te Parijs. Leerling van zijn vader J. van Os.

112. Bloemstuk.

h. 37, br. 20. P. Nat. grootte.

OSTADE. Adriaen van Ostade. Zie bl. 39.

113. Boerengezelschap.

h. 36, br. 46. K. Fh. 14. gem. *A. v. Ostade.* 1661.
Afkomstig van Lormier, 1763. *f* 1000.

114. Vertrouwelijk onderhoud.

h. 21, br. 28. P. Hoofdh. 3. gem. *A. v. Ostade* 1642.
Verk. Goll van Frankenstein, 1833. *f* 515.

OSTADE. Isack van Ostade. Zie bl. 39.

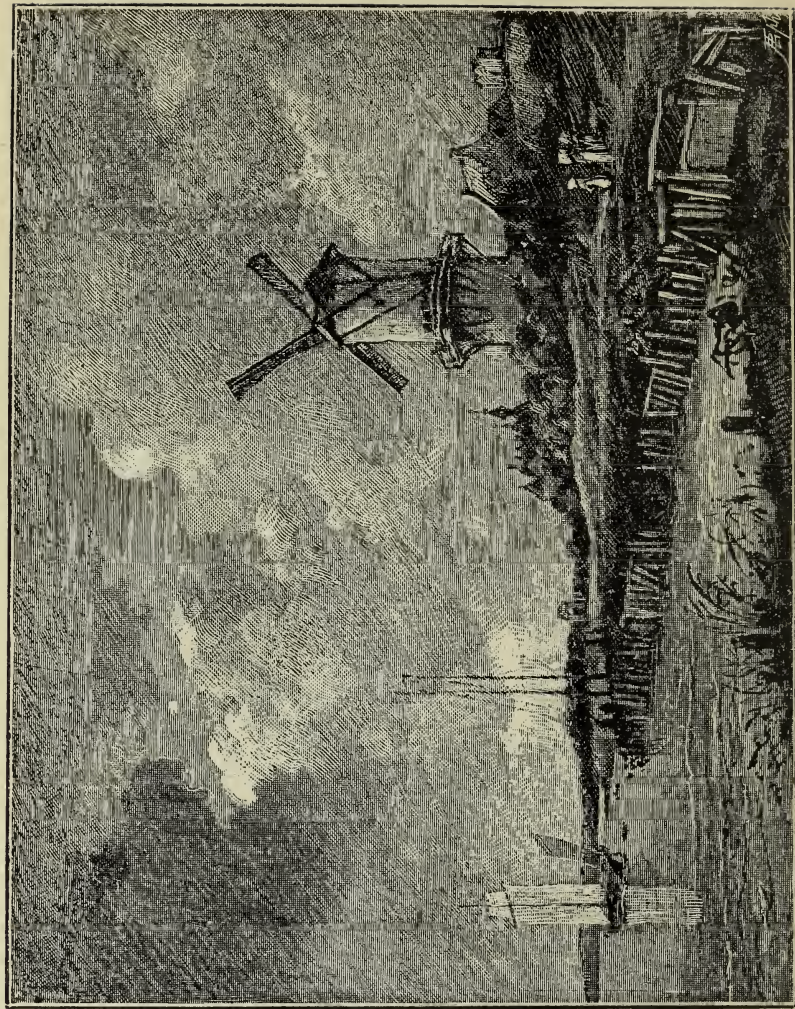
115. Boerenherberg.

h. 55, br. 46. P. gem. *Isack van Ostade.* 1633.

PORTMAN. Christiaan Julius Lodewijk Portman, geb. 1799 te Amsterdam, overl. te Parijs 1867. Leerling van C. Kruseman.

116. De grootvorst Alexander van Rusland bezoekt het huisje van Czaar Peter te Zaandam.

h. 136, br. 143. D. Fh. 73.
Gek. van den schilder, 1840. *f* 1800.

Riviergezicht nabij Wijk bij Duurstede. (Vue d'une Rivière.)

POTTER. Pieter Potter, vader van den beroemderen Paulus Potter, geboren 1587 te Enkhuizen, overleden te Amsterdam omstreeks 1655. Hij leefde omstreeks 1628—1630 te Leiden, 1647 tijdelijk in den Haag, na 1631 echter hoofdzakelijk in Amsterdam, waar hij ook aan het hoofd eener goudleer-fabriek gestaan heeft. In 1628 noemt hij zich „glaesschrijver, ooc schilder.” Vormde zich onder den invloed van Frans Hals; hij schilderde ook corps de gardes, figuren, landschappen enz.

117. Stilleven.

h. 53, br. 41. P. Nat. grootte. gem. *P. Potter fc.* 1646.
Verk. Meijnders, 1838. *f* 705.

POTTER. Paulus Potter. Zie bl. 41.

118. Paarden in de weide.

h. 23, br. 29. P. Dierh. 10. gem. *Paulus Potter f.* 1649.
Verk. Goll van Franckenstein, 1833. *f* 2500.

119. Koeien in de weide.

h. 24, br. 30. P. Dierh. 7½. gem. *Paulus Potter f.* 1651.
Verk. J. Clemans, 1851, *f* 3600.

PIJNACKER. Adam Pijnacker. Zie bl. 41.

220. Landschap.

h. 48, br. 41. D. gem. *A. Pijnacker.*
Gek. van A. Brondgeest, 1836. *f* 1200.

RAVENSWAAY. Jan van Ravenswaay, geb. 1789 te Hilversum, overl. aldaar 1869. Leerling van P. G. van Os.

121. Weide met vee.

h. 69, br. 123. D. Dierh. 22.
Verk. 1837. *f* 465.

122. Schapenstal.

h. 65, br. 78. D. Fh. 12.

RUISDAEL. Jacob van Ruisdael. Zie bl. 44.

123. Landschap.

h. 139, br. 195. D. gem. *J. v. Ruisdael.*
Verk. Sir Charles Blount, 1837. *f* 14400.

124. Riviergezicht bij Wijk-bij-Duurstede.

h. 81, br. 99. D. Fh. 4. gem. *J. v. Ruisdael.*
Verk. J. Noé, 1841. *f* 6300.

125. Noorsch landschap.

h. 105, br. 132. D. gem. *J. v. R.* (aanéén.)
Gek. van J. de Vries, 1833. *f* 4000.

126. Boschrijk landschap.

h. 60, br. 77. D. Fh. 10. gem. *J. v. Ruisdael* 1661.
Gek. J. de Vries, 1858. *f* 2400.

RUYSCH. Rachel Ruysch. Zie bl. 45.

127. Bloemstuk.

h. 54, br. 36. K. Nat. grootte. gem. *Rachel Ruysch.*
Verk. 1849. *f* 750.

128. Bloemstuk.

h. 86, br. 68. D. Nat. grootte. gem. *R. Ruijs fec.* 1659.

Gek. van G. de Vries, 1839. *f* 94.

NB. Deze schilderij schijnt valsch gemerkt te zijn en is zeker van een ander bloemschilder.

REMBRANDT HARMENSZ. VAN RIJN. Zie bl. 45.**129. Het joodsche bruidje.**

h. 118, br. 164. D. Fh. levensgr. gem. *Rembrandt.*

Gek. Smit, 1825. *f* 5000.

NB. De schilderwijze van deze schilderij is de door Rembrandt nà 1660 gebezigde; dit meesterstuk behoort dus in de laatste periode van den kunstenaar te worden gerangschikt.

SAENREDAM. Pieter Saenredam. Zie bl. 46.**130. Gezicht in de Kerk te Assendelft.**

h. 50, br. 75. P. gem. *Pieter Saenredam, dese geschildert int jaer 1649 den 2 october.*

Gek. van J. de Vries, 1848. *f* 600.

SAFTLEVEN. Herman Saftleven. Zie bl. 46.**131. Riviergezicht.**

h. 67, br. 91. D. Fh. 10.

SCHELFHOUT. Andries Schelfhout, geb. 1787 te 's Gravenhage, overl. aldaar 1870. Leerling van J. H. A. A. Breckenheymer.**132. Landschap.**

h. 31½, br. 40. P. Fh. 2½.

Gek. v. J. de Vries, 1851. *f* 850.

SCHOEMAKER. Jacobus Schoemaker Doyer, geb. 1792 te Crefeld, overl. te Zutfen 9 Juni 1867. Leerling van J. van Bree.**133. Kenau Simons Hasselaer op de Wallen van Haarlem.**

h. 248, br. 300. D. Fh. levensgroot.

Gek. van den schilder, 1846. *f* 3300.

134. Van Speijk op het punt den brand in het kruit te steken.

h. 85, br. 72. D. Fh. 53.

Gek. Tentoonstelling 1836. *f* 300.

135. Andere voorstelling van hetzelfde onderwerp.

h. 25, br. 20. D. Fh. 11.

Verk. 1850. *f* 50.

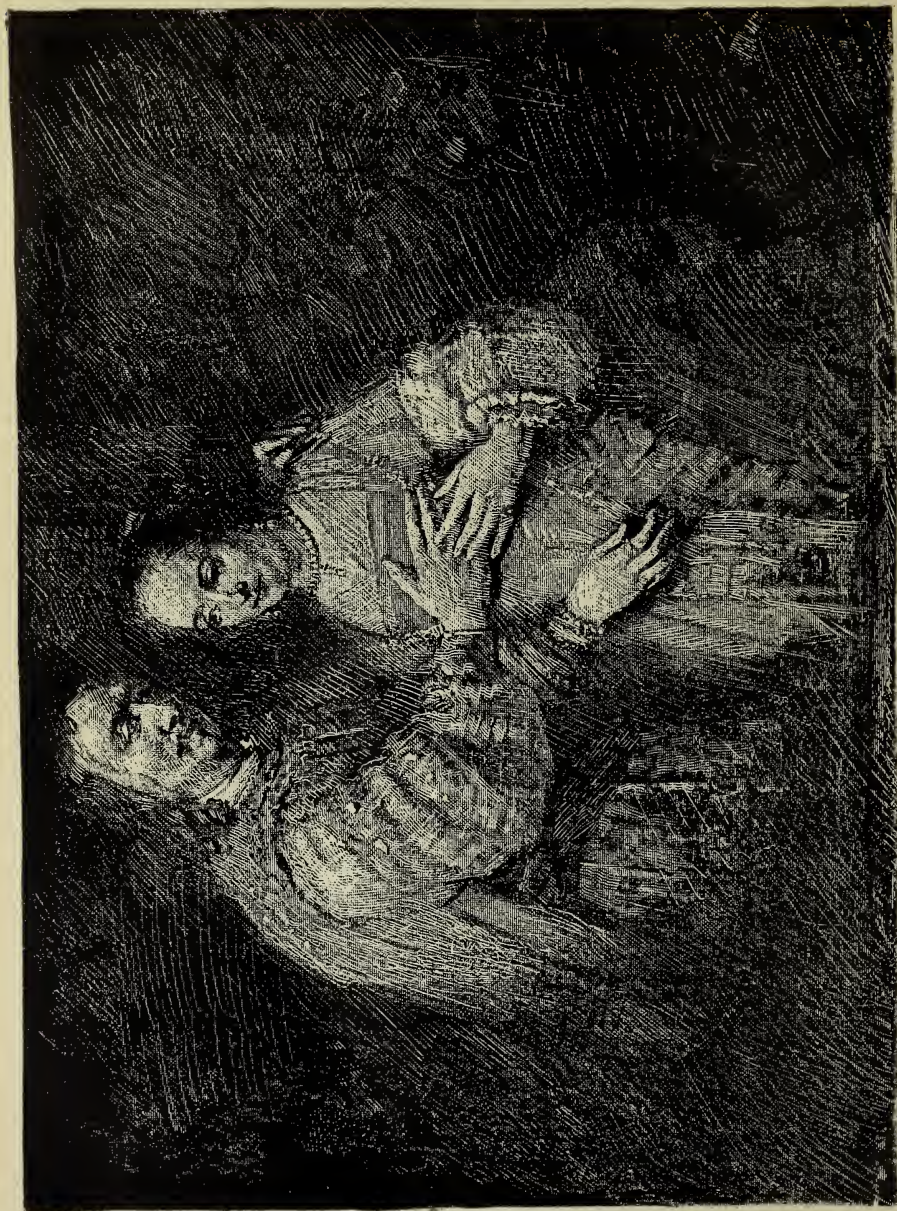
SCHOTEL. Johannes Christiaan Schotel, geb. 1787 te Dordrecht, overl. 1838 aldaar. Leerling van M. Schouman.**136. Woelend water.**

h. 154, br. 213. D.

137. Stil water.

h. 154, br. 215. D. Fh. 10.

COLL. VAN DER HOOP.
REMBRANDT.

Het joodsche bruidje. (La fiancée juive.)

JAN STEEN. (Collectie VAN DER HOOP.)

Zieke dame. (La dame malade.)

SCHOTEL. Petrus Johannes Schotel, geb. 1808 te Dordrecht, overl. te Dusseldorf 1865. Leerling van zijn vader J. C. Schotel.

138. **Gezicht op de Willemsluis bij Amsterdam.**

h. 95, br. 120. D. Fh. 9.

SCHOUMAN. Martinus Schouman, geb. 1770 te Dordrecht, overl. te Breda 1848.

139. **De kanonneerboot No. 2, vóór Antwerpen in de lucht springende.**

h. 52, br. 74. D.

Gek. van J. de Vries, 1834. f 150.

SORGH. Hendrick Maertensz Sorgh. Zie blz. 48.

140. **De vischmarkt.**

h. 48, br. 64. P. Fh. 18. gem. *H. M. Sorgh.*

Gek. van A. Brondgeest, 1839. f 1900.

Zie ook op No. 91 van deze verzameling.

STAVEREN. Johannes Adriaensz van Staveren. Zie blz. 49.

141. **De kluisenaar.**

h. 36, br. 20. P. Fh. 14. gem. *I. A. Staveren.*

STEEN. Jan Havicksz Steen. Zie blz. 49.

142. **Het vrolijk huisgezin.**

h. 172, br. 109. D. Fh. 50. gem. *J. Steen.* 1668.

143. **De zieke Dame.**

h. 72, br. 61. D. Fh. 47. gem. *J. Steen.*

144. **Familietafereel.**

h. 49, br. 40. P. Fh. 26. gem. *J. Steen.*

145. **Na de drinkpartij.**

h. 58, br. 64. P. Fh. 30. gem. *J. Steen.*

Verk. M. Muilman, 1813. f 500.

146. **Het drinkend paar.**

h. 24, br. 21. P. Hoofdh. 5.

STORCK. Abraham Storck, geboren omstreeks 1650 te Amsterdam, overleden aldaar 1710 (?).

147. **Gezicht op den Dam te Amsterdam.**

h. 124, br. 168. D. Fh. 11. gem. *A. Storck; Fecit Ao.* 1675.

148. **Zeegezicht.**

h. 69, br. 83. D. Fh. 6. gem. *A. Storck, F.*

149. **Zeegezicht.**

h. 69, br. 83. D. Fh. 4½. gem. *A. Storck.*

STRIJ. Abraham van Strij. Zie bl. 50.

150. **De huisvrouw.**

h. 53, br. 43½. P. Fh. 19.

STRIJ. Jacobus van Strij, geb. 1756 te Dordrecht, overl. aldaar 1815. Leerling van A. C. Lens. Navalger van Albert Cuyp.

151. **Landschap.**

h. 66, br. 55. P. Dierh. 8½.

Verk. Burnet, 1841. f 1700.

TEMMINK. Mej. H. C. Temmink, werkte in 1841. Leerlinge van L. H. de Fontenay.

152. Eene fruitverkoopster.

h. 42, br. 35. P. Hoofdh. 6½.

TEMPEL. Abraham Lambert Jacobsz van den Tempel.

NB. Deze schilderij is *niet* van dezen meester maar zonder twijfel van de hand van :

RAVESTEIJN. Jan van Ravesteijn. Zie bl. 42.

153. Portret van Hugo de Groot op jeugdigen leeftijd.

h. 66, br. 32. P. Fh. levensgroot.

TEMPEL. Abraham Lamberts Jacobsz van den Tempel.

Zie bl. 50.

154. Vrouwenportret.

h. 75, br. 61. D. Fh. levensgroot. gem. A. V. *Tempel, ft.*
Verk. Saportas, 1833. f 430.

TER-BORCH. Gerard Ter Borch. Zie bl. 51.

155. Jongen met een hond.

h. 35, br. 26. P. Fh. 22.

Gek. J. M. de Boer, 1840. f 170.

NB. Oude Copie naar het Origineel te München.

TOL. Dominicus van Tol. Zie bl. 51.

156. Huisselijk tafereel.

Copie naar de schilderij van zijn oom **GERARD DOU.**

h. 49, br. 36. P. Fh. 22.

Gek. 1837. f 480.

VELDE. Willem van de Velde de Jonge. Zie bl. 53.

157. Het Kanonschot.

h. 76, br. 67. D. gem. *W. v. Velde J.*

Gek. van A. Brondgeest, 1834. f 3000.

158. Stil water.

h. 56, br. 62 D.

159. Woelend water.

h. 49, br. 46. P. gem. *W. V. V.*

160. Strandgezicht.

h. 34, br. 44. D. Fh. 6.

VELDE. Adriaen van de Velde. Zie bl. 53.

161. De kunstenaar met zijn gezin buiten.

h. 146, br. 168. D. Fh. 32. gem. *A. v. Velde f 1667.*

Gek. te Londen, 1833. f 15700.

162. De jachtpartij.

h. 58. B. 72. D. Fh. 15. gem. *A. v. Velde f 1669.*

Gek. v. Nieuwenhuis, 1834. f 11496.

163. Landschap met vee.

h. 30, br. 36. P. Dierh. 9. gem. *A. v. Velde.*

Gek. v. J. de Vries, 1838. f 5650.

COLL. VAN DER HOOP.
WILLEM VAN DE VELDE.

Het Kanonschot. (Le coup de canon.)

VERMEER. Johannes Vermeer (de Delftsche Vermeer), gedoopt 31 October 1632 te Delft, begraven aldaar 15 Dec. 1675. Leerling van Carel Fabritius; hij woonde te Delft.

164. Lezende dame.

h. 47, br. 38. D. Hoofdh. 6.

Verk. Somariva, 1839. f 882.

VERMEULEN. Andries Vermeulen, geb. 1763 te Dordrecht, overl. te Amsterdam 1814. Leerling van zijn vader Corn. Vermeulen.

165. Wintergezicht.

h. 31, br. 35. P. Fh. 8.

Verk. Steenstrand, 1839. f 101.

VERSCHUIER. Lieve Verschuier. Zie bl. 55.

166. Kabbelend water.

h. 37, br. 49. P. Fh. 3. gem. *L. Verschuier*.

VERSCHUUR. Wouterus Verschuur, geb. 1812 te Amsterdam, overl. te Vorden 1874. Leerling van P. G. van Os.

167. Harddraverij op de Zaan.

h. 75, br. 104. D. Fh. 13.

Gek. van den schilder, 1838. f 700.

VERSTEEG. Michiel Versteeg, geb. 1756 te Dordrecht, overl. aldaar 1843. Leerling van A. v. Wanum en J. Ponse.

168. Musiceerend gezelschap bij kaarslicht.

h. 88, br. 71. P. Fh. 36.

169. Eene schuurster bij lamplicht.

h. 48, br. 42. P. Hoofdh. 5½.

Verk. Sigault, 1833. f 150.

VETTEWINKEL Dz. Hendrik Vettewinkel Dz., geb. 1809 te Amsterdam, overl. 1878.

170. Het koopvaardijfchip Flevo, uitzeilende.

h. 68, br. 93. D. Fh. 7.

Gek. van den Schilder, 1837. f 650.

VICTORS. Johannes Victor of Victoors. Zie bl. 55.

171. De tandmeester.

h. 74, br. 91. D. Fh. 43. gem. *Jan Victoors. fc.* 1654.

172. De varkensslachter.

h. 77, br. 96. D. Fh. 41. gem. *Jan Victors fc.* 1648.

VOIS. Arie de Vois. Zie bl. 56.

173. De rookende visscher.

h. 14, br. 11. P. Hoofd, 5. gem. *A. D. Vois*.

WALDORP. Antoine Waldorp, geb. 1803 te 's Gravenhage, overl. te Amsterdam 1866. Leerling van J. H. A. A. Breekenheijmer.

174. Stil water.

h. 47½, br. 57½. P. Fh. 6.

Gek. v. d. schilder, 1850. f 325.

WEENIX. Jan Weenix. Zie bl. 57.

175. Mansportret.

h. 84, br. 70. D. Hoofdh. 10. gem. *J. Weenix. A.* 1682.

176. Honden.

h. 80, br. 100. D. levensgroot.

177. Dood wild en vruchten.

h. 135, br. 165. D. Nat. grootte.

WERFF. Adriaan van der Werff. Zie bl. 57.

178. Het liefkoozend paar.

h. 36, br. 29. P. Fh. 20. gem. *Adr. v. d. Werff Ao.* 1694.
Gek. 1847. *f* 2500.

WERFF. Pieter van der Werff, Zie bl. 58.

180. De jonge Hercules.

h. 33, br. 41. P. Fh. 22.

181. De jonge Bacchus.

(tegenhanger van No. 180.)
h. 33, br. 41. P. Fh. 24.

WEST. Johannes Hendrik van West, geb. 1803 te 's Gravenhage, overl. aldaar 1881, Leerling van C. Kruseman.

182. Het minnebriefje.

h. 40, br. 35. D. Fh. 27.

WITTE. Emanuel de Witte. Zie bl. 58.

183. Het inwendige eener kerk.

h. 120, br. 101. D. Fh. 20.
Gek. v. A. Brondgeest, 1843. *f* 450.

WOUWERMAN. Philips Wouwerman. Zie bl. 58.

184. Het paardenwed.

h. 46, br. 64. P. Fh. 9. gem. met zijn monogram.
Afk. v. T. Bonnemaïson, 1827. *f* 9500.

185. Het kamp.

h. 41, br. 49. P. Fh. 10.
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 6720.

186. Landschap.

h. 59, br. 78. D. Fh. 6. gem. met zijn monogram.
Gek. v. A. Brondgeest 1837. *f* 3900.

WIJNANTS. Jan Wijnants. Zie bl. 59.

187. Landschap.

h. 65, br. 61. D. Fh. 9½. gem. *J. Wijnants.*

188. Landschap.

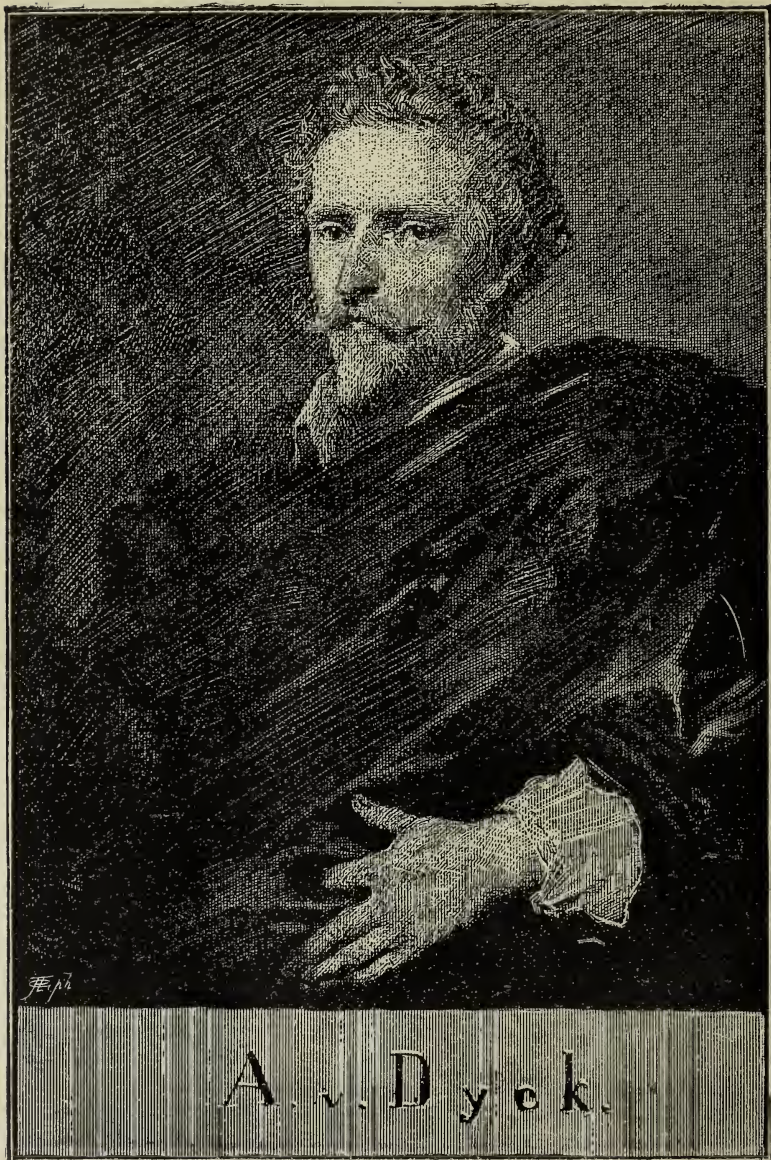
h. 23, br. 21. P. Fh. 3½. gem. *J. W.*
Verk. J. de Vos, 1833. *f* 650.

189. Landschap.

h. 29, br. 35. D. Fh. 5. gem. *J. Wijnants.*

ANTHONY VAN DYCK. (Collectie VAN DER HOOP.)

Portret. (Portrait.)

190. Landschap.h. 29, br. 35. D. Fh. 3½. gem. *J. Wijnants* 1669.Met No. 189 gek. veiling Amsterdam 1836. *f* 650.

ONBEKENDE MEESTERS. HOLLANDSCHE SCHOOL.

191. Binnenhuis.

h. 35, br. 51. D. Fh. 19.

192. Hondje. (Copie naar Potter.)h. 18, br. 20. P. Dierh. 8. Valsch gemerkt: *Paulus Potter* *f* 1653.**193. Landschap**, uitstekende copie naar **Du Jardin.**

h. 44, br. 59. Fh. 16. D.

Valsch gem. *K. Du Jardin* *fc.*

VLAAMSCHE SCHOOL.

BRAKELEER. Ferdinand de Brakeleer, geb. 1792 te Antwerpen, overl. aldaar 1883. Leerling van M. J. van Bree.**194. Binnenhuis.**

h. 55, br.* 49. Fh. 23. P.

Gek. v. d. Schilder 1846. *f* 725.**CELS. Cornelis Cels**, geb. 1778 te Lier, overl. te Brussel 1859. Leerling van A. Lens.**195. Portret van Mr. Johan Cornelis van der Hoop**, Minister van Marine enz. 1742—1825, vader van den schenker dezer verzameling.

h. 60, br. 51. Levensgroot. D.

DUCORRON. J. Ducorron, geb. 1770 te Ath, overl. aldaar 1848. Leerling van B. P. Ommeganck.**196. Landschap.**

h. 42, br. 64. P. Fh. 6.

Gek. 1837. *f* 41.**DIJCK. Anthony van Dijck.** Zie bl. 69.**197. Portret van Joh. Bapt. Franck.**h. 73, br. 57. D. levensgroot. gem. *Johannis Bapt. Franck. aetatis suae XXXII.***ENGEL. Adolf Karel Maximiliaan Engel**, geb. 1801 te Kortrijk, overl. aldaar 1833. Leerling van J. B. de Noter.**198. Landschap met vee.**

h. 42, br. 55. P. Dh. 12.

FRANCKEN. Sebastiaan Francken, geb. 1575 te Antwerpen, overl. aldaar 1647. Leerling van zijn vader F. Francken.**199. De gelijkenis van den verloren zoon.**

h. 60, br. 84. P. (Middelstuk h. 32, br. 54. Fh. zittend 23.)

De zijstukken Fh. 8.

Gek. van C. F. Roos, 1843. *f* 600.

HULST. Jan Baptist van der Hulst, geb. 1790 te Leuven, overl. in den Haag 1862. Leerling van J. G. Geedts.

200. Portret van Z. M. Willem I, koning der Nederlanden. Borstbeeld.

h. 72, br. 61. D. levensgroot.

201. Portret van H. M. Wilhelmina, Koningin der Nederlanden, gemalin van Koning Willem I. Borstbeeld.

Dezelfde afmetingen als No. 200.

Toegeschreven aan :

KEIJSER. Willem de Keijser, geb. 1603 te Amsterdam. overl. 1670 te Londen. Beeldhouwer, architect en schilder. Werkzaam te Amsterdam (als stadsbeeldhouwer ; vertrok omstreeks 1658 naar Londen. Zijn schilderwerk is zeer zeldzaam.

202. Mansportret. Kniestuk.

h. 26, br. 20. P. Hh. 7.

KEIJSER. Nicaise de Keijser, geb. 1813 te Santvliet, leerling van M. J. van Bree.

203. Graaf Everard van Wurtemberg.

h. 122, br. 94. D. Levensgroot.

Gek. v. d. schilder, 1852. *f* 1900.

LEYS. Baron Henri Leys, geb. 1815 te Antwerpen, overl. aldaar 1869. Leerling van F. de Brakeleer.

204. Binnenhuis in de XVIIe eeuw.

h. 62, br. 49. P. Fh. zittend 29.

Gek. van H. Koning, 1839. *f* 775.

MARNE. Jean Louis de Marne, geb. 1744 te Brussel, overl. aldaar 1829. Leerling van Briard.

205. Italiaansch landschap.

h. 50, br. 66. D. Fh. 12.

Gek. v. D. K. Koning, 1838. *f* 725.

MOERENHOUT. Josephus Jodocus Moerenhout, geb. 1801 te Eekeren, overl. te Antwerpen 1875. Leerling van H. Vernet en Verpoorten.

206. Het inwendige van een paardenstal.

h. 39, br. 35. P. Fh. 10.

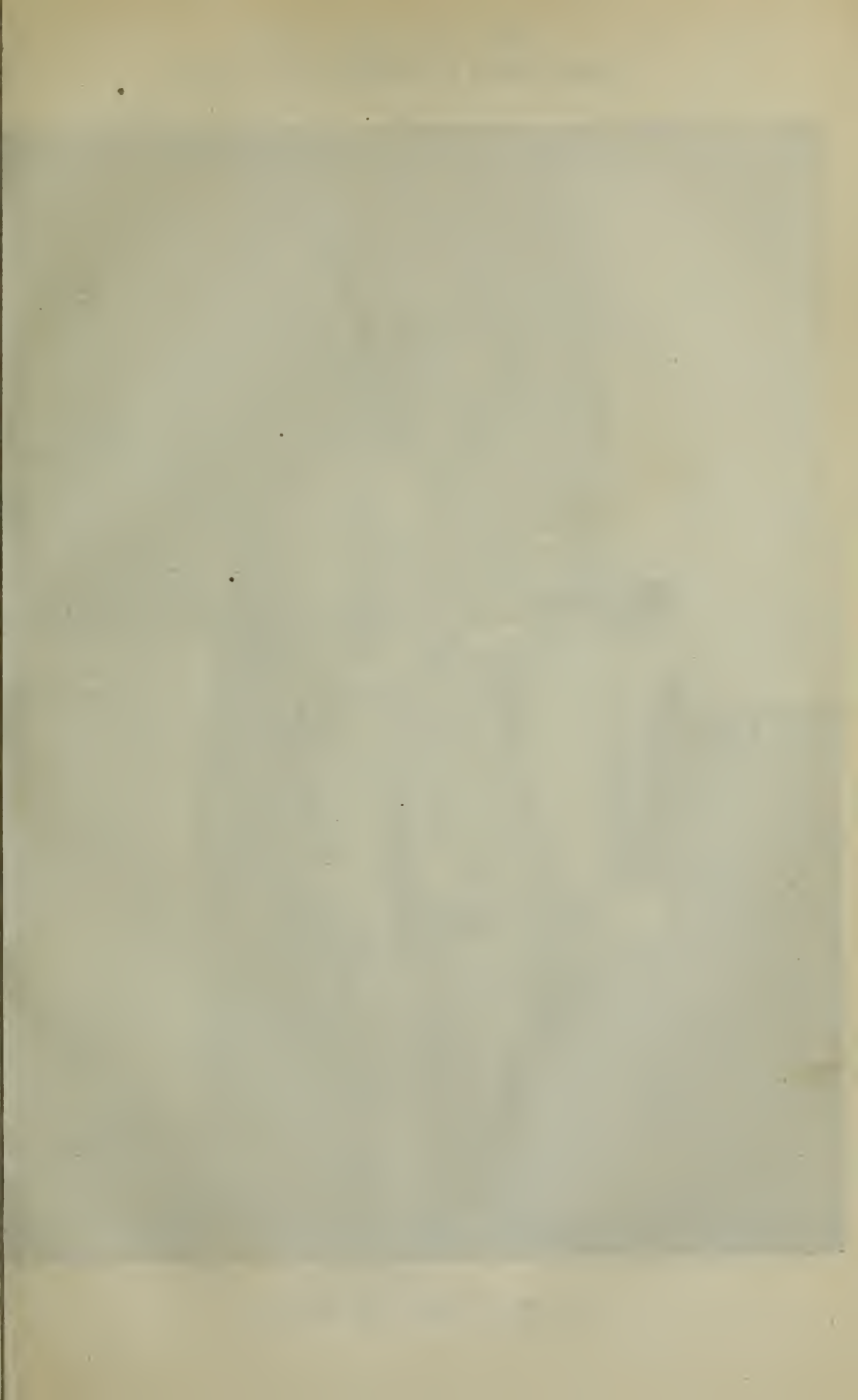
Gekocht v. d. schilder, 1840. *f* 250.

OPZOOMER. Simon Opzoomer, geb. 1819 te Rotterdam, overl. te Antwerpen 1878. Leerling van G. de Meyer en M. J. van Bree.

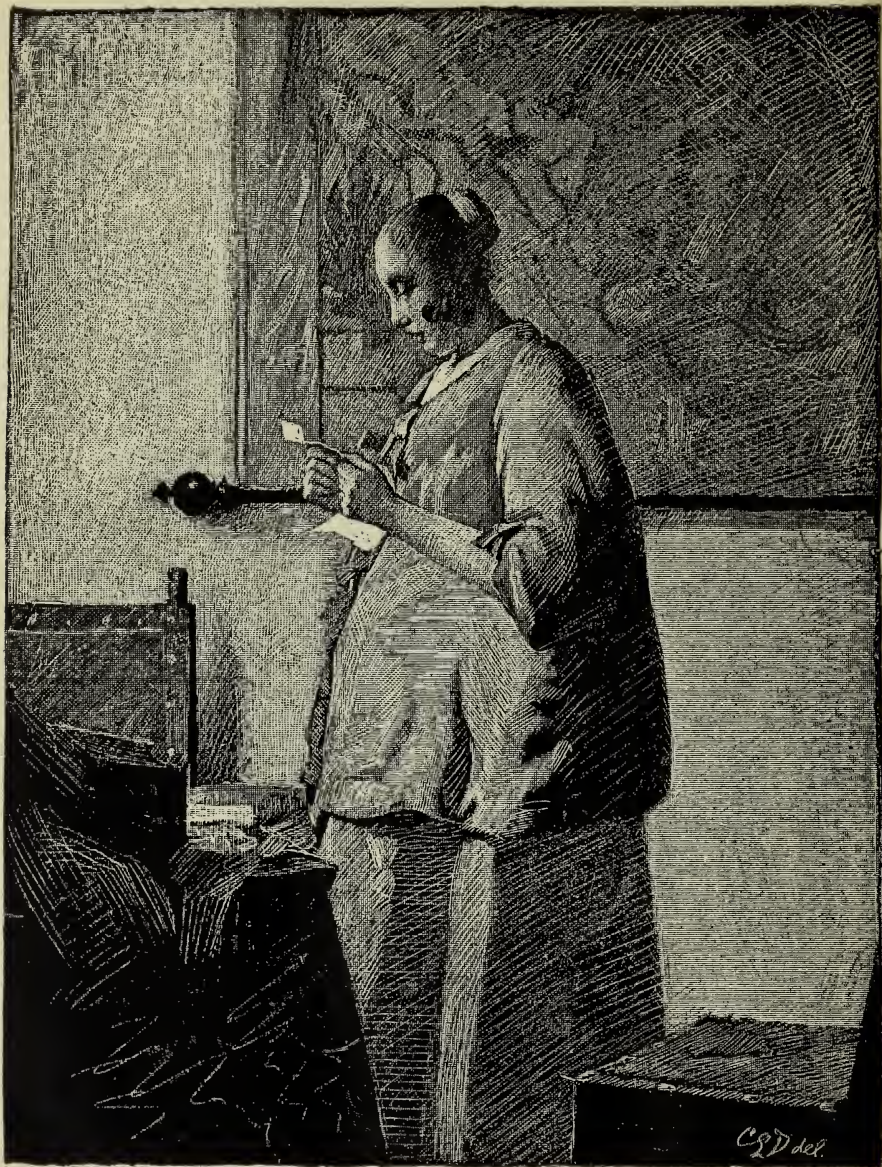
207. Valdez en Magdalena Moons bij de belegering van Leiden.

h. 57, br. 65. Fh. 44.

Gek. v. d. schilder, 1850. *f* 650.

COLL. VAN DER HOOP.
JOHANNES VERMEER (van Delft.)

De lezende dame. (La lecture.)

RUBENS. Petrus Paulus Rubens. Zie bl. 71.

Copie? naar hem.

208. Portret van de tweede vrouw van Rubens, Helena Fourment. Kniestuk.

209. Portret van Maria de Medicis. Kniestuk.

(Copie.)

h. 103, br. 73. P. levensgroot.

SCHENDEL. Petrus van Schendel, geb. 1806 te Ter Heyden, overl. te Brussel 1870. Leerling van M. J. van Bree.

210. Friesche markt bij maan- en kaarslicht.

h. 46, br. 38. P. Fh. 12.

Gek. v. d. schilder, 1849. f 400.

TENIERS. David Teniers de Jonge. Zie bl. 73.

211. Boerenkermis.

h. 77, br. 105. D. Fh. 17. gem. *D. Teniers. Fec.*

212. Boerenbedrijf.

h. 63, br. 93. D. Fh. 29. gem. *D. Teniers. Fec.*

213. De dobbelaars.

h. 44, br. 59. D. Fh. 23.

Verk. Willem II. f 12300.

UTRECHT. Adriaen van Utrecht, geb. 12 Febr. 1599 te Antwerpen, overl. aldaar 5 October 1652. Leerling van Harmen de Neyt (sedert 1614). Bezocht Frankrijk, Italië en Duitschland; sedert 1625 in Antwerpen.

214. Stilleven.

h. 185, br. 240. D. Nat. grootte.

Gek. van P. G. Westenberg, 1842. f 1200.

VREEMDE SCHOLEN.

CALAME. Alexander Calame, geb. 1817 te Veray, overl. te Mentone 1864. Leerling van Diday.

215. Italiaansch landschap.

h. 51, br. 83. D. Fh. 7.

Gek. v. G. de Vries Jz. f 1400.

COURT. Joseph Désiré Coert, geb. 1797 te Rouaan, overl. te Parijs omstr. 1860. Leerling van Gros.

216. De heilige Catharina. (?)

h. 77, br. 63. D. levensgroot.

HILDEBRAND. Theodorus Hildebrand, geb. 1804 te Stettin, overl. 1874. Leerling van Schadow.

217. Gezicht op de Nawa bij St. Petersburg.

h. 39, br. 57. D. Fh. 12.

Gek. van C. F. Roos, 1847. f 450.

MARTINET. L. Martinet.**218. Fruitstuk.**

h. 30, br. 24. Ovaal. P.

Gek. v. d. schilder, 1853. *f* 450.**MÖRNER. Graaf Mörner. In Zweden. 1e helft der XIX eeuw****219. Portret van Czaar Nicolaas van Rusland.**

Borstbeeld.

h. 73, br. 61. D. Levensgroot.

PISTORIUS. Eduard Pistorius, geb. 1796 te Berlijn, overl.**220. Bijbellezing, binnenhuis.**

h. 56, br. 65. D. Fh. 22.

Gek. van L'Oullos de Mars. Thl. 375.

ONBEKENDE MEESTERS.
221. Allegorie.De H. Maagd met Joh. den Dooper en Jozef, den Engel
Gabriël en Catharina.

Naar Titiaan?

h. 135, br. 168. D. Hoofdh. 19.

222. Copie naar Benvenuto Tisi (Garofalo.)

Heilige familie.

h. 49, br. 36. P.

Gek. v. J. S. Smith, 1839. *f* 1890.**223. Studie van een vrouwenhoofd.**

h. 32, br. 28. D. Hoofdh. 12.

224. Mansportret te paard.

h. 309, br. 198. D. levensgr.

Copie naar ANTHONY VAN DIJCK.**235. Portret van den Groningschen organist Luberti.**

h. 112, br. 80. D. levensgr.

Geschenk van de erfgenamen van Vrouwe Bar. Douair.
Roëll-Hodson.

Het origineel in het Museum te München.

PIETER DE HOOGH. (Collectie VAN DER HOOP.)

Buitenhuis. (Extérieur d'une maison.)

'S RIJKS VERZAMELING

VAN

SCHILDERIEN VAN MODERNE MEESTERS

(Vroeger in het Paviljoen „Welgelegen” te HAARLEM)

D. A. C. ARTZ.

Bij Grootmoeder. (Chez la Grandmère.)

INLEIDING.

Koning Willem I beval reeds in 1828 dat het Paviljoen „Welgelegen” bij Haarlem tot eene kunstgalerij der werken van levende Nederlandsche meesters zou worden ingericht. De architect J. D. ZOCHER werd belast met het daartoe bruikbaar maken van bovengenoemd gebouw. Eerst 9 Augustus 1838 kon in de Nederlandsche Staats-Courant de opening der Verzameling worden aangekondigd, die den daaropvolgenden dag plaats had. Eerst werden de schilderijen na het overlijden der vervaardigers teruggezonden aan het Museum of Kabinet waaruit ze afkomstig waren; later bleven zulke stukken in het Paviljoen. In 1860 verkocht men 65 schilderijen, die de verzameling ontsierden; sedert dien tijd werd zij geregeld door aankopen en schenkingen verrijkt. In Mei 1885 werden de schilderijen naar het nieuwe Rijks-Museum te Amsterdam overgebracht, waar zij, hoewel in bijzondere zalen tentoongesteld, met de groote Rijksverzameling vereenigd werden.

De afmetingen der schilderijen zijn opgegeven in Nederlandsche maat, genomen tusschen de lijst. h. beteekent *hoog*; br. *breed*.

LOUIS APOL.

Wintergezicht. (Paysage d'Hiver.)

Vorbereiding voor
verkoop van
opofferende
optrouwe vrienden

HOLLANDSCHE SCHOOL.

ABELS. Jacobus Theodorus Abels, geb. te Amsterdam 1. September 1803, overleden te Abcoude 18 Juni 1866. Leerling van Jan van Ravenswaay.

1. Middag.

D. h. 0.65, br. 0.85. gem. *J. T. Abels F.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1833.

APOL. Lodewijk Franciscus Hendrik Apol, zich noemende Louis Apol, geboren te 's Gravenhage 6 September 1850. Leerling van Johannes Franciscus Hoppenbrouwers en van Pieter Stortenbeker.

2. Een Januari-dag.

D. h. 0.90, br. 1.20. gem. *Louis Apol ft. 75.*
Aangekocht ter Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1875. *f*1000.

BAKHUYZEN. Hendricus van de Sande Bakhuyzen, geb. te 's Gravenhage 2 Januari 1795, overleden aldaar 12 Dec. 1860. Leerling van Simon Andreas Krausz.

3. Landschap in Gelderland.

P. h. 0.54, br. 0.47. gem. *H. Bakhuyzen F.* 1818.
Aangekocht ter Tentoonstelling te Amsterdam, 1818. *f* 200.

4. De Bouwval van Brederode; gezien op het oosten.

D. h. 1.09, br. 1.42. gem. *H. v. d. Sande Bakhuyzen f.* 1827.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangekocht voor *f*1200.

BAKHUYZEN. Gerardine Jacoba van de Sande Bakhuyzen, geb. te 's Gravenhage 27 Juli 1826. Leerlinge van haar vader Hendricus van de Sande Bakhuyzen.

5. Bloemen en vruchten.

D. h. 0.67, br. 0.92. gem. *G. J. v. d. S. Bakhuyzen,* 1869.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1869. Aangek. voor *f*750.

BARBIERS, Pieter Barbiers Pietersz., geb. te Amsterdam 26 October 1748, overleden aldaar 26 October 1842. Leerling van zijn vader.

6. Landhoeve bij Helvoirt in de Meierij van den Bosch.

P. h. 0.41, br. 0.37. Gem. *P. Barbiers.*

BAUER. Nicolaas Bauer, geb. te Harlingen 12 September 1767, overl. aldaar 28 Maart 1820. Leerling van zijn vader Johan Anthonius Bauer.

7. **Stilwater.**

D. h. 0.98, br. 1.23.

8. **Woelend water. (Het IJ bij Amsterdam.)**

D. h. 0.98, br. 1.20.

BEHR. Carel Jacobus Behr, geb. te 's Gravenhage 9 Juli 1812. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove, en

CRAEYVANGER. Gijbertus Craeyvanger, geb. te Utrecht 21 October 1810. Leerling van Jan Willem Pieneman.

9. **Stadswal.**

P. h. 0.49, br. 0.61 gem. *C. J. Behr fec. figures par G. Craeyvanger*, 1830.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1830. Aangek. voor *f* 100.

BERG. Simon van den Berg, geb. te Overschie 4 November 1812. Leerling van Pieter Gerardus van Os.

10. **Zomerochtend.**

D. h. 0.49, br. 0.83. gem. *S. van den Berg f.*

Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangekocht voor *f* 600.

BILDERS. Johannes Warnardus Bilders, geb. te Utrecht 18 Aug. 1811. Vormde zich-zelf.

11. **De heide van Wolfhezen.**

D. h. 1.00, br. 1.50. gem. *J. W. Bilders*, 1866.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 900.

BLES. David Joseph Bles, zich noemende David Bles, geb. te 's Gravenhage 20 September 1821. Leerling van Cornelis Kruseman.

12. **Zoo als de ouden zongen, piepen de jongen.**

P. h. 0:48, br. 0.66. gem. *David Bles f.* 69.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1869. Aangek. voor *f* 1800.

BLOEME. Herman Antonie de Bloeme, geb. te 's Gravenhage 17 September 1802, overl. aldaar 3 November 1867. Leerling van Jan Willem Pieneman.

13. **Portret van Antonie Frederik Jan Floris Jacob Baron van Omphal.**

D. h. 1.28, br. 105. gem. *H. A. de Bloeme. pinx. Ao.* 1854.

Legaat van Jonkvr. C. L. M. van Omphal; ontvangen in 1877.

BORSELEN. Jan Willem van Borselen, geb. te Gouda 20 September 1825. Leerling van Andreas Schelfhout.

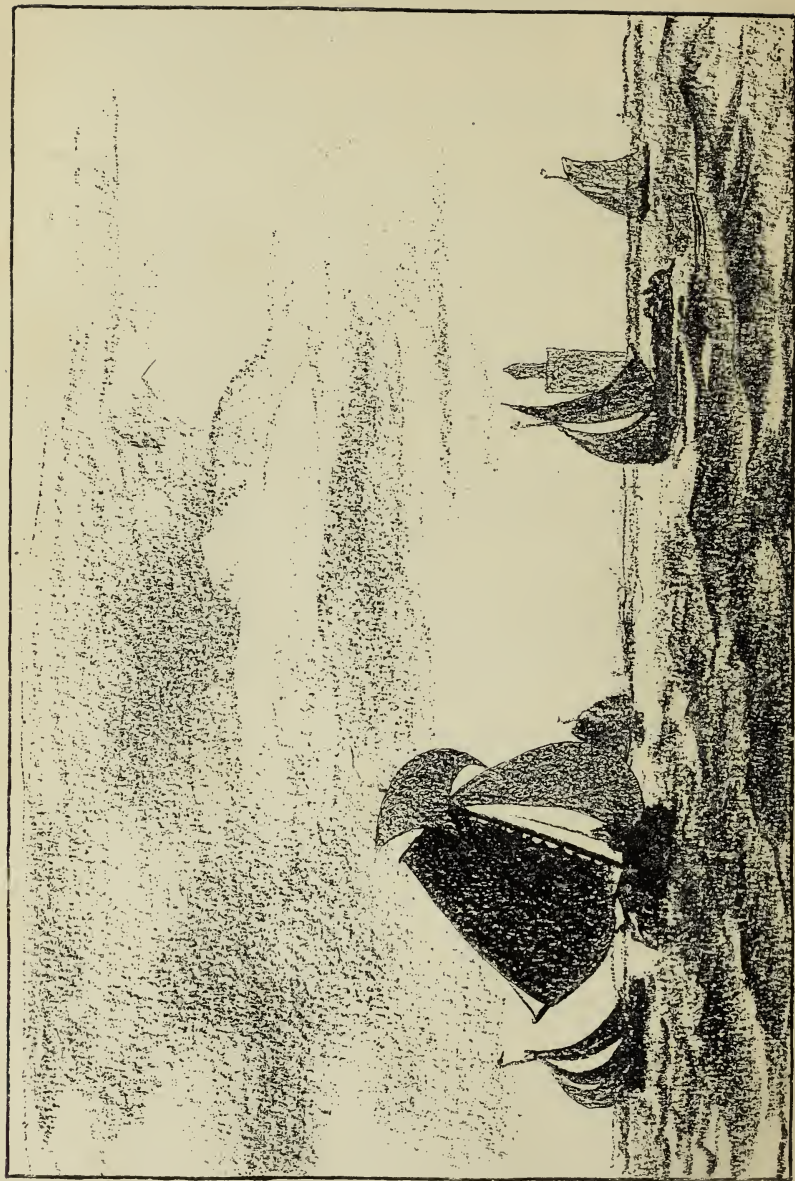
14. **Hollandsch landschap.**

D. h. 0.78, br. 1.30. gem. *J. W. van Borselen ft.*

Tentoonstelling te Amsterdam, 1868. Aangek. voor *f* 1200.

BOSBOOM. Johannes Bosboom, geb. te 's Gravenhage 18 Februari 1817. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove.

E. VAN HEEMSKERCK VAN BEEST.

Gezicht op het IJ. („L'IJ” près d'Amsterdam.

15. De Lieve-vrouwe-kerk te Breda.

P. h. 0.87, br. 0.68. gem. *J. Bosboom*.
Gesch. in 1843. Aangek. in 1843.

BRANDT. Albertus Jonas Brandt, geboren te Amsterdam 22 November 1788, overl. aldaar 21 Februari 1821. Leerling van Georgius Jacobus van Os.

16. Bloemen en Vruchten.

P. h. 0.70, br. 0.55. gem. *A. J. Brandt*.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1817. Aangek. voor *f* 450.

17. Bloemstuk.

P. h. 0.67, br. 0.54.
Op de verkooping der schilderijen van A. J. Brandt, te Amsterdam, in 1821, aangekocht voor *f* 139.

BREUHAUS. Frans Aarnold Breuhaus de Groot, geb. te Leiden 13 Juni 1824, overl. te Brussel in 1875. Leerling van zijn vader Frans Breuhaus de Groot.

18. De Fransche kust te St. Nazaire.

(Gezicht in de haven tusschen de hoofden bij laag water.)
D. h. 0.44, br. 0.66. get. *F. A. Breuhaus de Groot f.*
Tentoonstelling Arti et Amicitiae. 1860. Aangek. voor *f* 250.

BURGH. Hendrik van der Burgh, geb. te 's Gravenhage in 1769, overl. aldaar 15 September 1858.

19. Na melktijd.

P. h. 0.46. br. 0.36. gem. *H. v. d. Burgh F.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 180.

BURGH. Hendrik Adam van der Burgh, geb. te 's Gravenhage in 1798.

20. Melktijd.

P. h. 0.42, br. 0.55. gem. *H. A. van der Burgh Jnr.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 100.

CATE. Hendrik Gerrit ten Cate, geb. te Amsterdam 22 Februari 1803, overl. aldaar 6 Maart 1856. Leerling van Pieter George Westenberg.

21. De Jan-Roodenpoortstoren te Amsterdam.

(Gesloopt in 1829.)
D. h. 0.62, br. 0.81. gem. *H. G. ten Cate Fec.* 1829.

COUWENBERG. Abraham Johannes Couwenberg, geb. te Delft in 1806, overl. te Arnhem 6 April 1844.

22. Winter. (Gezicht op een togevroren stadscingel.)

D. h. 0.72, br. 0.96. gem. *A. J. Couwenberg*.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1837. (?)

CUNAEUS. Conradijn Cunaeus, geboren te Dendermonde 1 November 1828. Leerling van Nicolaas Pieneman,

23. Jachtgezellen.

P. h. 0.45, br. 0.60. gem. *C. Cunaeus*, 1860.
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1860. Aangek. voor *f* 225.

DEVENTER. Willem Antonie van Deventer, geb. te 'sGravenhage 30 Juni 1824. Leerling van Hendricus van de Sande Bakhuyzen.

24. Te Katwijk aan zee.

D. h. 0.75, br. 1.00. gem. *W. A. van Deventer*, Ao. 1860.

Tentoonstelling *Arti et Amicitiae*, 1860. Aangek. voor *f* 750.

DOIJER. Jacobus Schoemaker Doijer, geb. te Crefeld 24 Juni 1792, overl. te Zutphen 9 Juni 1867.

25. Betaaldag.

D. h. 0.60, br. 0.73.

DREIBHOLTZ. Christiaan Lodewijk Willem Dreibholtz, geb. te Utrecht, 8 September en gedoopt in de Buurkerk 15 September 1799, overl. aldaar 16 Maart 1874. Leerling van Johannes Christianus Schotel.

26. De stad Dordrecht

van Papendrecht gezien.

D. h. 0.74, br. 1.01. gem. *C. L. W. Dreibholtz*.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1837.

DUBOURCQ. Pierre Louis Dubourcq, geb. te Amsterdam 25 April 1815, overleden aldaar 5 Mei 1873. Leerling van Andreas Schelfhout.

27. De begraafplaats te Baden.

D. h. 1.00, br. 1.50. gem. *Dubourcq*. 1855.

Geschonken door mevr. de Wed. P. L. Dubourcq, in 1873.

EELKEMA. Eelke Jelles Eelkema, geb. te Leeuwarden 8 Juni 1788, overl. aldaar 27 November 1839. Leerling van Gerard de San.

28. Bloemstuk.

D. h. 0.67, br. 0.54. gem. *E. J. Eelkema*. 1817.

29. Bloemen en Vruchten.

D. h. 0.88, br. 0.74.

ENGELBERTS. Willem Judocus Mattheus Engelberts, geb. te Amsterdam 21 Januari 1809. Leerling van Ferdinandus de Braekeleer.

30. De Wildmarkt.

P. h. 0.59, br. 0.49. gem. *W. J. M. E.*

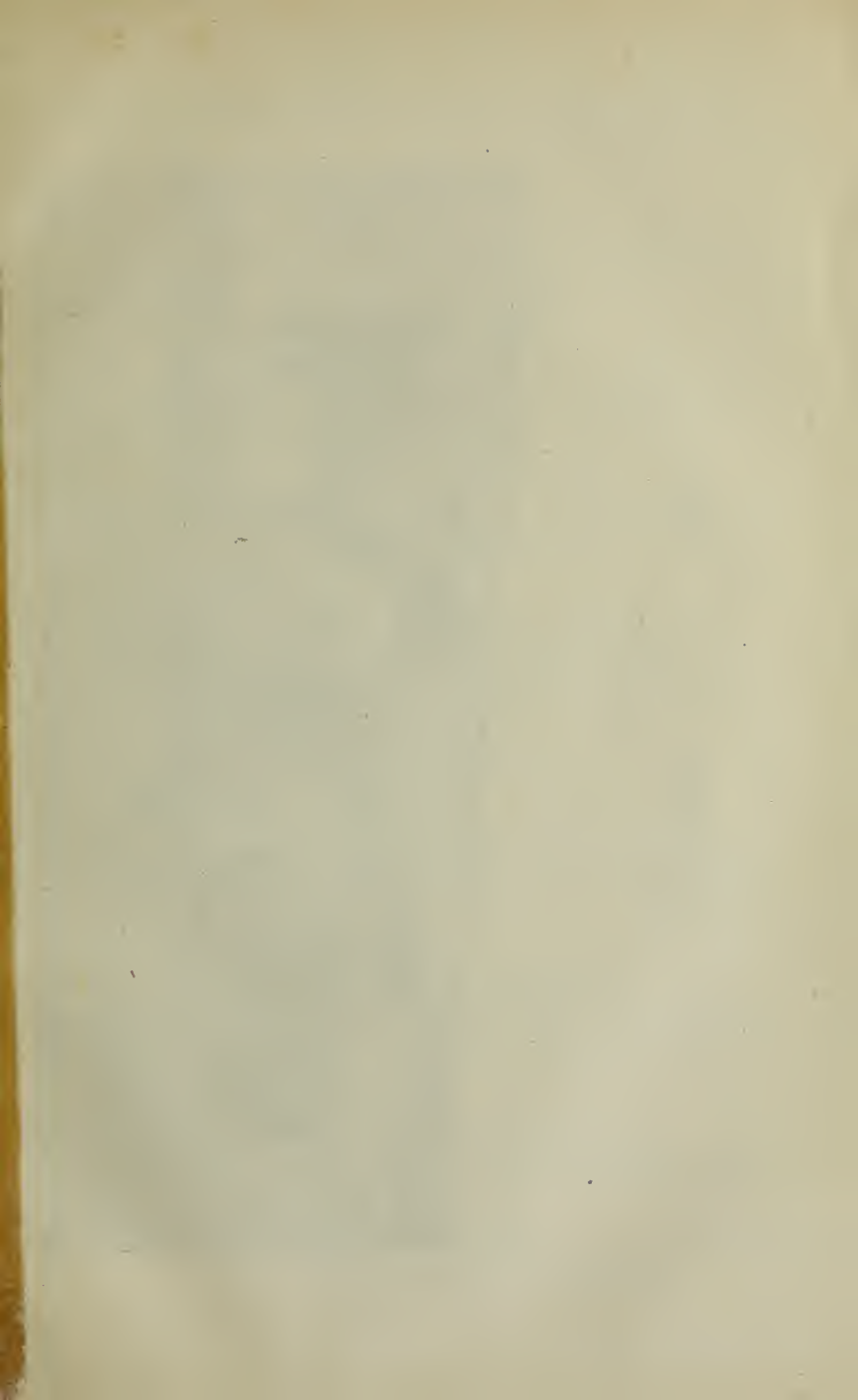
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1831. Aangek. voor *f* 300.

GREIVE. Johan Conrad Greive, geb. te Amsterdam 2 April 1837. Leerling van zijn oom Petrus Franciscus Greive en van Cornelis Springer.

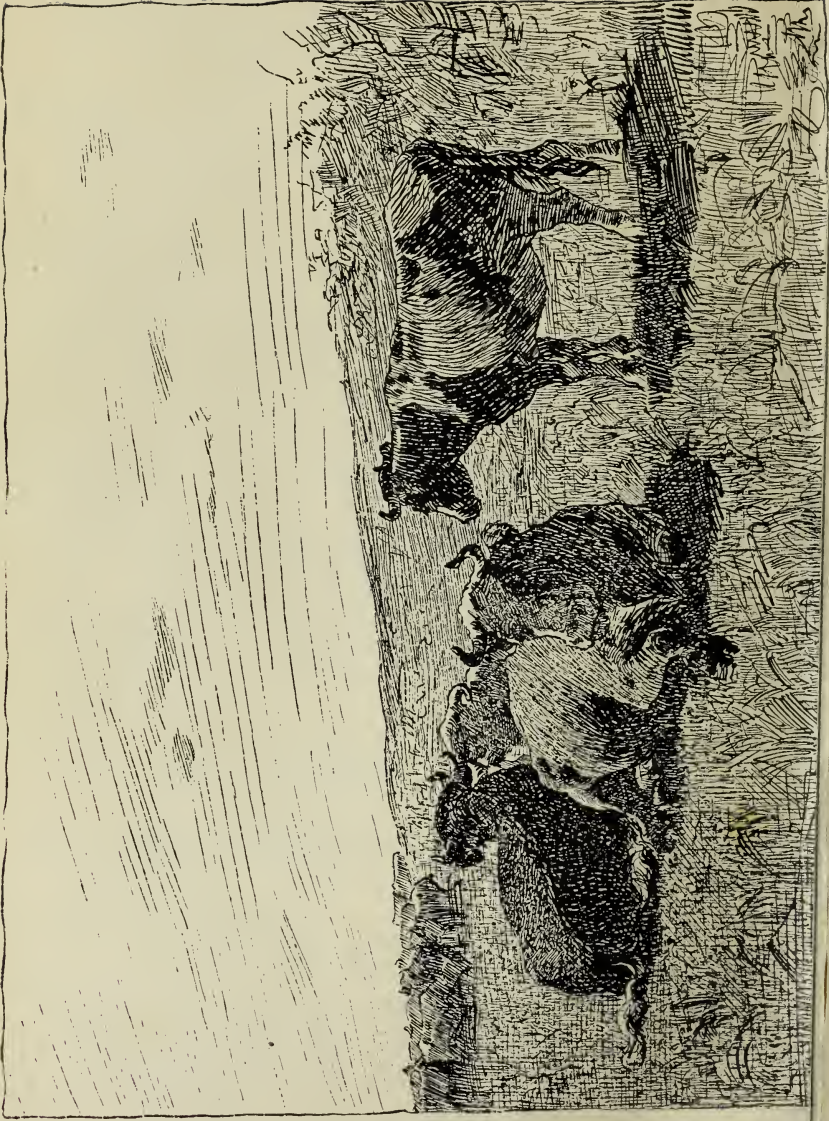
31. Schafttijd.

D. h. 0.75, br. 1.15. gem. *J. C. Greive*.

Tentoonstelling *Arti et Amicitiae*, 1867. Aangek. voor *f* 600.

J. H. L. DE HAAS.

GRUYTER. Willem Gruyter, geb. te Amsterdam 6 September 1817, overl. aldaar 7 Januari 1880. Leerling van Hermanus Koekkoek.

32. De reede van Bremerhaven.

P. h. 0.87, br. 1.30. gem. *Willem Gruyter Jr.*

Tentoonst. te Amsterdam, 1868. Aangek. voor f 1000.

HAANEN. Adriana Johanna Haanen, geb. te Oosterhout 15 Juni 1814.

33. Fruitstuk.

P. h. 0.46, br. 0.59. gem. *Adriana Haanen.*

Tentoonst. te Rotterdam, 1867. Aangek. voor f 400.

HAAS. Johannes Hubertus Leonardus de Haas, geb. te Hedel 23 Maart 1832. Leerling van Pieter Frederik van Os.

34. Vroege Morgen.

P. h. 0.33, br. 1.26. gem. *J. H. L. de Haas.*

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1878. Aangek. voor f 3500.

HANEDOES. Louwrens Hanedoes, geb. te Woudrichem 14 Juli 1822. Leerling van Cornelis Kruseman en van Barend Cornelis Koekkoek.

35. Kennemer Landschap.

D. h. 1.20, br. 0.98. gem. *L Hanedoes fec.* 1869.

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1869. Aangek. voor f 900.

HARI. Johannes Hari, geb. te 's Gravenhage 24 October 1772, overl. aldaar 7 October 1849. Leerling van Jean George Teissier.

36. Nachtkwartier te Molodetschno,

van 3 op 4 December 1812.

P. h. 0.46, br. 0.64.

Geschilderd in 1816.

Legaat van den Heer W. P. d'Auzon de Boisminart. 1870.

HEEMSKERCK. Jhr. Jacob Eduard van Heemskerck van Beest, geb. te Kampen 28 Februari 1828. Leerling van Dirk van Lokhorst.

37. Zeegezicht.

D. h. 0.81, br. 1.34. gem. *E. van Heemskerck v. B.*

Tentoonst. te Amsterdam, 1868. Aangekocht voor f 700.

HILVERDINK. Johannes Hilverdink, geb. te Groningen 28 Januari 1813. Leerling van Jean Augustin Daiwaille en Jan Willem Pieneman.

38. Kust langs het Engelsche Kanaal.

D. h. 0.79, br. 1.29. gem. *Johs. Hilverdink* 1870.

Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1870. Aangek. voor f 700.

HODGES. Charles Howard Hodges, geb. te Londen in 1764, overl. te Amsterdam 24 Juli 1837.

39. Portret van den schilder-zelven.

D. h. 0.70, br. 0.59.

Legaat van Mej. E. J. Hodges, ontvangen in 1868.

40. Portret van Mejuffrouw Emma Jane Hodges.

geb. te Londen in 1789, overl. te Amsterdam 29 October 1868.
 Dochter des schilders.
 D. h. 0.76, br. 0.61.
 Legaat van Mej. E. J. Hodges, ontvangen in 1868.

HOVE. Bartholomeus Johannes van Hove, geb. te 's Gravenhage 28 October 1790. Leerling van Johannes Hendricus Adrianus Albertus Breckenheimer.

41. Stadsgezicht.

D. h. 0.67, br. 0.84. gem. *B. van Hove*. 1827.

HULSWIT. Jan Hulswit, geb. te Nieuwer-Amstel 11 April 1766, overl. te Amsterdam 8 Augustus 1822. Leerling van Pieter Barbiers Pzn.

42. Gooisch landschap.

P. h. 0.35, br. 0.43. gem. *J. H.* 1807.
 Tentoonst. te Amsterdam, 1820. Aangekocht voor f 175.

43. Stadspoort.

P. h. 0.28, br. 0.38. gem. *J. Hulswit* 1807.

ISRAËLS. Jozef Israëls, geb. te Groningen 27 Januari 1824. Leerling van Jan Adam Kruseman.

44. Alleen op de waereld.

D. h. 0.90, br. 1.40. gem. *Jozef Israëls*.
 Wereldtentoonstelling te Parijs, 1878. Aangek. voor f 5000.

JANSON. Johannes Christian Janson, geb. te Zutphen ¹⁾ in 1763, overl. te 's Gravenhage 17 October 1823. Leerling van zijn vader Jacobus Janson.

45. Goede bureu.

P. h. 0.61, br. 0.46. gem. *J. C. Janson*.

JELGERHUIS. Johannes Jelgerhuis Rienkszoon, geb. te Leeuwarden 24 Sept. 1770, overl. te Amsterdam 6 October 1836. Leerling van Pieter Barbiers Pzn.

46. De Leidsche poort te Amsterdam.

(Gesloopt in 1862.)
 D. h. 0.48, br. 0.38. gem. *J. Jelgerhuis Rz. Ao.* 1813.

47. Stadsgezicht te Delft.

D. h. 0.28, br. 0.31. gem. *J. Jelgerhuis Rz.* 1826.

48. De kleine vischmarkt te Amsterdam.

D. h. 0.36, br. 0.46. gem. *Jelgerhuis Rz.* 1828.

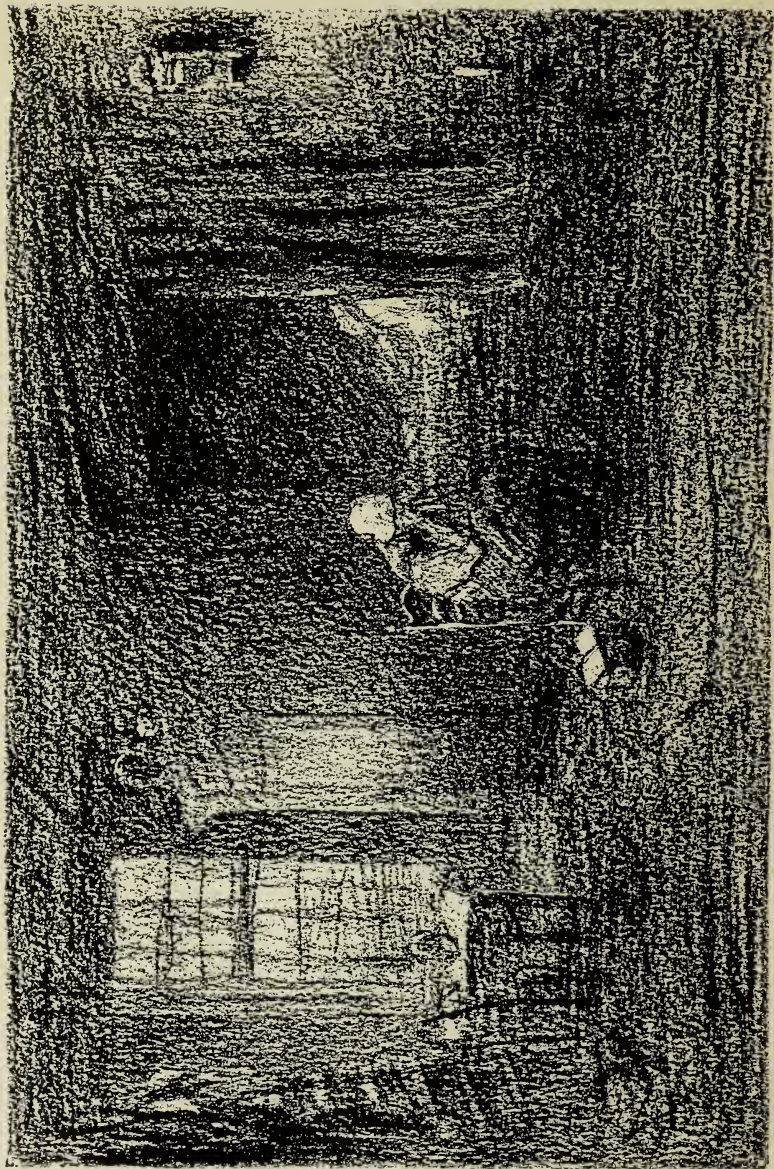
KATE. Herman Frederik Carel ten Kate, geb. te 's Gravenhage 16 Februari 1822. Leerling van Cornelis Kruseman.

49. De Wachtkamer.

P. h. 0.63, br. 0.90. gem. *Herman ten Kate. ft.*
 Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1867. Aangek. voor f 1300.

¹⁾ Dit wordt *niet* bevestigd door de Doopboeken te Zutphen.

JOZEF ISRAËLS.

Alleen op de waereld. (Seul au monde.)

KLINKENBERG. Johannes Christiaan Karel Klinkenberg, geb. te 's Gravenhage 14 Januari 1852. Leerling van Christoffel Bisschop.

50. De markt te Nijmegen.

D. h. 0.65, br. 1.30. gem. *Klinkenberg*.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1877. Aangek. voor f 1600.

KNIP. Josephus Augustus Knip, geb. te Tilburg 3 Augustus 1777, overl. te Berlicum 1 October 1847. Leerling van zijn vader Nicolaas Frederik Knip.

51. Italiaansch Landschap.

D. h. 0.89, br. 1.09. gem. *J. A. Knip* 1818.

Aangek. ter Tentoonstelling te Amsterdam, 1818. f 600.

KNOLL. François Cornelis Knoll, geb. te Rotterdam in 1771 of 1772, overl. te Utrecht 23 Maart 1827.

52. Stal.

P. h. 0.42, br. 0.50. gem. *F. C. K.* 1824.

Geschonken door de dochter des schilders, Mevr. W. C. J. Visscher geb. A. E. Knoll, 1848.

KOBELL. Johannes Kobell, geb. te Delfshaven in 1779, overl. te Amsterdam 23 September 1814. Leerling van Willem Rutgaart van der Wall.

53. Geldersch landschap.

D. h. 0.92, br. 1.25. gem. *J. Kobell*.

Paviljoen, 1809.

54. Ossen in de weide.

D. h. 0.64, br. 0.81. gem. *J. Kobell. f.* 1806.

Aangekocht in 1820.

KOBELL. Jan Kobell, volgens Immerzeel geboren te Rotterdam 18 April 1800 en overl. aldaar 8 November 1838.

55. Melkestijd.

P. h. 0.23, br. 0.29. gem. *J. Kobell*.

Aangekocht in 1830.

KOOI. Willem Bartel van der Kooi, geb. te Augustinusga 13 Mei 1768, overl. te Leeuwarden 14 Juli 1836. Leerling van Hermanus Wouter Beekkerk.

56. Portretten van de schilders Willem Bartel van der Kooi en Dirks Jacobs Ploegsma.

D. h. 1.20, br. 0.93 (Niet gemerkt.)

Geschonken door Mr. H. Van der Kooi, in 1869.

57. De minnebrief.

D. h. 1.28, br. 1.05. (Niet gemerkt.) Geschilderd 1808.

Aan dit stuk is op eene Tentoonstelling, te Amsterdam, in 1808, toegewezen de door Koning Lodewijk Napoleon uitgeoefde prijs van f 2000. Op de veiling der nalatenschap van den Schilder, in 1846, werd het door de familie voor f 150 opgehouden.

Geschonken door Mr. H. Van der Kooi, in 1869.

58. Portret van Johannes Kobell,

Vee- en Landschapschilder.

(Zie van hem No. 53 en 54 van deze beschrijving.)

D. h. 0.70, br. 0.65. gem. *W. B. v. d. Kooi. Pinx.* 1811.

Aangek. in 1876 voor *f* 125.

59. Het gestoorde pianospel.

D. h. 1.45, br. 1.16. (Niet gemerkt.)

Geschonken door Mr. H. Van der Kooi, in 1869.

KOSTER. Everhardus Koster, geb. te 's Gravenhage 22 Augustus 1817. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove.

60. Amsterdam.

D. h. 0.90, br. 1.70. gem. *E. Koster f.*

Tentoonstelling te Amsterdam, 1877. Aangek. voor *f* 1600.

KRUSEMAN. Cornelis Kruseman, geb. te Amsterdam 25 September 1797, overleden te Lisse 13 October 1857. Leerling van Charles Howard Hodges en van Jean Augustin Daiwaille.

61. Huiselijk geluk.

P. h. 0.48, br. 0.39. gem. *C. Kruseman F.* 1817.

Aangek. ter tentoonstelling te 's Gravenhage, 1817. *f* 300.

62. Vertrek van Philips II uit de Nederlanden.

Philips II, Koning van Spanje en Heer der Nederlanden, keerde in 1559 uit de tegen zijn gezag zich verzettende provinciën naar Spanje terug, de landvoogdij opdragende aan zijne zuster Margaretha, Hertogin van Parma.

D. h. 2.69, br. 1.98. gem. *C. Kruseman ft.* 1832.

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1833. Aangek. in 1840. *f* 2500.

63. Godsvrucht.

D. h. 1.50, br. 1.20. gem. *C. Kruseman F. Roma.*

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1843. Aangek. voor *f* 1200.

64. Een van zin.

D. h. 1.00, br. 1.08. (Niet gemerkt.)

Aangek. ter tentoonstelling te Haarlem, 1825. *f* 1300.

65. De graflegging van Christus.

Mattheus XXVII : 57—60.

D. h. 3.30, br. 2.90. gem. *Kruseman f Hagae.* 1830.

KRUSEMAN. Jan Adam Kruseman Jansz., geb. te Haarlem 12 Februari 1804, overl. aldaar 17 Maart 1862. Leerling van Cornelis Kruseman en van Jacques Louis David.

66. De profeet Elisa en de Sunamietische vrouw.

II Koningen IV : 8—30.

D. h. 1.14, br. 1.11. gem. *J. A. Kruseman Jz. van Haarlem. f.* 1825.

Aangek. ter tentoonstelling te Haarlem, 1825. *f* 600.

67. Rustend meisje.

D. h. 0.66, br. 0.52. gem. *J. A. Kruseman f.* 1827.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1827 Aangek. voor *f* 200.

LEICKERT. Charles Henri Joseph Leickert, geb. te Brussel 22 September 1818. Leerling van Wijnand Jan Joseph Nuijen en van Andreas Schelfhout.

68. Wintergezicht.

D. h. 1.26, br. 1.85. gem. *Ch. Leickert f. 67.*

Tentoonst. Arti et Amicitiae, 1867. Aangek. voor *f* 700.

LELIE. Adriaan de Lelie, geb. te Tilburg 19 Mei 1755, overl. te Amsterdam 30 November 1820. Leerling van Andreas Bernardus de Quertemont.

69. Morgenbezoek.

P. h. 0.52, br. 0.42. gem. *A. de Lelie. Ao. 1796.*

Verkoopng Van der Pot, 1808. *f* 395.

LINGEMAN. Lambertus Lingeman, geb. te Amsterdam 26 April 1829. Leerling van Petrus Franciscus Greive.

70. De bijeenkomst.

P. h. 0.37. br. 0.49. gem. *Lingeman. 1870.*

Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangek. voor *f* 900.

LINTHORST. Johannes Linthorst, geb. te Amsterdam in 1745, overl. aldaar 7 Augustus 1815.

71. Fruitstuk.

P. h. 0.84, br. 0.66. gem. 1808.

LOKHORST. Dirk van Lokhorst, geb. te Utrecht 11 November 1818. Vormde zich door eigen oefening.

72. De Schaapskooi.

D. h. 1.35, br. 1.10. gem. *D. van Lokhorst. 1876.*

Tentoonstelling te Rotterdam, 1876. Aangek. voor *f* 1800.

MESDAG. Hendrik Willem Mesdag, geb. te Groningen 23 Februari 1831. Leerling van Laurens Alma Tadema. Woont te 's Gravenhage.

73. Strandgezicht te Scheveningen.

D. h. 0.59, br. 1.28. gem. *H. W. Mesdag. 1874.*

Aangek. in 1874 voor *f* 1600.

MEULEMANS. Adriaan Meulemans, geb. te Rotterdam 24 Augustus 1766, overl. te 's Gravenhage 30 Mei 1835. Leerling van Michiel Versteeg.

74. Keuken bij lamplicht.

P. h. 0.50, br. 0.40. gem. *A. Meulemans fecit 1817.*

Gek. door den Heer P. M. Kesler, in 1817, voor 60 ducaten.

Geschonken door den Heer J. Kesler PMzn., in 1877.

MEIJER. Johan Hendrik Louis Meijer, geb. te Amsterdam in 1819, overl. te Utrecht 31 Maart 1866. Leerling van Jan Willem Pieneman.

75. Storm in het Engelsch Kanaal.

P. h. 0.63, br. 0.85. gem. *Louis Meijer.*

Aangek. in 1869 voor *f* 1000.

MICHAELIS. Gerrit Jan Michaelis, geb. te Amsterdam in 1775, overleden te Haarlem 31 October 1857. Leerling van Jurriaan Andriessen.

76. Namiddag.

D. h. 0.51, br. 0.61. gem. *G. J. M.* 1814.

MOREL. Izak Vaarzon Morel, geb. te Amsterdam in 1803, overl. te Gorinchem 20 Februari 1876. Leerling van Jan Willem Pieneman.

77. Bloemstuk.

P. h. 0.74, br. 0.58. gem. *J. V. Morel ft. Amsterdam.*

MORITZ. Louis Moritz, geb. te 's Gravenhage 29 October 1773, overl. te Amsterdam 23 November 1850. Leerling van Dirk van der Aa.

78. De dood van Antoninus Pius,

Keizer van Rome. (138–161.)

D. h. 1.35, br. 2.42. gem. *L. Moritz.*

Aangek. in 1825 voor *f* 1500.

NUYEN. Wijnand Jan Joseph Nuijen, geb. te 's Gravenhage 4 Maart 1813, overl. aldaar 2 Juni 1839. Leerling van Andreas Schelfhout.

79. Een bouwval.

D. h. 0.97, br. 1.38. gem. *W. J. J. Nuyen f.* 36.

Aangekocht in 1877.

OS. Jan van Os, gedoopt te Middelharnis 23 Februari 1744, overl. te 's Gravenhage 13 Februari 1808. Leerling van Aart Schouman.

80. Bloemen en vruchten.

P. h. 0.89, br. 0.72. gem. *J. van Os fe it* 1774.

OS. Pieter Gerhardus van Os, geb. te 's Gravenhage 8 October 1776, overl. aldaar 28 Maart 1839. Leerling van zijn vader Jan van Os.

81. Aan den Rijnkant.

P. h. 0.38, br. 0.51. gem. *P. G. van Os fe it* 1806 .

82. Leeuw.

D. h. 0.60, br. 0.79. gem. *P. G. van Os f.*

83. Het doorijzen van de karnemelksloot bij Naarden.

Tafereel uit het beleg van Naarden in 1814.

D. h. 0.97, br. 1.28. Op een stuk ijs in den rechterbenedenhoek leest men :

KARNEMELKSLOOT.

JANUARIJ 1814.

P. G. van Os, fecit.

84. De halve-maan voor Naarden, bij het beleg in 1814.

D. h. 0.97, br. 1.29. Tegenhanger van No. 83. gem. :

NATIONALE GARDE
 VAN AMSTELDAM,
 op de Lunet voor Naarden.
 Ochtend VII April MDCCCXIV.
P. G. van Os, fecit.

85. Het beschieten van Naarden in 1814.D. h. 0.60, br. 0.79. gem. *P. G. van Os fecit.* Op een krui-
wagen, links, staat : KOMMERRUST,

DEN

4e APRIL

1814.

86. Avondstond.D. h. 0.80, br. 1.17. gem. *P. G. van Os Ft.* 1816.Tentoonstelling te Amsterdam, 1816. Aangek. voor *f* 400.**87. Vooravond.**D. h. 0.67, br. 0.80. gem. *P. G. van Os f.***88. Middag.**D. h. 1.43, br. 1.78. gem. *P. G. van Os F.* 1820.

Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

OS. Georgius Jacobus Johannes van Os, geb. te 's Graven-
hage 20 November 1782, overl. te Parijs in 1861. Leerling
van zijn vader Jan van Os.

89. Landschap in de omstreken van Hilversum.D. h. 0.80, br. 0.89. gem. *G. J. J. van Os. P. G. van Os.* (De
laatste schilderde de dieren.)**90. Bloemen.**

(De Lente.)

D. h. 1.45, br. 1.12. gem. *G. J. J. van Os.* 1816.Tentoonstelling te Amsterdam, 1816. Aangek. voor *f* 1200.**91. Dood wild.**

(De herfst.)

D. h. 1.44, br. 1.14. gem. *G. J. J. van Os.* 1818.

Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

OS. Maria Margrita van Os, geb. te 's Gravenhage in 1780,
overl. aldaar 17 November 1862. Leerlinge van haar vader
Jan van Os.

92. Stilleven.P. h. 0.27, br. 0.23. gem. *M. M. van Os.*

Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

PIENEMAN. Jan Willem Pieneman, gedoopt te Abcoude 7
November 1779, overl. te Amsterdam 8 April 1853. Vormde
zich-zelf.

93. Arcadisch landschap.

D. h. 0.67, br. 0.81. Geschilderd in 1812.

94. Portret van mevrouw Joanna Cornelia Ziesenis, geboren Wattier,

de meest beroemde Nederlandsche tooneelspeelster van haar tijd; zij werd gedoopt te Rotterdam, den 13den Maart 1762, en is overleden te Voorburg den 23sten April 1827.

D. h. 0.68, br. 0.54. gem. *J. W. Pieneman*. 1819.

95. Portret van Andries Snoek,

den voortreffelijksten Nederlandschen tooneelspeler van zijn tijd, gedoopt te Rotterdam, den 15den Augustus 1766, overleden te Amsterdam den 3den Januari 1829.

D. h. 0.82, br. 0.67. gem. *J. W. Pieneman*. 1819.

96. Mevrouw Joanna Cornelia Ziesenis, geboren Wattier, in de rol van Agrippina.

D. h. 2.55, br. 1.99. (Niet geteekend.)

97. Portretten van Albertus Bernardus Roothaan,

geboren te Amsterdam in 1782, overleden aldaar 8 Januari 1847. Vermaard kunstvriend en bevorderaar der wetenschappen.

en Louis Royer,

geboren te Mechelen 1 Augustus 1793, overleden te Amsterdam 5 Juni 1868. Beroemd Nederlandsch beeldhouwer.

D. h. 1.68, br. 1.40. gem. *J. W. P. fecit*. 1825.

Geschonken door den Raad van Bestuur over 's Rijks Museum te Amsterdam, in 1868.

98. De veldslag bij Waterloo,

op den 18den Juni 1815.

D. h. 5.72, br. 8.30. gem. *J. W. Pieneman* Ao. 1824.

PIENEMAN. Nicolaas Pieneman, geb. te Amersfoort 1 Januari 1810, overl. te Amsterdam 30 Dec. 1860. Leerling van zijn vader Jan Willem Pieneman.

99. Portret van Jan Willem Pieneman.

(Zie van hem No. 93-98 van deze beschrijving).

D. h. 1.36, br. 1.01. gem. *N. P.* 1860.

Legaat van den Heer N. Pieneman, ontvangen in 1861.

PITLOO. Antoon Sminck Pitloo, geb. te Arnhem in 1791, overl. te Napels in 1837. Leerling van Hendrik Jan van Ameron.

100. De kerk van San Giorgio te Rome.

D. h. 0.99, br. 0.74. gem. *A. S. Pitloo*. 1820.

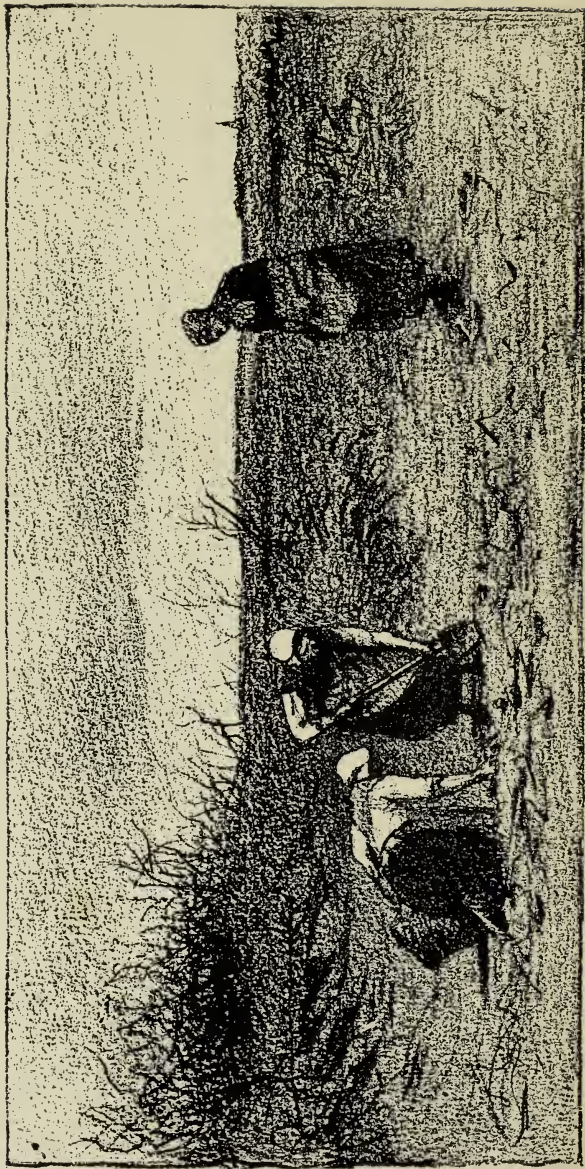
PORTMAN. Christiaan Julius Lodewijk Portman, geb. te Amsterdam 20 October 1799, overl. te Parijs 18 October 1867. Leerling van Cornelis Kruseman.

101. Grijsaard.

D. h. 0.59, br. 0.50. gem. *C. J. L. Portman F.*

PH. L. J. F. SADEE.

Nalezen. (Les glaneuses.)

PRINS. Johannes Huibert Prins, geb. te 's Gravenhage in 1758, overl. te Utrecht in 1806. Vormde zich-zelf.

102. Stadsgezicht.

P. h. 0.41, br. 0.56. gem. *J. H. Prins*, Ao. 1793.

RAVENSWAAY. Jan van Ravenswaay, geb. te Hilversum 29 November 1789, overleden aldaar 2 Maart 1869. Leerling van Pieter Gerhardus Van Os.

103. Koestal.

D. h. 0.39, br. 0.45. gem. *J. v. R. f.*

ROELOFS. Willem Roelofs, geb. te Amsterdam 10 Maart 1822. Leerling van Hendricus Van de Sande Bakhuyzen.

104. Landschap in de omstreken van 's Gravenhage.

D. h. 0.47, br. 0.73. gem. *W. Roelofs*.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1875. Aangek. voor f 1200.

KNIP. Henriëtte Ronner-Knip, geb. te Amsterdam 31 Mei 1821. Leerlinge van haar vader Josephus Augustus Knip.

105. Drie tegen een.

D. h. 0.78, br. 1.23. gem. *Henriëtte Ronner*.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1868. Aangek. voor f 1200.

ROTH. George Andries Roth, geb. te Amsterdam 11 September 1809. Leerling van Pieter George Westenberg.

106. Gezicht in het Bentheimsche Bosch.

D. h. 0.80, br. 1.16. gem. *G. A. Roth*. 1870.

Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1870. Aangek. voor f 900.

SADEE. Philip Lodewijk Jacob Frederik Sadée, zich noemende Philip Sadée. Geb. te 's Gravenhage 7 Februari 1837. Leerling van Jacobus Everardus Josephus Van den Berg.

107. Nalezen.

D. h. 0.60, br. 1.19. gem. *Ph. Sadée*, F. 1874.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1874. Aangek. voor f 2500.

SALEH. Raden Saleh, geb. te Samarang in 1816, overl. te Buitenzorg op Java, 23 April 1880. Leerling op Java van Antoine A. J. Paynen, en later te 's Gravenhage van Andreas Schelfhout en Cornelis Kruseman.

108. Op leven en dood.

D. h. 1.74, br. 2.91. gem. *Raden Saleh F.* 1848.

Door den schilder in 1850 aan den Koning aangeboden, en door Z. M. voor het Museum bestemd.

SCHELFHOUT. Andreas Schelfhout, geb. te 's Gravenhage 16 Februari 1787, overl. aldaar 19 April 1870. Leerling van Johannes Hendricus Adrianus Albertus Breckenheymer.

109. Hollandsch wintergezicht.

P. h. 0.45, br. 0.71. gem. *A. Schelfhout*.

Aangekocht in 1862 voor f 1000.

110. Aan den Maaskant, bij winter.

D. h. 0.67, br. 1.03. gem. *A. Schelfhout*.

Tentoonst. te Rotterdam, 1867. Aangek. voor f 2000.

SCHMIDT. George Adam Schmidt, geb. te Dordrecht 17 Mei 1791, overl. aldaar 22 Maart 1844. Leerling van Pieter Hofman.

111. Bijbellezing.

P. h. 0.37, br. 0.31. gem. *G. A. Schmidt*.

Tentoonst. te 's Gravenhage. 1827. Aangek. voor *f* 90.

SCHOENMAKERS. Johannes Schoenmakers Pietersz, geb. te Dordrecht 1 November 1755, overl. aldaar 4 Juni 1842. Leerling van Jacob van Strij.

112. Stadsgezicht. (De beelden door J. C. Schotel.)

P. h. 0.49, br. 0.63. gem. *J. Schoenmakers* en *J. C. Schotel*.

Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

SCHOLTEN. Hendrik Jacobus Scholten, geb. te Amsterdam 11 Juli 1824. Leerling van Petrus Jacobus Greive.

113. Zondagmorgen.

P. h. 0.55, br. 0.66. gem. *H. J. Scholten Ft.*

Tentoonst. te Amsterdam, 1868. Aangek. voor *f* 1000.

SCHOTEL. Johannes Christianus Schotel, geb. te Dordrecht 11 November 1787, overl. aldaar 21 December 1838. Leerling van Martinus Schouman.

114. Onstuimige zee bij buiig weder.

D. h. 1.61, br. 2.19. gem. *J. C. Schotel F.*

115. Strandgezicht.

P. h. 0.36, br. 0.50. gem. *J. C. Schotel*.

Op de verkoop van Blokland in 1839 aangekocht voor *f* 850.

SCHOTEL. Petrus Joannes Schotel, geb. te Dordrecht 19 Augustus 1808, overl. te Dresden 23 Juli 1865. Leerling van zijn vader Johannes Christianus Schotel.

116. Woelend water.

D. h. 0.72, br. 0.90. gem. *P. J. Schotel*.

SCHOUMAN. Martinus Schouman, gedoopt te Dordrecht 31 Januari 1770, overleden te Breda 30 October 1848. Leerling van Michiel Versteeg.

117. De tocht naar Palembang.

(Eiland Sumatra.)

D. h. 0.70, br. 0.91. gem. *M. Schouman*.

SPRINGER. Cornelis Springer, geb. te Amsterdam 25 Mei 1817. Leerling van Kasper Karsen.

118. Het raadhuis en de groentenmarkt te Veere.

D. h. 0.89, br. 0.76. gem. *C. Springer. Fec.* 1861.

Aangek. in 1861 voor *f* 1000.

STOKVIS. Hendrik Stokvis, zich teekenende **Stokvisch**, gedoopt te Loenen 6 Februari 1768, overleden te Amsterdam? in 1824. Leerling van Johannes Christoffel Schultz.

119. Bij Darthuizen.

P. h. 0.42, br. 0.56. gem. *H. Stokvisch*. 1814.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1816. Aangek. voor *f* 230.

STORTENBEKER. Pieter Stortenbeker, geb. te 's Gravenhage 21 April 1828. Vormde zich-zelf.

120. Morgenstond.

D. h. 0.86. br. 1.27. *P. Stortenbeker*.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 650.

STROEBEL. Johannes Antonie Balthazar Stroebel, geb. te 's Gravenhage 24 November 1821. Leerling van Hubertus van Hove BJzn.

121. Staalmeesters van de Leidsche saaihal.

D. h. 0.82, br. 0.91. gem. *Stroebel. F.* 1866.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 650.

STRIJ. Abraham van Strij, geb. te Dordrecht 31 December 1753, overl. aldaar 7 Maart 1826. Leerling van Joris Ponse.

122. De ketelschuurster.

P. h. 0.34, br. 0.28. gem. *A. van Strij*.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1818.

STRIJ. Jacob van Strij, geb. te Dordrecht 2 October 1756, overl. aldaar 4 Februari 1815. Leerling van Andreas Cornelis Lens.

123. De Melktijd.

P. h. 0.71, br. 0.95. gem. *J. van Strij*.

124. Avondstond op het land.

P. h. 0.71, br. 0.95. gem. *J. van Strij*.

Verkoopning Gevers, 1822.

125. De tocht naar de markt.

P. h. 0.56, br. 0.82. gem. *J. van Strij Ft.*

TEERLINK. Abraham Teerlink, gedoopt te Dordrecht 5 November 1776, overleden te Rome 26 Mei 1857. Leerling van Michiel Versteeg en van Arie Lamme.

126. Italiaansch landschap.

D. h. 1.01, br. 1.41. gem. *Teerlink F. Romae* 1823.

127. De waterval van Tivoli bij Rome.

(Tegenhanger der vorige schilderij.)

D. h. 1.01, br. 1.41. gem. *Teerlink F. Romae* 1824.

TOM. Jan Bedijs Tom, geb. te Boskoop 4 Maart 1813. Leerling van Andreas Schelfhout.

128. Op de heide.

P. h. 0.72, br. 1.04. gem. *J. B. Tom*. 1866.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 750.

TRIGT. Hendrik Albert van Trigt, geb. te Dordrecht 22 October 1829.

129. Godsdienstonderricht in de Luthersche kerk van het dorp Vik in Noorwegen.

D. h. 0.72, br. 0.99. gem. *H. A. van Trigt Ft.* 1866.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 950.

TROOSTWIJK. Wouter Joannes van Troostwijk, geb. te Amsterdam in 1782, overl. aldaar in 1810. Leerling van Juriaan Andriessen.

130. Geldersch Landschap.

D. h. 0.50, br. 0.62.

Verkoop van Troostwijk te Amsterdam, 1875. Aangek. voor *f* 331.

131. Geldersch Landschap.

P. h. 0.43, br. 0.39.

Verkoop van Troostwijk te Amsterdam, 1875. Aangek. voor *f* 225.

VALOIS. Jean François Valois, geb. te Paramaribo in 1778, overl. te 's Gravenhage 7 December 1853. Leerling van zijn vader.

132. Stadsgezicht.

P. h. 0.45, br. 0.62. gem. *J. F. Valois f.*

VELDEN. Petrus van der Velden, geb. te Rotterdam 5 Mei 1837.

132.* Dubbel-blank.

D. h. 0.72, br. 0.95. gem. *P. van der Velden.*

Tentoonstelling Pictura te Groningen in 1880. Aangek. voor *f* 1050.

VERSCHUUR. Wouterus Verschuur, geb. te Amsterdam 11 Juni 1812, overl. te Vorden 4 Juli 1874. Leerling van Pieter Gerhardus Van Os.

133. Buiig weder.

P. h. 0.45, br. 0.65. gem. *W. Verschuur.*

Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1873. Aangek. voor *f* 1000.

VERVEER. Salomon Leonardus Verveer, geb. te 's Gravenhage 30 November 1813, overl. aldaar 5 Januari 1876. Leerling van Bartholomeus Johannes Van Hove.

134. Stadsgezicht.

(Eene vrije navolging van het gezicht op de Kolksluis te Amsterdam.)

D. h. 1.01, br. 1.22. gem. *S. L. Verveer f.* 1839.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1839. Aangekocht voor *f* 600.

135. Te Noordwijk-aan-Zee.

D. h. 0.80, br. 1.28. gem. *S. L. Verveer f.* 65.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1865. Aangek. voor *f* 900.

VOGEL. Johannes Gijsbert Vogel, geb. te Hooge-Zwaluwe 25 Juni 1828. Leerling van Andreas Schelfhout.

136. Noord-Brabantsche Heide.

D. h. 0.79, br. 1.19. gem. *J. G. Vogel*. 66.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 700.

VOGEL. Cornelis Johannes de Vogel, geb. te Dordrecht 29 December 1824, overl. aldaar 9 Mei 1879. Leerling van Hendrik Frederik Verheggen.

137. Herfst.

D. h. 0.78, br. 1.37. gem. *C. J. de Vogel, Dordrecht*.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1877. Aangek. voor *f* 800.

VOS. Maria Vos, geb. te Amsterdam 21 December 1824. Leerlinge van Petrus Kiers.

138. Stil leven.

D. h. 0.88, br. 0.71. gem. *M. Vos*. 1870.

Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangek. voor *f* 650.

WEISSENBRUCH. Johannes Weissenbruch, zich noemende Jan Weissenbruch, geb. te 's Gravenhage 18 Maart 1822, overl. aldaar 15 Februari 1880. Leerling van Salomon Leonardus Verveer.

139. Stadspoort te Leerdam.

D. h. 0.76, br. 1.02. gem. *W*.

Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangek. voor *f* 1200.

WESTENBERG. Pieter George Westenberg, geb. te Nijmegen in 1791, overleden te Brummen 26 December 1873. Leerling van Jan Hulswit.

140. Stadsgezicht in Amsterdam, bij winter.

D. h. 0.52, br. 0.67. gem. *P. G. Westenberg*. 1817.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1818.

WINTER. Abraham Hendrik Winter, geb. te Utrecht in 1800, overl. te Amsterdam 28 Mei 1861. Leerling van Pieter Christoffel Wonder.

141. Schapenstal.

P. h. 0.40, br. 0.50. gem. *A. Winter. F*.

WONDER. Pieter Christoffel Wonder, geb. te Utrecht 10 Januari 1777, overl. te Amsterdam 12 Juli 1852. Vormde zich-zelf.

142. De Tijd.

D. h. 1.21, br. 1.04. gem. *P. C. Wonder F*. 1810.

Legaat van den Schilder; ontvangen in 1853.

VLAAMSCHE SCHOOL.

ASSCHE. Henri van Assche, geb. te Brussel 30 Augustus 1774, overl. aldaar 10 April 1841. Leerling van Baptiste de Roy.

143. Bergstroom in de Ardennen.

P. h. 137, br. 1.19. gem. *Hry Van Assche*. 1821.

BREE. Mattheus Ignatius van Bree, geb. te Antwerpen 22 Februari 1773, overl. aldaar 15 December 1839. Leerling van Petrus Johannes van Regemorter.

144. Beeldtenis van den schilder.

P. h. 0.14, br. 0.15. gem. *Mattheus Ignatius van Bree se ipse Fecit*. Geschonken in 1877 door Jhr. Mr. Victor de Stuers.

BRICE. J. Brice.

145. De poelier.

D. h. 0.98, br. 1.14. gem. *Brice*. 1827.

CELS. Cornelis Cels, geb. te Lier 10 Juni 1778, overl. te Brussel in 1859. Leerling van Andreas Lens.

146. Zwitsersch Landmeisje.

D. h. 1.08, br. 0.86.

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1821. Aangek. voor *f* 420.

COENE. Constantinus Fidelio Coene, geb. te Vilvoorde in December 1780, overl. 20 Augustus 1841. Leerling van Johan Faber en Pieter Barbiers Pzn.

147. De halpoort te Brussel.

P. h. 0.93, br. 1.20. gem. *C. Coene*. 1823.

Tentoonst. te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 500.

COENE. Jean Henri de Coene, geb. te Nederbrakel in 1798, overl. in 1866.

148. Marktnieuws.

D. h. 1.03, br. 1.22. gem. *H. Decoene Ft*. 1827.

Tentoonst. te Gent, 1829. Aang. voor *f* 400.

DELVAUX. Edouard Delvaux, geb. te Brussel 6 Februari 1806, overl. te Charleroi in 1862. Leerling van Henri van Assche.

149. Gezicht aan de Sambre.

D. h. 0.64, br. 0.79. gem. *Ed. Delvaux*. 1827.

Tentoonst. te Amsterdam, 1828. ?

DIETZ. Dietz, geb. te Brussel.

150. Hebe.

D. h. 1.78, br. 1.27.

EECKHOUT. Jacobus Joseph Eeckhout, geb. te Antwerpen 6 Februari 1793, overl. te Parijs 25 December 1861. Leerling van de Antwerpsche Akademie.

151. Het huwelijk van Jacoba van Beieren, Gravinne van Holland, met Jan IV, Hertog van Brabant.

D. h. 1.62, br. 1.27. gem. *J. J. Eeckhout*. 1839.

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1839. Aangek. voor *f* 3000.

EVRARD. Adèle Evrard, geboren te Ath in November 1792. Leerlinge van J. Du Corron.

152. Bloem- en Fruitstuk.P. h. 0.68, br. 0.46. gem. *Adèle Evrard*.

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1827. ?

EYCKEN. Jean Baptiste van Eycken, geb. te Brussel 16 September 1809, overl. aldaar in 1853. Leerling van François Joseph Navez.

153. Schilder worden.P. h. 0.30, br. 0.28. gem. *B. van Eycken*.Tentoonst. te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 165.

GOVAERTS. Antonie Cornelis Govaerts, geb. te Antwerpen.

154. De Zoetelaarster.

P. h. 0.56, br. 0.70

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 300.

HANSELAERE. Pieter van Hanselaere, geb. te Gent 31 Juli 1786, overl. aldaar 10 Maart 1862.

155. Portret van den Schilder Pieter van Hanselaere.D. h. 0.64, br. 0.49. gem. *Par Moi à Naples* 1824.

Tentoonstelling te Haarlem, 1825. ?

156. De kuische Susanna.D. h. 1.35, br. 0.96. gem. *Pre. van Hanselaere Ft. Romae*. 1820.Een dezer twee schilderijen van P. van Hanselaere werd op de tentoonstelling te Gent in 1829 aangekocht voor *f* 2000.

HASELEER. Frans Haseleer, geb. te Brussel 10 Augustus 1804. Leerling van François Joseph Navez.

157. Esther voor Ahasveros.

D. h. 1.13, br. 1.46.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 200.

JONGHE. Jan Baptiste de Jonghe, geb. te Kortrijk 8 Januari 1785, overl. te Antwerpen in 1844. Leerling van Balthasar Paul Ommeganck.

158. Marktdag te Kortrijk.P. h. 0.38, br. 0.32. gem. *J. B. De Jonghe*. 1828.Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangekocht voor *f* 300.

LAUWERS. Jacobus Johannes Lauwers, geb. te Brugge in 1753, overl. te Amsterdam in 1800. Genoot onderwijs aan de Akademie te Brugge, vormde verder zich-zelf.

159. Vlaamsche landhoeve.D. h. 0.64, br. 0.35. gem. *J. Lauwers Fec*. 1799.Verkoopung te Amsterdam 1829, aangekocht voor *f* 45.

MAES. Jan Baptiste Lodewijk Maes, geb. te Gent 30 September 1794, overl. te Rome in 1856. Leerling van zijn vader Canini Maes.

160. De barmhartige Samaritaan.D. h. 2.49, br. 1.98. gem. *J. B. Maes. Roma*. 1825.Tentoonstelling te Amsterdam, 1826. Aangek. voor *f* 1250.

MOERENHOUT. Josephus Judocus Moerenhout, geb. te Eeckeren 3 Mei 1801, overl. te Antwerpen 1 Juni 1874. Leerling van Verpoorten en van Horace Vernet.

161. Kozakken voorpost.

P. h. 0.42, br. 0.51. gem. *J. Moerenhout*. 1827.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangek. voor *f* 450.

162. De harddraverij.

P. h. 0.49, br. 0.66. gem. *Moerenhout F.* 1829.

Tentoonstelling te Gent, 1829. Aangekocht voor *f* 500.

NAVEZ. François Joseph Navez, geb. te Charleroi 16 Nov. 1787, overl. te Brussel in 1839. Leerling van Pierre Joseph Celestin François.

163. De opwekking van den zoon der Sunamietische vrouw door den profeet Elisa.

II Koningen IV : 18–36.

D. h. 2.49, br. 3.15. gem. *F. J. Navez, Rome*. 1821.

Tentoonstelling te Brussel, 1821. Aangekocht voor *f* 2600.

164. Eerste ontmoeting tusschen Isaac en Rebecca.

D. h. 3.19, br. 3.90. gem. *F. J. Navez*, 1826.

Aangekocht te Brussel in 1826 voor *f* 6000.

NICOLIÉ. Josephus Christianus Nicollié, geb. te Antwerpen in 1798, overl. aldaar in 1854.

165. De St. Jacobskerk te Antwerpen.

P. h. 0.65, br. 0.53. gem. *J. C. Nicollié*, 1825.

Tentoonstelling te Haarlem, 1825. Aangekocht voor *f* 200.

NOËL. Paul Joseph Noël, geb. te Waulsort, aan de Maas, 20 April 1789, overl. te Sosoye in 1822. Leerling van Guillaume Jacques Herreyns en van Léon.

166. Een Amsterdamsch straattaferreel.

D. h. 0.74, br. 0.89. gem. *Noël* 1821.

167. In den wijnberg.

P. h. 0.22, br. 0.18.

Aangek. in 1826 voor *f* 200.

NOTER. Pieter François de Noter, geb. te Waelhem 23 Februari 1779, overl. te Gent in 1842. Leerling van Johannes Franciscus van Geel.

168. De poort van Sas van Gent te Gent.

P. h. 0.83, br. 1.07. gem. *P. F. de Noter*. 1827.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 140.

169. De St. Michaels-kerk te Gent.

P. h. 0.56, br. 0.53. gem. *P. F. de Noter*.

Tentoonstelling te Haarlem, 1825. Aangek. voor *f* 300.

ODEVAERE. Joseph Dionysius Odevaere, geb. te Brugge 2 October 1778, overl. te Brussel in 1830. Leerling van Jacques Louis David.

170. De laatste verdedigers van Missolonghi.

22 April 1826.

P. h. 0.57, br. 0.85. gem. *J. Odevaere* 1826.

OMMEGANCK. Balthasar Paul Ommeganck, geb. te Antwerpen 26 December 1755, overl. aldaar 18 Januari 1826. Leerling van Hendricus Josephus Antonissen.

171. Landschap in West-Vlaanderen.

P. h. 0.73, br. 0.88. gem. *B. P. Ommeganck*.Tentoonstelling te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 2000.

PAELINCK. Joseph Paelinck, geb. te Oostacker 20 Maart 1781, overl. te Brussel 19 Juni 1839. Leerling van Jacques Louis David.

172. Psyche in het Paleis van Amor.

D. h. 2.72, br. 3.56. gem. *J. Paelinck*. 1823.

PICQUÉ. Charles Picqué, geb. te Deynse.

173. Op den St. Bernard.

D. h. 1.34, br. 1.11. gem. *C. Picqué*. 1827.

POELMAN. P. J. Poelman, geb. te Gent in 1801.

174. Het stadhuis te Oudenaerden.

P. h. 0.65, br. 0.88. gem. *P. J. Poelman A. Gand Pt.* 1824.

REGEMORTER. Ignatius Josephus van Regemorter, geb. te Antwerpen 4 December 1785, overl. aldaar in 1873. Leerling van zijn vader Petrus Johannes Van Regemorter.

175. De Antwerpsche vischmarkt.

P. h. 0.58, br. 0.49. gem. *Ign. van Regemorter F.* 1827.

176. Het huishouden van Jan Steen.

P. h. 0.54, br. 0.45. gem. *Ign. van Regemorter F.* 1828.Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangek. voor *f* 800.

SALIGO. Charles Saligo, geb. te Gerardbergen.

177. Portret van den schilder.

D. h. 0.91, br. 0.72.

VERBOECKHOVEN. Eugène Joseph Verboeckhoven, geb. te Warneton in West-Vlaanderen 8 Juni 1799, overl. te Brussel 19 Januari 1881. Leerling van zijn vader Barthélémy Verboeckhoven.

178. Gooische weide.

P. h. 0.58, br. 0.74. gem. *E. J. Verboeckhoven F. à Gand.* 1824.Tentoonstelling te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 320.

179. Landschap met vee.

D. h. 0.98, br. 1.24. gem. *E. J. Verboeckhoven F.* 1825.Tentoonstelling te Haarlem, 1825. Aangek. *f* 700.

180. Hongerige wolven.

D. h. 2.43, br. 3.56. gem. *Eugène Verboeckhoven Ft.* 1836.

Deze schilderij werd door Leopold I, Koning van België, als prijs geschonken voor de watersnood-loterij in 1861.

Het stuk viel ten deel aan den broodbakker H. J. Molsbergen te Utrecht, van wien het door den Minister mr. J. R. Thorbecke in datzelfde jaar voor f 4014.05 is aangek.

VERVLOET. Franciscus Vervloet, geb. te Mechelen in 1795, overl. te Venetië in 1872. Leerling van zijn broeder Jean Joseph Augustin Vervloet.

181. De St. Pieterskerk te Rome.

D. h. 0.59, br. 0.74. gem. *F. Vervloet. Roma.* 1824.

Tentoonstelling te Brussel, 1824. Aangek. voor f 1200.

VOORDECKER. Henri Voordecker, geb. te Brussel 26 Augustus 1779, overl. aldaar in 1861. Leerling van Jean Baptiste de Roy.

182. Jagers-huishouding.

P. h. 0.61, br. 0.77. gem. *H. Voordecker. fecit.* 1826.

Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangek. voor f 600.

WAPPERS. Gustave Wappers, geb. te Antwerpen 23 Augustus 1803, overl. te Parijs in 1874. Leerling van Mattheus Ignatius van Bree.

183. Van Dijck verliefd op zijn model.

P. h. 0.56, br. 0.46. gem. *Gve. Wappers.* 1827.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor f 600.

BEELDHOUKUNST.

GABRIEL. Paulus Joseph Gabriel, geb. te Amsterdam in 1785, overl. aldaar 30 December 1853.

1. Mevrouw Johanna Cornelia Ziesenis, geboren Wat-tier.

(Zie bij No. 94 der Schilderijen.)

h. 0.50, hoofd 0.28. Wit marmer.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1830. Aangek. voor f 500.

GODECHARLE. Gerardus Leonardus Godecharle, geb. te Brussel 30 December 1750, overl. aldaar in Februari 1835.

2. Venus.

In wit marmer.

h. 0.33, hoofd 0.10.

3. Apollo.

In zandsteen.

h. 2.20, hoofd 0.24.

4. Urania.

In zandsteen.

h. 2.16, hoofd 0.27.

ROYER. Louis Royer, geb. te Mechelen 1 Augustus 1793, overl. te Amsterdam 5 Juni 1868.

(Zie bij No. 97 der Schilderijen.)

5. **Ecce Homo.**

Borststuk van wit marmer.

h. 0.38, hoofd 0.33. gem. *L. Royer Ft. Roma.* 1826.

6. **Paus Leo XII.**

(Tot Paus verkozen in 1823, overleden in 1829.)

Borststuk van wit marmer.

h. 0.68, hoofd. 0.28. gem. *L. Royer. Mechelaar. F. Romen* 1827.

AFGIETSELS en KOPIJEN.

7. **Apollino.**

In lood.

h. 1.40, hoofd 0.16. gem. *Franciscus. Righetti. Fecit.* 1781. *Romae.*

Het origineel van dit beeldwerk is uit de school van Praxiteles (392–350 vóór Chr.) en bevindt zich in het Museum (Tribuna) te Florence.

8. **Eros zijn boog spannende.**

In lood.

h. 1.24, hoofd 0.18. gem. *Franciscus. Righetti. Fecit.* 1781.

Het origineel is misschien gemaakt door Lysippos (geb. omstr. 330 vóór Chr.) Eene antieke kopy er van in marmer, gevolgd naar de niet meer bestaande bronzen Eros van Paros? bevindt zich in het Vaticaan te Rome. De Vaticaanse werd, in stukken, gevonden bij de baseliek van St. Jan van Lateraan te Rome, en gerestaureerd door Antonio d'Este, eertijds Directeur van het Vaticaanse Museum.

9. **Ganymedes met den adelaar.**

In lood.

h. 1.29. hoofd 0.19. gem. *F. Righetti. F. Romae. MDCCLXXXII.*

Het origineel is een Romeinsch beeldwerk, gemaakt 328 jaren vóór Chr. en opgegraven te Quadraro, buiten de poort van St. Jan van Lateraan te Rome.

10. **Venus van Medicis.**

In lood.

h. 1.53. hoofd 0.21.

(Zeer geschonden.)

Het origineel van dit beeldwerk is gemaakt door Kleomenes, den zoon van Apollodoros van Athene (Rom.-Griekse- of nieuw-Attische school), ongeveer 100 jaren vóór Chr., werd gevonden in de villa van Adrianus bij Tivoli, en bevindt zich in het Museum (Tribuna) te Florence. Zonder armen en op dertien plaatsen gebroken, werd het beeld gerestaureerd door Bernini en naar Florence overgebracht in 1680.

11. **Laokoon en zijne zonen.**

In lood.

h. 2.08, hoofd van Laokoon 0.29. hoofden der knapen 0.16.

Afgietsel naar de groep, door Agesandros en zijn beide zonen Polydoros en Athenodoros van Rhodos, in de laatste eeuwen vóór Christus vervaardigd.

Het origineel werd opgegraven te Rome in den Wijngaard van Felix de Fredis (het voormalig paleis van Titus) in 1506 en de ontdekking werd er den 1 Juni van dat jaar met een groot feest gevierd. Het bevindt zich in het Museum van het Vaticaan te Rome. In die groep is de opgeheven rechter arm des vaders gerestaureerd door Giovanangelo da Montorsoli, de beide rechterarmen der knapen door Cornacchini.

12. Bakchos en Ampelos.

In lood.

Bakchos h. 1.78, hoofd 0.21. Ampelos h. 1.—, hoofd 0.16.
Gem. *Franciscus. Righetti. fecit. Romae MDCCLXXII.*

Kopy; waarschijnlijk naar de marmeren groep van het Museo Pie-Clementino in het Vaticaan te Rome. Gevonden te Tusculanum bij de Via Latina.

13. Venus met de schelp.

In wit marmer.

h. 0.87. Hoofd 0.21.

Vergrootte kopy naar een antiek, afkomstig uit de villa Borghese te Rome.

het oorspronkelijke beeld, welks armen en handen gerestaureerd zijn, bevindt zich thans in het Louvre-Museum te Parijs.

14. Mercurius.

In lood.

h. 1.70, hoofd. 0.13, hoofd van Aeolus 0.20.

Het origineel in brons, berustende in het Museo Nazionale te Florence, is gemaakt door Giovanni da Bologna (1524—1608).

15. Euterpe.

In lood.

h. 1.25, hoofd 0.19.

Bastaard-classicisme. Tijd en invloed der school van Jacques Louis David? (1748—1825.)

16. De lente.

Vrouwebeeld in zandsteen.

h. 1.62. hoofd 0.21.

Bastaard-classicisme. Invloed der school van Canova? (1757—1822.)

17. Vier liggende leeuwen.

In zandsteen.

l. 1.37, h. 0.78. kop 0.41.

VERZAMELING SCHILDERIJEN,

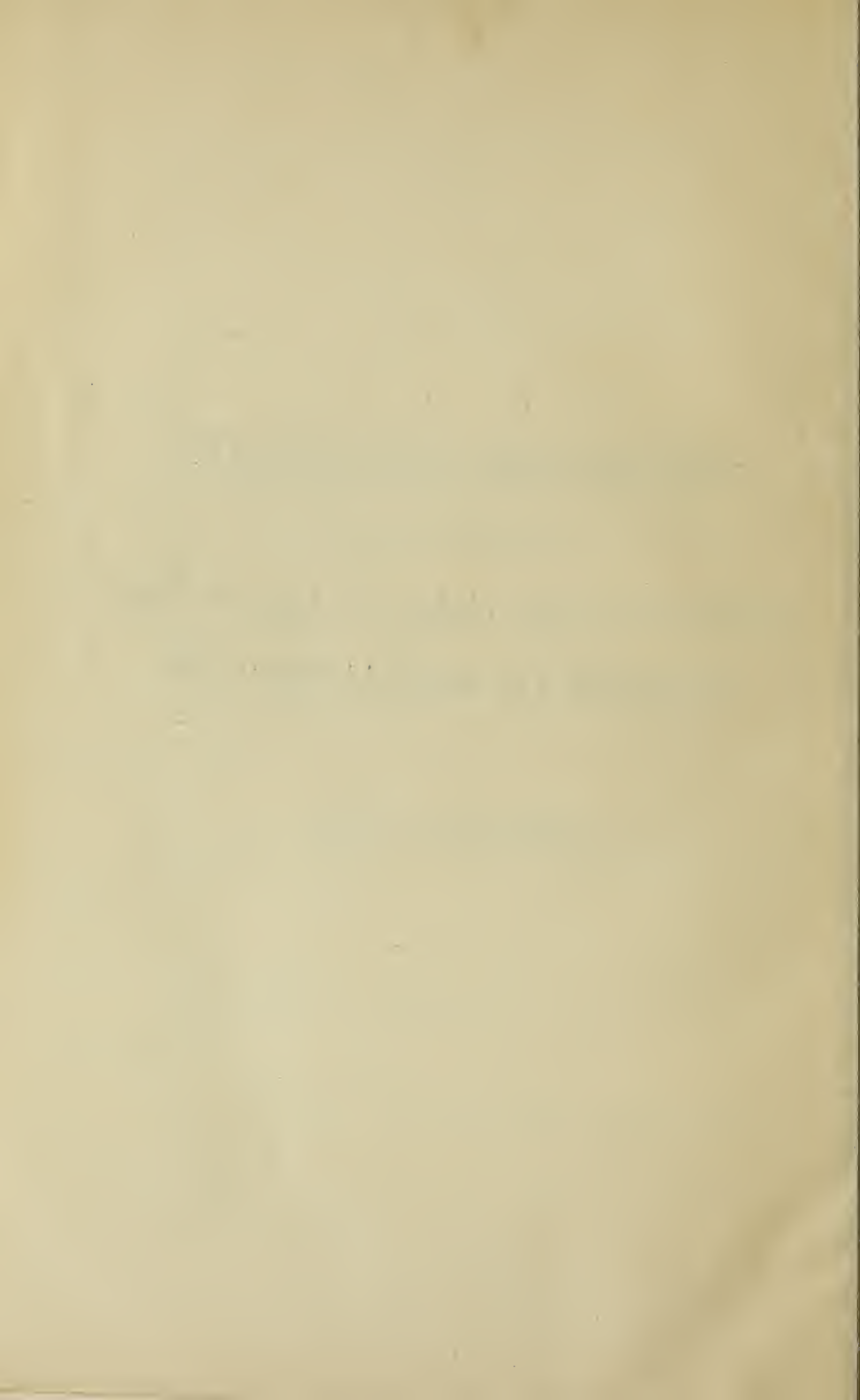
TOEBEHOORENDE AAN DE

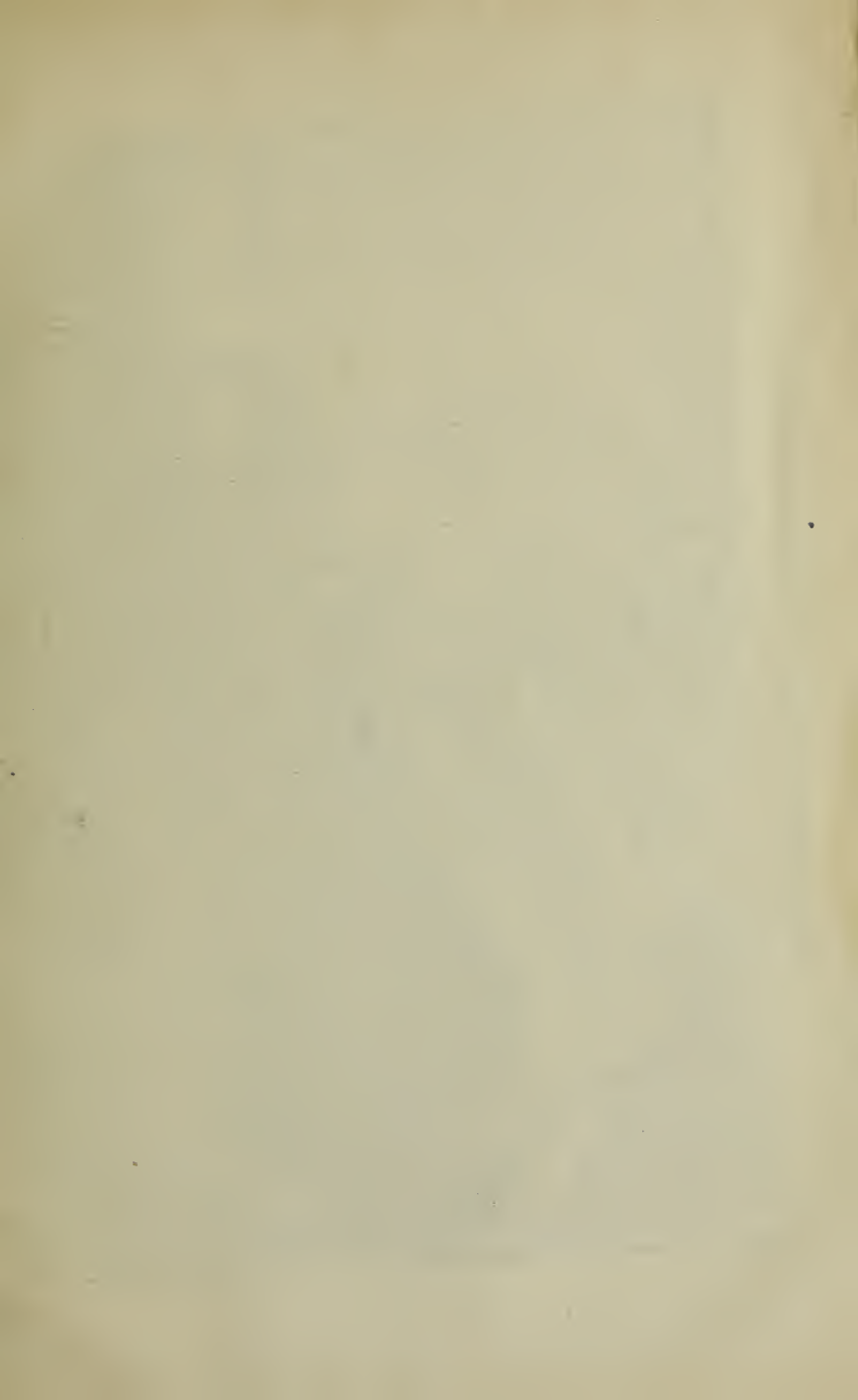
VEREENIGING TOT HET VORMEN VAN EENE OPENBARE

VERZAMELING VAN HEDENDAAGSCHE KUNST

TE

AMSTERDAM.

W. C. NAKKEN. (Openbare verz. Hedend. Kunst.)

Pakpaarden. (Olievaar de bnt.)

VOORWOORD.

In Maart 1874 riep onze stadgenoot, de Heer C. P. VAN EEGHEN, eenige kunstvrienden bijeen, om met hunne medewerking eene verzameling van schilderijen van hedendaagsche meesters in Amsterdam bijeen te brengen. Men noodigde een aantal belangstellenden uit, door jaarlijksche bijdragen of giften in ééns lid dezer Vereeniging te worden, die 9 Januari 1875 de Koninklijke goedkeuring erlangde. Volgens de statuten is haar doel, de door haar bijeengebrachte werken, bij voorkeur van levende meesters der Nederlandsche school, op nader door het bestuur te bepalen wijze aan de Gemeente Amsterdam aan te bieden,

Tot nog toe bleven de vaste inkomsten onder de verwachting der oprichters, daarentegen werd de kas enkele malen op bijzondere wijze gestijfd o. a. door een som van f11.000 van de commissie voor de stichting van het „Museum Willem III” ter vervanging van het Trippenhuys, een legaat van f5000 van den Hr. P. Langerhuizen enz.

Op dit oogenblik bevat de verzameling 47 schilderijen.

Het bestuur bestaat uit minstens twaalf en hoogstens zestien leden. Voorzitter: de Hr. C. P. van Eeghen; Secretaris: de Hr. J. A. Sillem.

ALTMANN. Sijbrand Altmann, geboren 6 September 1822 te Texel, leerling van P. van Schendel.

1. Paulus Potter in zijn atelier.

P. h. 0.33, br. 0.25. gem. *S. Altmann Ft.* 1874.

Geschenk van Mevr. Willink, geb. v. Wickevoort Crommelin.

APOL. Louis Apol. Zie bl. 113.

2. Aan de Rivier. Wintergezicht.

D. h. 0.52, br. 1.00. gem. *Louis Apol* 75.

BAKHUYZEN. Julius Jacobus van de Sande Bakhuyzen, geboren te 's Gravenhage in 1835. Leerling van zijn Vader.

3 Landschap bij avondzon.

D. h. 0.65, br. 1.03. gem. *J. v. d. Sande Bakhuyzen.*

BEERS. Jan van Beers.

4. De begrafenis van Karel den Goede.

D. h. 1.15, br. 5.80. gem. (onleesbaar.)

BEEST. Jhr. E. van Heemskerck van Beest. Zie bl. 117.

5. Het IJ voor Amsterdam.

D. h. 0.77, br. 1.18. gem. *E. van Heemskerck van Beest.*

BILDERS. Johannes Warnardus Bilders. Zie bl. 114.

6. Landschap bij Vorden.

D. h. 1,215, br. 1.71. gem. *J. Bilders.* 78.

BISSCHOP. Christoffel Bisschop, geboren te Leeuwarden, 22 April 1828. Leerling van W. H. Schmidt en H. van Hove.

7. Winter in Friesland.

D. h. 0.98. br. 1.60. gem. *C Bisschop.*

BLES. David Bles. Zie bl. 114.

8. Het overwinnend Holland.

P. h. 0.54, br. 0.74. gem. *David Bles Ft.*

BOSBOOM. Johannes Bosboom. Zie bl. 114.

9. De groote kerk te Edam.

P. h. 0.67, br. 0.86. gem. *Bosboom.*

10. Een Geldersche deel.

P. h. 0.49, br. 0.72. gem. *J. Bosboom.*

BRONDGEEST. Albertus Brondgeest, geboren 2 December 1786 te Amsterdam, overleden 30 Juli 1849 te Amsterdam. Leerling van P. G. van Os, H. Numan.

11. Havengezicht.

D. h. 0.77, br. 0.93. gem. *A. Brondgeest.* 1837.

Geschenk van den Heer J. Brondgeest.

CHATTEL. Fredricus Jacobus van Rossum du Chattel, geboren te 's Hage 10 Februari 1856. Hij vormde zich zelf.
12. Herfstavond.

D. h. 1.38, br. 0.88. gem. *Fred. J. du Chattel. F.*

ČERMAK. Jaroslav Čermak, geboren 1831 te Praag, overleden 25 April 1878 te Parijs. Leerling van Louis Gallait en Robert Fleury.

13. Montenegrijnsche vluchtelingen.

D. h. 1.42, br. 1.96. gem. *Jaroslav Čermak. 1877.*

In bruikleen van den Heer J. H. van Eeghen.

GEMPT. Bernhard te Gempt, geboren 25 April 1826 te Wijchen, overleden 2 Jan. 1879 te Amsterdam. Leerling van N. Pieneman.

14. Hondenrequest. (Het Congres te Parijs.)

D. h. 0.63, br. 1.05. gem. *B. te Gempt. 1857.*

Legaat J. de Vos Jbz.

GREIVE. Johan Conrad Greive Jr., geboren te Amsterdam 2 April 1837, leerling van P. F. Greive en C. Springer.

15. Het IJ voor Amsterdam, op de hoogte van den Schreijerstoren, bij avondzon.

D. h. 0.50, br. 0.85. gem. *J. C. Greive Jr.*

GREIVE. Petrus Franciscus Greive, geboren te Amsterdam 25 Maart 1811. Leerling van C. J. L. Portman.

16. Een Oudhollandsche dienstmaagd.

P. h. 0.41, br. 0.34, gem. *P. F. Greive. 48.*

Geschenk van Mevr. Willink, geb. v. Wickevoort Crommelin.

HAANEN. Mej. Adriana Haanen. Zie bl. 117.

17. Bloemen en vruchten.

D. h. 0.42, br. 0.65. gem. *Adriana Haanen. 1863.*

Geschenk van den Heer C. P. van Eeghen.

HAAS. Johannes Hubertus Leonardus de Haas. Zie bl. 117.

18. Vee in de Weide.

P. h. 0.68, br. 0.98. gem. *J. H. L. de Haas. 84.*

HAVERMAN. Hendrik Johan Haverman, geboren te Amsterdam 1857. Leerling van de Rijks-Akademie van Beeldende Kunsten.

19. De vlucht.

D. h. 2.25, br. 1.24. gem. *H. J. Haverman. 83.*

Geschenk van den schilder.

HILVERDINK. Johannes Hilverdink. Zie bl. 117.

20. De buitenhaven van Ymuiden.

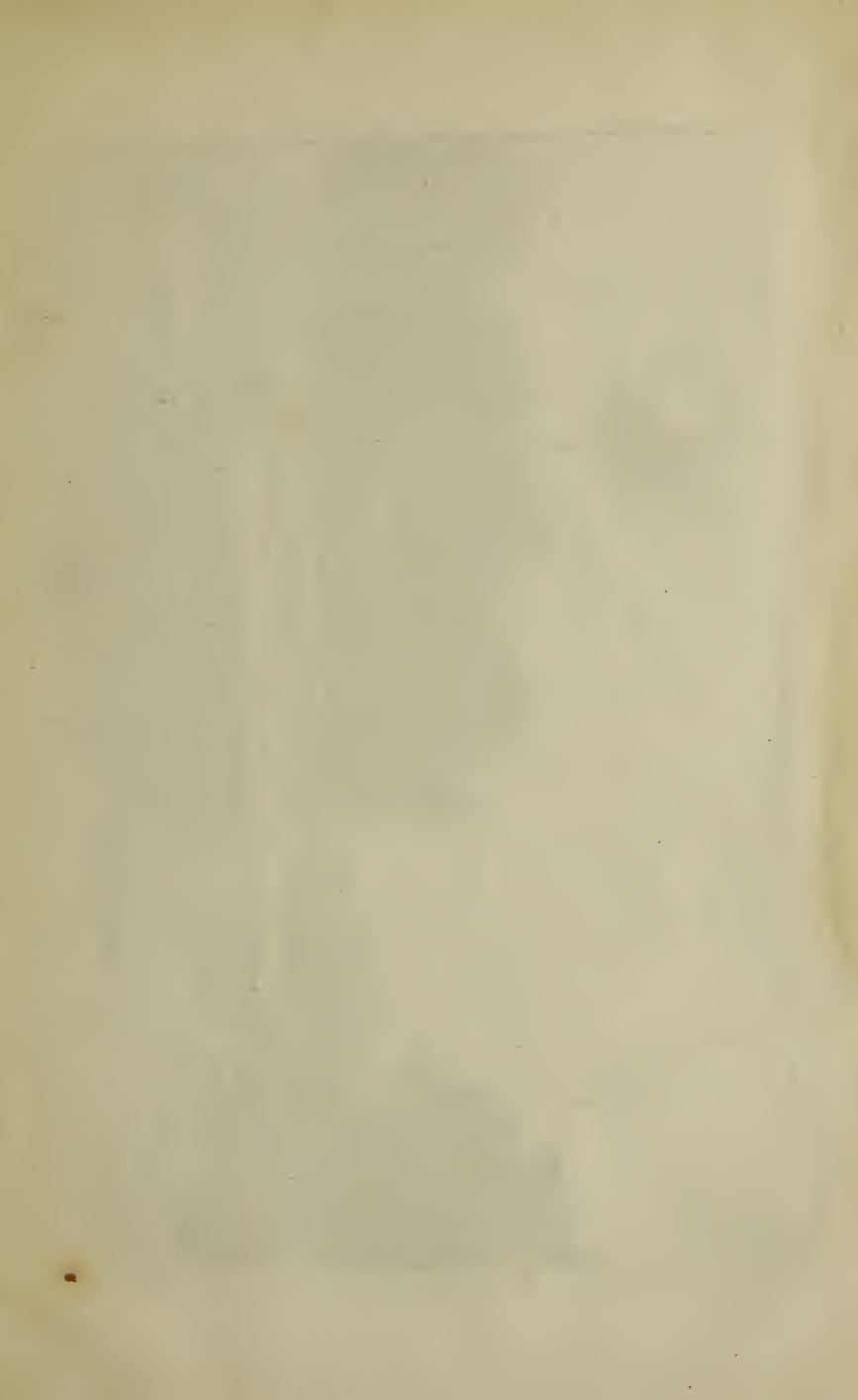
D. h. 0.64, br. 0.90. gem. *Johannes Hilverdink. 1883.*

HULSWIT. Jan Hulswit. Zie bl. 118.

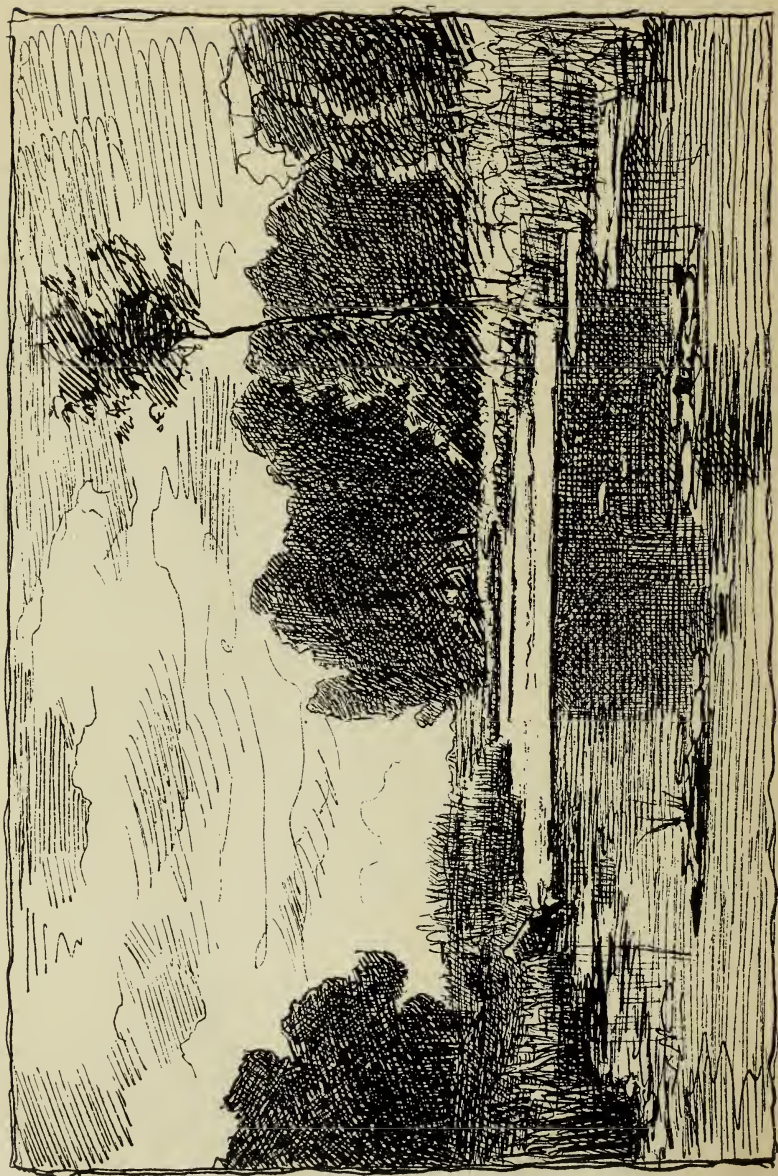
21. Landschap.

D. h. 0.64, br. 0.87. gem. *J. H. 1813.*

Geschenk der Maatschappij „Arti et Amicitiae.”

W. ROELOFS. (Openbare verz. Hedend. Kunst.)

Gezicht aan het Gein. (Vue du Gein.)

ISRAËLS. Jozef Israëls. Zie bl. 118.

22. De gang langs het kerkhof.

D. h. 2.39, br. 1.745. gem. *Jozef Israëls. Amsterdam* 1856.
In bruikleen van de Gemeente Amsterdam.

23. Margaretha van Parma en Prins Willem.

D. h. 1.21, br. 1.66. gem. *Jozef Israëls* 1855.
Geschenk van den Hr. C. Becker.

KELLEN. David van der Kellen Jr., geb. te Utrecht 2 Jan. 1827. Leerling van B. van Straaten, W. P. Hoevenaar, D. v. d. Kellen en J. A. Kruseman Jz.

24. Binnenhuis. (Herinnering aan de Int. Tentoonstelling Amsterdam, 1883. Afd. Oude Kunst.)

P. h. 0.63, br. 0.52. gem. *v. d. Kellen*.
Geschenk van den Heer J. J. Bredius.

KLINKENBERG. Johannes Karel Christiaan Klinkenberg. Zie bl. 119.

25. Episode uit het beleg van Leiden.

D. h. 1.96, br. 3.07. gem. *Klinkenberg*.
Geschenk.

MEIJER. Johan Hendrik Louis Meijer. Zie bl. 121.

26. Storm op de Fransche kust.

D. h. 0.45, br. 0.64. gem. *Louis Meijer* 1856.

27. Redding op zee nabij de Spaansche kust.

D. h. 1.29, br. 1.67. gem. *Louis Meijer* 1853.
Geschenk van de Erven W. Borski.

NAKKEN. Willem Carel Nakken, geb. te 's Gravenhage 9 April 1835. Leerling van A. F. Dona.

28. Draagpaarden in de bosschen van Normandië, bij winter.

D. h. 0.89, br. 1.50. gem. *W. C. Nakken Ft* 1875.

ROCHUSSEN. Charles Rochussen, geb. te Rotterdam 1 Aug. 1814. Leerling van W. J. J. Nuyen.

29. De Watergeuzen voor Leiden, in 1574.

P. h. 0.27, br. 0.52. gem. *C. R. f.*

ROELOFS. Willem Roelofs. Zie bl. 126.

30. Gezicht aan het Gein, bij Abkoude.

D. h. 0.92, br. 1.31. gem. *W. Roelofs*.

SADÉE. Philip Lodewijk Jacob Frederik Sadée. Zie bl. 126.

31. Terugkeer van den vischafslag.

D. h. 0.73, br. 0.99. gem. *Ph. Sadée Ft.*

SAINT-JEAN. Simon Saint-Jean, geboren 1808, overl. te Lyon 1860. Leerling van F. Lepage.

32. Bloemstuk.

D. h. 0.50, br. 0.41. gem. *Saint-Jean* 1857.
Geschenk van de Erven Mej. G. M. J. Huidekoper.

SCHELTEMA. Taco Scheltema, overleden 7 October 1867 te 's Hage, Leerling van I. E. I van den Berg.

33. Edelman, een prent beziende.

D. h. 0.33, br. 0.59.

SCHOLTEN. Hendrik Jacobus Scholten. Zie bl. 127.

34. De morgenwandeling.

P. h. 0.55, br. 0.44. gem. *H. J. Scholten.*

SCHWARTZE. Thérèse Schwartze, geboren 20 December 1852 te Amsterdam, leerling van John George Schwartze en Gabr. Max.

35. Meisjeskop.

D. h. 0.82, br. 0.69. gem. *Thérèse S.* 1873.

36. „Hij komt.”

D. h. 1.58, br. 1.04. gem. *Th. Schwartze.* 1882.

Legaat Mevr. Labouchère—de Lepel.

SPRINGER. Cornelis Springer. Zie bl. 128.

37. Stadhuis te Keulen.

D. h. 1.39, br. 1.07. gem. *C. Springer.* 1874.

ELVEN. P. Tetar van Elven, geboren 13 September 1823 te Antwerpen, leerling van J. E. J. van den Berg.

38. De place de l'Opéra te Parijs.

D. h. 1.95, br. 3.02. gem. *P. Tetar van Elven. Carnaval te Parijs.* 1880.

Geschenk van den Schilder.

TRIGT. Hendrik Albert van Trigt. Zie bl. 129.

39. Noorsche vrouwen, hare kinderen ten doop brengende.

D. h. 0.77, br. 1.11. gem. *H. A. van Trigt f.* 1875. *Amsterdam.*

VALKENBURG. Hendrik Valkenburg, geb. te Deventer 8 September 1826. Leerling van de Antwerpsche Academie.

40. Huwelijksaanzoek. („Elck sijn waerom.”)

D. h. 0.77, br. 1.04. gem. *H. Valkenburg* 83.

VERSCHUUR. Wouterus Verschuur. Zie bl. 129.

41. Paardenmarkt.

D. h. 1.10, br. 1.525. gem. *W. Verschuur ft.*

VERVEER. Salomon Leonardus Verveer. Zie bl. 130.

42. Gezicht te Scheveningen bij regenachtig weêr.

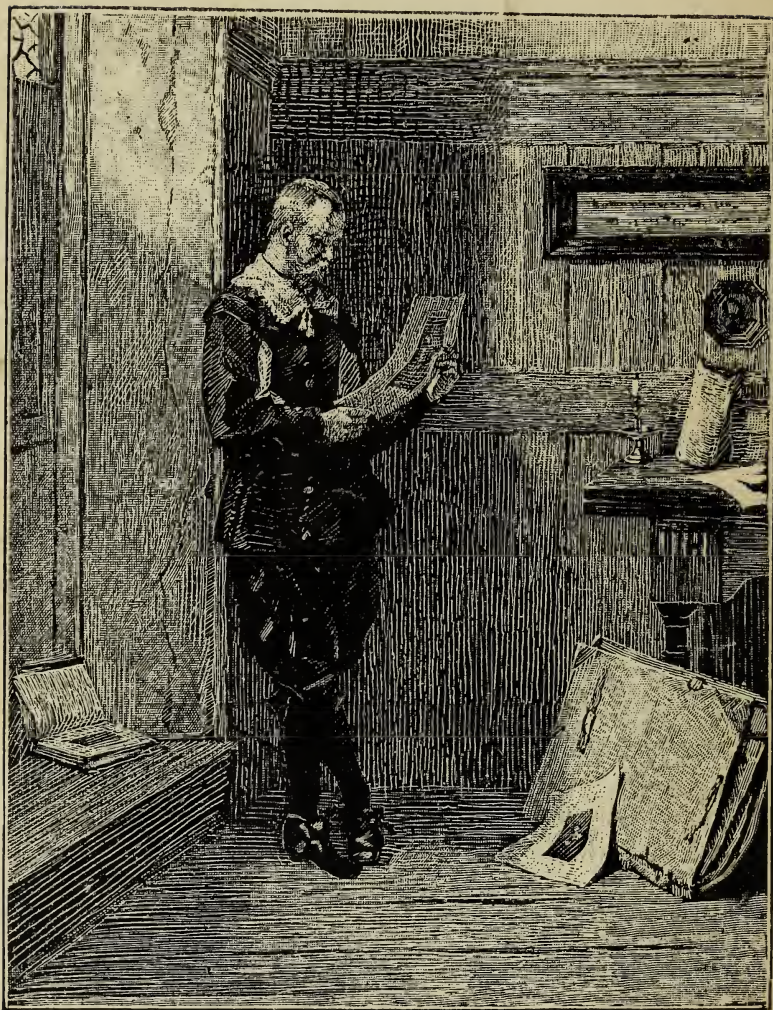
D. h. 0.56, br. 0.76. gem. *S. L. Verveer.* 73.

VOS. Mej. Maria Vos. Zie bl. 130.

43. Stilleven.

D. h. 0.75, br. 0.56. gem. *M. Vos. fcit.* 1875.

TACO SCHELTEMA. (Openb. verz. Hedend. Kunst.)

Edelman, een prent beziende. (L'amateur.)

WALDORP. Antoine Waldorp, geboren 1803 op het huis ten Bosch bij 's Gravenhage, overl. te Amsterdam 1866. Leerling van J. H. A. A. Breckenheymer.

44. Amersfoort.

D. h. 0.70, br. 0.92. gem. *A. Waldorp*. 1836 of 1856.
Legaat J. de Vos Jbz.

WEISSENBRUCH. Johannes Weissenbruch. Zie bl. 130.

45. Stadsgezicht.

D. h. 0.36, br. 0.52. gem. *Jan Weissenbruch F.*

WITKAMP. Ernest Sigismund Witkamp Jr. Geboren 13 Maart 1854, te Amsterdam. Leerling van de Rijks Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam.

46. In het veld.

D. h. 2.07, br. 1.04. gem. *E. Witkamp* 83.
In bruikleen van de HH. Pappelendam en Schouten.

WOLTERBEEK. Mej. Anna Henriette Wolterbeek, geboren 1 October 1834 te Amsterdam. Leerlinge van de Rijks Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam.

47. In het tropische woud.

D. h. 0.89, br. 0.62. gem. *Anna Wolterbeek*. 22 Juli 1880.
Geschenk der Schilderes.

86-825660

Stoomdrukkerij ROELOFFZEN & HÜBNER, Amsterdam.

THIRD SUPPLEMENT.

PICTURES.

ANONYMOUS WORKS OF THE GERMAN SCHOOL.

XV century (first half). See p. 3.

17A. Mary, Queen of Heaven, with the infant Jesus in her arms, who tenders an apple to a Carthusian monk, kneeling in the foreground to the right. Full length figures. School of Cologne, of the 15th century. (Probably an old copy.)

O. 19 $\frac{3}{4}$ by 11 $\frac{1}{2}$ in., h. f. 17 $\frac{1}{4}$ in.

In loan from C. Hoogendijk, Esq., 1907.

ANONYMOUS WORKS OF THE DUTCH SCHOOL.

XVI century (first half). See p. 8.

54a. Panel of a triptich. Christ falling again under the Cross; behind him a great multitude of people and a crowd of soldiers who are issuing from the gate of a town. On the reverse, painted in grey, the angel bringing the message to the Virgin Mary.

O. 36 by 13 in., h. h. 3 $\frac{1}{2}$ in. In loan from C. Hoogendijk, Esq., 1907.

D. PORTRAITS.

e. XVII century (second half).

256a. William III, King of England, in his State robes. Bust, the head turned towards the left.

Tin ov. 3 $\frac{3}{4}$ by 3 in., h. h. 1 $\frac{1}{4}$ in. Collection Baron van Brakell.

256b. Mary Stuart, wife of the preceding, in rich attire and low-necked gown. Bust, the head turned towards the left.

Tin ov. 3 $\frac{3}{4}$ by 3 in., h. h. 1 $\frac{1}{4}$ in. Same source as the preceding.

ASSELYN (Jan). See p. 43.

385a. An Italian port. On the right is seen the wall of the town sloping down to the water. On the freestone pavement a fountain and several figures.

O. 21 $\frac{1}{2}$ by 19 in., h. f. kneeling 3 $\frac{1}{4}$ in. Collections van Winter and Six.

Bought for the Museum 1907/1908.

385b. Vault of the Coliseum. Through the massive arches appears in the distance the Campagna of Rome in the glowing colors of sunset. In the shadow of the building, herdsmen with their cattle.

O. 16 $\frac{1}{4}$ by 17 $\frac{3}{4}$ in., h. f. 3 $\frac{1}{4}$ in.

Signed at the bottom, to the right:

Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

Asselin

BACKHUYSEN (Ludolf). See p. 49.

413a. Rough water. On a disturbed sea a hoy and, a little farther off, a three-master are struggling on their way; in the near foreground a fishing smack with two men.

C. $12\frac{1}{2}$ by $15\frac{1}{4}$ in.

Signed on the fishing smack: **LB**

Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

413b. Smooth water. In the foreground a man is wading through the water to anchor his boat. A little way beyond a sailing hoy and, in the distance, to the right, the outline of the coast.

C. $12\frac{1}{2}$ by $15\frac{1}{4}$ in.

Signed on the rudder: **LB**

Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

BAKKER KORFF (Alexander Hugo). See p. 50.

423a. Two old ladies, drinking tea and sowing (a sketch).

M. $9\frac{1}{2}$ by $7\frac{3}{4}$ in. Bought at the sale of the painter's effects in 1882. Bequest of J. B. Westerwoudt, Esq., 1907.

BERCHEM (Nicolaes). See p. 58.

473a. An Italian landscape. A heavy cart is being drawn by four oxen, along the foot of some rocks covered with luxuriant vegetation; towards the foreground, on a slight elevation, a country man stands leaning against a cow.

C. $25\frac{1}{2}$ by 32 in., h. f. $3\frac{1}{2}$ in.

Signed at the bottom, to the right:

Of this picture an enlarged replica exists

in the trade. Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

Berchem

BRAY (Jan de). See p. 80.

614a. Judith and Holophernes. Judith is seen with an uplifted sword by the side of the bed on which Holophernes is sleeping. A maid servant is standing behind her.

O. $15\frac{3}{4}$ by $12\frac{3}{4}$ in., h. h. $1\frac{1}{2}$ in.

Signed on the table in front of the bed:

Bought at Dusseldorf in 1908.

Bray
1659

CUYP (Aelbert). See p. 99.

746a. The fleet of the East India Company in the roads of Batavia, ready to start for Europe. In the foreground, to the left, a chief factor of the Company, hand in hand with his wife; an Indian boy is holding a pajong over their heads. A view of Batavia in the background. Very probably these are the portraits of Barend Pietersz. Grootebrouck, formerly Governor of Suratte, and his wife, Catherine Paets: if so, the portrait of the former must have been painted several years after his death, which occurred in 1641, on board of this fleet on the voyage home.

C. $54\frac{1}{4}$ by 82 in., h. f. $36\frac{3}{4}$ in. Collection Lord Northwick, 1850. J. Hargreaves, 1873. Auction Christie, Manson and Woods, 1907. Purchased of Fred. Muller & Co. with the financial aid of E. Deen, Esq., of The Hague, 1907/1908.

DELEN (Dirk van). Born at Heusden about 1605, died 16 May 1671 at Arnemuiden, of which town he was Burgomaster. He was inscribed on the rolls of the guild at Middelburg. For a short time he worked at Antwerp and probably visited Italy; he principally painted exteriors and interiors of buildings.

769c. A sideview of the mausoleum of Prince William the Silent in the New Church at Delft. Quite in front stand a man, his wife and two little boys in a row. The obelisks which decorate the monument at the four corners do not appear in the picture. The interior of the chancel also differs greatly from the actual.

O. 27½ by 39½ in., h. f. 8¼ in.

Signed on the plinth in the centre of the monument:

Auction Ch. Sedelmeyer, 1907.

Bought of Fred. Muller & Co., 1908.

De Delen Pinxt.

Anno 1645.

DOU (Gerard). See p. 106.

798a. The Lying-in Room. At a table in the foreground of a richly furnished apartment, a lady is seated with her baby at the breast; to the left, in the background, a man is being treated for relaxed uvula. Copy by **Willem Joseph Laquy**. (See p. 193.)

C. 32¾ by 27½ in., h. f. seated, 10 in. The same source as No. 798c.

798b. School. Grouped round a table, three children are preparing their school-tasks by the light of a candle. In the foreground a lighted lantern. Copy by **Willem Joseph Laquy**.

M. 31½ by 14¼ in., h. f. 10 in. Same source as No. 798c.

798c. The Schoolmaster, seated at a table mending his pen, by the light of a candle. Copy by **Willem Joseph Laquy**.

M. 31½ by 14¼ in., h. f. 13¼ in. The numbers 798a, 798b en 798c are from the Six-collection and are copies from a three-paneled picture of Gerard Dou, intended for the Empress Catherine of Russia, which was lost by the wrecking of the vessel on the voyage to St. Petersburg.

Collection Six. Bought for the Museum in 1907/1908.

799a. The Doctor. He is standing inside an arched window examining a bottle containing fluid, which he is holding up the light; behind him, on the left, a woman, crying. Copy by **Johan Adriaensz. van Staveren**, (see p. 312), after "The Doctor" of Gerard Dou, in the Museum of Vienna, painted in 1653.

Cop. 19¼ by 14½ in., h. h. 1½ in. Auction Brentano. Collection Six. Purchased in 1907/1908.

DYCK (Anthonie van). See p. 113.

857a. Petrus Paulus Rubens. Bust, turned towards the left, the right hand grasping the mantle which is folded over the chest. (In grey).

O. 10 by 8 in., h. h. 2½ in. A. Lutma sc.

Auction W. Wreesman 1816. Collection Six. Purchased in 1907/1908

857b. Caspar Gevaerts. Jurisconsult and historian. Bust turned towards the right; the left hand resting on a book. (In grey). O. 10 by 8 in., h. h. 3 in. P. Pontius sc. The original drawing is in the British Museum. Same source as the preceding No.

ESSELENS (Jacob). See p. 471.

905c. Forest scene. View of a hilly-wooded landscape; in the foreground a group of sportsmen in Arcadian costume, with their dogs.

C. $40\frac{1}{2}$ by $62\frac{1}{4}$ in.,
h. f. $6\frac{1}{4}$. Signed on
the right, towards
the centre:

Bought at a sale

Nov. 25th 1851, at Amsterdam, as a Glauber. Collection Six.

Purchased 1907/1908.

FRANÇOIS (Lucas). Born at Malines in 1615 or 1616, died there in 1681. A pupil of his father, Lucas François.

939a. François Vilain de Gand, Baron de Rossenghien, from 1647 to 1666 Bishop of Tournay; the figure, seated at a table, is turned towards the right; he holds a sheet of paper in his left hand. Painted to the knees, in grey.

O. $16\frac{1}{4}$ by 11 in., h. h. $2\frac{1}{4}$ in. Petr. van Schuppen sc. Collection Six.

Purchased in 1907/1908

GELDER (Aert de). See p. 130.

965d. Christ taken in Gethsemane. Jesus, surrounded and followed by a band of armed men, is being taken from the garden. Above a massive wall in the background, various figures are faintly visible. Christ and the men near him are in a strong light. Two figures in the foreground stand in shadow.

C. $28\frac{1}{2}$ by $23\frac{1}{4}$ in.,
h. f. 10 in. Signed at
the bottom to the left:

This picture, together
with the following No.

965d, belongs to a series
of 22 pictures represent-
ing scenes of the

Passionweek of which ten are in the Royal Gallery at Aschaffenburg.
Bought at Brunswick in May 1908.

965e. Christ before the Sanhedrim. Five shallow steps lead to a high vaulted hall in which the Sanhedrim is seated behind a parapet. Cajaphas stands under a baldaquin and addresses Christ who, in the custody of two soldiers, listens with calm dignity. In the background, on different heights, several spectators. The group of which Cajaphas forms the centre is in full light.

C. $28\frac{1}{2}$ by $23\frac{1}{4}$ in.,
h. f. $6\frac{1}{2}$ in. Signed
at the bottom to the
left. From same
source as No. 965d.

GREBBER (Pieter de), born at Haarlem about the year 1600; died after 1655. He was a pupil of Hendrick Goltzius and of his father, Frans Pietersz. de Grebber. *E.* See p. 135.

1001a. Portrait of a painter in an oriental dress. Seen to the knees, standing, the head turned towards the right; the hand, in which he holds a palette, is resting on a skull which is lying on the table. By the side of the skull an anatomical drawing.

C. $40\frac{1}{2}$ by $31\frac{1}{2}$ in. life size.

Signed at the bottom, in the right-hand corner of the table-cloth:

Bought at Louvain, 1907.

P. Dg.
1647.

1001b. The Descent from the Cross. The body of Christ is being lowered from the Cross in a white sheet by Joseph of Arimathea, St. John the Evangelist and three other men. On the left is the Virgin, with Mary Magdalen by her side; on the right, Mary, the mother of James.

C. 2 y. $19\frac{1}{2}$ in. by 2 y. 4 in., life size. Signed:

Altar piece from the Church of the Old Roman Clergy, at Enkhuizen. Purchased in 1907.

P. Dg.
A^o 1633

GRYEF (Adriaen de.) Probably born about 1670, at Antwerp, and very likely died in 1715, at Brussels. In 1699 he was inscribed as master of the guild at Antwerp. *E.* (?)

1004a. Dead game. Lying in the foreground, at the foot of some bushes, are a dead swan, some small birds and a hare; close by is a dog drinking at a pond. In the distance a sportsman with a pack of hounds.

Signed at the bottom in the centre:

Lent by C. Hoogendijk, Esq., 1907.

Agrijf. J.

1004b. The Poulterer. Interior. The seated figure of a man who, smoking a pipe, is bending over a barrel. A few heads of dead game are lying on a bench, and in the right-hand corner, near some plates and dishes, a dog is standing.

O. $11\frac{1}{2}$ by $16\frac{1}{4}$ in.

Signed at the bottom, to the right:

Lent by C. Hoogendijk, Esq., 1907.

Agrijf. J.

HEUSCH (Guilliam de). See p. 157

1168a. An Italian landscape. Mountainous scenery, with a river in the distance; in the foreground, facing a cascade, a man is making a sketch.

O. $16\frac{1}{2}$ by $22\frac{3}{4}$ in., h. f. $2\frac{3}{4}$ in.

Signed in the centre, at the bottom:

Collection Six. Purchased in 1907/1908.

Heusch:

HONDECOETER (Melchior d'). See p. 162—164.

1228a. Domestic poultry. In the foreground, on the left, a crowing black cock, and behind, standing out against a rocky ledge covered with vegetation, a red cock, a white hen with her chickens, a white pigeon alighting on the ground and a few other species of the feathered tribe. In the distance, to the right, a view of a garden and a country-seat.

C. 44 by 55 in., life size.

Signed under the pigeon:
Collections van Winter and Six.

Purchased in 1907/1908.

M D Hondcoeter

A 1686

KIEFT (Jan). Born at the Rijk, 17 July 1798, died about 1846. Worked at Amsterdam and at Utrecht. In the former town he was a pupil of the portrait-painter T. S. Bianchi.

1350a. Gijsbertus Martinus Cort-Heijligers (1770—1849), General of Infantry in the Dutch Army. Half-length figure, turned towards the left, in the uniform of a general.

C. 29½ by 23 in., life size. Signed on the left: *J. Kieft fr. 1831.*
Bequest of R. W. D. Heijligers, Esq., 1908.

LAQUY (Willem Joseph). See p. 193.

Copy after the "Lying-in Room" of Gerard Dou. See No. 798a.
» » » "School" » » » » 798b.
» » » "the Schoolmaster" » » » » 798c.

LASTMAN (Pieter). See p. 193.

1426a. The Contest between Orestes and Pylades. The scene represents the friends in the act of contesting who shall offer himself as a sacrifice to the gods. They are seen close to the sacrificial altar, which is decorated with flowers. Nearer to the foreground stands Iphigenia, the priestess, who has recognised her brother Orestes. An elaborate composition, with numerous figures and mountainous scenery. In the distance a small round temple and the image of the goddess Diana.

O. 33½ by 49½ in., h. f. 17¾ in. Signed on the altar:

Pietro Lastman fecit 1614

On this picture Joachim Oudaen composed in 1657 an ode. Sales Reinier van der Wolf, 15 May 1676, and burgomaster Jan Six, 6 April 1702. Bought by the latter's son. Sale Taets van Amerongen (?) 3 July 1805. . . . Collection consul Meyer-Puhiera, collection General von Bredow. The counterpart of this picture is "Paul and Barnabas at Lystra" by P. Lastman painted also in 1614. Joost van den Vondel composed an ode on this picture.

The two pictures remained together likely till the sale of Taets van Amerongen in 1805. Bought from Frits Gerstel at Berlin in 1908.

LEYSER (Judith). See p. 198.

1455a. The Serenade. A young man, seen to the knees, almost full face, is playing a luth. The face is upturned and illumined from below.

O. 18 by 18¾ in., h. h. 4¼ in.

Signed in the background, on the right:

Collection van Winter (as a Frans Hals). Collection Six.

Purchased in 1907/1908.

1629

J★

LINGELBACH (Johannes). See p. 200, 201.

1475a. Returning from market. In the foreground, which lies higher than the landscape in the background, a group of resting country people are accosted by a woman on a donkey, who is accompanied by a man walking by the side of a mule.

C. 13½ by 14½ in., h. f. 4 in.

Signed at the bottom, to the left:

Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

J. Lingelbach

MAN (Cornelis Willemsz. de). Born in 1621 at Delft, died there in 1706. He worked in his native town and resided for some time in Paris; visited France and Italy and also worked at The Hague.

**1515a. The Dutch whaling cookeries on the coast of Jan Mayen-
island.** On the right are the buildings where the oil is being prepared, in full activity; on the left the men are busy cutting up a whale. The fleet is anchored in the bay, and in the distance appears the sharp cone of the Beerenberg, at the foot of which is another oil factory. It is doubtful whether this picture may be justly ascribed to this artist, as in 1639 he could only have been 18 years old.

C. 41¾ by 278½ in., h. f. 6½ in.

Signed on a barrel, on the right-hand side:

Duke of Sutherland's Collection. Purchased in London, 1908.

CORNIAN

1639

MARIS (Jacob). See p. 207.

1519ab. A Back-yard. A girl standing at the door knitting while in the background the mother is sweeping. To the left under a shed a pump and a heap of vegetables.

O. 7¾ by 5½ in. Signed at the bottom to the right: *J. H. Maris, 1862.*

Bequest of J. B. Westerwoudt, Esq., 1907.

MARIS (Matthijs). See p. 210.

1519y. The Hague. A little stream running backwards towards the canal of the town. To the left a little wharf. The roofs of the houses are to be seen through the branches of the trees bordering the canal.

M. 7¾ by 14¾ in. Signed at the bottom to the left: *M. M.*

Bequest of J. B. Westerwoudt, Esq., 1907.

MARIS (Willem). See p. 210.

1520c. Ducks. On the banks of a little stream a white duck is watching her young going to swim.

M. 7½ by 10¾ in. Signed at the bottom to the left: *Willem Maris.*

Bequest of J. B. Westerwoudt Esq. 1907.

MAUVE (Anton). See p. 212.

1532a. M. Savrij. Bust, turned towards the left.

Pap. on C. 21 by 17 $\frac{3}{4}$ in. Life size. Signed at the bottom, to the right: *A. Mauve*.
Lent by the family Savrij, 1907.

METSU (Gabriel). See p. 216.

1556a. Buying herrings. An old woman on crutches standing near the entrance of a farmhouse, is examining a herring which a young woman is offering her for sale. The figures are painted to the knees.

O. 14 $\frac{1}{2}$ by 13 in., h. h. 1 $\frac{3}{4}$ in. Signed on the wall to the left:
Sale de Smeth van Alphen, 1810; Sale H. Croese 1811.
Collection Six. Purchased in 1907/1908.

G Metsu

MIGNON (Abraham). See p. 224, 225.

1625a. Still life. On a stone slab a silver dish with oysters; by the side of it, among various fruit, a pomegranate, a china bowl, a wine glass set upside down and some grapes on a wooden box.

O. 21 $\frac{3}{4}$ by 17 $\frac{3}{4}$ in., nat. size.
Signed underneath the border of the table:

Auction L. B. Coelers, 1811.
Collection Six. Purchased 1907/1908.

A B Mignon

MONOGRAMMAL SIGNATURES. See p. 228.

Dutch School, XVII century (middle).

1648b. Still life. On a stone table a skull, a box on which two bottles, an hour-glass, some books, a pipe and a candle-stick.
C. 17 $\frac{1}{2}$ by 21 in., less than nat. size. Signed underneath the table to the left:

Bought at the sale of Fr. Muller & Co. at Amsterdam who mentioned the picture in his catalogue as a work of Anth. Palamedesz-Stevaerts, April 1908.

Stevens

MOREELSE (Paulus). See p. 230—232.

1661a. Vanitas. A young girl in a white-feathered cap and a yellow shawl, and facing the spectator, points with both hands to the looking-glass in which her image is reflected.

C. 35 by 28 $\frac{3}{4}$ in., life size.
Signed in the background, to the right:
Collections van Winter and Six.
Purchased in 1907/1908.

M
1632

MULIER the Elder (Pieter) buried at Harlem 22 April 1670. Mentioned as a master of the painter's guild at Harlem in 1640. He was the father of Pieter Mulier the Younger, named Tempesta who was born in 1637.

1684a. A steady breeze. A hoy is sailing before the wind. Showery weather.

O. by 23 $\frac{1}{4}$ signed on the side-board of the boat:
Bought at the sale of Fr. Muller & Co., Amsterdam, April 1908.

M

MUSSCHER (Michiel van). See p. 235.

1689a. Portrait of a naval commander. The face is turned towards the right, the figure painted to the knees, the left arm resting on a parapet. Behind the figure a vista of the sea, with men-of-war.

C. 17 by 15 in., h. h. 3¼ in. Signed on the parapet:

M. v. Muscher.
Pinx: A° 1678,

Collection Six. Purchased in 1907/1908.

OSTADE (Adriaen van). See p. 252, 253.

1816a. The Skaters. Interior of a farmhouse. Near the fire-place are a group of people among whom is one woman holding a tumbler in her hand, with a child at her knee. They are all seated, with the exception of one man who, with his hands behind him, is talking to a peasant who has a pair of skates lying by his side.

O. 17¼ by 14 in., h. f. 5½ in.

Signed at the bottom, to the right:

Auction Goll van Frankenstein. Collections van Winter and Six.

Purchased in 1907/1908.

A. Ostdade 1650

POST (Frans). See p. 265, 266.

1904a. A Brazilian landscape. The scene represents a way leading to the large mansion of a planter; a palm-tree on the left.

O. 9 by 11 in.

Signed at the bottom, to the right:

Auction 25 Nov. 1851, Amsterdam. Collection Six.

Purchased in 1907/1908.

F. POST.

1904b. Brazilian landscape. A view of an open and hilly country, with to the right a palm-tree and mountains in the distance.

O. 9 by 11 in.

Signed at the bottom, to the right:

Same source as the preceding No.

F. POST.

PYNACKER (Adam). See p. 269, 270.

1929a. River scene. Along the rocky bank of a river, which extends from the foreground to the far distance, a flat-bottomed boat on which are several figures is seen on the left; in the foreground a man is driving goats from the water. Sunset time.

O. 15¾ by 17 in., h. f. 2¼ in.

Signed on the rudder of the boat:

Collections van Winter and Six.

Purchased in 1907/1908.

Pynacker

QUINKHARD (Jan Maurits). See p. 271—273.

1944a. Portrait of a man of rank. Full length figure, standing in front of a parapet; he is dressed in black and carries a sword and a walking-stick.

Cop. 13½ by 10½ in., h. f. 10¾ in.

Signed on the plinth, to the right:

Collection Baron van Brakell.

J. M. Quinkhard fecit 1799

RUBENS (Petrus Paulus). See p. 287, 288.

2066a. Noli me tangere (Touch me not). Mary Magdalen is kneeling before Christ, who, clad in red drapery, is moving towards her, holding a spade in his left hand.

C. 29.7 in. by 70 in., life size. Auction de Smeth van Alphen, 1810. Sale 25 Nov. 1851, Amsterdam. Collection Six. Purchased in 1907/1908.

RUISDAEL (Jacob van). See p. 288, 290.

2073a. The Ford. In the foreground a party consisting of two horsemen and several peasants with a waggon, are fording a shallow stream which winds its way towards the left, along a thickly wooded tract of land. On the rising ground towards the right, a couple of solitary oaks; in the distance the steeple of a church. It is doubtful whether all the figures are painted by Ruisdael; very probably some are drawn by Ph. Wouwerman.

C. 26½ by 33½ in., h. f. on horseback 4½ in. Signed on the right with a monogram of doubtful authenticity:

Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

RUYSCH (Rachel). See p. 291.

2088a. Flower piece. Roses, poppies, irises and other flowers in a dark-blue glass vessel, standing on a marble slab.

C. 19 by 15½ in., nat. size. Signed at the bottom, to the left:

Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

SCHALCKEN (Godfried). See p. 298—300.

2144a. The Lemon. The figure of a young woman leaning over a window casement; in front of her, on a red cushion, a dish with cut lemons. On the point of a knife, in her right-hand she holds a slice of lemon. O. 9 by 7 in., h. h. 2 in.

Signed in the centre, at the bottom:

Auction Blondel de Gagny, 1776; Robit, 1801; de Smeth van Alphen, 1810; collection Six. Purchased in 1907/1908.

2144b. The Herring-Seller. From a barrel on her left a woman has taken a herring; the face is turned away to the left.

O. 7½ by 6 in., h. h. 2½ in.

Signed in the background, to the left:

Auction van Wassenaer. Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

STAVAREN (Johan Adriaensz. van). See p. 312.

Copy after "The Doctor", of Gerard Dou, in the Museum of Vienna since 1653. See No. 799a.

TISCHBEIN (Johann Friedrich August). See p. 323.

2304c. Anthonius Kuyper (— 1822) Protestant Clergyman first at Delft later at Amsterdam. Bustfigure turned to the right.

C. in oval. 28½ by 21½ in. Signed to the right: *Tischbein fs. 1791.*

E. T. Schlotterbeck sc. Bequest of miss H. W. Vroom at Amsterdam 1907.

TOL (Dominicus van). See p. 324.

2308a. View of an interior. Far back into the room a woman is sitting at a spinning-wheel; the body is turned towards the figure of her husband who, seated nearer to the foreground, is reading from a book.

O. 21 by 16½ in., h. f. seated, 8¼ in.

Signed on the foot-warmer:

D.V. TOL.

Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

TOORENVLIIET (Jacob). See p. 325.

2311a. Carel Quina (1622—1689). He is sitting behind an arched window with a map of the Mediterenean lying on the window-sill. He holds a compass in the hand. Near him a man-servant. In the distance the St. Peter of Rome.

Cop. 15½ by 12

in., h. h. 1¾ in.

Signed on the window-sill:

Toorenvliet. Fecit. Anno 1669

Bought at the sale of Mrs. Cock Blomhoff, née van de Poll, at Amersfoort, 1907.

TROOST (Cornelis). See p. 325—227.

2325a. Hermanus Boerhave (1668—1738). A celebrated physician, professor at the University of Leyden. Bust, seen almost full face, slightly turned to the right.

C. Troost

C. 35½ by 27½ in., over life size.

Signed on the left:

Collection Six.

Purchased in 1907/1908.

1735

VELDE (Adriaen van de). See p. 338.

2444a. Resting. Close to a monument at the foot of a wooded rocky ledge, on the left of the picture, a shepherd and his wife with a baby at the breast, are taking a rest; a few lambs are scattered near. In the foreground, to the right, a white horse grazing and some cows lying down.

C. on O. 16½ by 20¼ in., h. f. 4 in.

Signed in the middle height of the picture, to the left:

Collections van Winter and Six. Purchased in 1907/1908.

*A. v. Velde
1664*

VERMEER (Johannes). See p. 349.

2528a. The Cook. She is standing behind a table covered with a green cloth, on which are displayed a basket with bread, a jug of Nassau earthenware and a stone pot in which she is pouring some milk from a can. The figure, painted almost full length, standing out against the white wall, is dressed in a lemon-coloured jacket, a red-brown petticoat, a dark-blue apron turned back

and a white cap on the head. The light falls on the scene through a window in the wall, to the left, above the table.

C. 18 by 16 in., h. h. 3 $\frac{1}{4}$ in.

H. Koetser sc. Auctions, 19 May 1696 Amsterdam; 20 April 1701 Amsterdam; J. van Hoek 1719; P. L. de Neufville 1765; J. J. de Bruin 1798; M. Muilman 1813. Collection Six. Purchased in 1907/1908.

VICTORS (Johannes). See p. 353.

2553a. The greengrocer's shop „de Buyskool”. On the threshold of the shop in the street, surrounded by baskets of fruits and vegetables, the woman is seated with her child on her knee, serving her customers; in the middle of the road a man is selling dead poultry. On a signboard the name of the shop: *De Buyskool*.

C. 36 by 43 $\frac{1}{4}$ in., h. f. 15 $\frac{3}{4}$ in.

Signed on a barrel:

Bought at Enkhuizen about 1830. Collection

Six. Purchased in 1907/1908.

Jan. victors. fe 1654

WALSCAPELLE (Jacob). Worked from about 1665—1718 at Amsterdam.

2609a. A fruit piece. Various kinds of fruits, consisting of white and black grapes, currants, apricots and peaches, partly displayed on a stone slab and partly lying in a basket.

C. 26 $\frac{3}{4}$ by 24 $\frac{3}{4}$ in.

Signed at the bottom, to the left:

Collections van Winter and Six.

Purchased in 1907/1908.

J. W. F.

WERFF (Adriaen van der). See p. 365—367.

2632a. Vanitas. A young woman, standing near a table, is amusing herself with blowing bubbles. In the immediate foreground on the window sill a heavy drapery, a skull, a violin and some books.

Cop. 6 by 4 $\frac{1}{2}$ in., h. h. 1 $\frac{1}{4}$ in.

Auction de Smeth van Alphen, 1810. Coll. Six. Purchased in 1907/1908

WOUWERMAN (Philips). See p. 375—377.

2719a. The Stable. A large stable in which are several persons and horses; a young man is leading a white horse towards a lady who is conversing with a gentleman in front of her, who is stooping down to adjust his riding-boots.

O. 18 $\frac{1}{2}$ by 25 $\frac{1}{2}$ in., h. of horse, 4 in.

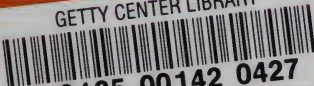
Signed at the bottom, to the left:

Collections Baron van Coehoorn, 1801. Baron van Wassenaer. Jurriens 1807. Six. Purchased in 1907/1908.

P. S. W.

86-B2560

GETTY CENTER LIBRARY

3 3125 00142 0427

